

הראל גמל והשתלמות בע"מ

דוח תקופתי לשנת 2014

הראל גמל והשתלמות בע"מ

דוח תקופתי לשנת 2014

תאור עסקי החברה פרק 1

דוח הדירקטוריון פרק 2

דוחות כספיים פרק 3

הראל גמל והשתלמות בע"מ

פרק 1

תיאור עסקי החברה

תיאור עסקי החברה

- חלק זה כולל את תיאור עסקי החברה נכון ליום 31 בדצמבר 2014 ואת השינויים שחלו בעסקי החברה בשנת 2014. הדוח נערך בהתאם לחוזר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, מיום 21 בדצמבר 2005. למעט אם צוין אחרת, המידע הכלול בדוח זה נכון ליום 31 בדצמבר 2014.
- פרק זה מהווה חלק בלתי נפרד של הדוח התקופתי ויש לקרוא את הדוח התקופתי כולו כמקשה אחת.
- פרק זה בדוח התקופתי, העוסק בתיאור החברה, התפתחותה, עסקיה ותחומי פעילותה, כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדוח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה / הקבוצה מעריכה"; "החברה/הקבוצה סבורה"; "צפוי/ה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים. מידע צופה פני עתיד המופיע בדוח זה מתייחס אך ורק למועד בו הוא נכתב. החברה אינה מתחייבת לעדכן או לשנות מידע זה ככל שמידע נוסף או שונה בקשר למידע כאמור יגיע לידיעתה.
- להסרת ספק מובהר, כי התיאור המובא בדוח לגבי תנאי מוצרי הגמל השונים הינו תיאור תמציתי לצרכי הדוח בלבד, וכי תנאיהם המחייבים הם כנקבע בחוק קופות גמל, בתקנות קופות גמל ובתקנוני קופות הגמל.

<u>עמוד</u>	<u>הנושא</u>	<u>הגדרות</u>
	1. פרק א' - פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה	
1-5	פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה	1.1
1-5	תרשים מבנה האחזקות של החברה	1.1.1
1-5	שנת התאגדות החברה וצורת ההתאגדות	1.1.2
1-5	אופיו ותוצאותיו של שינוי מבני או רכישה מהותיים	1.1.3
1-6	שינויים בשנת הדוח	1.1.4
1-6	שינויים לאחר תקופת הדוח	1.1.5
1-7	רשימת החברות המהוות צדדים קשורים לחברה	1.1.6
1-11	תחומי פעילות	1.1.7
1-12	השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה	1.1.8
1-12	חלוקת דיבידנדים	1.1.9
	2. פרק ב' - מידע אחר	
1-13	מידע כספי לגבי תחומי פעילות החברה	2.1
1-14	סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות החברה	2.2
	3. פרק ג' - תיאור ומידע על תחומי הפעילות של החברה	
1-20	קופות גמל לא משלמות לקצבה, לתגמולים ואישיות לפיצויים	3.1
1-20	מידע כללי על תחום הפעילות	3.1.1
1-24	מוצרים ושירותים	3.1.2
1-25	פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים	3.1.3
1-25	מוצרים חדשים	3.1.4
1-25	עמיתים	3.1.5
1-27	ערוצי הפצה	3.1.6
1-27	קרנות השתלמות	3.2
1-27	מידע כללי	3.2.1
1-29	מוצרים ושירותים	3.2.2
1-30	פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים	3.2.3
1-30	מוצרים חדשים	3.2.4
1-30	עמיתים	3.2.5
1-31	ערוצי הפצה	3.2.6
1-32	קופות גמל מרכזיות לפיצויים	3.3
1-32	מידע כללי על תחום הפעילות	3.3.1
1-35	מוצרים ושירותים	3.3.2
1-35	פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים	3.3.3
1-35	מוצרים חדשים	3.3.4
1-35	עמיתים	3.3.5
1-37	ערוצי הפצה	3.3.6

1-37	קופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית	3.4
1-37	מידע כללי על תחום הפעילות	3.4.1
1-39	מבנה ניהול ההשקעות של תחום הפעילות	3.4.2
1-39	מוצרים ושירותים	3.4.3
1-39	פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים	3.4.4
1-39	מוצרים חדשים	3.4.5
1-39	עמיתים	3.4.6
1-40	ערוצי הפצה	3.4.7
	4. פרק ד' – עניינים הנוגעים לפעילות החברה בכללותה	
1-41	מידע כללי נוסף	4.1
1-41	שינויים בהיקף הפעילות ורווחיות החברה	4.1.1
1-41	שינויים טכנולוגיים	4.1.2
1-42	גורמי ההצלחה הקריטיים והשינויים החלים בהם	4.1.3
1-42	חסמי הכניסה והיציאה העיקריים	4.1.4
1-42	השקעות	4.1.5
1-43	שיווק והפצה	4.2
1-45	תחרות	4.3
1-46	עונתיות	4.4
1-46	רכוש קבוע ומתקנים	4.5
1-46	נכסים לא מוחשיים	4.6
1-47	הון אנושי	4.7
1-48	מדיניות תגמול	4.8
1-52	ספקים ונותני שירותים	4.9
1-53	השקעות	4.10
1-53	מימון	4.11
1-53	מיסוי	4.12
1-53	שומות מס	4.13
1-53	מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה	4.14
1-73	רישיונות והיתרים	4.15
1-73	כיסוי ביטוחי	4.16
1-73	דיווח הון עצמי מזערי	4.17
1-74	תקינה ובקרה	4.18
1-74	הסכמים מהותיים	4.19
1-74	הסכמי שיתוף פעולה	4.20
1-74	הליכים משפטיים	4.21
1-74	דיון בגורמי סיכון	4.22
1-78	יעדים ואסטרטגיה עסקית	4.23

הגדרות

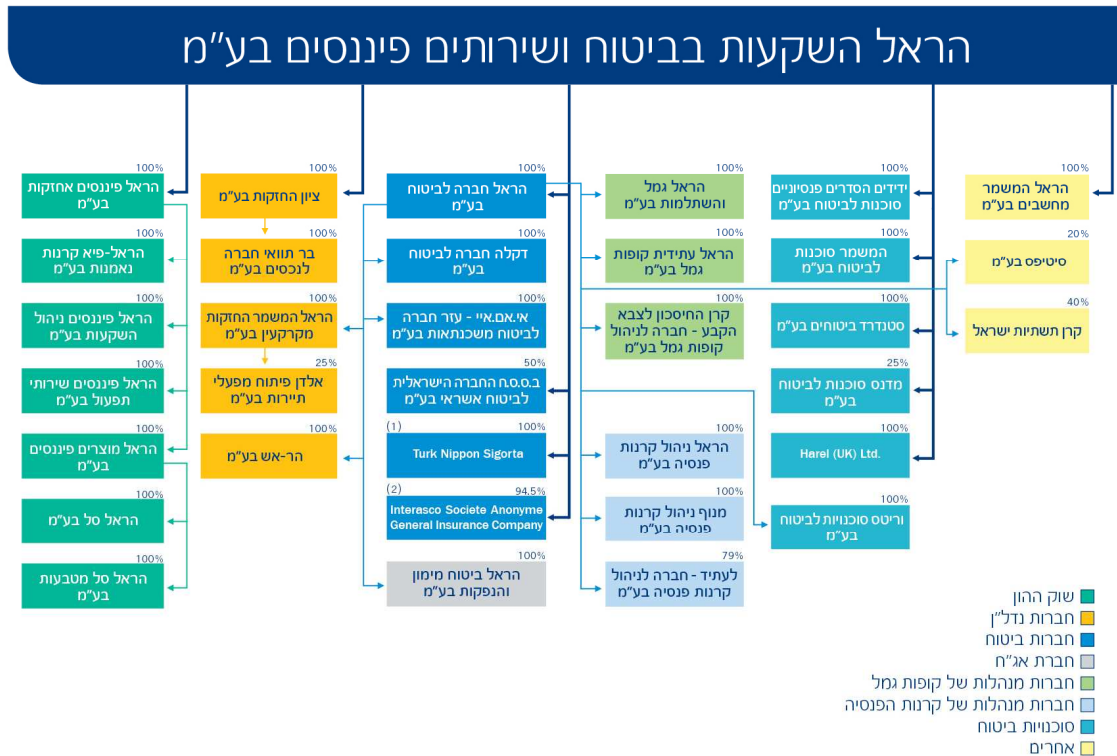
לנוחיות הקורא מובאים להלן המונחים או הקיצורים הבאים, להם בפרק זה המשמעות המובאת לצידם, אלא אם כן נאמר אחרת.	
מבטח או חברה מנהלת.	"גוף מוסדי"
הסכומים שמפקיד עמית (או שמופקדים עבורו) בקופת גמל.	"דמי גמולים"
הראל גמל והשתלמות בע"מ או הראל גמל.	"החברה"
המפקח על הביטוח כמשמעותו בחוק הפיקוח, או הממונה כמשמעותו בחוק קופות הגמל, לפי העניין.	"המפקח או הממונה"
הראל חברה לביטוח בע"מ, חברה בת בבעלות מלאה של הראל השקעות והחברה האם של החברה.	"הראל ביטוח"
הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ.	"הראל השקעות"
הראל השקעות והחברות המוחזקות על ידה.	"הקבוצה"
חוק החברות, התשנ"ט - 1999.	"חוק החברות"
חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, שיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה - 1995.	"חוק ייעוץ השקעות"
חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה - 2005.	"חוק ועדת בכר"
חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה - 2005.	"חוק ייעוץ ושיווק פנסיוני"
חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981.	"חוק הפיקוח"
חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005.	"חוק קופות גמל"
חברה שעיסוקה ניהול קופות גמל ואשר קיבלה רישיון לכך מאת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בהתאם לסעיף 4 לחוק קופות גמל. כמשמעותו בחוק ייעוץ השקעות (ניירות ערך, מוצרים מובנים ויחידות השתתפות בקרנות נאמנות).	"חברה מנהלת"
כמשמעותו בחוק ייעוץ ושיווק פנסיוני (קופות גמל, קרנות פנסיה, קרן השתלמות, פוליסות ביטוח שהינן קופות גמל להון או לקיצבה, תכניות ביטוח מפני סיכון מוות או אובדן כושר עבודה הכלולה בתכניות דלעיל או נמכרות אגב אחת מהן).	"מוצר פנסיוני"
נכסים הכוללים את נכסי קופות הגמל וקרנות הפנסיה, למעט קרנות ותיקות, נכסים המוחזקים על-ידי מבטח לכיסוי התחייבויות תלויות תשואה בביטוח חיים, נכסים המוחזקים על-ידי מבטח לכיסוי התחייבויותיהם לפי תכניות ביטוח חיים המעניקות למבוטח תשואה מובטחת ושהמבטח אינו זכאי בשל הכספים המופקדים בהם או בשל חלק מהם לאגרות חוב מיועדות.	"נכסי החיסכון לטווח ארוך"
הראל עתידית קופות גמל בע"מ. חברה בשליטה מלאה, בעקיפין, של הראל ביטוח.	"הראל עתידית גמל"
פקודת מס הכנסה [נוסח חדש].	"פקודת מס הכנסה"
קופת גמל כמשמעותה בחוק קופות גמל שאינה קרן פנסיה.	"קופת גמל"
קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ. חברה בשליטה מלאה של הראל ביטוח.	"קחצ"ק"
תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד - 1964.	"תקנות קופות הגמל"

1. פרק א': פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

1.1 פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

1.1.1 תרשים מבנה האחזקות של הקבוצה

להלן תרשים סכמטי של מבנה ההחזקות בחברות העיקריות בקבוצת הראל השקעות, נכון למועד הדוח, לרבות החברה:

1.1.2 שנת התאגדות החברה וצורת ההתאגדות

החברה הינה חברה שאושרה כחברה מנהלת של קופות גמל, על ידי המפקח.

החברה התאגדה ביום 14 בספטמבר 1995, כחברה פרטית בישראל, בהתאם לפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983, בשם אייל גמל בע"מ. ביום 11 באפריל 1999 שינתה החברה את שמה ל"הראל גמל בע"מ". ביום 15 במאי 2011 שינתה החברה את שמה לשמה הנוכחי.

לחברה אין חברות מוחזקות.

החברה הינה חברה בבעלות מלאה, בעקיפין, של הראל השקעות.

1.1.3 אופיו ותוצאותיו של שינוי מבני או רכישה מהותיים

ביום 27 בדצמבר 2006 הושלמה עסקה במסגרתה רכשה הראל ביטוח מנכס לאומי לישראל בע"מ ("בנק לאומי") ולאומי שירותי שוק ההון בע"מ (לשעבר: לאומי גמל) בע"מ תמורת סך של 575 מיליון ש"ח, את הפעילות של 5 קופות גמל (ביניהן קופת גמל מסלולית) שהעיקריות שבהן הינן קופות הגמל עצמה ותעוז (להלן: "קופות לאומי"). במסגרת ההסכם התחייבה הראל ביטוח, כי ניהול קופות הגמל על-פי חוק קופות גמל, יועבר בד בבד עם השלמת העסקה לחברה מנהלת, כמשמעות מונח זה בחוק קופות גמל, וכי החברה תהיה החברה המנהלת שתבצע עבור הראל ביטוח את ניהול קופות הגמל.

במועד השלמת רכישת קופות לאומי נחתם הסכם הפצה בין בנק לאומי לבין החברה.

במועד השלמת רכישת קופות לאומי על ידי הראל ביטוח נכנס לתוקף הסכם בין הראל ביטוח לבין לאומי שירותי שוק ההון בע"מ, לפיו מעניקה לאומי שירותי שוק ההון בע"מ שירותי תפעול עבור קופות לאומי.

ביום 23 בינואר 2007 נחתם הסכם בין הראל ביטוח (כבעלים של קופות לאומי) לבין החברה, בקשר עם ניהולן של קופות לאומי עבור הראל ביטוח. בהתאם להוראות ההסכם, החברה אחראית כלפי העמיתים בקופות לאומי וכלפי הראל ביטוח לקיום כל הוראות הדין הנוגעות לניהול קופות גמל וקיום כל ההתחייבויות המוטלות על חברה מנהלת כלפי עמיתים בקופות גמל. בהסכם נקבע כי הראל ביטוח רשאית להביא את ההסכם לידי סיום בכל עת בהודעה מראש בת 45 ימים, ואילו החברה רשאית להביא את ההסכם לידי סיום בכל עת בהודעה מראש בת 180 ימים. בהתאם להוראות ההסכם, החברה תגבה מאת עמיתי הקופות את דמי הניהול ותעבירם להראל ביטוח לאחר תשלום, מתוך דמי הניהול שיגבו על ידה כאמור, של עמלות ההפצה והעמלות למשווקים פנסיונים. עבור ביצוע ניהול קופות לאומי עבור הראל ביטוח, תהיה זכאית החברה להחזר הוצאותיה הישירות בקשר עם ניהול קופות לאומי בתוספת 2%.

1.1.4 שינויים בשנת הדוח

1.1.4.1 מיזוגים בשנת הדוח

מיזוג מסלולים בקופת הראל גמל לפיצויים מסלולית - ביום 23 בספטמבר 2014 מיזגה החברה מסלולי השקעה בקופה בדרך של מיזוג מסלול מט"ח למסלול מדד. נכון לסוף תקופת הדוח בקופה ארבעה מסלולי השקעה: מסלול מדד, מסלול מניות, מסלול שקלי ומסלול כללי.

1.1.4.2 אי חידוש פוליסות קבוצתיות לעמיתי קופת הגמל "הראל עצמה תעוז" - עד ליום 31 בדצמבר

2014, ביטחה הקופה את עמיתיה המעוניינים בכך, מגיל 18 ועד 69 שנה, בביטוח חיים בסכום השווה ליתרת חשבונותיו בקופה ועד 17,500 ש"ח או 20,000 ש"ח (לעמיתים מבוטחים בגילאי 68 עד 70 מופחת סכום הביטוח למחצית מהסכומים הנ"ל). בנוסף היו קיימים כיסויים נוספים: כיסוי למקרה של מוות מתאונה או נכות מתאונה. פרמיית הביטוח היתה בשיעור שנתי של 1.9 פרומיל. כמו כן, עד ליום 31 בדצמבר 2014, היה קיים בקופה ביטוח קבוצתי בסכום של כ- 150,000 ש"ח. עמיתי קופת הגמל (משני סוגי הביטוחים) בוטחו בפוליסות ביטוח קבוצתי בחברת כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן-כלל). בדצמבר 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פינסיים (קופות גמל) (כיסויים ביטוחיים בקופת גמל) התשע"ג 2013 אשר במסגרתם בוטלו תקנות 31 ו-45 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופת גמל התשכ"ד 1964 (להלן תקנות מס הכנסה) החל מינואר 2013. בתיקון לתקנות מיום 4 בנובמבר 2013 הובהר כי ניתן להמשיך ולבטח את האוכלוסייה הקיימת אך לא ניתן לצרף עמיתים חדשים לביטוחים הקבוצתיים. בהתאם להוראות תקנות מס הכנסה ולתקנות כיסויים ביטוחיים, קופת גמל לא יכלה להציע לעמיתיה להצטרף לביטוח חיים קבוצתי. ביטול תקנות מס הכנסה כאמור והגבלת צירוף אוכלוסייה חדשה לא אפשר לחברה להמשיך ולצרף עמיתים חדשים לפוליסות הקבוצתיות הקיימות, ולפיכך בחודש ינואר 2015 לא חודשו הפוליסות הקבוצתיות האמורות לעיל.

1.1.5 שינויים לאחר תקופת הדוח

1.1.5.1 הקמת קופת גמל בניהול אישי וקרן השתלמות בניהול אישי (IRA)

ביום 14 בינואר 2015 אישר המפקח להראל גמל הקמת קופת גמל בניהול אישי והקמת קרן השתלמות בניהול אישי. בקופת גמל בניהול אישי מנוהלים כספים של עמיתים עצמאיים, שניתן למשוך אותם כדין (לפי תקנה 38(א)(2) או 38(א)(6) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 או כספים שהופקדו בהתאם להכנסה לפי סעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה). כל הכספים המופקדים בקופת הגמל בניהול אישי ובקרן השתלמות בניהול אישי, מושקעים לפי הנחיותיו של העמית או באמצעות מנהל תיקים שמונה על-ידו ובכפוף להוראות הדין. עד מועד פרסום הדוחות, טרם הופקדו כספים בקופות כאמור.

1.1.6 רשימת החברות המהוות צדדים קשורים לחברה:

הראל השקעות וחברות המצויות בשליטתה הינן צדדים קשורים לחברה. להלן פירוט הצדדים הקשורים לחברה נכון למועד פרסום הדוח:

מס"ד	שם החברה	מס' חברה / שותפות	שיעור החזקה (במישרין או בעקיפין) ע"י הראל השקעות	הערות
1.	הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ	52-003398-6		
2.	הראל חברה לביטוח בע"מ	52-000407-8	100%	
3.	הראל פיננסיים אחזקות בע"מ	51-075057-3	100%	
חברות שמוחזקות במישרין או בעקיפין ע"י הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (בעלת השליטה המלאה בהראל ביטוח, הראל גמל, עתידית גמל, הראל פנסיה ומנוף פנסיה)				
4.	אזו-ריט בילו סנטר בע"מ	51-373048-1	28%	
5.	אי בי סי אוטומטיב בע"מ	51-255379-3	50%	
6.	אי.אם.אי - עזר חברה לביטוח משכנתאות בע"מ	51-231050-9	100%	
7.	איידקס אחזקות בע"מ	51-294795-3	100%	(*)
8.	איידקס בורסת הנגזרות הישראלית בע"מ	51-284714-6	100%	(*)
9.	אלדן פיתוח מפעלי תיירות בע"מ	51-063335-7	25%	
10.	אן.טי.אס.סי. בע"מ (בפירוק מרצון)	51-101450-8	100%	(*)
11.	אסיסטנס (ישראל) ה.ה. בע"מ	51-218896-2	100%	(*)
12.	בית ישראל לנאמנות בע"מ	52-003291-3	100%	(*)
13.	בית ציון הפעלה וניהול בע"מ	51-170718-4	50%	(*)
14.	ב.ס.ס.ח - החברה הישראלית לביטוח אשראי בע"מ	52-004402-5	50%	
15.	בר תואי חברה לנכסים בע"מ	51-095380-5	100%	
16.	גינ שמאים בע"מ	51-097941-2	100%	(*)
17.	גמלא-הראל נדל"ן למגורים בע"מ	51-389967-4	20%	
18.	דקלה חברה לביטוח בע"מ	52-003050-3	100%	
19.	החזקות במשכנתאות ישראל בע"מ	51-262448-7	100%	
20.	החזקות ש.ס.צ. בע"מ	52-000775-8	100%	
21.	המשמר סוכנות לביטוח בע"מ	51-094800-3	100%	
22.	תכנון מתקדם - סוכנות לביטוח פנסיוני (2013) בע"מ	51-495494-0	100%	
23.	פוסט משווה סוכנות לביטוח בע"מ	51-501824-0	33.3%	
24.	הראל ביטוח מימון והנפקות בע"מ	51-383420-0	100%	
25.	בית הראל - ניהול בע"מ (בפירוק מרצון)	51-257493-0	100%	
26.	הראל גמל והשתלמות בע"מ להלן רשימת קופות הגמל המנוהלות ע"י הראל גמל והשתלמות בע"מ, נכון למועד הדו"ח: הראל עצמה תעוז הראל קופה מרכזית לפיצויים הראל קרן השתלמות הראל פרופיל אישי למעסיק הראל גמל לפיצויים - מסלולית	51-220520-4	100%	

מס"ד	שם החברה	מס' חברה / שותפות	שיעור החזקה (במישרין או בעקיפין) ע"י הראל השקעות	הערות
	הראל קופה לפנסיה תקציבית			
.27	הראל המשמר אחזקות מקרקעין (1992) בע"מ	51-173934-4	100%	
.28	הראל המשמר מחשבים בע"מ	51-081015-3	100%	
.29	הראל וואן בע"מ	51-376920-8	50%	
.30	הראל חיתום והנפקות בע"מ	51-129383-9	100%	
.31	ידידים הסדרים פנסיוניים סוכנות לביטוח בע"מ	51-366853-3	100%	
.32	הראל - פיא קרנות נאמנות בע"מ	51-177678-3	100%	
.33	הראל מוצרים פיננסים בע"מ	51-393076-8	100%	
.34	הראל סל בע"מ	51-410381-1	100%	
.35	הראל סל (מסחר) 2008 בע"מ	51-410497-5	100%	
.36	הראל פיננסים ניהול השקעות בע"מ	51-399213-1	100%	
.37	הראל פיננסים מסחר מוסדי בע"מ (הפסיקה פעילותה ביום 31.3.2013)	51-412184-7	100%	
.38	הראל פיננסים שירותי תפעול בע"מ	51-399212-3	100%	
.39	הראל ניהול קרנות פנסיה בע"מ קרנות הפנסיה שבניהולה הינן: הראל גילעד פנסיה הראל פנסיה כללית	51-226759-2	100%	
.40	הראל עתידית קופות גמל בע"מ קופות הגמל שבניהולה: הראל - דקל קופת גמל לדמי מחלה הראל - גילעד גמל הראל גילעד השתלמות	51-286736-7	100%	
.41	הר-אש בע"מ	51-141591-1	100%	
.42	וריטס סוכנות לביטוח בע"מ	51-055869-5	100%	
.43	חברת שותף כללי קרן תשתיות בע"מ	51-385840-7	99.01%	
.44	ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ	51-101667-7	100%	
.45	יהודה חברה לביטוח בע"מ	52-000043-1	100%	(*)
.46	לעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ קרן הפנסיה שבניהולה: עתידית קופת פנסיה בע"מ	51-142304-8	79%	
.47	מדיקל קונסלטנס אינטרנשונל (אמ.סי.אי.) בע"מ	51-119788-1	25%	
.48	מדנס סוכנות לביטוח בע"מ	51-118784-1	25%	
.49	מוטוריסק בע"מ	51-239535-1	25%	(*)
.50	מור הר השקעות בע"מ	51-179233-5	100%	
.51	מנוף ניהול קרנות פנסיה בע"מ קרנות הפנסיה שבניהולה: הראל מנוף פנסיה	51-226257-7	100%	

מס"ד	שם החברה	מס' חברה / שותפות	שיעור החזקה (במישרין או בעקיפין) ע"י הראל השקעות	הערות
.52	מעונות אחד העם 44 בע"מ	51-025062-4	98%	(*)
.53	מרכז מסחרי שהם ניהול והחזקה בע"מ	51-232175-3	50%	(*)
.54	סטנדרד בטוחים בע"מ	51-000298-3	100%	
.55	סיטיפס בע"מ	51-296791-0	26.39%	
.56	עדי ניהול קרנות פנסיה בע"מ	51-225798-1	100%	
.57	ציון החזקות בע"מ	52-003288-9	100%	
.58	ציון נדל"ן בע"מ	51-090927-8	100%	
.59	קבוצת הראל אחזקות (2004) בע"מ	51-357525-8	26%	(*)
.60	קרן החסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ להלן קופת הגמל המנוהלת ע"י החברה: קרן החסכון לצבא הקבע - קרן השתלמות	51-103306-0	100%	
.61	קרן מאה מיסודם של מרגוט וארנסט המבורגר (חל"צ)	51-080753-0	100%	
.62	ש. מדנס סוכנות לביטוח (1989) בע"מ	51-142580-3	24.7%	
.63	ש. מדנס סוכנות לביטוח (2003) בע"מ	51-340388-1	24.7%	
.64	תשתיות ישראל ניהול 1 בע"מ	51-386358-9	40%	
.65	תשתיות ישראל ניהול 2 בע"מ	51-460767-0	40%	
.66	ויתניה בע"מ	51-209679-3	20%	
.67	ת.ש.י. 431 שותפות מוגבלת	55-024193-9	41.65%	
.68	אייבקס האוס בע"מ	51-465888-9	50%	(**)
.69	מנהטן ברודווי 1633 שותפות כללית	54-024341-7	100%	(**)
.70	הראל מנהטן ברודווי 1633 בע"מ	51-466731-0	100%	(**)
.71	הראל מנהטן לקסינגטון 285 שותפות כללית	51-491271-6	100%	(**)
.72	הראל סל מטבעות מסחר בע"מ	51-402990-9	100%	
.73	הראל סל מטבעות בע"מ	51-402915-6	100%	
.74	קינגסווי 22 בע"מ	51-427378-8	50%	(**)
.75	ת.ש.י. דרכים שותפות מוגבלת		46.73%	
.76	ת.ש.י. דרכים שותפות מוגבלת Class A1		49.00%	
.77	נתיבי היובל בע"מ		31.24%	
.78	חברת דרך ארץ הייוויז בע"מ		35.84%	
.79	מילומור בע"מ	52-003973-6	18.11%	
.80	הראל אלגו שותפות מוגבלת	55-025220-9	84.83%	
.81	חניון הראל בע"מ	51-267698-2	100%	
.82	קבוצת מור נדל"ן בינלאומי בע"מ	51-384269-0	10.79% במניות רגילות 18.60% במניות בכורה A 42.36% במניות בכורה B 28.60% במניות בכורה B1	
.83	BBW Holding Sarl (Lux)		35%	
.84	Harel IDS Minneapolis, LP		100%	

מס'ד	שם החברה	מס' חברה / שותפות	שיעור החזקה (במישרין או בעקיפין) ע"י הראל השקעות	הערות
.85	Interasco Societe Anonyme General Insurances S.A.G.I	61225/05/B/06/11	94.5% (מאוגדת ביוון)	
.86	Harel (UK) Ltd		100%	
.87	Turk Nippon Sigorta A.S.		100% (מאוגדת בטורקיה)	
.88	Harel Liepzig BV		100% (**)	
.89	Ironos Investments Sarl		20% (**)	
.90	Harel Surry Street Company Ltd.		100% (**)	
.91	Ty Street Company (Nostro) 1 Ltd.		100% (**)	
.92	Ty Street Company (Nostro) 2 Ltd.		100% (**)	
.93	HAREL 180-182 BROADWAY LLC		100% (**)	
.94	Mealli Holdings S.A.R.L - A		40% (**)	
.95	Mealli Holdings S.A.R.L - B		50%	
.96	Harel Gaia 118st US LP		100% (**)	
.97	Harel 3990 Essex, LP		100% (**)	
.98	Harel 6330 West Loop South, LP		100% (**)	
.99	Harel 254 Park Avenue South LP		100% (**)	
.100	Harel Gaia Mcneil LP		100% (**)	
.101	Harel Gaia Regency LP		100% (**)	
.102	Harel Gaia 91 St US, LP		100% (**)	
.103	Harel Gaia 320 South Harison EO US,LP		100% (**)	
.104	Harel Manhattan Madison 747, LP		100% (**)	
.105	Harel Elco colonial LP		100% (**)	
.106	Harel Manhattan Broadway 1633 LP		100% (**)	
.107	Ibex House Ltd.		49% (**)	
.108	Luner House Holding		49% (**)	
.109	Harel L.P (Delaware)		100% (**)	
.110	Harel 33 Beekman LLC		100% (**)	
.111	Harel Crescent Ridge,LP		100% (**)	
.112	ELCO LR CRESCENT RIDGE LP		38% (**)	
.113	Elco LR Hampshire Place LP		38% (**)	
.114	Elco LR Sage Commons LP		38% (**)	
.115	EQR JAX LENDERCO, LP		38% (**)	
.116	THOR LUXCO 65 CHAMPS-ELYSEES S.A.R.L		39% (**)	
.117	10 Fleet place Unitholder Limited		49% (**)	
.118	Harel 200 West Monroe LP		100% (**)	
.119	Harel 230 West Monroe, LP		100% (**)	
.120	50 Broadway No.1 LTD		98% (**)	
.121	Harel 50 Beale Street SF, LP		100% (**)	

מס"ד	שם החברה	מס' חברה / שותפות	שיעור החזקה (במישרין או בעקיפין) ע"י הראל השקעות	הערות
.122	Harel Westwood NJ, LP		100%	(**)
.123	Harel Midwest student housing, LP.		100%	(**)
.124	HAREL PEREF VIII, LP.		100%	(**)
.125	Harel 1515 Market, LP		100%	(**)
.126	ADO WAYPOINT (SONGBIRD 1)		40%	(**)

(*) חברות לא פעילות.
 (**) חברות שכל פעילותן החזקות נדל"ן בחו"ל.

1.1.7 תחומי פעילות

החברה הינה חברה מנהלת של קופות גמל וקרן השתלמות, המשמשות להפקדות של העובד או המעסיק או יחיד עצמאי והמיועדות לתשלום תגמולים, קצבה, פיצויים והשתלמויות:

- קופות תגמולים או קופות אישיות לפיצויים - קופות גמל שנועדו לשם חיסכון ארוך טווח לעמיתים עצמאיים ולעמיתים שכירים.
- בעקבות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מספר 3), התשס"ח - 2008 (להלן: "תיקון 3 לחוק קופות הגמל"), קופות אלו הינן קופות לא משלמות לקיצבה לגבי כספי התגמולים שהופקדו בשנת 2008 ואילך.
- קרנות השתלמות - קופות גמל שנועדו לחיסכון לשם יציאה להשתלמות המיועדת לשמירת רמתו המקצועית של העובד כאשר סכומי החיסכון ניתנים למשיכה לכל מטרה לאחר צבירת ותק של 6 שנים.
- קופות מרכזיות לפיצויים - קופות גמל המיועדות לצבירת סכומים על-ידי המעביד לשם הבטחת זכויות עובדיו לקבלת פיצויי פרישה. תיקון 3 לחוק קופות הגמל ביטל את אפשרות ההפרשה לקופות מרכזיות לפיצויים החל מתום שנת 2010.
- קופה מרכזית לפנסיה תקציבית - קופה המיועדת לצבירת הסכומים שינוכו ממשכורתו של עובד אצל מעסיק שהסדר הפנסיה החל לגביו הוא הסדר פנסיה תקציבית, בהתאם לחוק התכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004), התשס"ג-2003.

תחומי פעילות החברה, הנגזרים מסוגי קופות הגמל אותן היא מנהלת, הינם כדלקמן:

1.1.7.1 קופות גמל לא משלמות לקצבה, לתגמולים ואישיות לפיצויים.

1.1.7.2 קרנות השתלמות.

1.1.7.3 קופות גמל מרכזיות לפיצויים.

1.1.7.4 קופה מרכזית לפנסיה תקציבית.

למועד עריכת דוח זה מנהלת החברה 6 קופות גמל מסוגים שונים:

1.1.7.5 קופת גמל לא משלמת לקצבה, לתגמולים ואישיות לפיצויים.

1.1.7.6 קרן השתלמות.

1.1.7.7 3 קופות מרכזיות לפיצויים

1.1.7.8 קופה אחת מרכזית לפנסיה תקציבית.

- 1.1.8 השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה**
במהלך השנים 2013-2014 לא בוצעו כל השקעות בהון החברה.
- 1.1.9 חלוקת דיבידנדים**
- 1.1.9.1 במהלך השנים 2013-2014 לא חילקה החברה דיבידנד לבעלי מניותיה.
- 1.1.9.2 למיטב ידיעת החברה, שתי המגבלות העיקריות שעשויות להשפיע על יכולת החברה לחלק דיבידנד בעתיד הן צרכי המימון והנזילות של החברה מחד גיסא, והצורך לעמוד בדרישות ההון העצמי המזערי הקבועות בתקנות ניהול קופות גמל מאידך גיסא. לעניין תקנות בדבר דרישות הון והון עצמי המזערי הנדרש מחברות מנהלות - ראה להלן 4.15.
- 1.1.9.3 לחברה אין מדיניות חלוקת דיבידנד.

2. פרק ב': מידע אחר

הנתונים בדוח זה, נלקחו מתוך המאזן השנתי של החברה, על בסיס מצטבר, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.

2.1 מידע כספי לגבי תחומי פעילות החברה

להלן נתונים כספיים של החברה, בחלוקה לתחומי הפעילות החברה, במהלך השנים 2012-2014:

סך ההכנסות מדמי ניהול הינן הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל שבעלות החברה בלבד ואינן כוללות את דמי הניהול מקופות גמל המנוהלות על ידי החברה עבור הראל ביטוח.

שנת 2014 (באלפי ש"ח)

מאחד	קופה מרכזית לפנסיה תקציבית	קופות גמל מרכזיות לפיצויים ואישיות למעסיקים	קרנות השתלמות	קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים	
65,925	276	1,898	41,480	22,271	סך ההכנסות מדמי ניהול
12,060	36	495	6,855	4,674	סך ההכנסות האחרות
(62,392)	(266)	(1,753)	(39,471)	(20,902)	עלויות המיוחסות לתחום הפעילות
15,593	46	640	8,864	6,043	רווח לפני מיסים
7,837,261	23,161	321,784	4,455,214	3,037,102	סך נכסים מנוהלים*
991,240	11,866	(8,025)	687,510	299,889	סך הפקדות, משיכות והעברות*
4.32%	4.20%	***2.64%	4.51%	4.24%	תשואות ממוצעות נומינליות ברטו**

שנת 2013 (באלפי ש"ח)

מאחד	קופה מרכזית לפנסיה תקציבית	קופות גמל מרכזיות לפיצויים ואישיות למעסיקים	קרנות השתלמות	קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים	
56,971	207	1,844	35,051	19,869	סך ההכנסות מדמי ניהול
10,596	18	507	5,832	4,239	סך ההכנסות האחרות
(55,283)	(205)	(1,764)	(34,120)	(19,194)	עלויות המיוחסות לתחום הפעילות
12,284	20	587	6,763	4,914	רווח לפני מיסים
6,608,340	10,988	315,942	3,637,683	2,643,727	סך נכסים מנוהלים*
806,924	530	51,397	521,131	233,866	סך הפקדות, משיכות והעברות*
8.97%	9.34%	***6.34%	9.44%	8.66%	תשואות ממוצעות נומינליות ברטו**

* הנתונים אינם כוללים את קופות הגמל שבעלות הראל ביטוח (ראה סעיף 1.1.3).

** חישוב תשואה ממוצעת נעשית על בסיס משוקלל בהתאם לנכסי כל קופת גמל.

*** לא כולל את קופת הגמל הראל פרופיל אישי למעסיק.

שנת 2012 (באלפי ש"ח)

מאחד	קופה מרכזית לפנסיה תקציבית	קופות גמל מרכזיות לפיצויים ואישיות למעסיקים	קרנות השתלמות	קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים	
52,428	157	2,060	29,622	20,589	סך ההכנסות מדמי ניהול
9,111	17	415	4,880	3,799	סך ההכנסות האחרות
(49,066)	(151)	(1,908)	(27,819)	(19,188)	עלויות המיוחסות לתחום הפעילות
12,473	23	567	6,683	5,200	רווח לפני מיסים
5,348,580	9,742	243,348	2,865,470	2,230,020	סך נכסים מנוהלים*
490,648	2,854	(21,843)	367,269	142,368	סך הפקדות, משיכות והעברות* תשואות ממוצעות נומינליות
10.72%	10.23%	***8.01%	10.84%	10.86%	ברוטו **

* הנתונים אינם כוללים את קופות הגמל שבבעלות הראל ביטוח (ראה סעיף 1.1.3).
 ** חישוב תשואה ממוצעת נעשית על בסיס משוקלל בהתאם לנכסי כל קופת גמל.
 *** לא כולל את קופת הגמל הראל פרופיל אישי למעסיק.

2.2 סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות החברה

להלן יובא תיאור של אירועים, מגמות והתפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית בה פועלת החברה, אשר יש להם, או עשויה להיות להם, השפעה על פעילות הקבוצה והתוצאות העסקיות שלה.

2.2.1 החברה מנהלת את פעילות קופות הגמל וכן את השקעות כספי העמיתים בקופות, בהתאם להוראות הדין ולתקנוני קופות הגמל. בתמורה, החברה המנהלת זכאית לדמי ניהול מהעמיתים. דמי הניהול נגזרים מהצבירה ומההפקדות, והינם כפופים לשיעור מרבי הקבוע בתקנוני קופות הגמל.

חוק קופות גמל מסדיר, לראשונה בדרך של חקיקה ראשית, את מבנה הפעילות של קופות הגמל ושל קרנות הפנסיה, תוך יצירת הפרדה בין נכסי הגוף המנהל לנכסי החוסכים ובין קופות הגמל השונות המנוהלות על ידי הגוף המנהל. בנוסף, מקנה החוק לעמית זכות שליטה ביחס לקופה בה יופקדו הכספים המופקדים על ידו ועל ידי מעסיקו (ובלבד שכספים אשר נועדו לתשלום הפיצויים או למרכיב הפיצויים יופקדו בקופת גמל שנועדה לתשלום פיצויים או לתשלום קצבה, או לשילוב ביניהן), וביחס לאפשרויות המעבר בין קופות הגמל באופן שלמעסיק לא תהא כל שליטה בהם, לרבות האפשרות למשכם חזרה, או להעבירם לקופה אחרת. הוראות חוק זה נכנסו לתוקפן בחודש נובמבר 2005.

תחום חסכון ארוך טווח עוסק בעיקר בחסכון לתקופת הפרישה לגמלאות ובכיסוי לסיכונים שונים. המוצרים השונים במסגרת תחום זה כוללים שילוב מלא או חלקי של פתרונות חסכון ומתן כיסויים ביטוחיים לסיכונים שונים כגון מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ומחלות קשות.

פעילות החיסכון במסגרת ביטוח חיים, פנסיה וגמל זוכה לעידוד מצד רשויות המדינה, בעיקר בדרך של תמריצים מיסויים והוראות שונות בדיני עבודה, כמו גם בהנפקת אג"ח מיועדות לחלק מהמוצרים בתחום. תמריצים והוראות אלה מהווים שיקול מרכזי בבחירת הלקוחות במוצרי תחום ביטוח החיים והחיסכון ארוך הטווח.

ביום 1 בינואר 2008 נכנס לתוקף חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מספר 3), התשס"ח - 2008 (להלן: "תיקון 3 לחוק קופות הגמל"), אשר אושר בכנסת ביום 23 בינואר

2008 (ראה סעיף 3.1.1.1 להלן).

2.2.2 שינויים בתחום - פעילות חסכון ארוך הטווח

תחום חיסכון ארוך טווח עובר בשנים האחרונות שינויים מקיפים, וזאת לאור שינויים במדיניות הממשלתית בתחום שהביאו לחקיקת חוק וועדת בכר, חוק קופות הגמל, חוק ייעוץ ושיווק פנסיוני ותיקון חוק הפיקוח ("חקיקת בכר", שנכנסו לתוקפם בחודש נובמבר 2005). בבסיס מדיניות זו עומדת השאיפה לעידוד חיסכון קצבתי בקרב כלל האוכלוסייה, על מנת להבטיח יכולת קיום בכבוד של האזרחים לאחר גיל הפרישה.

שינויים אלה באו בשנים האחרונות לידי ביטוי בשינוי מבנה המוצרים שהיו קיימים בתחום ובשינויים בהטבות המיסוי הניתנות לחוסכים לטווח ארוך, לרבות השינוי במסגרת תיקון 3 לחוק קופות הגמל תוך העדפת החוסכים במסלול קצבה וקביעת החובה לתשלום קצבה בסכום קצבה מזערי לכל מוצרי החיסכון הפנסיוני לטווח ארוך. במסגרת זו אף הושאו הטבות המס בין מוצרים אלה בכל הנוגע לכספים שהופקדו עבור עמיתים החל מ-1 בינואר 2008 (לפרטים אודות תיקון 3 לחוק קופות הגמל - ראה סעיף 3.1.1.1).

2.2.3 הגברת התחרות

בהמשך לתוכנית המפקח להגברת התחרות במוצרי החיסכון הפנסיוני שפורסמה בחודש נובמבר 2010, פורסמו הוראות שונות שתכליתן ביצוע התאמות בין המוצרים השונים (קרנות פנסיה, קופות גמל וביטוח חיים), לרבות בנושאי דמי הניהול - החלת מודל אחיד של גביית דמי ניהול, הגברת אפשרות נידוד הכספים בין המוצרים השונים ומתן אפשרות לחברה מנהלת לשווק מוצרי ביטוח נלווים לחיסכון פנסיוני הכיסויים הביטוחיים הנמכרים במסגרת מוצרי החיסכון הפנסיוני. כמו כן, פורסמה טיוטת תקנות בעניין עמלות הפצה אחידות ליועץ פנסיוני עבור כל מוצרי החיסכון הפנסיוני (להלן: "תכנית המפקח להגברת התחרות").

2.2.4 כיסויים ביטוחיים בקופות גמל

2.2.4.1 ביום 1 בינואר 2013 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כיסויים ביטוחיים בקופות גמל), התשע"ג-2013 המאפשרות לחברות מנהלות של קופות גמל ושל קרנות פנסיה (בכפוף לקבלת רישיון סוכנות) רכישת כיסויים ביטוחיים בקופות גמל.

2.2.4.2 בהתאם להוראות ולאחר שביצעה הליך כנדרש בתקנות התקשרה החברה עם הראל ביטוח בפוליסה קבוצתית הכוללת ביטוח למקרה מוות על סכום של 120,000 ש"ח לעמיתי קרן ההשתלמות. בהתאם לתנאי הביטוח זכאים עמיתי קרנות ההשתלמות המנוהלות בחברה, בעלי צבירה מינימאלית של 10,000 ש"ח בקרן ההשתלמות, או הפקדה חודשית שוטפת של 500 ש"ח לפחות, ובכפוף למילוי הצהרת בריאות ואישורה על ידי החברה להצטרף לביטוח הקבוצתי.

2.2.5 הרפורמה בדמי ניהול במוצרי חסכון ארוך טווח

ביום 21 ביוני 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012, שעניינן החלת מודל אחיד לתקרת דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני על ידי גביית דמי ניהול מהפקדות שוטפות ומהצבירה. במסגרת התקנות נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (א) דמי הניהול המקסימאליים בקופות גמל לא יעלו בשנת 2013 על 1.1% מהצבירה ו-4% מההפקדות ובשנת 2014 ואילך לא יעלו על 1.05% מהצבירה ו-4% מההפקדות השוטפות, כאשר מקבלי קצבאות ישלמו עד 0.6% מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם; (ב) דמי הניהול בחשבונות של עמיתים שהקשר עימם נותק, בחלוף שנה לאחר ניתוק הקשר, לא יעלה על 0.3% לשנה מן היתרה הצבורה בחשבון העמית בקופת הגמל, או על השיעור החודשי שגבה הגוף במועד בו נותק הקשר או במועד שנודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מביניהם.

השיעורים כאמור יחולו על פוליסות ביטוח חיים חדשות, וזאת בשונה מקופות הגמל שם ההוראה חלה על הכספים הישנים והחדשים כאחד. שינוי דמי הניהול לא יחול על פוליסות ביטוח שהוצאו לפני יום תחילתן של התקנות, קופת ביטוח מבטיחת תשואה, קופת גמל מבטיחת תשואה, קרן ותיקה, קרן פנסיה חדשה מקיפה, קרן השתלמות, קופת גמל בניהול אישי, קופת גמל מרכזית, קופת גמל ענפית, קופת גמל לדמי מחלה וקופת גמל לחופשה.

להלן טבלה המרכזת את שיעור דמי הניהול בהתאם לרפורמה כאמור:

קופת גמל	קופת גמל	ביטוח מנהלים	שיעור דמי ניהול מקסימאליים
עד 2% מהצבירה או שיעור נמוך יותר מהצבירה ושיעור מההפקדות (בין 0% ל- 13% מההפקדות)	עד 2% מהצבירה	עד 2% מהצבירה או שיעור נמוך יותר מהצבירה ושיעור מההפקדות (בין 0% ל- 13% מההפקדות)	עד ליום 31.12.2012
עד 4% מההפקדות שוטפות	עד 2% מהצבירה	עד 1.1% מהצבירה + עד 4% מההפקדות שוטפות	לתקופה שבין 1.1.2013 ועד 31.12.2013
עד 1.05% מהצבירה + עד 4% מההפקדות שוטפות	עד 2% מהצבירה	עד 1.1% מהצבירה + עד 4% מההפקדות שוטפות	החל מ- 1.1.2014

ביום 10 בספטמבר 2013 אישרה ועדת הכספים של הכנסת את תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול) (תיקון), התשע"ד-2013, במסגרתן נקבעה הוראה לפיה קופת גמל שאינה קופת ביטוח תהיה רשאית לגבות מעמית אשר באחד מחשבונותיו קיימים כספים ממרכיב תשלומי העובד או ממרכיב תשלומי המעסיק אשר הופקדו בשל שנות המס שקדמו לשנת המס 2008 דמי ניהול על פי הגבוה מבין דמי הניהול המקסימליים הקבועים בתקנות עובר לתיקון או סך שלא יעלה על 6 ש"ח לחודש, וזאת החל מיום 1 בינואר 2016.

ביום 25 בפברואר 2014 אישרה ועדת הכספים של הכנסת את תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (משיכת כספים מקופת גמל) (חשבונות בעלי יתרה צבורה נמוכה) (הוראת שעה), התשע"ד-2014, לפיהן ניתן יהיה למשוך כספים בפטור ממס מקופת גמל אם היתרה הצבורה לא עלתה על 7,000 ש"ח, לא הופקדו כספים בקופה מיום 1 בינואר 2012 ולא בוצע ניוד מהקופה עד ליום 1 בינואר 2013.

התקנות נכנסו לתוקף ביום 27 במרץ 2014 והן תהיינה בתוקף עד יום 31 במרץ 2015. לצד התקנות, נכנסו לתוקף באותו יום הוראות חוזר גמל בעניין "משיכת כספים מחשבונות קטנים בקופות גמל" הקובע הוראות למתן דיווח לעמיתים בעלי חשבונות כאמור בדבר זכותם למשיכת הכספים, הוראות לפרסום הזכות למשיכת כספים כאמור באתר האינטרנט של החברות המנהלות וכן חובת דיווח לממונה ביחס לביצוע משיכות כאמור.

2.2.6 תקנות הניוד הפנסיוני

נדבך נוסף לשיפור התחרותיות בתחום החיסכון הפנסיוני הינן תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח – 2008, שנכנסו לתוקף ביום 1 באוקטובר 2008 (להלן: "תקנות הניוד הפנסיוני"). מטרת התקנות הינה לאפשר לצרכן לנייד בכל עת את החיסכון הפנסיוני שלו (למעט חיסכון בקרן פנסיה ותיקה) בין הגופים המנהלים חיסכון פנסיוני ובכך להביא להגברת התחרות. ביום 14 ביולי 2014 בוצע תיקון לתקנות הניוד הפנסיוני וביום 5 בינואר 2015 פורסם חוזר המתקן חוזר קודם בעניין "העברת כספים בין קופות גמל".

2.2.7 המשך עידוד החיסכון לקצבה

תהליך זה הואץ לנוכח השינויים שבוצעו בכללי המיסוי החלים על המכשירים השונים אשר, בניגוד לעבר, הותאמו למדיניות עידוד החיסכון להבטחת קיצבה.

כך למשל, בשנת 2012 נכנס לתוקף תיקון מס' 190 לפקודת מס הכנסה אשר, בין היתר, ערך

שינויים מהותיים בכל הנוגע להטבות המס בקבלת קצבה ממוצר פנסיוני. במסגרת זו, כחקיקה משלימה לתיקון 3 לחוק קופות הגמל, הורחב הפטור ממס בעת קבלת קצבה בגיל פרישה (ולנכים בשיעור 75% לצמיתות) באופן מדורג עד לשנת 2025 והוחל גם על היוון קצבה מעבר לקצבה המזערית, הורחב הפטור ממס על קצבת שאירים ונערכו שינויים בנוסחת השילוב אשר נועדה להוות תמריץ להותרת כספי הפיצויים בקופה עד לגיל הפרישה.

במקביל ממשיכה ועולה המודעות הציבורית והתעניינות הציבור במוצרי החיסכון לקצבה ובמאפייניהם (סוגי המוצרים, המקדמים המובטחים, ככל שקיימים, מבנה המוצרים ומוצרים משולבים) ובעיקר בקרנות הפנסיה החדשות, כאפיק חיסכון או כרובד פנסיוני ראשון. ביטוי למרכזיות של קרנות הפנסיה החדשות ניתן למצוא בהסכם לביטוח פנסיוני מקיף במשק שנחתם ביום 19 בנובמבר 2007 (וצווי ההרחבה לו מיום 30 בדצמבר 2007 ומיום 27 בספטמבר 2011) במסגרתו נקבעה קרן הפנסיה החדשה כאפיק "ברירת המחדל" של המעסיק לביטוח עובדיו מכוח ההסכם. השינויים האמורים השפיעו על המעסיקים והעובדים, אשר פעלו ופועלים על מנת לארגן את התיק הפנסיוני ולהתאימו למצב החדש.

2.2.8 חקיקת בכר

בחקיקת בכר הוגדרו מספר גורמים משמעותיים, אשר השפיעו מאז חקיקתה על אופי הפעילות בתחום הביטוח הפנסיוני, והם צפויים להוסיף ולהוות גורמים דומיננטיים בתחום זה:

- זכות הבחירה של העובד - זכות הבחירה של העובד משמעה מתן האפשרות בידי העובד להגדיר את המוצר הפנסיוני אותו ירכוש במסגרת ההפרשות המגיעות לו מכוח הסכמי העבודה שלו ולבחור את היצרן הפנסיוני ממנו ירכוש את המוצר. במסגרת תיקון 3 לחוק קופות הגמל אף הורחבה זכות זו. תקנות הניוד הפנסיוני שמגדירות את הייעוץ הפנסיוני כייעוץ לפרט, והעמקת פעילותם של הבנקים בתחום הייעוץ הפנסיוני (ראה להלן) עשויות להגביר את מגמת המעבר למכירה פרטנית.
- הפיכת הבנקים לגורם המשמש כיועץ פנסיוני המקבל עמלות הפצה (בעקבות רפורמת בכר) - שיעור עמלות ההפצה ודרך קבלתן מוגדרות בחקיקה ובחקיקת משנה. העמלות נחלקות לשני סוגים: גביה ישירה מהלקוח וגביה מהיצרן הפנסיוני (בכפוף לחתימה על הסכם ייעוץ פנסיוני). שיעור עמלות ההפצה אותן יהיה רשאי יועץ פנסיוני לגבות מהיצרן לא יעלה על 0.25% מתוך הכספים הצבורים. היועץ יוכל גם לגבות עמלות באופן ישיר מהלקוח (לפרטים נוספים אודות עמלות ההפצה - ראה סעיף 4.2.6).

מרבית הבנקים בישראל פועלים בתחום הייעוץ הפנסיוני (בעיקר ייעוץ בתחום הגמל).

2.2.9 מבנה הרווחיות בתחום ניהול קופות גמל:

רווחיות החברות המנהלות קופות גמל נובעת מהמרווח בין דמי הניהול הנגבים מהעמיתים לבין הוצאות התפעול והשיווק של קופות הגמל. עד ליום 31 בדצמבר 2012, דמי הניהול שהיו מותרים בקופות הגמל הינם עד לשיעור שנתי של 2% מסכום הצבירה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופת גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012, החל מיום 1 בינואר 2013 דמי הניהול המותרים הינם בשיעור של עד 1.1% מהצבירה ו-4% מההפקדות השוטפות והחל מיום 1 בינואר 2014 שיעור של עד 1.05% מהצבירה ו-4% מההפקדות השוטפות (לעניין זה ראה סעיף 2.2.5).

2.2.10 התפתחויות במשק

תוצאות הפעילות של הקבוצה מושפעות באופן מהותי מהתשוואות המושגות בשוק ההון ומהמצב הכלכלי, הפוליטי והביטחוני בארץ ובעולם. להלן התייחסות לגורמים המרכזיים בסביבה המקרו-כלכלית, אשר משפיעים על פעילות הקבוצה:

2.2.10.1 כללי

על פי הערכות האחרונות הצמיחה העולמית בשנת 2014 עמדה על 3.3% בדומה לשנת 2013, כאשר בלטה במיוחד השונות בצמיחה בין המדינות המפותחות (1.8%) לבין המדינות המתפתחות והשווקים המתעוררים (4.4%). בישראל התוצר צמח ב-2.9% לעומת 3.3% בשנת 2013.

ארה"ב: לאחר רבעון ראשון חלש מאוד, בעיקר בשל מזג אוויר קשה, האינדיקאטורים הכלכליים המשיכו להיות חזקים, ניכר שיפור מרשים בשוק התעסוקה וגידול בצריכה הפרטית. ה-FED המשיך במהלך השנה בתהליך הצמצום ההדרגתי של תכנית הרכישות שלו עד לסיומו המוחלט במהלך הרבעון האחרון של 2014.

גוש האירו: המומנטום החיובי באירופה נחלש משמעותית במהלך השנה, בין היתר בעקבות הסכסוך בין רוסיה-אוקראינה שתרם לפגיעה בצמיחה ולירידה בביטחון הצרכנים והעסקים. האינפלציה והציפיות לאינפלציה המשיכו לרדת בחדות, דבר שהוביל את הבנק המרכזי באירופה להפחית ריבית. במהלך 2014 ה-ECB הפחית את הריבית לרמה של 0.05% והציג ריבית שלילית של מינוס 0.2% על הפיקדונות בבנק. בנוסף, הבנק החל ברכישת אג"ח לא-ממשלתיות במהלך הרבעון האחרון של השנה.

מאז חודשי הקיץ של 2014 מחירי הנפט צנחו בשיעור חד, דבר שהשפיע, וצפוי להמשיך להשפיע, לשלילה על מדינות יצואניות נטו של נפט (כגון רוסיה וחברי אופ"ק) ולחיוב על מדינות יבואניות נטו של נפט (כגון גרמניה, יפן וישראל).

2.2.10.2 התפתחויות במשק הישראלי

הקבוצה פועלת במשק הישראלי, אשר מצבו הכלכלי, הביטחוני והפוליטי משליך על היקף פעילותה בתחומים שונים. שינויים במצב הכלכלי במשק הישראלי עשויים לגרום לשינוי בהיקף הפרמיות וההכנסות האחרות ולשינוי בעלויות התפעול של חברות הקבוצה. לשינוי ברמת התעסוקה במשק הישראלי עשויה להיות השלכה על היקף הפעילות בתחום החיסכון ארוך הטווח.

התוצר צמח בשיעור שנתי של 7.2% ברבעון האחרון של 2014, על פי האומדן הראשוני, זאת לאחר שהרבעון הקודם הושפע לשלילה מהמבצע הצבאי בדרום הארץ במהלך יולי-אוגוסט. על פי האומדן האחרון, התוצר צמח ב-2.9% במהלך 2014, ירידה לעומת 3.3% ב-2013.

2.2.10.3 שוק המניות

מדד ת"א 100 ירד ב-1.3% ברבעון הרביעי של 2014 אך בסיכום שנתי עלה המדד ב-6.7%. מחזור המסחר היומי הממוצע במניות והמירים עמד על 1.2 מיליארד ש"ח ב-2014 (1.4 מיליארד ש"ח ברבעון הרביעי), עלייה של 3% לעומת המחזור הממוצע בשנת 2013.

2.2.10.4 שוק איגרות החוב

מדד האג"ח הכללי ירד ב-1% ברבעון הרביעי של 2014 אך בסיכום שנתי השלים עלייה של 4.7%. במהלך הרבעון הרביעי מדד אג"ח הממשלתיות נותר כמעט ללא שינוי והשלים עלייה של 6.6% במהלך שנת 2014. מדד אג"ח הקונצרניות ירד ב-2.6% במהלך הרבעון הרביעי ובסיכום שנתי רשם המדד עלייה של 1.5%. מחזור המסחר היומי באג"ח עמד על כ-4.2 מיליארד ש"ח במהלך 2014 (4.7 מיליארד ש"ח ברבעון הרביעי), ירידה של 2% לעומת המחזור הממוצע בשנת 2013.

2.2.10.5 קרנות נאמנות

בשוק קרנות הנאמנות נרשמו פדיונות נטו של 6.2 מיליארדי ש"ח ברבעון הרביעי של 2014 אך בסיכום שנתי הענף השלים גיוסים של 26.3 מיליארדי ש"ח במהלך 2014, זאת לעומת כ-52.5 מיליארדי ש"ח ב-2013. מרבית הגיוסים מתחילת השנה נבעו מקרנות המתמחות באג"ח (28 מיליארדי ש"ח). מנגד, נרשמו פדיונות נטו משמעותיים בקרנות הכספיות (7 מיליארדי ש"ח).

2.2.10.6 מוצרי מדדים

על פי איגוד תעודות הסל, סך הנכסים המנוהלים בשוק תעודות הסל עמד על 118 מיליארדי ש"ח בסוף 2014, לעומת 101 מיליארדי ש"ח בסוף 2013, עלייה של 16.5%. בלטו לחיוב במהלך תעודות הסל על מניות בחו"ל שרשמו גיוסים של 7.4 מיליארדי ש"ח, ונכון לסוף 2014 הם מהווים כרבע מסך כל הנכסים המנוהלים בתעודות הסל.

2.2.10.7 שוק המט"ח

השקל נחלש הרבעון הרביעי של 2014 ב-5.3% אל מול הדולר (לרמה של 3.889 שקל לדולר) והשלים פיחות של 12% במהלך 2014. השקל נחלש ב-1.6% אל מול האירו במהלך הרבעון הרביעי (לרמה של 4.7246 שקל לאירו) אך התחזק ב-1.2% במהלך 2014.

2.2.10.8 אינפלציה

על פי המדד האחרון הידוע, בסוף הרבעון הרביעי של 2014 האינפלציה הסתכמה במהלך 12 החודשים האחרונים עד מדד נובמבר במינוס 0.1%, זאת לאחר ירידה של 0.2% במהלך הרבעון הרביעי.

2.2.10.9 ריבית בנק ישראל

ריבית בנק ישראל נותרה ללא שינוי על 0.25% במהלך הרבעון הרביעי של 2014. במהלך 2014 ריבית בנק ישראל ירדה ב-0.75 נקודת אחוז, מרמה של 1.0% בסוף 2013 ל-0.25%.

2.2.10.10 אירועים לאחר פרסום המאזן

מחיר חבית נפט המשיך לרדת והגיע לרמה הנמוכה ביותר מאז 2009. האינפלציה בשנת 2014 הסתכמה במינוס 0.2%. מדד המחירים לצרכן לחודש ינואר ירד ב-0.9%.

2.2.11 שינוי טעמי הציבור

מדיניות הממשלה לעודד את ההפקדות למסלול הקצבתי על חשבון ביטול המסלול ההוני, הביאה בשנים האחרונות להטיה של הביקוש לטובת המסלול הקצבתי. תיקון 3 לחוק קופות הגמל שביטל את החיסכון ההוני לגבי הפקדות החל משנת 2008 חיזק את המגמה שהסתמנה עד כה, בדבר הטיה של החיסכון מהמסלול ההוני למסלול הקצבתי. עקב כך קיים קיטון מתמשך בהפקדות השוטפות לקופות הגמל.

3. פרק ג': תיאור ומידע על תחומי הפעילות של החברה

3.1 קופות גמל לא משלמות לקצבה, לתגמולים ואישיות לפיצויים

3.1.1 מידע כללי על תחום הפעילות

3.1.1.1 מבנה תחום הפעילות והשינויים שחלו בו

ככלל, מתאפיין תחום קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים ברגולציה רבה, והוא מושפע מהחלטות המפקח. בתחום קיימת תחרות מתמדת ועזה מצד החברות המנהלות קופות גמל. שוק ההון מתאפיין בתנודתיות גבוהה כתוצאה מאירועים פוליטיים וכלכליים בישראל ובעולם, המשפיעים על שערי ניירות ערך בבורסות ובשווקים המוסדרים, משפיעים על היקף הנכסים המנוהלים, וכתוצאה מכך משפיעים על תוצאות פעילות החברה, נכסיה, ותוצאותיה העסקיות.

מגמות חקיקת בכר להפרדת ניהול קופות הגמל מהבנקים וכן מדיניות הממשלה לעידוד החיסכון באפיקים קיצבתיים הובילו לשינוי חקיקה רבים, כמתואר לעיל. לשינויים אלו השפעה מהותית על פעילות התחום ותוצאותיו.

נכון למועד הדוח, החברה מנהלת קופת גמל אחת לתגמולים ופיצויים במסגרתה מנוהלים 8 מסלולי השקעה (להלן - "קופת גמל לתגמולים") לעניין שינויים צפויים במבנה מסלולי ההשקעה, ובכלל זה קביעת מסלולי השקעה המותאמים לגיל החוסך ראה סעיף 4.14.22 להלן

תיקון מספר 3 לחוק קופות הגמל: ביום 23 בינואר 2008 התקבל בכנסת תיקון 3 לחוק קופות הגמל אשר במסגרתו תוקנו הוראות חוק קופות הגמל, חוק הפיקוח ופקודת מס הכנסה.

תיקון 3 לחוק קופות הגמל קובע שני סוגי קופות גמל: קופת גמל משלמת וקופת גמל לא משלמת. קופת גמל משלמת היא קופת גמל אשר משלמת ישירות קצבה למבוטחיה. קופת גמל לא משלמת היא קופת גמל אשר לא ניתן למשוך ממנה כספים באופן ישיר, למעט כספי פיצויים. משיכת כספי התגמולים מקופת גמל לא משלמת תוכל להתבצע רק על ידי העברת הכספים שנצברו לקופת גמל משלמת (בהתאם למסמך המפקח מיום 4 במרץ 2009, משיכת כספים שלא כדין מקופת גמל לא משלמת לקצבה החל מיום 1 בינואר 2008 תוכל להיעשות מבלי להעבירם לקופת גמל משלמת לקצבה). משיכת הכספים מקופת גמל משלמת תהא בהתאם לשיטת ההיוון שנקבעה בתקנון הקופה, ובלבד שסכום הקצבה החודשי שלו יהיה זכאי העמית לאחר ההיוון לא יפחת מ- 3,850 ש"ח ("סכום הקצבה המזערי" - סכום זה יעודכן על פי עליית המדד ב- 1 במרץ כל שנה ביחס למדד שהיה ידוע ב- 1 במרץ 2008). אם פחת הסכום האמור מסכום הקצבה המזערי, המשיכה תתבצע בהתאם לשיטת ההיוון שנקבעה בתקנון הקופה, לפי שיעור מהקצבה שלא יעלה על 25% ולתקופה שלא תעלה על חמש שנים; עוד קובע התיקון כי אישור קופת גמל כקופת גמל לתגמולים או כקופת גמל אישית לפיצויים לא יינתן, אלא לגבי קופות שפעלו כדין כקופות לתגמולים או כקופות אישיות לפיצויים משנת 2007 ואילך, ורק ביחס לכספים שהופקדו עבור שנות המס שקדמו לשנת המס 2008.

עוד נקבע במסגרת התיקון כי הממונה לא ייתן אישור לקופת גמל מרכזית לפיצויים אלא לגבי קרן שפעלה כדין כקופת גמל מרכזית לפיצויים בשנת המס 2007 לגבי כספים שהופקדו בקרן עד לשנת המס 2010, ובלבד שההפקדה היא של עמית-מעסיק אשר היה עמית בקופה בחודש דצמבר 2007 והפקדת הכספים היא בשל עובד של עמית-מעסיק כאמור שהופקדו עבורו כספים בקופה עבור חודש דצמבר 2007.

במסגרת התיקון הושוּו גם הטבות המס לחיסכון בין מוצרי החיסכון הפנסיוני השונים. במסגרת התיקון נקבע לראשונה, כי יוענק זיכוי ממס בשיעור של 35% בשל הפקדות בכל קופות הגמל לקצבה. דהיינו, לעניין שיעור הזיכוי ממס, לא תהיה קיימת עוד הבחנה בין תוכנית לפנסיה מקיפה לתוכנית שאינה לפנסיה מקיפה ושיעור הזיכוי ממס יהיה 35% הן בקופות גמל משלמות לקצבה והן בקופות גמל שאינן משלמות לקצבה.

בנוסף, נקבעו במסגרת התיקון שינויים והתאמות בכל הנוגע לזכות העובד לבחור את המוצר הפנסיוני אותו ירכוש ואת היצרן הפנסיוני ממנו ירכוש את המוצר. במסגרת זאת הודגשה זכות העובד לבחור גם את מסלול ההשקעה בקופת גמל מסלולית, למעט ביחס לרכיב ההפרשה לפיצויים, שאינה באה במקום הפרשה לפיצויי פיטורין לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין. לגבי רכיב ההפרשה לפיצויים זכות הבחירה של העובד מוגבלת למסלול ברירת המחלף לפיצויים של קופת הגמל המסלולית. כמו כן הורחבה זכות העובד לבחור גם את תכנית הביטוח מפני סיכון מקרה מוות או מפני סיכון אבדן כושר עבודה, שהתיר אותה המפקח והכלולה בקופת גמל, או הנמכרת אגב הצטרפות או חברות בקופת גמל.

הוראותיו האמורות של תיקון 3 לחוק קופות גמל תחולנה על הכספים שיופקדו עבור העמיתים או המבוטחים החל ממועד 1 בינואר 2008. לגבי כספים שהופקדו עובר ליום 1 לינואר 2008 תחולנה ההוראות שהיו בתוקף עובר לתיקון.

תקנות הניוד הפנסיוני

ביום 24 במרץ 2008 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות), התשס"ז - 2007. כמו כן, ביום 5 באוגוסט 2008 פורסם חוזר בעניין העברת כספים בין קופות גמל (התקנות והחוזר ייקראו להלן: "הוראות ניוד החיסכון הפנסיוני"). מטרת ההוראות שבתקנות ובחוזר הינה לאפשר לצרכן לנייד בכל עת את החיסכון הפנסיוני שלו (למעט חיסכון בקרן פנסיה ותיקה) בין הגופים המנהלים חיסכון פנסיוני ובכך להביא להגברת התחרות. במסגרת הוראות ניוד החיסכון הפנסיוני מתאפשר, בין היתר, מעבר של כספי חסכון שנצברו בין קופות גמל לקצבה; מעבר כספים מקופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים לקופת גמל משלמת לקצבה; מעבר כספים מקופת גמל לתגמולים לקופת גמל לתגמולים; מעבר כספים מקופת גמל אישית לפיצויים לקופת גמל אישית לפיצויים; מעבר כספים מקרנות השתלמות לאחר מועד הזכאות למשיכה בפטור ממס לקופת גמל לקצבה. ביום 14 ביולי 2014 בוצע תיקון לתקנות הניוד הפנסיוני וביום 5 בינואר 2015 פורסם חוזר בעניין "העברת כספים בין קופות גמל" המתקן את החוזר הקודם באותו עניין.

כניסת הבנקים לייעוץ הפנסיוני

בתקופת הדוח פועלים מרבית הבנקים בישראל בתחום הייעוץ הפנסיוני.

3.1.1.2 **מגבלות, חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על התחום**

לפירוט אודות חוקים כלליים ראה פירוט בסעיף 4.14.

לפירוט אודות שינויי החקיקה עקב המעבר לעידוד חיסכון פנסיוני ראה פירוט בסעיף 2.2 לעיל.

3.1.1.3 **שינויים בהיקף הפעילות בתחום וברווחיותו**

לפרטים אודות שינויים בהיקף הפעילות וברווחיותה - ראה סעיף 4.1.1 להלן.

3.1.1.4 **שינויים טכנולוגיים**

לפרטים אודות השינויים הטכנולוגיים בתחום הפעילות - ראה סעיף 4.1.2 להלן.

3.1.1.5 **גורמי ההצלחה הקריטיים והשינויים החלים בהם**

לפרטים אודות גורמי ההצלחה הקריטיים - ראה סעיף 4.1.3 להלן.

3.1.1.6 **חסמי הכניסה והיציאה העיקריים**

לפרטים אודות חסמי הכניסה והיציאה העיקריים - ראה סעיף 4.1.4 להלן.

3.1.1.7 תחליפים למוצרי תחומי פעילות החברה ושינויים החלים בהם

בין המוצרים השונים בתחום החיסכון ארוך הטווח קיימת תחליפיות, שכן הם מספקים צרכים דומים עבור אותו קהל יעד. כך, למשל, פוליסות ביטוח חיים, מוצרי קרנות הפנסיה וקופות הגמל עשויים להיות מוצרים תחליפיים, זאת כיוון שמוצרים אלו מספקים פתרונות לחיסכון ארוך טווח המיועד לגיל הפרישה. הפרמטרים העיקריים היוצרים את ההבחנה בין המוצרים השונים בתחום הינם, בין היתר, מהות והיקף הכיסויים הביטוחיים, שיעור דמי הניהול הנגבים, אופי ההתקשרות וקיומו של מקדם קצבה מובטח מפני שינויים בתוחלת החיים. התחליפיות בין מוצרי תחום הפעילות למוצרים פיננסיים אחרים, כגון פיקדונות לטווח ארוך, קיימת אולם ברמה נמוכה יותר, שכן מוצרים אלו אינם כוללים בדרך כלל שני אלמנטים מהותיים שקיימים במוצרים בתחום הפעילות: הטבות מס ושילוב של ביטוח מפני סיכונים יחד עם חיסכון. כמו כן, מוצרי חיסכון והשקעה כגון תכניות חיסכון בבנקים, השקעה בקרנות נאמנות וכיוצ"ב עשויים להוות תחליפים ל"חוזי השקעה".

הרפורמות שחלו בתחום הפעילות שעיקרן: הרפורמות בתכניות ביטוח חיים שבוצעו בשנת 2004, הרפורמות בקרנות הפנסיה בשנים 2003 ו-2004, ובעקבותיהן כניסת חברות הביטוח לפעילות בשוק הפנסיה, שהביאה להרחבת מערך ההפצה של הפנסיה באמצעות סוכנים, לצד ביטול החסמים על מעברים בין המוצרים השונים (רפורמת הניוד), כמו גם הרפורמה בשוק ההון (חקיקת בכר), שבעקבותיה רכשו קבוצות הביטוח ובתי ההשקעות נתח משמעותי משוק ניהול קופות הגמל, תיקון 3 לחוק קופות הגמל שהשווה את מדיניות המיסוי של המוצרים הפנסיוניים השונים וקבע כי כל ההפקדות לקופות גמל החל מיום 1 בינואר 2008 הינן למטרות קצבה בלבד, רפורמת פנסיית החובה, הפחתה של שיעור דמי הניהול במוצרי החיסכון הפנסיוני וכניסת בתי ההשקעות לתחום הביטוח, הגבירו והעצימו את התחרות בתחום הפעילות.

התחרות במוצרים השונים באה לידי ביטוי, בין היתר, בשיעור דמי הניהול בקופות הגמל ובקרנות הפנסיה, בתשואה המושגת ביחס לרמת הסיכון ובאיכות השירות לסוכנים וללקוחות.

ביום 1 בינואר 2013 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כיסויים ביטוחיים בקופות גמל), התשע"ג-2013 המאפשרות לחברות מנהלות של קופות גמל ושל קרנות פנסיה (בכפוף לקבלת רישיון סוכנות) רכישת כיסויים ביטוחיים בקופות גמל. חברה מנהלת של קופת גמל רשאית לרכוש עבור עמיתיה כיסויים ביטוחיים לאריכות ימים לסיכוני מוות, לסיכוני נכות ולשחרור מתשלום. בנוסף, חברה מנהלת של קופת גמל רשאית לרכוש פוליסה קבוצתית לביטוח מפני מקרה מוות ואבדן כושר עבודה לעמיתי קופות הגמל שבניהולה וכן פוליסה קבוצתית לביטוח מפני מקרה מוות לעמיתי קרנות ההשתלמות שבניהולה. לעניין עריכת ביטוח קבוצתי לעמיתי קרן ההשתלמות שבניהול החברה ראה סעיף 2.2.4.2. לנוכח החשיבות של הכיסויים הביטוחיים במסגרת החיסכון הפנסיוני. אפשרות לשלב כיסויים ביטוחיים כמתואר לעיל, במסגרת קופות הגמל הלא משלמות לקצבה והטלת מגבלות דומות על כלל המוצרים בקשר עם הכיסויים הביטוחיים, עשויה להביא להגברת התחליפיות בין המוצרים.

3.1.1.8 מבנה התחרות והשינויים החלים בו

לפרטים אודות מבנה התחרות בתחום הפעילות, ראה סעיף 4.3 להלן.

3.1.1.9 שיעור דמי הניהול הסטטוטורי ובפועל

להלן שיעורי דמי הניהול המותרים סטטוטורית ושיעורי דמי הניהול שנגבו בפועל מעמיתי קופות הגמל לתגמולים שבניהול החברה, באחוזים מיתרת הנכסים (שיעור דמי הניהול הכללי שנגבו בפועל, הינו סכום שחולץ בהתאם לדמי הניהול הקבועים בחישוב שנתי):

שיעור דמי ניהול מרבי על פי דין

עד ליום 31 בדצמבר 2012	עד 2% לשנה מהצבירה
בשנת 2013	עד 1.1% לשנה מהצבירה ועד 4% מההפקדות השוטפות
החל מיום 1 בינואר 2014	עד 1.05% לשנה מהצבירה ועד 4% מההפקדות השוטפות

שיעור ממוצע של דמי ניהול מצבירה שנגבו בפועל

שם הקופה	2014	2013
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל קופת גמל	0.79%	0.88%
הראל עצמה תעוז - מסלול בז (מנייתי)	0.76%	0.87%
הראל עצמה תעוז - מסלול שחף (עד 10% מניות)	0.69%	0.76%
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי	0.77%	0.84%
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה אג"ח	0.76%	0.80%
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה תעוז	0.79%	0.85%
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי קצר	0.70%	0.77%
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה ללא מניות	0.66%	0.72%

3.1.1.10 מבנה ניהול ההשקעות של תחום הפעילות

להלן מבנה תיק ההשקעות של כל אחת מקופות הגמל שבתחום הפעילות, נכון ליום 31 בדצמבר 2014:

שם הקופה	מזומנים ושווי מזומנים	אג"ח ממשלתיות	אג"ח קונצרניות	מניות וני"ע סחירים אחרים	פקדונות והלוואות	השקעות אחרות	סה"כ
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל קופת גמל	5%	27%	18%	27%	11%	12%	100%
הראל עצמה תעוז - מסלול בז (מנייתי)	8%	21%	1%	69%	1%	-	100%
הראל עצמה תעוז - מסלול שחף (עד 10% מניות)	4%	48%	16%	10%	14%	8%	100%
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי	7%	71%	17%	-	5%	-	100%
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה אג"ח	4%	54%	29%	6%	6%	1%	100%
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה תעוז	3%	31%	15%	24%	8%	19%	100%
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי קצר	5%	90%	2%	-	3%	-	100%
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה ללא מניות	2%	77%	10%	3% **	5%	3%	100%

* בהתאם לכללי הדיווח, הנתונים דלעיל מציגים נתוני חשיפה לניירות ערך ואינם מציגים חשיפה לנכסי הבסיס, שהינה שונה מהנתונים דלעיל בשל השקעה במכשירים שונים כגון נגזרים וחוזים על מדדים.

** כולל תעודות סל וקרנות נאמנות הצמודות למדדי אג"ח וקרנות כספיות וללא חשיפה למניות.

להלן תיאור אופן ההשקעה של המוצרים :

פירוט	שם הקופה/מסלול	
מסלול ברירת המחדל. מסלול כללי בו מדיניות ההשקעות מותווית ע"י דירקטוריון הקופה וועדת ההשקעות.	הראל עצמה תעוז (101)	1
מסלול כללי בו תשקיע החברה המנהלת את נכסי המסלול בהתאם להחלטות מנהלי הקופה.	הראל קופת גמל (153)	2
מסלול מנייתי בו לפחות 50% מנכסי הקופה מושקעים במניות ו/או ניירות ערך המירים למניות.	הראל גמל בז (מנייתי) (761)	3
מסלול מופחת מניות בו שיעור ההשקעה במניות ו/או ניירות ערך המירים למניות לא יעלה על 10%.	הראל גמל שחף (עד 10% מניות)	4
מסלול מתמחה בו מרבית הנכסים מושקעים בפקדונות שקליים ו/או אגרות חוב שאינן צמודות למדד.	הראל עצמה שקלי (1368)	5
מסלול מתמחה בו תשקיע החברה המנהלת לפחות 80% מהנכסים באפיקים שקליים בעלי משך חיים ממוצע כולל עד שנה וללא חשיפה.	הראל עצמה שקלי קצר (1334)	6
מסלול בו תשקיע החברה המנהלת לפחות 75% מנכסי המסלול באגרות חוב ו/או בתעודות השתתפות של קרנות נאמנות המתמחות באגרות חוב ו/או בנגזרים על אגרות חוב ו/או למדדי אג"ח ו/או הלוואות ו/או ניירות ערך מסחריים ו/או אגרות חוב בלתי סחירות. שיעור החשיפה למניות במסלול זה הינו 0%.	הראל עצמה ללא מניות (1335)	7
מסלול בו תשקיע החברה המנהלת לפחות 75% מנכסי המסלול באג"ח. ללא השקעה במניות ו/או אופציות על מניות.	הראל עצמה אג"ח (1484)	8

לפרטים נוספים אודות מדיניות ההשקעה ואופן ניהול ההשקעה ראה סעיף 4.1.5.

בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 2009-9-13 בעניין הצהרה מראש של גוף מוסדי על מדיניות השקעה, מפרסמת הראל גמל באתר האינטרנט שלה את מדיניות ההשקעה לקופות ולמסלולי ההשקעה השונים.

3.1.2 מוצרים ושירותים

קופת הגמל לתגמולים מיועדת לשכירים, לעצמאיים וכן אישית לפיצויים.
להלן פרטים אודות שנת הקמת קופות אלו והיקף ההפקדות ונכסיהן (באלפי ש"ח):

שם הקופה	שנת הקמת הקופה/המסלול	היקף ההפקדות בשנת 2014	סה"כ נכסים ליום 31.12.14
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל קופת גמל	1998	45,151	1,084,317
הראל עצמה תעוז - מסלול בז (מנייתי)	2001	3,196	107,095
הראל עצמה תעוז - מסלול שחף (עד 10% מניות)	2001	28,834	1,673,850
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי	2008	2,973	122,077
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה אג"ח	2009	510	49,763
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה תעוז	1957	185,770	12,342,614
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי קצר	2008	4,190	316,732
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה ללא מניות	2008	1,710	349,165

למידע אודות מבנה ההשקעה בכל קופה או מסלול, ראה סעיף 3.1.1.10 לעיל.

3.1.3 פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים

מאחר שתחום הפעילות כולל רק קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים, הרי שמדובר בקבוצה אחת של מוצרים דומים. על כן, ראה פרטים אודות פילוח ההכנסות והרווחיות ממוצר זה בסעיף 2.1.

3.1.4 מוצרים חדשים

ראה סעיף 1.1.4.2

3.1.5 עמיתים

3.1.5.1 אופי היחסים שבין החברה לעמיתים הינו בהתאם לתקנון קופת הגמל, ובכפוף להוראות הדין החלות על היחסים שבין החברה לעמיתים.

עמיתי קופת הגמל לתגמולים של החברה נחלקים לשני סוגים עיקריים:

- **"עמית- שכיר"** - עמית שהוא עובד, אשר מעסיקו משלם בעדו כספים לקופת הגמל.
- **"עמית- עצמאי"** - עמית יחיד המשלם כספים לקופת גמל בעד עצמו, לרבות עובד המשלם כספים כאמור מבלי שמעסיקו משלם במקביל כספים לקופת הגמל.

להלן נתונים לגבי העמיתים של החברה בכל אחת מקופות הגמל שבתחום הפעילות, בשנת 2014 לפי סוגי העמיתים של החברה כאמור לעיל:

הראל עצמה תעוז - מסלול הראל קופת גמל	עמיתים שכירים	עמיתים עצמאיים	סה"כ	סכום העברות פנימיות מתוך סך ההעברות
מספר חשבונות עמיתים	29,358	10,482	39,840	
הפקדות (באלפי ש"ח)	30,479	14,672	45,151	
משיכות (באלפי ש"ח)	15,214	14,530	29,744	
העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)	90,006	104,074	194,080	47,535
העברות מהקופה (באלפי ש"ח)	34,334	17,946	52,280	8,838
צבירה נטו (באלפי ש"ח)	70,937	86,270	157,207	
הראל עצמה תעוז - מסלול בז (מנייתי)	עמיתים שכירים	עמיתים עצמאיים	סה"כ	סכום העברות פנימיות מתוך סך ההעברות
מספר חשבונות עמיתים	1,344	1,880	3,224	
הפקדות (באלפי ש"ח)	2,045	1,151	3,196	
משיכות (באלפי ש"ח)	992	1,639	2,631	
העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)	9,402	11,561	20,963	11,410
העברות מהקופה (באלפי ש"ח)	7,000	7,459	14,459	9,010
צבירה נטו (באלפי ש"ח)	3,455	3,614	7,069	
הראל עצמה תעוז - מסלול שחף (עד 10% מנייתי)	עמיתים שכירים	עמיתים עצמאיים	סה"כ	סכום העברות פנימיות מתוך סך ההעברות
מספר חשבונות עמיתים	8,436	8,113	16,549	
הפקדות (באלפי ש"ח)	11,665	17,169	28,834	
משיכות (באלפי ש"ח)	16,424	32,080	48,504	
העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)	70,315	170,542	240,857	126,485
העברות מהקופה (באלפי ש"ח)	32,091	52,053	84,144	28,998
צבירה נטו (באלפי ש"ח)	33,465	103,578	137,043	

סכום העברות פנימיות מתוך סך העברות	סה"כ	עמיתים עצמאיים	עמיתים שכירים	הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי
	2,603	1,067	1,536	מספר חשבונות עמיתים
	2,973	607	2,366	הפקדות (באלפי ש"ח)
	5,245	2,828	2,417	משיכות (באלפי ש"ח)
15,447	21,189	15,520	5,669	העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)
10,547	15,650	9,582	6,068	העברות מהקופה (באלפי ש"ח)
	3,267	3,717	(450)	צבירה נטו (באלפי ש"ח)
סכום העברות פנימיות מתוך סך העברות	סה"כ	עמיתים עצמאיים	עמיתים שכירים	הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה אג"ח
	684	368	316	מספר חשבונות עמיתים
	510	127	383	הפקדות (באלפי ש"ח)
	3,058	1,783	1,275	משיכות (באלפי ש"ח)
3,941	7,042	4,318	2,724	העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)
5,743	9,191	5,117	4,074	העברות מהקופה (באלפי ש"ח)
	(4,697)	(2,455)	(2,242)	צבירה נטו (באלפי ש"ח)
סכום העברות פנימיות מתוך סך העברות	סה"כ	עמיתים עצמאיים	עמיתים שכירים	הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה תעוז
	296,808	205,379	91,429	מספר חשבונות עמיתים
	185,770	115,905	69,865	הפקדות (באלפי ש"ח)
	591,144	492,437	98,707	משיכות (באלפי ש"ח)
49,477	336,954	284,511	52,443	העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)
127,150	411,660	265,061	146,599	העברות מהקופה (באלפי ש"ח)
	(480,080)	(357,082)	(122,998)	צבירה נטו (באלפי ש"ח)
סכום העברות פנימיות מתוך סך העברות	סה"כ	עמיתים עצמאיים	עמיתים שכירים	הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי קצר
	5,399	3,888	1,511	מספר חשבונות עמיתים
	4,190	3,230	960	הפקדות (באלפי ש"ח)
	23,331	18,500	4,831	משיכות (באלפי ש"ח)
10,325	11,306	7,242	4,064	העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)
46,950	59,396	45,212	14,184	העברות מהקופה (באלפי ש"ח)
	(67,231)	(53,240)	(13,991)	צבירה נטו (באלפי ש"ח)
סכום העברות פנימיות מתוך סך העברות	סה"כ	עמיתים עצמאיים	עמיתים שכירים	הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה ללא מניות
	3,764	3,005	759	מספר חשבונות עמיתים
	1,710	1,004	706	הפקדות (באלפי ש"ח)
	19,060	14,593	4,467	משיכות (באלפי ש"ח)
14,795	16,808	12,520	4,288	העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)
34,534	48,132	38,556	9,576	העברות מהקופה (באלפי ש"ח)
	(48,674)	(39,625)	(9,049)	צבירה נטו (באלפי ש"ח)

3.1.5.2 בתחום הפעילות מספר רב של עמיתים, ולכן אין תלות בעמית בודד, או במספר מצומצם של עמיתים, אשר אובדנם ישפיע באופן מהותי על הפעילות בתחום.

3.1.5.3 אין בתחום הפעילות עמית שהכנסות החברה ממנו מהוות 10% או יותר מסך הכנסות החברה.

3.1.6 ערוצי הפצה

בתחום פעילות זה לא קיים ערוץ הפצה המהווה מעל 20% מסך ההפקדות בתחום הפעילות לתקופת הדוח.

3.2 קרנות השתלמות**3.2.1 מידע כללי****3.2.1.1 מבנה תחום הפעילות והשינויים שחלו בו**

ככלל, מתאפיין תחום קרנות ההשתלמות, כמו תחום קופות הגמל לתגמולים ולפיצויים, ברגולציה רבה, והוא מושפע מהחלטות המפקח. בתחום קיימת תחרות מתמדת ועזה. שוק ההון מתאפיין בתנודתיות גבוהה כתוצאה מאירועים פוליטיים וכלכליים בישראל ובעולם, המשפיעים על שערי ניירות ערך בבורסות ובשווקים המוסדרים, ואלו משפיעים על היקף הנכסים המנוהלים וכתוצאה מכך משפיעים על תוצאות פעילות החברה, נכסיה, ותוצאותיה העסקיות.

החקיקה הרבה בתחום בשנים האחרונות, כמתואר לעיל, מחוללת שינויים רבים בתחום, וצפויה לחולל שינויים רבים נוספים על הפעילות בתחום. לשינויים אלו תתכן השפעה מהותית על פעילות התחום ותוצאותיו.

נכון למועד הדוח, החברה מנהלת קרן השתלמות אחת במסגרתה מנוהלים 6 מסלולי השקעה, כמפורט בסעיף 3.2.2 להלן.

לעניין תיקון מספר 3, תקנות הניוד הפנסיוני וכניסת הבנקים ליעוץ פנסיוני - ראה סעיף 3.1.1.

3.2.1.2 מגבלות, חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על התחום

לפירוט אודות חוקים כללים ראה פירוט בסעיף 4.14 להלן.

3.2.1.3 שינויים בהיקף הפעילות בתחום וברווחיותו

לפרטים אודות שינויים בהיקף הפעילות וברווחיותה - ראה סעיף 4.1.1 להלן.

3.2.1.4 שינויים טכנולוגיים

לפרטים אודות השינויים הטכנולוגיים בתחום הפעילות - ראה סעיף 4.1.2 להלן.

3.2.1.5 גורמי ההצלחה הקריטיים והשינויים החלים בהם

לפרטים אודות גורמי ההצלחה הקריטיים - ראה סעיף 4.1.3 להלן.

3.2.1.6 חסמי הכניסה והיציאה העיקריים

לפרטים אודות חסמי הכניסה והיציאה העיקריים - ראה סעיף 4.1.4 להלן.

3.2.1.7 תחליפים למוצרי תחומי פעילות החברה ושינויים החלים בהם

קרנות ההשתלמות מוגדרות הן כמוצר פנסיוני (בחוק השיווק והיעוץ הפנסיוני), והן כנכס פיננסי (בחוק ייעוץ השקעות). למרות זאת, אין לקרנות ההשתלמות מוצרים תחליפיים, המאפשרים קבלת הטבות מס דומות בגין הפקדות להן.

3.2.1.8 מבנה התחרות והשינויים החלים בו

לפרטים אודות מבנה התחרות בתחום הפעילות, ראה סעיף 0 להלן.

3.2.1.9 שיעור דמי הניהול הסטטוטורי ובפועל

להלן שיעורי דמי הניהול המותרים סטטוטורית ושיעורי דמי הניהול שנגבו בפועל מעמית קופות ההשתלמות שבניהול החברה, באחוזים מיתרת הנכסים (שיעור דמי הניהול הכללי שנגבו בפועל, הינו סכום שחולץ בהתאם לדמי הניהול הקבועים בחישוב שנתי):

שיעור ממוצע של דמי ניהול שנגבו בפועל		שיעור דמי ניהול מרבי על פי דין	שם הקופה
2013	2014		
1.17%	1.06%	2.00%	הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות כללי
1.04%	0.93%	2.00%	הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות שלדג (עד 10% מניות)
1.15%	0.99%	2.00%	הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות נץ (מנייתי)
1.11%	1.05%	2.00%	הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות שקלי
1.03%	0.98%	2.00%	הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות אג"ח
1.03%	0.92%	2.00%	הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות)

3.2.1.10 מבנה ניהול ההשקעות של תחום הפעילות

להלן מבנה תיק ההשקעות (באחוזים) של כל אחת מקופות הגמל שבתחום הפעילות, נכון ליום 31 בדצמבר 2014:

שם הקופה	מזומנים ושווי מזומנים	אג"ח ממשלתיות	אג"ח קונצרניות	מניות וני"ע	פקדונות והלוואות	השקעות אחרות	סה"כ
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות כללי	4%	31%	15%	25%	15%	10%	100%
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות שלדג (עד 10% מניות)	5%	49%	16%	9%	13%	8%	100%
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות נץ (מנייתי)	9%	21%	-	68%	2%	-	100%
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות שקלי	7%	75%	12%	-	6%	-	100%
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות אג"ח	6%	53%	28%	6%	6%	1%	100%
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות)	8%	41%	24%	20%	7%	-	100%

להלן תיאור אופן ההשקעה של המוצרים :

שם הקופה	אופי ההשקעה	
1	הראל השתלמות כללי	מסלול ברירת המחדל מסלול בו תשקיע החברה הנהלת את נכסי המסלול בהתאם להחלטות מנהלי הקופה.
2	הראל השתלמות שלדג (עד 10% מניות)	מסלול בו שיעור ההשקעה של הקופה, במניות ו/או ניירות ערך המירים למניות, לא יעלה על 10% מסך כספי הקופה.
3	הראל השתלמות נץ (מנייתי)	מסלול בו שיעור ההשקעה של הקופה במניות ו/או ניירות ערך המירים למניות לא יפחת מ 50% - מסך כספי הקופה.
4	הראל השתלמות שקלי	מסלול בו תשקיע החברה המנהלת לפחות 90% מנכסי המסלול בפק"מ ו/או מק"מ ו/או אג"ח שאינן צמודות מדד ו/או ני"ע מסחריים שאינם צמודי מדד ו/או בנגזרים על אג"ח שאינם צמודי מדד ו/או הלוואות ו/או ניירות ערך מסחריים ו/או אגרות חוב בלתי סחירות שקליות. שיעור החשיפה למניות במסלול זה הינו 0%.
5	הראל השתלמות אג"ח	מסלול בו תשקיע החברה המנהלת לפחות 75% מנכסי המסלול באג"ח. ללא השקעה במניות ו/או באופציות על מניות.
6	הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות)	מסלול בו שיעור ההשקעה של הקופה במניות ו/או ניירות ערך המירים למניות לא יעלה על 20% מסך כספי הקופה.

לפרטים נוספים אודות מדיניות ההשקעה ואופן ניהול ההשקעה ראה סעיף 4.1.5.

בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 2009-9-13 בעניין הצהרה מראש של גוף מוסדי על מדיניות השקעה, מפרסמת הראל גמל באתר האינטרנט שלה את מדיניות ההשקעה לקופות ולמסלולי ההשקעה השונים.

3.2.2 מוצרים ושירותים

קרנות ההשתלמות מיועדות לשכירים ולעצמאיים.

להלן פרטים אודות שנת הקמת קופות אלו והיקף ההפקדות ונכסיהן (באלפי ש"ח) :

שם הקופה	שנת הקמת הקופה	היקף ההפקדות בשנת 2014	סה"כ נכסים ליום 31.12.14
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות כללי	1998	454,112	2,590,469
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות שלדג (עד 10% מניות)	2001	153,518	1,257,720
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות נץ (מנייתי)	2001	35,885	247,157
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות שקלי	2008	34,842	252,855
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות אג"ח	2009	8,574	68,651
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות)	2004	5,552	38,362

למידע אודות מבנה ההשקעה בכל קופה, ראה סעיף 0 לעיל.

3.2.3 פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים

מאחר שתחום הפעילות כולל רק קרנות השתלמות, הרי שמדובר בקבוצת מוצרים דומים אחת.

3.2.4 מוצרים חדשים

ראה סעיף 1.1.4.

3.2.5 עמיתים

3.2.5.1 היחסים שבין החברה לעמיתים מעוגנים בהתאם לתקנון קופת הגמל לתגמולים, ובכפוף להוראות הדין החלות על היחסים שבין החברה לעמיתים.

עמיתי קופת הגמל לתגמולים של החברה נחלקים לשני סוגים עיקריים:

- **"עמית-שכיר"** - עמית שהוא עובד, אשר מעסיקו משלם בעדו כספים לקופת הגמל.
- **"עמית-עצמאי"** - עמית יחיד המשלם כספים לקופת גמל בעד עצמו, לרבות עובד המשלם כספים כאמור מבלי שמעסיקו משלם במקביל כספים לקופת הגמל.

להלן נתונים לגבי העמיתים של החברה בכל אחת מקופות הגמל שבתחום הפעילות, בשנת 2014 לפי סוגי העמיתים של החברה כאמור לעיל:

סכום העברות פנימיות מתוך סך ההעברות	סה"כ	עמיתים עצמאיים	עמיתים שכירים	הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות כללי
	83,549	15,278	68,271	מספר חשבונות עמיתים
	454,112	80,493	373,619	הפקדות (באלפי ש"ח)
	159,959	27,405	132,554	משיכות (באלפי ש"ח)
49,221	311,748	39,265	272,483	העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)
28,595	111,642	13,638	98,004	העברות מהקופה (באלפי ש"ח)
	494,259	78,715	415,544	צבירה נטו (באלפי ש"ח)
סכום העברות פנימיות מתוך סך ההעברות	סה"כ	עמיתים עצמאיים	עמיתים שכירים	הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות שלדג (עד 10% מניית)
	26,215	5,071	21,144	מספר חשבונות עמיתים
	153,518	29,048	124,470	הפקדות (באלפי ש"ח)
	68,186	9,036	59,150	משיכות (באלפי ש"ח)
21,765	148,618	11,608	137,010	העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)
33,268	87,324	13,046	74,278	העברות מהקופה (באלפי ש"ח)
	146,626	18,574	128,052	צבירה נטו (באלפי ש"ח)
סכום העברות פנימיות מתוך סך ההעברות	סה"כ	עמיתים עצמאיים	עמיתים שכירים	הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות נץ (מנייתי)
	6,316	2,229	4,087	מספר חשבונות עמיתים
	35,885	10,324	25,561	הפקדות (באלפי ש"ח)
	10,818	2,632	8,186	משיכות (באלפי ש"ח)
19,063	35,532	4,642	30,890	העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)
19,296	28,354	5,231	23,123	העברות מהקופה (באלפי ש"ח)
	32,245	7,103	25,142	צבירה נטו (באלפי ש"ח)

הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות שקלי	עמיתים שכירים	עמיתים עצמאיים	סה"כ	סכום העברות פנימיות מתוך סך ההעברות
מספר חשבונות עמיתים	4,610	1,164	5,774	
הפקדות (באלפי ש"ח)	29,272	5,570	34,842	
משיכות (באלפי ש"ח)	18,367	2,481	20,848	
העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)	26,088	1,670	27,758	12,141
העברות מהקופה (באלפי ש"ח)	30,021	5,383	35,404	22,837
צבירה נטו (באלפי ש"ח)	6,972	(624)	6,348	
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות אג"ח	עמיתים שכירים	עמיתים עצמאיים	סה"כ	סכום העברות פנימיות מתוך סך ההעברות
מספר חשבונות עמיתים	1,449	323	1,772	
הפקדות (באלפי ש"ח)	7,128	1,446	8,574	
משיכות (באלפי ש"ח)	4,308	966	5,274	
העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)	8,035	477	8,512	3,410
העברות מהקופה (באלפי ש"ח)	9,003	1,655	10,658	6,047
צבירה נטו (באלפי ש"ח)	1,852	(698)	1,154	
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות)	עמיתים שכירים	עמיתים עצמאיים	סה"כ	סכום העברות פנימיות מתוך סך ההעברות
מספר חשבונות עמיתים	771	458	1,229	
הפקדות (באלפי ש"ח)	3,624	1,928	5,552	
משיכות (באלפי ש"ח)	1,969	306	2,275	
העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)	7,753	1,264	9,017	5,889
העברות מהקופה (באלפי ש"ח)	4,503	913	5,416	1,446
צבירה נטו (באלפי ש"ח)	4,905	1,973	6,878	

3.2.5.2 בתחום הפעילות מספר רב של עמיתים, ולכן אין תלות בעמית בודד, או במספר מצומצם של עמיתים, אשר אובדנם ישפיע באופן מהותי על הפעילות בתחום.

3.2.5.3 אין בתחום הפעילות עמית שהכנסות החברה ממנו מהוות 10% או יותר מסך הכנסות החברה.

3.2.6 ערוצי הפצה

בתחום פעילות זה קיים ערוץ הפצה המהווה מעל 20% מסך ההפקדות בתחום הפעילות לתקופת הדוח - ערוץ סוכני הביטוח העובדים עם קבוצת הראל.

3.3 קופות גמל מרכזיות לפיצויים**3.3.1 מידע כללי על תחום הפעילות****3.3.1.1 מבנה תחום הפעילות והשינויים שחלו בו**

ככלל, כמו תחום קופות הגמל לתגמולים ולפיצויים וכמו קרנות ההשתלמות, גם תחום קופות הגמל המרכזיות לפיצויים מתאפיין ברגולציה רבה, והוא מושפע מהחלטות המפקח. בתחום קיימת תחרות מתמדת ועזה. שוק ההון מתאפיין בתנודתיות גבוהה כתוצאה מאירועים פוליטיים וכלכליים בישראל ובעולם, המשפיעים על שערי ניירות ערך בבורסות ובשווקים המוסדרים, משפיעים על היקף הנכסים המנוהלים, וכתוצאה מכך משפיעים על תוצאות פעילות החברה, נכסיה, ותוצאותיה העסקיות.

החקיקה הרבה בתחום בשנים האחרונות, כמתואר לעיל, מחוללת שינויים רבים בתחום, וצפויה לחולל שינויים רבים נוספים על הפעילות בתחום. לשינויים אלו תתכן השפעה מהותית על פעילות התחום ותוצאותיו.

ביום 23 בינואר 2008 התקבל בכנסת תיקון 3 לחוק קופות הגמל אשר במסגרתו נקבע, בין היתר, כי הממונה לא ייתן אישור לקופת גמל מרכזית לפיצויים אלא לגבי קרן שפעלה כדין כקופת גמל מרכזית לפיצויים בשנת המס 2007 לגבי כספים שהופקדו בקרן עד לתום שנת המס 2010, ובלבד שההפקדה היא של עמית-מעסיק אשר היה עמית בקופה בחודש דצמבר 2007 והפקדת הכספים היא בשל עובד של עמית-מעסיק כאמור שהופקדו עבורו כספים בקופה עבור חודש דצמבר 2007. החל משנת 2011 לא ניתן להפקיד הפקדות נוספות לקופות מרכזיות לפיצויים.

ביום 23 בספטמבר 2014 מיזגה החברה מסלולי השקעה בקופה המרכזית במסלולית את מסלול מט"ח למסלול מדד. נכון למועד הדוח, החברה מנהלת 3 קופות גמל מרכזיות לפיצויים, במסגרתן מנוהלים 6 מסלולי השקעה.

לעניין תיקון מספר 3, תקנות הניוד הפנסיוני וכניסת הבנקים ליעוץ פנסיוני - ראה סעיף 3.1.1.

3.3.1.2 מגבלות, חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על התחום

לפירוט אודות חוקים כלליים ראה פירוט בסעיף 4.14 להלן.

3.3.1.3 שינויים בהיקף הפעילות בתחום וברווחיותו

לפרטים אודות שינויים בהיקף הפעילות וברווחיותה - ראה סעיף 4.1.1 להלן.

כמפורט לעיל, במסגרת תיקון 3 לחוק קופות הגמל נקבע, כי החל מתום שנת 2010 לא ניתן יהיה להפקיד לקופות גמל מרכזיות לפיצויים.

3.3.1.4 שינויים טכנולוגיים

לפרטים אודות השינויים הטכנולוגיים בתחום הפעילות - ראה סעיף 4.1.2 להלן.

3.3.1.5 גורמי ההצלחה הקריטיים והשינויים החלים בהם

לפרטים אודות גורמי ההצלחה הקריטיים - ראה סעיף 4.1.3 להלן.

3.3.1.6 חסמי הכניסה והיציאה העיקריים

לפרטים אודות חסמי הכניסה והיציאה העיקריים - ראה סעיף 4.1.4 להלן.

תחליפים למוצרי תחומי פעילות החברה ושינויים החלים בהם 3.3.1.7

פוליסות ביטוח מנהלים, קרנות פנסיה וקופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים מאפשרות הפקדה חלקית או מלאה של רכיב הפיצויים בגין כל עובד בנפרד, ועל כן מהוות מוצרים תחליפיים חלקיים לקופות הגמל המרכזיות לפיצויים. יחד עם זאת, אין מוצר תחליפי המאפשר למעסיק הפקדה כוללת, על שמו, של חלק או מלוא התחייבויותיו של המעסיק בגין תשלום פיצויים לעובדיו תוך הכרה בהפרשות כהוצאה למעסיק.

במסגרת תיקון 3 לחוק קופות הגמל נקבע, כי החל מתום שנת 2010 לא ניתן יהיה להפקיד לקופות גמל מרכזיות לפיצויים ולכן פוליסות ביטוח מנהלים, קרנות פנסיה וקופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים מהוות מוצר תחליפי לקופות המרכזיות לפיצויים.

מבנה התחרות והשינויים החלים בו 3.3.1.8

לפרטים אודות מבנה התחרות בתחום הפעילות, ראה סעיף 4.3 להלן.

שיעור דמי הניהול הסטטוטורי ובפועל 3.3.1.9

להלן שיעורי דמי הניהול המותרים סטטוטורית ושיעורי דמי הניהול שנגבו בפועל מעמיתי קופות הגמל המרכזיות לפיצויים שבניהול החברה, באחוזים מהצבירה (שיעור דמי הניהול הכללי שנגבו בפועל, הינו סכום שחולץ בהתאם לדמי הניהול הקבועים בחישוב שנת):

שם הקופה	שיעור דמי ניהול מרבי על פי דין		שיעור ממוצע של דמי ניהול שנגבו בפועל	
	2014	2013	2014	2013
הראל קופה מרכזית לפיצויים	2.00%	2.00%	0.69%	0.78%
הראל פרופיל אישי למעסיק	2.00%	2.00%	0.36%	0.40%
הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד	2.00%	2.00%	0.65%	0.73%
הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות	2.00%	2.00%	0.97%	1.15%
הראל גמל לפיצויים - מסלול מט"ח	2.00%	2.00%	0.50%	0.75%
הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי	2.00%	2.00%	0.85%	0.74%
הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי	2.00%	2.00%	0.84%	0.93%

מבנה ניהול ההשקעות של תחום הפעילות 3.3.1.10

להלן מבנה תיק ההשקעות של קופות הגמל המרכזיות לפיצויים המפורטות להלן, נכון ליום 31 בדצמבר 2014:

שם הקופה	מזומנים ושווי מזומנים	אג"ח ממשלתיות	אג"ח קונצרניות	מניות וני"ע סחירים אחרים	פקדונות והלוואות	השקעות אחרות	סה"כ
הראל קופה מרכזית לפיצויים	4%	36%	22%	25%	8%	5%	100%
הראל פרופיל אישי למעסיק**	2%	59%	19%	20%	-	-	100%
הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד	4%	72%	15%	-	5%	4%	100%
הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות	5%	20%	-	72%	-	3%	100%
הראל גמל לפיצויים - מסלול מט"ח	7%	36%	1%	54%***	-	2%	100%
הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי	4%	73%	19%	-	3%	1%	100%
הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי	5%	36%	25%	18%	9%	7%	100%

* בהתאם לכללי הדיווח, הנתונים דלעיל מציגים נתוני חשיפה לניירות ערך ואינם מציגים חשיפה לנכסי הבסיס, שהינה שונה מהנתונים דלעיל בשל השקעה במכשירים שונים כגון נגזרים וחוזים על מדד המעו"ף.

** הראל פרופיל אישי למעסיק - קופה מרכזית בניהול אישי בה לכל מעסיק, קיים הרכב השקעות באופן אינדיבידואלי.

*** כולל מניות בחול ותעודות סל הצמודות למט"ח.

להלן תיאור אופן ההשקעה של המוצרים: 3.3.1.11

שם הקופה	תיאור הקופה
הראל קופה מרכזית לפיצויים (155)	קופה מרכזית לפיצויים ע"ש המעסיק. קופה כללית, בה מדיניות ההשקעות מותווית ע"י דירקטוריון הקופה וועדת ההשקעות.
הראל פרופיל אישי למעסיק (820)	קופה מרכזית לפיצויים בניהול אישי למעסיק, בה מדיניות ההשקעות בכל חשבון, נקבעת בהתאם לדרישות ולצרכי המעסיק.
הראל גמל לפיצויים פרטים כללים	קופה בעלת 4 מסלולי השקעה שונים (המפורטים להלן - מדד, מניות, מט"ח, שקלי וכללי), המאפשרים למעסיק לקבוע את הרכב ההשקעות בסך שנצבר בקופה לפיצויים (יעודה). קיימת אפשרות להעביר כספים ממסלול למסלול מעת לעת ולקבוע תמהיל השקעה חדש בכל תקופה, ע"פ בחירת המעסיק. מסלולי ההשקעה הם כמפורט להלן:
הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד (741)	קופה מרכזית לפיצויים מסלולית - מסלול מתמחה במדד. במסלול המדד-לפחות 75% מנכסי המסלול מושקעים באג"ח צמודות למדד ו/או בתעודות השתתפות של קרנות נאמנות המתמחות בצמודי מדד ו/או בנגזרים למדד ו/או למדדי אג"ח הצמודים למדד.
הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות (739)	קופה מרכזית לפיצויים מסלולית - מתמחה במניות. לפחות 50% מנכסי המסלול מושקעים במניות או בני"ע המירים למניות ו/או בתעודות השתתפות של קרנות

נאמנות מתמחות במניות ו/או בנגזרים למניות ו/או למדדים למניות ו/או לסלי מניות הנסחרים בישראל ו/או בחו"ל	
קופה מרכזית לפיצויים מסלולית - מסלול מתמחה באפיק השקלי. בו תשקיע החברה המנהלת לפחות 90% מנכסי המסלול בפק"מ ו/או מק"מ ו/או אג"ח שאינן צמודות למדד כלשהו ו/או ני"ע מסחריים שאינם צמודים למדד כלשהו ו/או בנגזרים על אג"ח שאינן צמודות למדד כלשהו.	הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי (742)
קופה מרכזית לפיצויים מסלולית מסלול כללי, בו מדיניות ההשקעות מותווית ע"י דירקטוריון הקופה.	הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי (743)

4.1.5. לפרטים נוספים אודות מדיניות ההשקעה ראה סעיף 4.1.5.

בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 2009-9-13 הצהרה מראש של גוף מוסדי על מדיניות השקעה, מפרסמת הראל גמל באתר האינטרנט שלה את מדיניות ההשקעה לקופות ולמסלולי ההשקעה השונים.

3.3.2 מוצרים ושירותים

קופה מרכזית לפיצויים מיועדת למעסיק, המבקש לצבור כספים להבטחת פיצויי פיטורין לעובדיו. הקופה אינה קופה אישית, העמית הינו המעסיק וצבירת הכספים היא במרוכז על שם המעסיק, עבור עובדיו. ההפרשות לקופה מוכרות כהוצאה למעסיק והכספים נמצאים בבעלותו עד לשחרורם לטובת עובדיו.

להלן פרטים אודות שנת הקמת קופות אלו והיקף ההפקדות ונכסיהן (באלפי ש"ח):

שם הקופה	שנת הקמת הקופה	היקף ההפקדות בשנת 2014 (*)	סה"כ נכסים ליום 31.12.14
הראל קופה מרכזית לפיצויים	1997	-	201,961
הראל פרופיל אישי למעסיק	2003	-	119,823
הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד	2001	-	63,827
הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות	2001	-	4,799
הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי	2001	-	61,264
הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי	2001	-	82,485

(*) החל מתום שנת 2010 לא ניתן להפקיד לקופות מרכזיות לפיצויים. ראה בנוסף סעיף 3.3.1.1 לעיל.

למידע אודות מבנה ההשקעה בכל קופה, ראה סעיף 3.3.1.11 לעיל.

3.3.3 פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים

מאחר שתחום הפעילות כולל רק קופות גמל מרכזיות לפיצויים, הרי שמדובר בקבוצה אחת של מוצרים דומים.

3.3.4 מוצרים חדשים

לא רלבנטי לתחום זה לאור הוראות תיקון 3 לחוק קופות הגמל.

3.3.5 עמיתים

3.3.5.1 אופי היחסים שבין החברה לעמיתים הינו בהתאם לתקנון קופות הגמל המרכזיות לפיצויים, ובכפוף להוראות הדין החלות על היחסים שבין החברה לעמיתים.

להלן נתונים לגבי העמיתים של החברה בכל אחת מקופות הגמל המרכזיות לפיצויים (כאמור מעסיקים בלבד), בשנת 2014 לפי סוגי העמיתים של החברה כאמור לעיל:

סכום העברות פנימיות מתוך סך ההעברות	עמיתים מעבידים	הראל קופה מרכזית לפיצויים
	712	מספר חשבונות עמיתים
	-	הפקדות (באלפי ש"ח)
	8,100	משיכות (באלפי ש"ח)
-	26,739	העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)
644	21,693	העברות מהקופה (באלפי ש"ח)
	(3,054)	צבירה נטו (באלפי ש"ח)
סכום העברות פנימיות מתוך סך ההעברות	עמיתים מעבידים	הראל פרופיל אישי למעסיק
	7	מספר חשבונות עמיתים
	-	הפקדות (באלפי ש"ח)
	4,282	משיכות (באלפי ש"ח)
-	-	העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)
524	689	העברות מהקופה (באלפי ש"ח)
	(4,971)	צבירה נטו (באלפי ש"ח)
סכום העברות פנימיות מתוך סך ההעברות	עמיתים מעבידים	הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד
	249	מספר חשבונות עמיתים
	-	הפקדות (באלפי ש"ח)
	3,953	משיכות (באלפי ש"ח)
121	332	העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)
1,428	6,400	העברות מהקופה (באלפי ש"ח)
	(10,021)	צבירה נטו (באלפי ש"ח)
סכום העברות פנימיות מתוך סך ההעברות	עמיתים מעבידים	הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות
	60	מספר חשבונות עמיתים
	-	הפקדות (באלפי ש"ח)
	274	משיכות (באלפי ש"ח)
-	1,150	העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)
118	148	העברות מהקופה (באלפי ש"ח)
	728	צבירה נטו (באלפי ש"ח)
סכום העברות פנימיות מתוך סך ההעברות	עמיתים מעבידים	הראל גמל לפיצויים - מסלול מט"ח (*)
	-	מספר חשבונות עמיתים
	-	הפקדות (באלפי ש"ח)
	-	משיכות (באלפי ש"ח)
-	-	העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)
261	819 (**)	העברות מהקופה (באלפי ש"ח)
	(819)	צבירה נטו (באלפי ש"ח)

סכום העברות פנימיות מתוך סך ההעברות	עמיתים מעבידים	הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי
	253	מספר חשבונות עמיתים
	-	הפקדות (באלפי ש"ח)
	6,735	משיכות (באלפי ש"ח)
165	448	העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)
6,689	12,713	העברות מהקופה (באלפי ש"ח)
	(19,000)	צבירה נטו (באלפי ש"ח)
סכום העברות פנימיות מתוך סך ההעברות	עמיתים מעבידים	הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי
	479	מספר חשבונות עמיתים
	-	הפקדות (באלפי ש"ח)
	6,539	משיכות (באלפי ש"ח)
1,733	6,012	העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)
-	8,847	העברות מהקופה (באלפי ש"ח)
	(9,374)	צבירה נטו (באלפי ש"ח)

(*) נתונים עד ליום המיזוג. לפרטים בדבר מיזוג מסלול מט"ח לתוך מסלול מדד, ראה סעיף 1.1.4.1.
 (**) כולל העברה אגב מיזוג על סך של 46 אלפי ש"ח. ראה בנוסף סעיף 1.1.4.1.

- 3.3.5.2 בתחום הפעילות מספר רב של עמיתים, ולכן אין תלות בעמית בודד, או במספר מצומצם של עמיתים, אשר אובדנם עשוי להשפיע באופן מהותי על הפעילות בתחום.
- 3.3.5.3 אין בתחום הפעילות עמית שהכנסות החברה ממנו מהוות 10% או יותר מסך הכנסות החברה.

3.3.6 ערוצי הפצה

בתחום פעילות זה לא קיים ערוץ הפצה המהווה מעל 20% מסך ההפקדות בתחום הפעילות לתקופת הדוח.

3.4 קופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית

3.4.1 מידע כללי על תחום הפעילות

3.4.1.1 מבנה תחום הפעילות

בחוק התכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004), התשס"ג-2003 (להלן: "חוק התכנית להבראת כלכלת ישראל"), נקבע כי ממשכורתו הקובעת של עובד שמועסק אצל מעסיק כהגדרתו בסעיף 88 לחוק האמור, שהסדר הפנסיה החל לגביו הוא הסדר פנסיה תקציבית, ינוכו בעד שנת 2004 - 1% ממשכורתו הקובעת ובעד התקופה החל מיום 1 בינואר 2005 ואילך - 2% מהמשכורת הקובעת. עוד נקבע בחוק התכנית להבראת כלכלת ישראל כי הסכומים שנוכו ישמשו למטרת תשלום קצבה או להחזר תשלומים אם העובד סיים את עבודתו ואינו זכאי לתשלום קצבה מקופת המעסיק (להלן - החזר תשלומים).

בסעיף 92 לחוק התכנית להבראת כלכלת ישראל, אשר תוקן בחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2007), התשס"ז-2007, נקבע כי הסכומים האמורים, למעט תשלומים שנוכו על ידי המדינה או אחד מהגופים המפורטים בסעיף 92 לחוק התכנית להבראת כלכלת ישראל, ינוהלו בחשבון נפרד של המעסיק בקופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית או בקופת גמל מרכזית לקצבה.

עוד נקבע בסעיף האמור כי כל סכום המנוהל בקופות האמורות ושנמשך בידי המעסיק שלא באמצעות הוראה לתשלום של אותו סכום לעובדו יופקד בחשבון בנק נפרד שהמעסיק יפתח למטרה זו בלבד ואשר לא יופקדו בו כספים אחרים זולת אותם סכומים (להלן - החשבון הנפרד).

בסעיף 93 לחוק התכנית להבראת כלכלת ישראל נקבע כי הסכומים המנוהלים בקופות האמורות או בחשבון הנפרד, לא יהיו ניתנים לשעבוד או לעיקול על פי כל דין, למעט עיקול על כספים שנוכו ממשכורתו של עובד שסיים את עבודתו ושנמצאים בחשבון הנפרד בשל תביעה של העובד לתשלום קצבה או להחזר תשלומים.

בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 נקבע, כי קופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית היא קופת גמל מרכזית המיועדת לשם השתתפות במימון תשלום קצבה לעובדים של עמית-מעסיק.

החברה מנהלת קופת גמל מרכזית אחת להשתתפות בפנסיה תקציבית.

3.4.1.2 **מגבלות, חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על התחום**

לפירוט אודות חוקים כללים ראה פירוט בסעיף 4.14 להלן.

3.4.1.3 **שינויים בהיקף הפעילות בתחום וברווחיותו**

לפרטים אודות שינויים בהיקף הפעילות וברווחיותה - ראה סעיף 4.1.1 להלן.

3.4.1.4 **שינויים טכנולוגיים**

לפרטים אודות השינויים הטכנולוגיים בתחום הפעילות - ראה סעיף 4.1.2 להלן.

3.4.1.5 **גורמי ההצלחה הקריטיים והשינויים החלים בהם**

לפרטים אודות גורמי ההצלחה הקריטיים - ראה סעיף 4.1.3 להלן.

3.4.1.6 **חסמי הכניסה והיציאה העיקריים**

לפרטים אודות חסמי הכניסה והיציאה העיקריים - ראה סעיף 4.1.4 להלן.

3.4.1.7 **תחליפים למוצרי תחומי פעילות החברה ושינויים החלים בהם**

אין מוצרים תחליפיים.

3.4.1.8 **מבנה התחרות והשינויים החלים בו**

הפעילות בתחום זה הינה מצומצמת ועל כן אין מידע אודות התחרות בתחום.

3.4.1.9 שיעור דמי הניהול הסטטוטורי ובפועל

להלן שיעורי דמי הניהול המותרים סטטוטורית ושיעורי דמי הניהול שנגבו בפועל מעמיתי הראל קופה לפנסיה תקציבית, באחוזים מיתרת הנכסים (שיעור דמי הניהול הכללי שנגבו בפועל, הינו סכום שחולץ בהתאם לדמי הניהול הקבועים בחישוב שנתי):

שם הקופה	שיעור דמי ניהול מרבי על פי דין		שיעור ממוצע של דמי ניהול שנגבו בפועל	
	2014	2013	2014	2013
הראל קופה לפנסיה תקציבית	2.00%	1.61%	1.92%	

3.4.2 מבנה ניהול ההשקעות של תחום הפעילות

להלן מבנה תיק ההשקעות של הראל קופה לפנסיה תקציבית, נכון ליום 31 בדצמבר 2014:

שם הקופה	מזומנים ושווי מזומנים	אג"ח ממשלתיות	אג"ח קונצרניות	מניות וני"ע	סחירים אחרים	פקדונות והלוואות	השקעות אחרות	סה"כ
הראל קופה לפנסיה תקציבית	4%	38%	25%	24%	8%	1%	100%	

* בהתאם לכללי הדיווח, הנתונים דלעיל מציגים נתוני חשיפה לניירות ערך ואינם מציגים חשיפה לנכסי הבסיס, שהינה שונה מהנתונים דלעיל בשל השקעה במכשירים שונים כגון נגזרים וחוזים על מדד המעו"ף.

הראל קופה לפנסיה תקציבית הינה קופה כללית בה מדיניות ההשקעות מותווית על ידי דירקטוריון הקופה וועדת ההשקעות ומבוצעת על ידי מנהלי ההשקעות. בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 2009-9-13 בעניין הצהרה מראש של גוף מוסדי על מדיניות השקעה, מפרסמת הראל גמל באתר האינטרנט שלה את מדיניות ההשקעה לקופות ולמסלולי ההשקעה השונים.

3.4.3 מוצרים ושירותים

כמפורט לעיל, קופת מרכזית לפנסיה תקציבית מיועדת עבור עובד שהסדר הפנסיה החל לגביו הוא הסדר פנסיה תקציבית בהתאם לחוק התכנית להבראת כלכלת ישראל.

להלן פרטים אודות הראל קופה לפנסיה תקציבית:

שם הקופה	שנת הקמת הקופה/המסלול	היקף ההפקדות בשנת 2014	סה"כ נכסים ליום 31.12.14
הראל קופה לפנסיה תקציבית	2008	3,909	23,161

3.4.4 פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים

מאחר שתחום הפעילות כולל קופה אחת, ראה פרטים אודות פילוח ההכנסות והרווחיות בסעיף 2.1.

3.4.5 מוצרים חדשים

נכון למועד עריכת דוח זה, לא הוגשו בקשות כלשהן לאישור מוצרים חדשים על ידי החברה.

3.4.6 עמיתים

3.4.6.1 אופי היחסים שבין החברה לעמיתים הינו בהתאם לתקנון קופת הגמל לפנסיה תקציבית, ובכפוף להוראות הדין החלות על היחסים שבין החברה לעמיתים.

להלן נתונים לגבי העמיתים של הראל קופה לפנסיה תקציבית בשנת 2014 :

הראל קופה לפנסיה תקציבית	עמיתים מעבידים	סכום העברות פנימיות מתוך סך העברות
מספר חשבונות עמיתים	73	
הפקדות (באלפי ש"ח)	3,909	
משיכות (באלפי ש"ח)	233	
העברות אל הקופה (באלפי ש"ח)	8,190	-
העברות מהקופה (באלפי ש"ח)	-	-
צבירה נטו (באלפי ש"ח)	11,866	

3.4.6.2 בתחום הפעילות מספר מצומצם של עמיתים, אולם אין תלות בעמית בודד, אשר אובדנו ישפיע באופן מהותי על הפעילות בתחום.

3.4.6.3 בתחום פעילות זה, יש שני לקוחות אשר ההכנסות מהם מהוות כ-14% ו-8% כל אחד מסך הכנסות החברה בתחום הפעילות (אך סכום לא מהותי ביחס לכל הכנסות החברה).

3.4.7 ערוצי הפצה

בתחום פעילות זה קיים ערוץ הפצה המהווה מעל 20% מסך ההפקדות בתחום הפעילות לתקופת הדוח - ערוץ סוכני הביטוח העובדים עם קבוצת הראל.

4. פרק ד': עניינים הנוגעים לפעילות החברה בכללותה

4.1 מידע כללי נוסף

4.1.1 שינויים בהיקף הפעילות ורווחיות החברה

היקף הפעילות בחברה - דמי הניהול של קופות הגמל שבניהול החברה גדלו בשנת 2014 (כולל דמי הניהול שניגבו מקופות שבבעלות הראל ביטוח) בכ - 9.2% לעומת שנת 2013.

הגידול בדמי הניהול נבע בעיקרו מגידול בסך הנכסים הממוצעים לעומת שנה קודמת וכן מהפרשה חד פעמית להחזרי דמי ניהול בגין הוראות ההשבה שפרסם המפקח ואשר נכללה בתקופה המקבילה אשתקד, השפעות אלו קוזזו בחלקן בשל שחיקה בשיעור דמי הניהול.

רווחיות בענף - בחברות מנהלות של קופות גמל מקור ההכנסות הינו דמי הניהול שהן גובות והרווחיות נגזרת מהפער שבין דמי הניהול הנגבים מהעמיתים לבין הוצאות התפעול והשיווק בפועל.

רווחיות החברה - הרווח של החברה לשנת 2014, לאחר מס, מסתכם בסך של 9,719 אלפי ₪, לעומת 7,992 אלפי ₪ אשתקד.

4.1.2 שינויים טכנולוגיים

החל מיום 1.1.2014 תפעול כל קופות הגמל שבניהול החברה נעשה על-ידי לאומי שירותי שוק ההון בע"מ ומרבית מערכות המיכון המשמשות את החברה בעבודתה השוטפת הינן מערכות תפעול של לאומי שירותי שוק ההון בע"מ.

בתקופת הדוח החברה השקיעה בשיפור מערכות המידע שלה, כמפורט להלן: שיפור ושכלול מערכות המידע והתיעוד לצורך התאמתן לרגולציה.

- מערכת מידע לסוכנים "מכלול" מאפשרת הצגת תיק לקוח כולל עבור הסוכן, תיק סריקה ונתוני ניוד. המערכת מספקת מידע כולל ומורחב בעדכון יומי.
- אתר אינטרנט עבור מידע למעסיקים המאפשרת בקרה של המעסיק על הפקדות לעובדים באמצעות המערכת. החברה החלה בשדרוג נוסף של האתר.
- אתר אינטרנט עבור מידע ללקוחות. האתר מספק מידע נרחב לעמיתים הכולל אפשרות לאחזור דוחות שנתיים ורבעוניים והעברה בין מסלולי השקעה באותה קופה.
- מערכת ניהולית - מערכת המשמשת בסיס ניהולי מיכוני באמצעותו מפיקה הנהלת החברה דוחות ניהוליים ברמת העמיתים, תחומי הפעילות, הקופות ועוד. המערכת מאפשרת ניתוח מגמות ופעילות של הלקוחות והמפיצים.
- מערכת בנפיט לשירות ושימור עמיתים - במערכת שולבו צרכי אימות, זיהוי עמיתים וטיוב נתונים.
- מערכת קופה - מערכת ממוכנת לגביה ופיצולים של רשימות עובדים. המערכת מאפשרת ייעול אופן הטיפול ברשימות והפקדות ידניות של מעסיקים.
- מערכת דימות - החברה מעבירה את התהליכים התפעוליים לתורי עבודה באמצעות מערכת דימות המאפשרת תיעוד, בקרה ומעקב אחר התהליכים התפעוליים.
- הוקמה מערכת ניהול תהליכים שבשלב ראשון משמשת לניהול ומשלוח הודעות לעמיתים על ליקויים בבקשות משיכה והלוואות. המערכת שולבה גם בתהליכי העברת מסלול ומשמשת לצורך איסוף מידע ודיווח סטטיסטי לאוצר כמתחייב.
- מערכת נפטרים - הוקמה במטרה לשמש את החברה לצרכי תחום איתור עמיתים ומוטבים.

4.1.3 גורמי ההצלחה הקריטיים והשינויים החלים בהם

קיימים מספר גורמי הצלחה קריטיים, ביניהם:

- יכולות שיווק ומכירות - מערך הפצה ומכירות רחב ומותאם קהל יעד.
- איכות ניהול ההשקעות- יכולת להשיג תשואות עודפות לאורך זמן ביחס למדדי השוואה וגופים מתחרים.
- איכות ניהול סיכונים פיננסיים.
- מצב המשק, שוק ההון, תשואות ורמת התעסוקה.
- צמיחה הנובעת מגידול בלקוחות חדשים או כתוצאה מרכישת קופות גמל והשתלמות.
- תמהיל ומגוון מוצרים - התאמת סל המוצרים של החברה לטעמי הציבור, פתיחת מסלולי השקעה וכו'.
- התאמת סל המוצרים למודלים תומכי הייעוץ של הבנקים.
- איכות השירות לסוכנים ולמפיצים.
- איכות השירות ללקוח (מענה למגוון צרכים).
- יכולת שימור לקוחות - הצלחה בשימור תיק לקוח.
- שיעור דמי ניהול.
- מיתוג ופרסום.
- הוראות הרגולציה בקשר עם מאפייני וסוגי המוצרים בתחום.

4.1.4 חסמי הכניסה והיציאה העיקריים

חסמי הכניסה העיקריים בענף ניהול קופות גמל הם:

- קבלת רישיון חברה מנהלת (בהתאם לחוק קופות הגמל ולתקנות ניהול קופות גמל) - על החברה המבקשת לעמוד בדרישות של הון עצמי, מהימנות וניסיון.
- היקף נכסים מנוהלים מינימאלי - דרוש על מנת לכסות את עלויות התפעול של החברה המנהלת.
- הון עצמי מינימאלי שנקבע בדין.
- הון אנושי בעל הכשרה, ידע, ניסיון ורישיונות מתאימים לפעילויות השונות.

חסמי היציאה בענף ניהול קופות גמל הם:

- קבלת אישור המפקח להעברת ניהול קופות הגמל לניהול חברות מנהלות אחרות. קבלת האישור כפוף לביצוע העברת הניהול בהתאם לנהלי המפקח ולהוראות חוק קופות הגמל.
- קבלת אישור המפקח למיזוג, פיצול, הפסקת ניהול או פירוק מרצון של חברה מנהלת.

4.1.5 השקעות

דירקטוריון החברה מתווה את מדיניות ההשקעה הכללית של החברה, וקובע מדרג סמכויות בקבלת החלטות – בין חטיבת ההשקעות, ועדת השקעות וועדת אשראי, והדירקטוריון.

ועדת ההשקעות (עמיתים), המורכבת מנציגים חיצוניים, אחראית על קביעת מדיניות ההשקעות של קרנות הפנסיה במסגרת מדיניות ההשקעות הכוללת שקבע הדירקטוריון, וקביעת החלטות ההשקעה, כגון: חלוקת התיק בין אפיקי ההשקעה השונים, חשיפה לסוגי נכסים, אישור מראש של עסקאות טרם ביצוען ועוד.

חטיבת ההשקעות של הקבוצה מבצעת את פעילות ההשקעות עבור גופי החיסכון ארוך הטווח – ביטוח, פנסיה וגמל ועבור תיקי הנוסטרו של חברות הביטוח והחברות המנהלות בקבוצה, וזאת בהתאם להנחיות מוועדות ההשקעה השונות.

פעילות ניהול ההשקעות מבוצעת בחטיבת ההשקעות של הראל ביטוח, המרכזת את פעילות ההשקעה עבור הראל ביטוח, דקלה ביטוח, EMI, קרנות הפנסיה וקופות הגמל המנוהלות בקבוצה. חטיבת ההשקעות כוללת כ-70 עובדים ומחולקת ליחידות משנה מתמחות, הכוללות את יחידת מניות ישראל,

יחידת אג"ח סחיר ישראל, יחידת השקעות חו"ל, יחידת מחקר, יחידת נדל"ן, יח' ניהול נכסי נדל"ן, יח' השקעות פרטיות, יחידת אשראי עסקי, יחידת ניהול תיקים, יחידת בקרה, יחידת middle office, יח' משפטית, יחידת ניהול סיכונים (אשר כפופה לחטיבת אקטואריה בחברה), ויח' נוסטרו (אשר מנהלת את ההשקעות הסחירות בישראל של תיקי הנוסטרו).

פעילות ניהול ההשקעות בגופים השונים של הקבוצה, הכפופים לחוק הפיקוח ו/או לחוק קופות גמל, מבוצעת על פי תקנות ההשקעה וחוזרים של אגף שוק ההון במשרד האוצר, אשר מגדירות כללים, מגבלות ופרמטרים כלליים להשקעה - כגון: חשיפות לתאגיד בודד ולקבוצת תאגידי, השקעה באמצעי שליטה של תאגיד, השקעה בזכות במקרקעין, השקעה בנכסים סחירים, השקעה מחוץ לישראל ועוד. עקרונות היסוד לפיהם פועלת חטיבת ההשקעות כוללים: נטילת סיכון באופן מחושב, מתוך מגמה לשפר את פרופיל התשואה של התיק, גיוון הפעילות על פני מגוון תחומי השקעה על מנת לשפר את פרופיל הסיכון בתיק, פעילות על סמך ניתוח כלכלי שעשוי להכתיב פעילות כנגד מגמה, הימנעות מתזמון שוק (Market Timing), הימנעות משינויים מהירים בתיק על פני זמן קצר וניצול יתרון לגודל בהשקעות לא סחירות, תוך התאמת הפרמיה על היעדר הנזילות.

במהלך תקופת הדוח העמיקו הגופים המוסדיים בקבוצת הראל (ביניהם - החברה), את פעילות ההשקעה הסחירה בשיטת "סלי השקעה" לפי סוגי ההשקעות. הסלים הפעילים הינם: סל אג"ח מדינה צמוד, סל אג"ח מדינה שקלי, סל אג"ח חברות צמוד, סל אג"ח חברות בדירוג נמוך (אשר הוקם השנה), סל אג"ח חברות שקלי, סל מניות ישראליות, סל מניות חו"ל, סל אג"ח ומט"ח חו"ל וסל נזילות (בקשר עם כספי העמיתים).

הפעילות באמצעות סלי השקעה מבטיחה פיצול אופטימלי ושיווייני של ההשקעות בין הקופות והמסלולים ומאפשרת ביצוע השקעות אופטימלי גם עבור קופות ו/או מסלולים בעלי היקף נכסים קטן יחסית.

4.2 שיווק והפצה

4.2.1 חוק הייעוץ והשיווק הפנסיוני, מסדיר את נושא השיווק וההפצה של מוצרים פנסיוניים. בהתאם לחוק, הגופים שיעסקו בהפצה ושיווק של מוצרים פנסיוניים יהיו: (א) סוכני ביטוח פנסיוני - סוכני ביטוח בענף ביטוח פנסיוני; (ב) סוכני שיווק פנסיוני - עובדים של גופים מוסדיים לגבי מוצרים פנסיוניים של הגוף המוסדי; (ג) יועצים פנסיוניים - בעיקר התאגידי הבנקאיים.

4.2.2 היועץ והמשווק יהיו רשאים לבצע עסקה במוצר פנסיוני. ההבחנה בין יועץ למשווק הינה קיומה או היעדר קיומה של "זיקה" למוצר פנסיוני. לאור הבחנה זו נקבע, כי סוכנות ביטוח המוחזקת על-ידי גוף מוסדי אינה רשאית לעסוק בייעוץ. בהתאם לכך, על כלל סוכנויות הביטוח בקבוצה ועובדי הקבוצה, אשר יעסקו בשיווק מוצרים פנסיוניים, יחולו החובות המוטלות מכח חוק הייעוץ והשיווק הפנסיוני על משווק פנסיוני.

4.2.3 בתקופת הדוח פועלים מרבית הבנקים בישראל בתחום הייעוץ הפנסיוני. בתמורה להפצת המוצרים הפנסיוניים הבנקים זכאים לעמלות הפצה.

4.2.4 החברה משתמשת במספר ערוצי שיווק והפצה כדי להפיץ את מוצריה, שהעיקריים שבהם הם:

4.2.4.1 שיווק והפצה באמצעות סוכני וסוכנויות ביטוח פנסיוניים - ערוץ הפצה זה הינו, נכון למועד דוח זה, ערוץ ההפצה העיקרי של החברה. החברה קשורה עם מספר רב של סוכנים כאמור, ועל כן אין היא תלויה בסוכן בודד, אשר אובדנו ישפיע מהותית לרעה על פעילותה. החברה נוהגת לשלם לסוכנים עמלות, המחושבות כשיעור מתוך דמי הניהול שגובה החברה מהעמיתים שאותם גייס הסוכן. חקיקת רפורמת בכר לא הגבילה את השיעור שמשולם לסוכני ביטוח פנסיוניים ולמשווקי השקעות, ועל כן נקבעות העמלות המשולמות להם במסגרת מ"מ.

4.2.4.2 מערך המשווקים הפנסיוני של החטיבה לחסכון ארוך טווח אותו הקימה הקבוצה בשלהי 2008 והוא מיועד להעצים את השיווק, המכירות ושימור הלקוחות בעיקר בקרב הלקוחות הקיימים של החברה, וזאת באמצעות פניות יזומות ופניות מגיבות עקב בקשת לקוח למשוך או להעביר את כספיו מהחברה. החברה נוהגת לשלם לעובדי מערך השיווק הפנסיוני של הקבוצה בנוסף על השכר הקבוע גם שכר המותנה בהצלחה להשגת יעדים אלה.

- 4.2.4.3 הקמת סניפי "הראל אישי", שמטרתם שימור לקוחות והרחבת סל המוצרים הפנסיוניים שלהם, תוך כדי מתן שרות מיטבי ברמה אישית לכל לקוח.
- 4.2.4.4 מערכי הפצה מול בנקים - לחברה הסכמי הפצה מול מרבית הבנקים הפועלים בייעוץ פנסיוני. בחטיבת מטה שיווק של הקבוצה פועל צוות שיווק בנקים. הצוות אחראי, בין היתר, על פיתוח והעצמת המכירות של קופות גמל והשתלמות באמצעות מערכי הייעוץ של הבנקים.
- 4.2.4.5 פנייה ישירה ללקוחות, בין היתר, על דרך של השתתפות במכרזים המתפרסמים על ידי מעסיקים וגופים שונים המאגדים תחתם קבוצות של לקוחות.
- 4.2.4.6 קיום כנסים מקצועיים/שיווקיים.
- 4.2.4.7 קיום הדרכות והעשרה לערוצי השיווק.
- 4.2.4.8 לצורך שיפור הנגישות לערוצי ההפצה השונים, מסתייעת החברה גם במערכי השיווק והמכירות של חברות אחרות בקבוצה.
- 4.2.5** לחברה אין תלות באיזה מגורמי השיווק שלה בתחומי פעילותה, באופן שאובדנם עשוי להשפיע השפעה מהותית לרעה על אחד מתחומי הפעילות או שתיגרם לחברה תוספת עלות מהותית כתוצאה מהצורך להחליפם.
- 4.2.6** מבנה העמלות:
- קופות הגמל של הקבוצה משווקות באמצעות סוכני וסוכנויות ביטוח, פעילות ישירה מול גופים וחברות שונות במשק ומופצות באמצעות יועצים פנסיוניים בבנקים השונים.
- בחודש פברואר 2006 הותקנו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה), התשס"ו - 2006 (להלן: "תקנות עמלות הפצה") הקובעות את התנאים לפיהם רשאית חברה מנהלת לשלם עמלת הפצה, והוראות לעניין סכומה או שיעורה המרבי של עמלה כאמור ואופן חישובה. בתקנות עמלות הפצה נקבע, בין היתר, כי בגין ייעוץ שיוענק על-ידי היועץ שבעקבותיו לקוח יפקיד כספים בקופת גמל או יעביר כספים מקופת גמל אחת לקופת גמל אחרת או ימשיך את חברותו בקופת גמל בה הוא עמית, יהיה היועץ רשאי לגבות עמלות הפצה, בשיעור חודשי שאינו עולה על החלק השנניים עשר של 0.25% מסך כל הסכומים העומדים לזכות הלקוח בחשבונו בקופת הגמל ביום העסקים האחרון של כל חודש. שיעור עמלת ההפצה ייגזר מהפקדת הכספים או העברת הכספים שבוצעה לראשונה לאחר מועד תחילת תוקפן של התקנות (1 באפריל 2006). ביחס לכספים שנצברו עד ליום 31 בדצמבר 2005 על שם הלקוח בקופת גמל שלא נשלטה על-ידי תאגיד בנקאי, יהיה רשאי היועץ לגבות בגין כספים כאמור עמלה בשיעור שאינו עולה על החלק השנניים עשר של 0.1% מסך צבירות הלקוח עד לאותו המועד, וביחס לקופות שנשלטו על-ידי תאגיד בנקאי ונמכרו - בשיעור שאינו עולה על החלק השנניים עשר של 0.25%. בחודש יוני 2014 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(עמלות הפצה), התשע"ד - 2014 בהן הוצע לשנות את מבנה העמלות כך שתעמוד עמלת ההפצה על 0.2% מסך הצבירה של העמית או, לחילופין, החלק השנים עשר של 40% מסך כל דמי הניהול שגובה הגוף המוסדי מכל הסכומים העומדים לזכות העמית, לפי הנמוך מבניהם. בנוסף, תינתן עמלה גם מסכום ההפקדות בשיעור של 1.6% מסך ההפקדות של העמית או 40% מדמי הניהול שגובה גוף מוסדי מהעמית מסך כל ההפקדות המועברות אל הגוף המוסדי לזכות הלקוח, לפי הנמוך מבניהם. יש לציין ששינוי מבנה עמלת ההפצה רלוונטי לקופות גמל, קרן פנסיה וביטוח מנהלים אך אינו רלוונטי לגבי קרן השתלמות שתיוותר על סך שלא יעלה על החלק השנים עשר של 0.25% מהיקף הנכסים הצבורים לזכות הלקוח בקרן ללא עמלת הפצה מההפקדות. בנוסף, מוצע לקבוע כי גוף מוסדי המנהל יותר מקופת גמל אחת יוכל להתקשר עם יועץ פנסיוני רק אם הסכם ההפצה כולל את כל קופות הגמל ותוכניות הביטוח שבניהולו, למעט קרן פנסיה וקופת גמל ענפית.

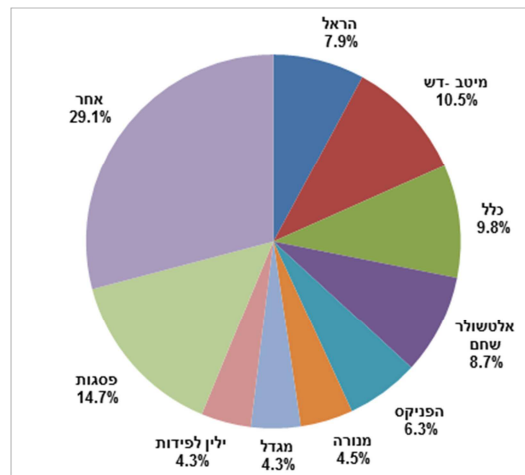
4.3 תחרות

הקופות המנוהלות בקבוצה מתחרות בקופות המנוהלות על ידי קבוצות הביטוח ובקופות המנוהלות על ידי בתי השקעות.

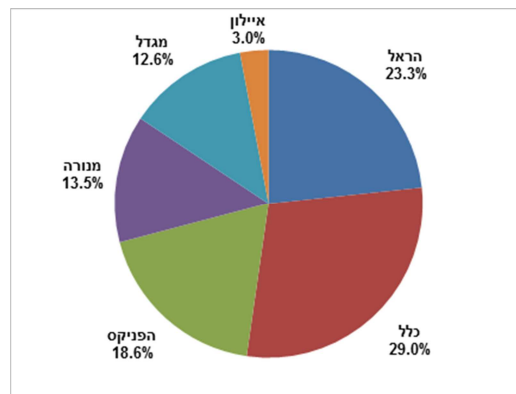
התחרות העיקרית הינה, בין היתר, על רמת השירות לעמיתים, על מסלולי ההשקעה השונים, על התשואות המושגות על נכסי העמיתים בקופות ועל דמי הניהול הנגבים מהעמיתים.

המתחרים העיקריים בשוק קופות הגמל הינם: אלטשולר שחם, ילין לפידות, פסגות, דש - מיטב, כלל - גמל, מנורה, מגדל, הפניקס (כולל אקסלנס) - ועוד.

להלן תרשים התפלגות נכסי הקופות (כולל קרנות השתלמות) המנוהלות על-ידי החברות המנוהלות העיקריות הפועלות בתחום (נכון ליום 31.12.2014, בהתאם לנתונים המפורסמים באתר משרד האוצר, כולל קחצ"ק ועתידיית):

להלן תרשים התפלגות נכסי הקופות (כולל קרנות השתלמות) המנוהלות על ידי קבוצות הביטוח (נכון ליום 31.12.2014, בהתבסס על נתונים המפורסמים באתר משרד האוצר, כולל קחצ"ק ועתידיית):

הראל - החברה, והחברות המנוהלות הנוספות בקבוצה – הראל עתידיית וקחצ"ק.

4.3.1 שיטות להתמודדות עם התחרות בתחום חיסכון ארוך טווח

ההתמודדות עם התחרות בתחום ניהול קופות הגמל נעשית במספר רבדים:

- 4.3.1.1 פעילות לשימור לקוחות בתיק הקיים - הפעלת גורמים שונים לטיפול בנושא זה, תוך הצגה ללקוחות של מגוון המוצרים המשווקים על-ידי חברה.
- 4.3.1.2 סינרגיה בין חברות הקבוצה - אפשרות מתן פתרונות משולבים ללקוחות בכל אפיקי החיסכון ארוך הטווח וכן צירוף מוצרים ביטוחיים נלווים.
- 4.3.1.3 התייעלות תפעולית - באמצעות שיפור תהליכי ושיטות עבודה, מערכות מחשוב ומיכון, איחוד יחידות מטה ומערכות מטה במסגרת חטיבת החיסכון ארוך הטווח.
- 4.3.1.4 שיפור השירות ללקוח.
- 4.3.1.5 הרחבה של מערכי ההפצה והשיווק, הפעלת מבצעי קידום מכירות, גיוס סוכנים חדשים ומתן תמריצי מכירות.
- 4.3.1.6 שיפור המוצרים הקיימים לרבות פתיחת מסלולי השקעה בהתאם לדרישות השוק (מסלולים סולידיים, מניתיים וכו').
- 4.3.1.7 מתן הלוואות מכספי הקופה.
- 4.3.1.8 מתן אפשרות לביטוח בקרנות ההשתלמות.

4.3.2 הגורמים המשפיעים על מעמדה התחרותי של החברה בתחום ניהול קופות הגמל הינם, בעיקר: המוניטין של הקבוצה, הניסיון בתחום הפעילות, החוסן הפיננסי, תשואות הקופות, רמת השירות ללקוחות ולסוכנים וקשרים ארוכי טווח עם הסוכנים הפועלים בתחום זה. כמו כן, מיקומה של החברה במודלים של הבנקים המייעצים הינה קריטית.

4.4 עונתיות

ענף ניהול קופות הגמל מתאפיין בעונתיות מסוימת, שכן חלק גדול מהפקדות העמיתים לקרנות השתלמות (עצמאים בעיקר) מתבצע לקראת סוף השנה. בשנת 2014 היו הפקדות העמיתים בחודש דצמבר כ-17% מכלל ההפקדות השנתיות.

4.5 רכוש קבוע ומיתקנים

- 4.5.1 משרדי החברה ממוקמים בבית הראל, ברח' אבא הלל סילבר 3, ברמת-גן.
- 4.5.2 לצורך פעילותה השוטפת החברה משתמשת בציוד מחשבים, ריהוט וציוד משרדי.

4.6 נכסים לא מוחשיים

- 4.6.1 החברה משתמשת לצורך פעילותה בלוגו, שלא נרשם כסימן מסחרי. בנוסף משתמשת החברה במוניטין שנצבר במהלך השנים.
- 4.6.2 החברה הינה בעלת רישיון שימוש (באופן ישיר או באמצעות הראל המשמר מחשבים בע"מ, שאמונה על פעילות המחשוב של החברות בקבוצת הראל) בתוכנות שונות, המשמשות לפעילותה ע"פ הפירוט הבא:
- נס פנסיה וגמל - מערכת בה מתועד חומר היסטורי.
 - מערכת "בנפיט" - מערכת CRM לטיפול בלקוחות החברה (שירות, שימור, שיווק).
 - מערכת "סאפ" - מערכת ERP כוללת, המשמשת בעיקר לניהול הנהלת חשבונות.
 - מערכת דנאל- מערכת ניהול נכסים.

- מערכת דימות- ארכיון ממוחשב וניהול תורי עבודה.
- מערכת ניווד - ניהול תהליך העברות (פנימה והחוצה).
- מערכת קופה - תהליך קליטה ופיזור כספים.
- מערכת נפטרים- מערכת שמטפלת בנושא איתור מוטבים ונפטרים.
- בנוסף החברה עושה שימוש במערכות לניהול זכויות עמיתים בשיטת "לשכת שירות" (ASP) של מתפעלים חיצוניים:
 - מערכת נגה (לאומי שרותי שוק ההון).
 - מערכת דנאל (לאומי שרותי שוק ההון).

החברה עושה שימוש במספר מאגרי מידע רשומים, אודות עמיתי קופות הגמל השונות, שהינם בבעלותה ו/או בניהולה. כמו כן, חלקן מן המאגרים מוחזקים בנוסף על ידי צדדים שלישיים אשר נותנים לחברה שירותי תפעול וניהול זכויות עמיתים ביחס לקופות הנ"ל.

4.7 הון אנושי

4.7.1 תיאור המבנה הארגוני נכון ליום 31.12.2014 :

4.7.2 בסוף שנת 2014 העסיקה החברה 96 עובדים. כולם על בסיס הסכם עבודה אישי לתקופה בלתי קצובה ולא בהסכמי עבודה קיבוציים. משכורתו של כל עובד נקבעת בהסכם ההעסקה האישי שלו. התגמול על-פי הסכמי ההעסקה הינו, בעיקרו, על בסיס משכורת קבועה ולעיתים, רכיב של תגמול על בסיס הצלחה (כמתואר להלן). בהתאם להסכמי ההעסקה העובדים זכאים לביטוח פנסיוני, במסלול שנבחר על ידם (ביטוח, קרן פנסיה, שילוב של ביטוח ופנסיה וכיוצא"ב). בנוסף, מרבית העובדים זכאים לכך שהחברה תפריש עבורם לקרן השתלמות.

הסכם העבודה האישי קובע, בין היתר, את מספר ימי החופשה להם זכאי כל עובד (בכל מקרה, מספר הימים אינו פחות מהמינימום הקבוע בחוק). העובדים זכאים לתנאים סוציאליים נוספים, בהתאם לחוק הישראלי, כגון דמי הבראה וחופשת מחלה.

עובדים בכירים זכאים לשכר בסיס בתוספת תנאים נלווים כגון רכב צמוד, החזר הוצאות, אש"ל וכד'. ובנוסף זכאים לבונוס שנתי, בהתאם למדיניות שאושרה על ידי דירקטוריון החברה בנוגע לתגמול נושאי משרה בכירה ולנושאי משרה שעוסקים בתחום ניהול ההשקעות.

4.7.3 תוכניות תגמול והטבות - החברה מתגמלת חלק מעובדיה במספר שיטות תגמול שונות, ובהן תשלום עמלות כשיעור מהכנסות עתידיות ותשלום עמלות כשיעור מהיקף הפקדות של עמיתים שגויסו או שומרו על ידי העובד.

בנוסף לתנאים המפורטים לעיל, עובדי החברה נהנים ממספר הטבות נוספות: (א) ביטוח בריאות קולקטיבי לעובדי הקבוצה, ללא תשלום פרמיה (העובד משלם רק את המס בגין שווי ההטבה). אפשרות לצרף לביטוח הבריאות הקולקטיבי את בני משפחתו של העובד; (ב) ביטוח שיניים קולקטיבי לעובדי הקבוצה (לעובד ובני משפחתו).

4.7.4 לחברה אין תלות בעובד מסוים.

4.7.5 הדרכות מקצועיות - במידת הצורך החברה שולחת את עובדיה לקורסים מקצועיים בתחומים הנוגעים לתחומי עיסוקם.

החברה מפעילה מערך הדרכה הפועל לפי תכניות הדרכה קבועות ותכניות הדרכה שנתיות.

תכניות הדרכה שנתיות: מדי שנה נקבעת על-ידי החברה תכנית הדרכה שנתית, הנגזרת מתכניות העבודה של החברה לאותה שנה. ההדרכות מתחלקות לשני סוגים: (א) הדרכות בנושאים ספציפיים, כגון: הדרכות מקצועיות בתחום העיסוק של העובד, הדרכות לגבי מוצרים חדשים, רגולציה חדשה בתחומי הפעילות של החברה, הדרכות לגבי מבצעי שיווק ועוד; (ב) הדרכות בנושאים כלליים, כגון: הדרכות לגבי כלי המחשוב, תוכנות מחשוב, הדרכות בנושאי שירות, הדרכות בנושא ניהול (לדרגי הביניים בחברה) ונושאים כלליים נוספים.

תכנית הדרכה קבועה: כל עובד שנקלט בחברה עובר הדרכה - "יום אוריינטציה", בה הוא מתוודע לתחומי הפעילות של החברה ושל קבוצת הראל. יום האוריינטציה נערך מעת לעת ומוזמנים אליו כל העובדים החדשים שנקלטו בקבוצה מיום האוריינטציה הקודם. החל משנת הדוח מופעלת בנוסף לומדת "אוריינטציה" ללימוד עצמי של העובד החדש שהוקמה בפורטל הארגוני. מעבר לכך, בחברה מונהג נוהל חניכה לפיו לכל עובד חדש שנקלט בארגון מוצמד חונך אישי מקצועי אשר תפקידו להכשיר את העובד מבחינה מקצועית, לתמוך בו מבחינה חברתית, לחשוף בפניו את המציאות הארגונית של הקבוצה, החברה וביחידה אליה העובד החדש משתייך.

4.7.6 נושאי המשרה ועובדי ההנהלה הבכירה:

- גב' חגית ציטיאט-לוי - מכהנת כמנכ"ל החברה החל מיום 8 במאי 2007.
 - מר רם גבל, רו"ח, משמש כסמנכ"ל הכספים של החברה החל מיום 23 ביוני 2008.
 - מר צחי דברת, סמנכ"ל, משמש כמנהל התפעול של החברה החל מיום 1 במאי 2007.
 - גב' דניאלה פיק, סמנכ"לית, משמשת כמנהלת בקרה ופרויקטים של החברה החל מיום 1 בינואר 2008.
 - גב' מיטל בישץ, סמנכ"לית, משמשת כמנהלת ערוצי שיווק ושימור לקוחות של החברה החל מיום 1 בינואר 2010 (כיהנה בחברה בתפקידים אחרים בתקופות קודמות).
- לכל נושאי המשרה ועובדי ההנהלה הבכירה הסכם העסקה בכתב, המסדיר את תנאי העסקתם. חלק מנושאי המשרה ועובדי ההנהלה הבכירה נהנים מתגמול והטבות כמפורט בסעיף 4.8 להלן.

4.8 מדיניות תגמול לנושאי משרה בכירה ולנושאי משרה שעוסקים בתחום ניהול השקעות:

מאחר שתכנית התגמול נקבעה במשותף לכלל הגופים המוסדיים בקבוצת הראל, ההתייחסות להלן הינה לתכנית המשותפת כאמור ולהראל השקעות, ולא דווקא לחברה.

בעקבות חקיקת תיקון 20 לחוק החברות, ועדת התגמול של הראל השקעות קיימה במשך מספר חודשים דיונים לאימוץ מדיניות תגמול לנושאי משרה עבור הראל השקעות והחברות הבנות שלה. במדיניות התגמול של הראל השקעות נקבע שהיא תשמש גם כמדיניות מנחה עבור החברות הבנות שלה, בשינויים הנדרשים.

מדיניות התגמול נועדה לשמש לצורך הנעת המנהלים הבכירים והכוונתם בהתאם ליעדי החברה ותכניתה האסטרטגית, מתוך דגש על הגברת התחרותיות בגיוס ובשימור כוח אדם איכותי בתפקידי ניהול בכירים בקבוצה. כל זאת, במטרה ליצור ערך כלכלי ארוך טווח לחברה ולבעלי מניותיה. מדיניות התגמול נערכה בהתחשב, בין היתר, בגודל החברה ואופי פעילותה, בקידום מטרות החברה, האסטרטגיה, תכנית העבודה לטווח הארוך ומדיניות ניהול הסיכונים, וכן בתנאי ההעסקה והמענקים שהיו נהוגים בחברה לנושאי המשרה בשנים קודמות, רמות שכר ותנאי כהונה והעסקה המקובלים בתאגידי ביטוח ופיננסים בישראל ובבנקים הגדולים בישראל, וכן על בסיס שיקולים ארגוניים ובכלל זה עלויות השכר של קבוצות עובדים שונות ופערי השכר הרצויים ביניהם.

תכנית התגמול מתייחסת לסוגים שונים של נושאי משרה, לגבי דירקטורים: (א) דירקטורים שאינם דח"צים, אינם בעלי שליטה ואינם מכהנים בתפקידים נוספים בקבוצה - לגביהם נקבע, כי תנאי התגמול יוותרו בהתאם לתגמול הקבוע בתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), תש"ס - 2000 (להלן: "תקנות הגמול"), ללא המגבלה של מקסימום תגמול עבור ישיבות בגין הכהונה בחברות בנות; (ב) דירקטורים המכהנים בתפקידים נוספים בקבוצה - יקבלו שכר עבור כהונתם כדירקטורים בהתאם לסעיף (א) לעיל וכן תגמול בגין התפקידים הנוספים, כפי שייקבע על ידי האורגנים המוסמכים בכל מקרה ומקרה על פי מהות התפקידים הנוספים, היקף העיסוק באותם תפקידים וכן פרטים לגבי הדירקטור הספציפי, כגון: ניסיון וכדו'. מדיניות התגמול עוסקת במכלול תנאי ההעסקה של נושאי המשרה שאינם דירקטורים ובכלל זה ברכיבים הבאים: (א) התגמול הקבוע שייקבע לגבי כל נושא משרה בהתאם לוותק, הידע, הניסיון, הכישורים שלו והתרומה שלו לתוצאות של הקבוצה, ובהתבסס על קבוצת ההשוואה שנקבעה; (ב) נקבע כי יישמר פער משמעותי בין השכר של מנכ"ל החברה לשכר של יתר נושאי המשרה שכפופים למנכ"ל; (ג) נקבעו יחסים מינימאליים בין הרכיבים הקבועים בתנאי ההעסקה לבין סך תנאי ההעסקה; (ד) נקבע כי ניתן לשלם רכיב שכר קבוע שאינו מזכה בתנאים סוציאליים; (ה) נקבע, כי מענקים מובטחים שקיימים בתנאי העסקה של נושאי משרה יופחתו ב- 50% ובהסכמים חדשים יינתנו מענקים מובטחים רק מנימוקים מיוחדים ולא יותר מ- 2 משכורות; (ו) נקבעו הוראות לעניין המענקים השנתיים מותני הביצועים, לרבות היקף מקסימאלי של מענקים לגבי המנכ"לים ולגבי נושאי המשרה הכפופים למנכ"לים (לפרטים נוספים אודות המענקים השנתיים - ראה להלן; (ז) נקבעו הוראות לעניין אפשרות לתשלום של מענקים מיוחדים, שאינם קשורים למענקים השנתיים, וזאת עבור ביצועים יוצאים מן הכלל בפרויקטים ייחודיים. מענקים מיוחדים כאמור מיועדים לנושאי משרה שאינם המנכ"ל ואינם בעלי השליטה והם מוגבלים בתקציב בסכום שאינו מהותי; (ח) נקבעו הוראות לעניין מענק הוני, שיכול שיינתן אך ורק למנכ"לים; (ט) נקבעו הוראות לעניין ביטוח ושיפוי לנושאי משרה ודירקטורים; (י) נקבעו הוראות לעניין סיום תנאי העסקה, הכוללות התייחסות לרכיבים הבאים: (i) פיצויים, שיהיו בשיעור מקסימאלי של עד 200% (100% מעבר למתחייב על פי דין), בכפוף להשלמת ותק ותנאים נוספים. (ii) תקופת הודעה מוקדמת שלא תעלה על 6 חודשים. (iii) מענק הסתגלות של עד 6 משכורות. (iv) תגמול עבור התחייבות לאי תחרות. נקבע, כי התקשרות בהסכם אי תחרות תיעשה במקרים חריגים בלבד ובכפוף לכך שההתחייבות נעשית מראש ולא במועד הפרישה ושהיא תיעשה במקרה של חשש ממשי לפגיעה עסקית בחברה. תקופת אי התחרות המקסימאלית הינה לתקופה של שנתיים וסכום התגמול עבור התקופה הוגבל כשיעור מהשכר השוטף טרם סיום הכהונה, כאשר תקרת התגמול כאמור, פוחתת לאורך תקופת אי התחרות, בהתחשב בכך שתקופת אי התחרות הראשונה הינה מהותית יותר מבחינת החברה. במקרה של סיום כהונה בנסיבות בהן ניתן לשלול פיצויים, תהיה לחברה האופציה (החד צדדית) לבטל את הסכם אי התחרות ולא לשלם את התגמול עבור אי התחרות.

פרטים לגבי המענקים השנתיים: נקבעו הוראות לפיהן תשלום מענקים מותני תוצאות ייעשה רק בשנים בהן השיגה החברה תוצאות משביעות רצון, לכל הפחות. כמו כן, על מנת למנוע נטילת סיכונים קצרי טווח, הוגבל היקף המענקים מותני התוצאות, לפי מכפלה של משכורות, כאשר ההיקף המקסימאלי הינו עבור המנכ"לים - 12 משכורות (המענק הנורמטיבי הינו בהיקף של 10 משכורות, כולל רכיב שיקול הדעת שהינו בהיקף של עד 2 משכורות); עבור יו"ר הדירקטוריון - 9.6 משכורות (המענק הנורמטיבי הינו בהיקף של 8 משכורות, ואין רכיב של שיקול דעת); ו-7.2 משכורות לנושאי משרה בכירים אחרים. בנוסף נקבע, כי המענקים יחושבו לפי עמידה ביעדים ארוכי טווח ולא חד פעמיים של השנה השוטפת בלבד. לשם כך נקבע בתכנית התגמול, כי הפרמטרים השונים יחושבו בנפרד לגבי השנה השוטפת ולגבי השנתיים שקדמו לה, כאשר משקל הפרמטרים השונים בגין השנה השוטפת, בקביעת הציון הכולל לשם חישוב המענק השנתי, יהיה 50%, משקל השנה שקדמה לה יהיה 30% ומשקל השנה שקודמת לה יהיה 20%. למרות האמור, לגבי נושאי משרה שלא היתה להם תכנית תגמול קודם לאישור מדיניות תגמול זו, נקבעו הוראות מעבר, כדלקמן: בחישוב המענק בגין שנת 2013 - תהיה לשנה השוטפת משקל של 100%; בחישוב המענק בגין שנת 2014 - תהיה לשנת 2014 משקל של 67% ולשנת 2013 משקל של 33%; ובחישוב המענק בגין שנת 2015 ואילך יהיה לשנה השוטפת משקל של 50%, לשנה שקדמה לה משקל של 30% ולשנה שהינה שנתיים קודם - משקל של 20%.

במסגרת המענק השנתי תלוי התוצאות קיים רכיב של שיקול דעת, שהינו מוגבל ל- 20% לגבי המנכ"לים ולגבי נושאי המשרה האחרים (למעט לגבי נושאי משרה בתפקידי בקרה ופיקוח).

במסגרת תכנית התגמול נקבעה הוראה, לפיה ככלל החברה תכבד הסכמים קיימים, אפילו במקום שבו הם סוטים ממדיניות התגמול, אלא אם כן נקבעה הוראה מפורשת שונה במדיניות התגמול.

החברה וחברות בנות של החברה, שהינן גופים מוסדיים (להלן: "הגופים המוסדיים"), אימצו מדיניות תגמול המבוססת על מדיניות התגמול של הראל השקעות, אשר אושרה על ידי האסיפה הכללית של הראל השקעות ביום 22 באוגוסט 2013.

ביום 10 באפריל 2014, פרסם המפקח חוזר "מדיניות תגמול בגופים מוסדיים" (להלן: "החוזר"). ככלל, מדיניות התגמול של הראל השקעות, של החברה ושל הגופים המוסדיים תאמה להוראות החוזר, למעט במספר מועט של נושאים.

בהתאם להמלצת ועדת התגמול ולאחר שוועדת התגמול קיימה התייעצויות עם ועדת הביקורת, ועדת ניהול סיכונים וועדת השקעות עמיתים, בחודש יולי 2014 אישרו הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים עדכונים למדיניות התגמול של הגופים המוסדיים, וזאת לאחר קבלת המלצה לכך מאת ועדת התגמול של הגופים המוסדיים.

מדיניות התגמול חלה על: (א) נושאי משרה; (ב) בעלי תפקידים מרכזיים - מי שמועסק על ידי גוף מוסדי ולפעילותו עשויה להיות השפעה משמעותית על פרופיל הסיכון של הגוף המוסדי או על כספי חוסכים באמצעותו. בעל תפקיד מרכזי כולל את מי שאינו נושא משרה אך סך התגמול שקיבל בגין כל אחת מהשנתיים שחלפו עולה על 1.5 מיליוני ש"ח ומי שעוסק בניהול השקעות של גוף מוסדי וכספי חוסכים באמצעותו, מי שעוסקים בפעילות של ניהול השקעות תחת מנהלי ההשקעות, מנהלי יחידות השיווק בחטיבת השיווק והמכירות ובמחזות והחתמים הראשיים; (ג) כלל העובדים.

העדכונים העיקריים למדיניות התגמול הינם:

(א) הוספת מנגנון של דחייה ופריסה של תשלום מענקים שנתיים באופן שחלק מהמענק ישולם באופן מיידי וחלקו יידחה ויפרס על פני 3 שנים על מנת לשמר את היכולת לתקן טעויות ולהפחית מענקים אם יתברר בדיעבד שחושבו לפי נתונים שגויים. שיעור סכום המענק שתשלומו יידחה הינו בין 55% ל- 50%, בהתאם לבכירות בעל התפקיד המרכזי. 1/3 מהסכום שיידחה ישולם 12 חודשים מתום השנה שבגינה משולם המענק, 1/3 מהסכום שנדחה ישולם 24 חודשים מתום השנה שבגינה משולם המענק ו- 1/3 מהסכום שנדחה ישולם 36 חודשים מתום השנה שבגינה משולם המענק (למעט לגבי המנכ"ל – ישולם בתום 42 חודשים);

(ב) הוספת מנגנון של דחייה ופריסה של תשלום מענקי פרישה – בדומה למנגנון המתואר בסעיף (א) לעיל כאשר לעניין גובה הסכום שיידחה, יש הבחנה בין נושאי משרה שהסכמי העסקה איתם נחתמו לאחר חודש דצמבר 2013 לבין נושאי משרה שהסכמי העסקה איתם נחתמו קודם לחודש דצמבר 2013;

(ג) קביעת תנאים לתשלום סכומים שנדחו - לגבי מענק שנתי: לא התגלו טעויות בחישוב סכום המענק, בהתאם לדוחות הכספיים האחרונים שפורסמו לפני מועד התשלום, הגוף המוסדי עומד בדרישות ההון החלות עליו לגבי מענקי פרישה תנאי נוסף לפיו הראל ביטוח הציגה רווח כולל בדוחות הכספיים האחרונים שפרסמה (רבעוני או שנתי) בטרם מועד התשלום;

(ד) קביעה כי היחס בין הרכיבים המשתנים לקבועים לא יעלה על 1:1 ולגבי בעלי תפקיד בתחום הבקרה והדיווח נקבע יחס נמוך יותר;

(ה) קביעת הוראות לעניין החלת המדיניות על מי שמועסק על ידי הגופים המוסדיים במיקור חוץ - במסגרת הסכם לקבלת שירותי מיקור חוץ, יובטח כי מנגנון התגמול של העובדים המועסקים על ידי נותן שירות במיקור חוץ בשל עיסוקם בקשר עם הסכם ההתקשרות כאמור, שיש להם השפעה על פרופיל הסיכונים של הגוף המוסדי, או על כספי העמיתים, יהיה עקבי עם הוראות מדיניות התגמול ולא יכלול מנגנונים המעודדים נטילת סיכונים עודפים;

(ו) קביעת עקרונות תגמול לכלל עובדי הגופים המוסדיים – התגמול לכלל העובדים כולל את רכיבי המשכורת, נלוות וסוציאליות, תנאי סיום העסקה, מענק פרישה (בכפוף לאישור מיוחד), הטבות כלליות ומענק שנתי - שיהיה בהתאם למסגרת תקציבית שיקבע הדירקטוריון, ככל שיקבע ובהתאם לפרמטרים שקבעו לחלוקת המענקים השנתיים;

(ז) הכללת מספר מדדי סיכון נוספים בתכנית, אשר יפחיתו את התגמול בעת התממשות הסיכון. המדיניות קובעת, כי אין בה כדי לפגוע בזכויות שכבר נצברו.

לאור עדכון מדיניות התגמול בגופים המוסדיים, נושאי המשרה המכהנים בחברה ובגופים המוסדיים, קיבלו על עצמם, באופן וולונטרי, את מנגנון הדחייה והפריסה של המענק השנתי, כפי שנקבע במדיניות התגמול של הגופים המוסדיים ובכך הרעו את תנאי העסקתם הקיימים.

במסגרת הדיונים בגופים המוסדיים בעדכון תכנית התגמול נדונה גם ההשפעה האפשרית של תזכיר הצעת חוק תגמול נושאי משרה במוסדות פיננסיים (אישור מיוחד והגבלת הוצאות בשל תגמול חריג), התשע"ד - 2014 (להלן: "הצעת החוק"), אם וככל שייהפך לחוק. בנושא זה התקבלה החלטת ביניים, כדלקמן: (א) לא יאושרו התקשרויות חדשות ולא יעודכנו התקשרויות עם נושאי משרה, אשר עלות העסקה בגדרן עולה על 3.5 מיליוני ש"ח בשנה; (ב) בתוך שלושה חודשים מחיקת החוק או במועד שלא יאוחר מחודש יולי 2015, לפי המאוחר, גם אם לא יתקבל החוק עד מועד זה, יתקיים דיון לשם בחינת עדכונים במדיניות התגמול, בהתאם לנוסח הסופי של החוק.

4.9 ספקים ונותני שירותים

- 4.9.1** לחברה הסכם עם הראל ביטוח שמטרתו ליצור שיטת חיוב עבור שירותים שונים שמעניקה הראל ביטוח לחברה תוך שהחברה מנצלת את היתרון לגודל של הראל ביטוח ובכך חוסכת את רכישתם של שירותים שונים. על פי ההסכם בין החברה להראל ביטוח, החברה, יחד עם הראל עתידית קופות גמל בע"מ ("הראל עתידית") וקרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ ("קחצ"ק"), חברות מנהלות של קופות גמל בשליטת הראל השקעות, משלמת להראל ביטוח עבור שירותי ניהול ההשקעות הניתנים לחברה, להראל עתידית ולקחצ"ק על ידי חטיבת ההשקעות של הראל ביטוח. הקצאת העלויות בין החברות המנהלות מבוצעת לפי שלושה פרמטרים: היקף הנכסים המנוהלים בידי כל חברה מנהלת; תמהיל ההשקעות, לפי אפיקי השקעה; ושיעור גידול התיק. תוקף ההסכם מיום 1 בינואר 2009, והוא ניתן לביטול בתום כל שנה קלנדרית.
- 4.9.2** ביום 23 בינואר 2007 נחתם הסכם בין הראל חברה לביטוח בע"מ, בעלת השליטה המלאה בחברה ("הראל ביטוח") (כבעלים של קופות לאומי) לבין החברה בקשר עם ניהולן של קופות לאומי עבור הראל ביטוח. בהתאם להוראות ההסכם, החברה אחראית כלפי העמיתים בקופות לאומי וכלפי הראל ביטוח לקיום כל הוראות הדין הנוגעות לניהול קופות גמל וקיום כל ההתחייבויות המוטלות על חברה מנהלת כלפי עמיתים בקופות גמל. בהסכם נקבע כי הראל ביטוח רשאית להביא את ההסכם לידי סיום בכל עת בהודעה מראש בת 45 ימים, ואילו החברה רשאית להביא את ההסכם לידי סיום בכל עת בהודעה מראש 180 ימים. בהתאם להוראות ההסכם, החברה תגבה מאת עמיתי הקופות את דמי הניהול ותעבירם להראל ביטוח לאחר תשלום, מתוך דמי הניהול שיגבו על ידה כאמור, של עמלות הפצה והעמלות למשווקים פנסיונים. עבור ביצוע ניהול קופות לאומי עבור הראל ביטוח, תהיה זכאית החברה להחזר הוצאותיה הישירות בקשר עם ניהול קופות לאומי בתוספת 2%.
- 4.9.3** להראל ביטוח הסכם עם לאומי שירותי שוק ההון בע"מ, לפיו מעניקה לאומי שירותי שוק ההון בע"מ שירותי תפעול עבור קופות הגמל שנרכשו מלאומי גמל ומבנק לאומי בשלהי שנת 2006. כן קיים הסכם בין הראל גמל והראל עתידית גמל לבין לאומי שירותי שוק ההון, לפיו תעמיד לאומי שירותי שוק ההון שירותי תפעול גם לקופות גמל נוספות שבניהולן.
- 4.9.4** על פי הסכם בין החברה להראל השקעות, משלמת החברה להראל השקעות סך של 3% מדמי הניהול שגובה החברה מקופות הגמל שבניהולה, וזאת בתמורה לשירותי ניהול וייעוץ בתחומי שיווק פיננסיים, תכנון עסקי, השתתפות בדירקטוריונים ותחומי ניהול נוספים. תוקף ההסכם מיום 1 בינואר 2009, והוא ניתן לביטול בתום כל שנה קלנדרית.
- 4.9.5** לפרטים אודות הסכמי הפצה בין הראל גמל לבין בנק לאומי - ראה סעיף 4.2.4.
- 4.9.6** בנוסף, לצורך פעילותה השוטפת החברה קשורה בהסכמים עם ספקים שונים. ספקי השירותים הינם, בעיקר, בתחומים הבאים: עו"ד, יועצי מס, בתי דפוס ודיוור לצורך משלוח דברי דואר הנדרשים על-פי דין, שירותי מחשוב, באמצעות הראל המשמר מחשבים בע"מ, חברה בת בבעלות מלאה של הראל השקעות, ובאמצעות חברות נוספות עימן התקשרה הראל המשמר מחשבים בע"מ.
- 4.9.7** לחברה אין תלות בספק זה או אחר, שכן קיימים ספקי שירותים חליפיים עימם ניתן להתקשר בהסכם לרכישת שירותים בלוח זמנים קצר, בהתחשב בסוג השירותים שנרכשים.
- 4.9.8** הסכם בנוגע לשירותי ברוקרז' - החברה משתמשת בשירותי המסחר של מספר רב של חברי בורסה. הבחירה אצל איזה חבר בורסה לבצע את הפעילות נעשית על בסיס מספר פרמטרים ובהם: איכות הביצוע, עלות הפעולה, איכות המחקר, רעיונות ההשקעה שמציע הברוקר ואיכות ההצעה לפעולה הסטנדרטית. בכדי ליהנות מהיתרונות לגודל שיש לפעילות כלל הגופים בקבוצת הראל, הוחל בשנת 2007 בביצוע של הליך תחרותי משותף לשירותי ברוקרז' לכל גופי החסכון ארוך הטווח בקבוצת הראל. במסגרת זאת נעשתה פניה למרבית הבנקים והברוקרים הפעילים בישראל, התקבלו מהם הצעות מחיר ונחתמו הסכמי ברוקרז' בהתאם להצעות שהתקבלו.

4.9.9 להלן השיעור הממוצע של עמלות הקניה והמכירה, ועמלות דמי משמרת המשולמות (באחוזים):

מניות	אג"ח	מק"מ	אופציות	מניות בחול	אג"ח בחו"ל	דמי שמירה	עסקה
0.045	0.035	0.014	1.8 ש"ח	0.05	0.05	פטור	0.01
בתוספת עמלת בתוספת עמלת							
סוכן סוכן							

החברה פעלה במהלך שנת 2014 באמצעות מגוון חברי בורסה המספקים שירותי ברוקראז', בעסקאות אשר בוצעו ע"י חבר בורסה שאינו בנק, הרי שניירות הערך הנרכשים נשמרים בבנק כקסטודיאן, ועל שירותי הקסטודיאן גובה הבנק עמלה בשיעור של 0.01% מסכום העסקה.

4.10 השקעות

בשנת 2014 לא ביצעה החברה פעילויות השקעות מהותיות והשקעות בפעילויות אחרות.

4.11 מימון

החברה מממנת את פעילותה ממקורותיה העצמאיים. לחברה אין הלוואות שהיו בתוקף במהלך תקופת הדוח והחברה לא נטלה אשראים.

הנהלת החברה סבורה, כי החברה לא תיזקק להון נוסף לצורך התפעול השוטף של החברה.

4.12 מיסוי

4.12.1 דיני המס החלים על החברה

לעניין הוראות ודיני המס החלים על החברה ראה ביאור 11 לדוח הכספי.

ביום 5 באוגוסט 2013 עבר בכנסת החוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013 ו-2014), התשע"ג-2013, אשר קבע, בין היתר, העלאת שיעור מס החברות, החל משנת 2014 ואילך בשיעור של 1.5% כך שיעמוד על 26.5%. ביום 2 ביוני, 2013 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון) התשע"ג - 2013, אשר עדכן את שיעור מס שכר ומס רווח, כך שיעמוד על 18% החל מיום 2 ביוני 2013. כתוצאה מהשינויים האמורים שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים עלה ביום 2 ביוני 2013 משיעור משוקלל של 35.9% לשיעור משוקלל של 36.21% ובשנת 2014 ואילך עלה לשיעור של 37.71%.

4.13 שומות מס

4.13.1 שומות סופיות - לחברה שומות מס סופיות כמפורט בביאור 11 לדוחות הכספיים המבוקרים של החברה ליום 31.12.2014.

4.13.2 שומות במחלוקת - לחברה אין, נכון למועד דוח זה, שומות במחלוקת.

4.13.3 שיעור המס העיקרי של החברה בשנת 2014 היה 37.71%.

4.14 מגבלות ופיקוח החלים על פעילות החברה

הפעילות בתחום קופות הגמל, כפופה, בין היתר, להוראות חוק קופות הגמל החלות על חברות מנהלות הפועלים בתחום זה, להוראות המפקח, כפי שהן מתפרסמות מעת לעת ולהוראות שנקבעו מכוח תקנות קופות הגמל.

בנוסף, הפעילות בתחום זה מושפעת מחקיקה בתחום המיסוי, המשפיעה על כדאיות ההשקעה של עמית קופות הגמל במוצרים השונים הקיימים בתחום.

4.14.1 הוראות דין כלליות:

- (א) חוק ניירות ערך – לרבות התקנות שהותקנו מכוחן והנחיות רשות ניירות ערך ;
- (ב) חוק החברות – לרבות התקנות שהותקנו על פיו ;
- (ג) חוק הפיקוח - לרבות התקנות שהותקנו מכוחו והחוזרים שמפרסם המפקח מכוח סמכותו על פי חוק הפיקוח ;
- (ד) חוק קופות גמל - לרבות התקנות שהותקנו מכוחן והנחיות שמפרסם המפקח מכוח סמכותו על פי חוק קופות גמל ;
- (ה) חוק ייעוץ ושיווק פנסיוני ;
- (ו) חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 - לרבות הצווים שפורסמו מכוחו (בעיקר צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטח וסוכן ביטוח), התשס"ב-2001 וצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של קופות גמל וחברה המנהלת קופת גמל), התשס"ב-2001) ;
- (ז) חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 ;
- (ח) חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958 - המעניק, במקרים המוגדרים בחוק, הגנה לעובד במקרה שהמעסיק אינו מעביר את הפרשות לקופת גמל כמשמעה בפקודת מס הכנסה ;
- (ט) חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 ;
- (י) חוק החוזים האחידים, תשמ"ג-1982 ;
- (יא) חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981 ;
- (יב) חוק ה- (Foreign Account Tax Compliance Act) FATCA

בחודש מרץ 2010 חוקק בארה"ב חוק הידוע בשם FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act) ("FATCA Act"), שלפיו מחויבים מוסדות פיננסיים זרים להעביר מידע אודות חשבונות המנוהלים על ידי לקוחות אמריקאים. החוק הרחיב באופן ניכר את דרישת הגילוי והדיווח המוטלת על מוסדות פיננסיים זרים ביחס לחשבונות שבבעלות אמריקאים. בחודש ינואר 2013 פורסמו תקנות על ידי משרד האוצר האמריקאי ורשות המיסוי האמריקאית בהן הנחיות ליישום החוק. על פי הוראות החוק והתקנות, על מוסדות פיננסיים זרים להתקשר בהסכם עם ה- IRS שבמסגרתו יתחייב הגוף הפיננסי הזר, בין היתר, לאתר חשבונות אמריקאים, לדווח עליהם ל- IRS ולנכות מס מלקוחות שיסרבו לספק את המידע והמסמכים הנדרשים. גוף פיננסי זר שלא יתקשר בהסכם כאמור עם ה- IRS יחויב בעצמו בניכוי מס בגין הכנסות ממקורות אמריקאים והכנסות מתקבולים על מכירה של נכסים שעשויים לייצר הכנסות ממקורות אמריקאים. הוראות החוק לא יחולו, באופן כללי, על התחייבויות (obligations) שהונפקו לפני 1 ביולי 2014.

ביום 8 באפריל 2014 פרסם המפקח מכתב למנהלי הגופים המוסדיים, ובו הודיע כי הגופים המוסדיים נדרשים להיערך ליישום הוראות ה- FATCA עד ליום 1 ביולי 2014, לרבות דיון בדירקטוריון בנושא וקביעת מדיניות ונהלים בהתאם.

ביום 28 באפריל 2014 הגיעה ישראל ל"הסכם שבמהותו", מסוג Model 1, עם ארה"ב בנוגע ליישום FATCA, והיא צורפה לרשימת המדינות המפורסמת באתר ה- IRS (בהתאם להודעה מטעם ה- IRS, יש להתייחס למדינות אלו כאילו כבר חתמו על ההסכם). ההסכם מכיל הקלות משמעותיות בקשר עם יישום החוק.

ביום 4 במאי 2014 פרסם המפקח מכתב למנהלי הגופים המוסדיים ובו הודיע כי המועד האחרון לביצוע רישום על-ידי גופים פיננסיים ישראלים לפורטל ה- FATCA לצורך קבלת GIIN, הינו יום 22 בדצמבר 2014 או מועד סמוך לו שיימסר על-ידי ה- IRS.

ביום 30 ביוני 2014 נחתם הסכם בין ממשלת ישראל לבין ממשלת ארה"ב לשיפור אכיפת מס בינלאומית ויישום הוראות חוק ה- FATCA במסגרתו נקבעו הוראות להעברת מידע ממוסדות פיננסיים בישראל ל-

IRS, באמצעות רשות המיסים בישראל. ביום 24 בדצמבר 2014 פרסם המפקח טיוטת מסמך הבהרות בנוגע להסכם שיחול עד לכניסתה לתוקף של חקיקה בנושא.

במהלך שנת 2013 וכן במהלך תקופת הדוח בוצע מיפוי של חברות הקבוצה אשר יהיו כפופות ל-FATCA, מופו הפעולות שיידרשו מכל אחת מחברות אלו על-מנת לעמוד בדרישות החוק וכן בוצע מיפוי הפעילות התפעולית והמיכונית הנדרשת מחברת הביטוח לצורך יישום הוראות החוק וכן מונו Responsible Officers מטעם חברות בקבוצה, לצורך עמידה בדרישות תקנות ה-FATCA.

בדצמבר 2014 פרסם המפקח טיוטה של מסמך הבהרות לעניין ההסכם הבין מדינתי עד לכניסתה לתוקף של חקיקה מקומית שתעגן את הוראות ההסכם בחוק ובתקנות לפיו. במסמך קיימות הבהרות לגבי גופים אשר עונים להגדרת מוסד פיננסי (Financial Institution - "ישויות חייבות") וגופים אשר מוחרגים מהגדרה זו ("ישויות פטורות"). בנוסף קיימות הבהרות לגבי חשבונות אשר עונים להגדרת חשבון פיננסי, אשר לגביהם נדרש לבצע תהליכים מסוימים במסגרת החוק ("חשבונות פטורים בישויות חייבות"), וכן חשבונות המוחרגים מהגדרה זו ולכן פטורים ("חשבונות פטורים בישויות חייבות").

4.14.2 הוראות דין המסדירות את פעילות קופות הגמל:

4.14.2.1 חוק הפיקוח

פעילותן של חברות ביטוח (בלשון החוק - מבטחים) בישראל מוסדרת, בין היתר, בחוק הפיקוח, בתקנותיו ובהנחיות המפקח מכוח סמכותו על פי חוק הפיקוח. בין יתר הוראות חוק הפיקוח, ניתן למנות את ההוראות הבאות המשפיעות בצורה מהותית על פעילות חברות ביטוח, ובהן חברות הביטוח בקבוצה:

עוסק בביטוח חייב להיות בעל רישיון מבטח. החזקה של למעלה מ-5% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד מבטח וכן שליטה בתאגיד מבטח מצריכות היתר החזקה או היתר שליטה (בהתאם לעניין) מאת המפקח.

לא יעסוק אדם בישראל בעצמו או על ידי אחר, בתיווך בביטוח בין כל אדם לבין מבטח, אלא אם יש בידו רישיון סוכן ביטוח.

דו"חות כספיים שנתיים מבוקרים ודו"חות רבעוניים מסוקרים יערכו על ידי מבטח בהתאם להוראות המפקח, יוגשו למפקח ויפורסמו ברבים.

מבטח המורשה לעסוק בביטוח חיים חייב לנהל עסקים אלו באמצעות מערכת חשבונות נפרדת ולהחזיק נכסים נפרדים לכיסוי התחייבויותיו בתחום ביטוח החיים.

חוק הפיקוח קובע הוראות לגבי האורגנים ובעלי תפקידים במבטח ומחיל על כלל חברות הביטוח חובות שונות שחלות על חברות ציבוריות.

למבטח אסור לתאר ללקוח או לציבור תיאור מטעה של עסקת ביטוח. למבטח אסור להתנות עשיית ביטוח בענף פלוני בעשיית ביטוח בענף אחר, אלא אם קיים קשר עסקי סביר ביניהם.

למפקח סמכות לברר תלונות ציבור בדבר פעולה של מבטח בענייני ביטוח. אם מצא המפקח שהתלונה מוצדקת, בסמכותו להורות על תיקון הליקוי שהעלה הברור.

על פי חוק הפיקוח מוסמך שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע הוראות בדבר הון מינימלי של מבטח; דרכי החזקת נכסים כנגד התחייבויות; מגבלות השקעה; חובת החזקת עתודות ביטוח ודרכי חישובן.

בחוק הפיקוח נקבעה שורה של הוראות שעבירה עליהן מהווה עבירה פלילית ומטילה על נושאי המשרה אחריות למניעת עבירות.

על פי סעיף 2 לחוק הפיקוח רשאי המפקח, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, ליתן לכלל המבטחים או לסוג מסוים, כל הוראה שימצא לנכון הנוגעת לדרכי פעולתם וניהולם של המבטחים, על מנת להבטיח את ניהולם התקין ואת השמירה על עניינם של המבוטחים או של הלקוחות.

מכוח חוק הפיקוח הותקנו, בין היתר, התקנות הבאות המהותיות לפעילות המבטחים בקבוצה:

4.14.2.2 תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז - 2007. התקנות קובעות כללים להבטחת פעילותו התקינה של הדירקטוריון, הבטחת עצמאותו, כשירות חבריו, כללים למניעת ניגודי עניינים, נושאים בהם הדירקטוריון חייב לדון ולהחליט, נוכחות ומניין חוקי בישיבותיו.

4.14.2.3 תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימאלי הנדרש ממבטח) (תיקון), התש"ע - 2009.

4.14.3 חוק קופות גמל

פעילותן של קופות גמל והחברות המנהלות שלהן וכן של קרנות פנסיה והחברות המנהלות שלהן מוסדרת, בין היתר, בחוק קופות גמל ובהנחיות המפקח מכוח סמכויותיו על פי החוק הנ"ל. עד לחקיקתו של החוק האמור בשנת 2005, דבר החקיקה המרכזי בו נקבעו ההוראות הנוגעות לתחום הגמל והפנסיה היה תקנות מס הכנסה קופות גמל, החלות אף כיום, ומסדירות בין היתר את כללי ההשקעה של הכספים המנוהלים בקופות גמל ובקרנות הפנסיה ואת שערך נכסיהן. לעניין תיקון מספר 3 לחוק קופות גמל, היוצר שינוי מהותי בסוג המוצרים המוסדרים בחוק קופות גמל, ראה סעיף 4.14.3.17 להלן. בין יתר ההוראות הכלליות שבחוק קופות גמל, ניתן למנות את ההוראות הבאות המשפיעות בצורה מהותית על פעילות החברות המנהלות:

4.14.3.1 לא ינהל אדם קופת גמל או קרן פנסיה אלא על פי רישיון מבטח. ניהול קופת גמל וקרן פנסיה יהיה בהתאם להוראות הדין, הוראות רישיון המבטח, הוראות אישור קופת גמל או קרן הפנסיה והוראות תקנון הקרן. החברה המנהלת תשמש נאמן של נכסי הקרן או הקופה שבניהולה לטובת עמיתי הקופה או הקרן (על קרנות פנסיה וקופות גמל שפעלו כתאגיד, ולא במתכונת של ניהול בנאמנות, חלה חובה לעבור למתכונת של נאמנות עד תום 18 חודשים מיום תחילת החוק - חודש נובמבר 2005). החברה המנהלת תפעל באמונה ובשקידה לטובת כל אחד מעמיתה, ללא אפליה, ולא תעדיף כל שיקול על פני טובת העמיתים.

4.14.3.2 רישיון לעסוק בניהול קרנות פנסיה יינתן על ידי המפקח רק לחברה (כהגדרתה בחוק החברות) שהנה מבטח (כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח) ועיסוקה הבלעדי הוא ניהול קרנות פנסיה, אשר הונה העצמי אינו נופל מהסכום שנקבע על ידי שר האוצר ואשר יש לה כיסוי ביטוחי בתנאים ובסכומים שנקבעו על ידי השר.

4.14.3.3 החזקה של למעלה מ- 5% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בחברה מנהלת וכן שליטה בחברה מנהלת מצריכות היתר החזקה או היתר שליטה (בהתאם לעניין) מאת המפקח.

4.14.3.4 העברת הניהול של קופת גמל מחברה מנהלת אחת לאחרת דורשת אף היא את אישור המפקח (כמו גם הודעה לעמיתים).

- 4.14.3.5 החוק קובע את הכללים לגבי האורגנים ובעלי התפקידים בחברה מנהלת, לרבות ההוראות הבאות: (א) בדירקטוריון חברה מנהלת יכהנו לפחות שבעה דירקטורים ולא יותר מחמישה עשר, ובהם יהיו דירקטורים בעלי כשירות לכהן כדירקטורים חיצוניים ("נציגים חיצוניים"), אשר אחד מהם לפחות הוא בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית והיתר הם בעלי כשירות מקצועית, במתכונת דומה לזו הקבועה בחוק החברות לגבי חברות ציבוריות; (ב) דירקטוריון החברה המנהלת יתכנס לפחות אחת לשלושה חודשים (חובה לקיום מספר גדול יותר של ישיבות נקבעה בחוזר שפרסם המפקח); (ג) לחברה תהא ועדת ביקורת, במתכונת דומה לזו הקבועה בחוק החברות לגבי חברות ציבוריות; (ד) החברה תמנה מבקר פנימי, במתכונת דומה לזו הקבועה בחוק החברות לגבי חברות ציבוריות; (ה) על נושא משרה או בעל שליטה אשר יש לו עניין אישי בעסקה של החברה חלה חובת גילוי על עניין אישי כאמור; (ו) יו"ר הדירקטוריון לא יכהן כמנכ"ל החברה; (ז) לכל קרן פנסיה וקופת גמל תהא ועדת השקעות, המופקדת על מדיניות ההשקעות של קרן הפנסיה או קופת הגמל, לפי העניין, אך ניתן למנות ועדת השקעות אחת למספר קרנות פנסיה או קופות גמל. רוב חברי ועדת ההשקעות יהיו נציגים חיצוניים; (ח) לחברה ימונה רואה חשבון מבקר, עליו יחולו כללים במתכונת דומה לזו הקבועה בחוק החברות; (ט) הוענקו למפקח סמכויות לקבוע תנאים וכללים לגבי כשירות הכהונה של נושאי המשרה השונים בחברה מנהלת, ונקבעו הוראות לגבי אישורים ודיווחים למפקח הנדרשים בעת מינוי נושאי משרה חדשים; (י) נקבעו הוראות למניעת ניגוד עניינים בניחול קרן פנסיה.
- 4.14.3.6 החוק קובע את זכאותו של עובד לבחור את ערוץ החסכון הפנסיוני (קופת גמל, קרן פנסיה או ביטוח מנהלים) אליו הוא מבקש שתופרשנה ההפרשות להן הוא זכאי וכן רשאי הוא לבחור את יצרן המוצר הפנסיוני (הגוף המנהל). בנוסף, העובד רשאי לשנות בחירתו זו מעת לעת ולהעביר לקופה או לקרן אחרת את היתרות העומדות לזכותו כאמור, תוך צמצום של יכולת המעסיק להכריע בשאלת זהות קופת הגמל אליה יופרשו הסכומים.
- 4.14.3.7 שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, קובע את השיעורים או הסכומים המקסימאליים לתשלומים של עמיתים (ולגבי עמית-שכיר - גם לתשלומים של מעסיק), לרבות התנאים שיחולו על משיכת או העברת הכספים כאמור (וזאת בנוסף לתנאים הקבועים בחוק).
- 4.14.3.8 זכויות עמית בקופת גמל ובקרנות פנסיה אינן ניתנות לשעבוד, או עיקול (למעט כפי שיקבע שר האוצר).
- 4.14.3.9 השקעת כספי קופות הגמל וקרנות הפנסיה תהיה בהתאם למדיניות ההשקעות הקבועה בתקנון הקרן, אשר נקבעת (בכפוף להוראות הני"ל של התקנון) על ידי הדירקטוריון ועל ידי ועדת ההשקעות. ניהול נכסי הקרן יעשה בנפרד מנכסי החברה המנהלת ובנפרד מנכסיה של כל קרן פנסיה או קופת גמל אחרת (עם מערכת חשבונות נפרדת).
- 4.14.3.10 נכסי קופות הגמל וקרנות הפנסיה אינם ניתנים לעיקול והחברה המנהלת לא תשעבדם אלא לצורך קיום עסקה עבור קרן הפנסיה או קופת הגמל ובתנאים שיקבע שר האוצר באישור ועדת הכספים.
- 4.14.3.11 חברה מנהלת לא תגבה מנכסי קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהולה או מתשלומי המפקידים כל סכום זולת: (א) דמי ניהול; (ב) הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות בנכסי קרן הפנסיה כפי שקבע שר האוצר; (ג) דמי ביטוח עבור ביטוחים בהם יבוטחו עמיתים. שר האוצר (באישור ועדת הכספים) קובע את השיעורים והסכומים המרביים לדמי הניהול ולהוצאות כאמור.
- 4.14.3.12 חברה מנהלת לא תשלם כל עמלה או תמורה אחרת לאדם כלשהו בשל הצטרפות עמית לקופת גמל או לקרן פנסיה או המשך חברותו בה או בשל הפקדת הכספים אליה, למעט עמלות הפצה ליועץ פנסיוני או לסוכן ביטוח ובמגבלות שנקבעו בתקנות עמלות הפצה.
- 4.14.3.13 חישוב שווי נכסי קופות הגמל וקרנות הפנסיה וחישוב התשואות בהן נקבעים על פי תקנות המותקנות על ידי שר האוצר והוראות המפקח.
- 4.14.3.14 מכח הוראות החוק קבע המפקח הוראות לגבי הדיווח לעמיתים.

- 4.14.3.15 החוק קובע גם הוראות על עיצומים כספיים וקנסות אזרחיים על הפרת הוראות החוק, התקנות והחוזרים, וזאת בנוסף לקביעת עבירות ועונשים בגין הפרות כאמור (לרבות מאסר).
- 4.14.3.16 החוק קובע את סמכות המפקח לקבוע כללים בדבר דיווחים שנתיים ותקופתיים שחברה מנהלת חבה בהם.
- 4.14.3.17 ביום 23 בינואר 2008 התקבל בכנסת תיקון 3 לחוק קופות הגמל אשר במסגרתו תוקנו הוראות חוק קופות הגמל, חוק הפיקוח ופקודת מס הכנסה.

תיקון 3 לחוק קופות הגמל קובע שני סוגי קופות גמל: קופת גמל משלמת וקופת גמל לא משלמת. קופת גמל משלמת היא קופת גמל אשר משלמת ישירות לקצבה למבוטחיה. קופת גמל לא משלמת היא קופת גמל אשר לא ניתן למשוך ממנה כספים באופן ישיר, למעט כספי פיצויים. משיכת כספי התגמולים מקופת גמל לא משלמת תוכל להתבצע רק על ידי העברת הכספים שנצברו לקופת גמל משלמת (בהתאם למסמך המפקח מיום 4 במרץ 2009, משיכת כספים שלא כדין מקופת גמל לא משלמת לקצבה החל מיום 1 בינואר 2008 תוכל להיעשות מבלי להעבירם לקופת גמל משלמת לקיצבה). משיכת הכספים מקופת גמל משלמת תהא בהתאם לשיטת ההיוון שנקבעה בתקנון הקופה, ובלבד שסכום הקצבה החודשי שלו יהיה זכאי העמית לאחר ההיוון לא יפחת מ- 3,850 ש"ח ("סכום הקצבה המזערי" - סכום זה יעודכן על פי עליית המדד ב- 1 במרץ כל שנה ביחס למדד שהיה ידוע ב- 1 במרץ 2008). אם פחת הסכום האמור מסכום הקצבה המזערי, המשיכה תתבצע בהתאם לשיטת ההיוון שנקבעה בתקנון הקופה, לפי שיעור מהקצבה שלא יעלה על 25% ולתקופה שלא תעלה על חמש שנים; עוד קובע התיקון כי אישור קופת גמל כקופת גמל לתגמולים או כקופת גמל אישית לפיצויים לא יינתן, אלא לגבי קופות שפעלו כדין כקופות לתגמולים או כקופות אישיות לפיצויים משנת 2007 ואילך, ורק ביחס לכספים שהופקדו עבור שנות המס שקדמו לשנת המס 2008.

עוד נקבע במסגרת התיקון כי הממונה לא ייתן אישור לקופת גמל מרכזית לפיצויים אלא לגבי קרן שפעלה כדין כקופת גמל מרכזית לפיצויים בשנת המס 2007 לגבי כספים שהופקדו בקרן עד לשנת המס 2010, ובלבד שההפקדה היא של עמית-מעסיק אשר היה עמית בקופה בחודש דצמבר 2007 והפקדת הכספים היא בשל עובד של עמית-מעסיק כאמור שהופקדו עבורו כספים בקופה עבור חודש דצמבר 2007.

במסגרת התיקון הושו גם הטבות המס לחיסכון בין מוצרי החיסכון הפנסיוני השונים. במסגרת התיקון נקבע לראשונה, כי יוענק זיכוי ממס בשיעור של 35% בשל הפקדות בכל קופות הגמל לקצבה. דהיינו, לעניין שיעור הזיכוי ממס, לא תהיה קיימת עוד הבחנה בין תוכנית לפנסיה מקיפה לתוכנית שאינה לפנסיה מקיפה ושיעור הזיכוי ממס יהיה 35% הן בקופות גמל משלמות לקצבה והן בקופות גמל שאינן משלמות לקצבה.

כמו כן נקבע זיכוי ממס בשיעור של 35% גם עבור רכישת ביטוח קצבת שארים. ביטוח קצבת שארים הינו ביטוח מפני הסיכון למקרה מוות של המבוטח, ללא מרכיב החסכון, הכולל תשלומי פנסיה לשארים. הסכום הכולל שבשלו מוענק זיכוי ממס בשל רכישת ביטוח קצבת שארים לא יעלה על 1.5% מההכנסה המזכה של העמית.

במסגרת התיקון נקבעה מגבלת הוצאה בשל ביטוח מפני אובדן כושר עבודה. ההוצאה המרבית לצרכי מס בשל רכישת ביטוח מפני אובדן כושר עבודה תהא עד 3.5% מההכנסה החייבת (עד 4 פעמים השכר הממוצע במשק). עד לתיקון ניתן היה לנכות לצרכי מס הוצאה של עד 2.5% מההכנסה החייבת, ללא תקרה. לאור התיקון, מי שהכנסתו החייבת הנה עד 4 פעמים השכר הממוצע במשק יוכל לנכות לצרכי מס הוצאה גדולה יותר מבעבר (3.5% במקום 2.5%), אולם מי שהכנסתו החייבת גבוהה מ- 4 פעמים השכר הממוצע במשק עלול להיפגע, משום שבעבר רשאי היה לנכות לצרכי מס הוצאה של עד 2.5% מהכנסתו החייבת, ללא תקרה. מאחר שקיים מנגנון מקוזז, לפיו במקרה שבו מעסיק מפקיד עבור עובד למרכיב תגמולים למעלה מ- 5%, יש להפחית את ההפרש מהשיעור המותר בניכוי בשל אובדן כושר עבודה. כמו כן בוצעה התאמה ונקבע מנגנון מקוזז מעל 4%.

בנוסף, נקבעו במסגרת התיקון שינויים והתאמות בכל הנוגע לזכות העובד לבחור את המוצר הפנסיוני אותו ירכוש ואת היצרן הפנסיוני ממנו ירכוש את המוצר. במסגרת זאת הודגשה זכות העובד לבחור גם את מסלול ההשקעה בקופת גמל מסלולית, למעט ביחס לרכיב ההפרשה לפיצויים, שאינה באה במקום הפרשה לפיצויי פיטורין לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין. לגבי רכיב ההפרשה לפיצויים זכות הבחירה של העובד מוגבלת למסלול ברירת המחלף לפיצויים של קופת הגמל המסלולית. כמו כן הורחבה זכות העובד לבחור גם את תכנית הביטוח מפני סיכון מקרה מוות או מפני סיכון אבדן כושר עבודה, שהתיר אותה המפקח והכלולה בקופת גמל, או הנמכרת אגב הצטרפות או חברות בקופת גמל.

הוראותיו האמורות של תיקון 3 לחוק קופות גמל תחולנה על הכספים שיופקדו עבור העמיתים או המבוטחים החל ממועד 1 בינואר 2008. לגבי כספים שהופקדו עובר ליום 1 לינואר 2008 תחולנה ההוראות שהיו בתוקף עובר לתיקון.

במסגרת תיקון 3 הוכנסו שינויים גם בחוקים, כדלקמן:

(א) תיקונים בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביעוץ ובשיווק פנסיוני), התשס"ה - 2005 (להלן: "חוק ייעוץ ושיווק פנסיוני") בנוגע למערכת היחסים בין יועץ או סוכן פנסיוני לבין הגוף המוסדי, שמטרתו ליצור השוואה בין הוראות חוק רלבנטיות החלות על סוכנים גם על משווקים ויועצים פנסיונים.

(ב) תיקון הגדרת נכסי החיסכון לטווח ארוך כך שקופות מרכזיות לפיצויים וקופות גמל מרכזיות לדמי מחלה אינן כלולות בהגדרת קופה מרכזית לקצבה.

(ג) תיקון הוראות בחוק קופות הגמל - ביטול המגבלה שחלה על חברה מנהלת של קופה מרכזית לקצבה באופן שלחברה כאמור תהיה אפשרות לנהל גם קופות גמל שאינן לקצבה.

(ד) הרחבת עיצומים כספים ורשימת הוראות בחוק שעבירות עליהן תהווה עבירות פליליות.

ביום 4 בפברואר 2008 העניק המפקח לכל הקופות ותכניות הביטוח אשר ניתן להן אישור לשנת 2008 כקופת גמל לתגמולים או כקופת גמל אישית לפיצויים, אישור כקופת גמל לא משלמת לקצבה.

מתקיימים דיונים עם המפקח בדבר השלמת ההיערכות הנדרשת, ובכלל זה התאמת הפוליסות והתקנונים ליישום החקיקה האמורה.

נקבעו הוראות לשנים 2008 ו-2009 לעניין התרת הפרשות לפיצויים לקופה לא משלמת לקצבה, הן לעניין פנסיית חובה והן לעניין קופות בהן אין הפרשה מקבילה של תגמולים.

ביום 15 באפריל 2008 פרסם המפקח מסמך בעניין סוגיות בנושא תיקון מספר 3 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה - 2008. כמו כן, ביום 20 באוגוסט 2008 פרסם המפקח מסמך הוראות הבהרה נוספות, אשר תוקן במסגרת מסמך הבהרה מיום 15 בספטמבר 2008. במסגרת ההבהרות האמורות הובאה התייחסות למספר סוגיות הנובעות מתיקון החקיקה כאמור, ובין היתר: (א) לעניין הפקדות שבוצעו לקופת גמל לא משלמת לקצבה עד ליום 30 ביוני 2008, יוכל עמית - עצמאי לבחור בין השארת הכספים בחשבונו (על כספים אלו יחול אישור מס הכנסה של קופת גמל לא משלמת לקצבה), לבין ביטול פעולת ההפקדה, שיכול להיעשות עד ליום 31 בדצמבר 2008, והחזרת הכספים לעמית, בניכוי מס רווחי הון עד למועד החזור, בכפוף לכך שאם העמית קיבל הטבת מס בגין ההפקדה דרך מעסיקו, העמית יציג לחברה המנהלת אישור כי מעסיקו ביטל את הטבות המס בגין ההפקדה; (ב) במקרה של משיכת כספים על ידי מוטב של עמית שנפטר, משיכת כספי פיצויים וכספים המשולמים למוטבים במקרה של ביטוח חיים קבוצתי, ניתן יהיה למשכם ישירות ושלא באמצעות העברת הכספים לקופת גמל משלמת לקצבה; (ג) לעניין סכום הקצבה המזערי נקבע, כי יובאו בחשבון סכומי קצבה להם זכאי העמית מקופת גמל אחרת או ממעסיק; (ד) על כספי קופת גמל אישית לפיצויים שמבקש עמית-שכיר להעביר בהתאם לתקנה 34א(א) לתקנות מס הכנסה, לא יחול אישור מס הכנסה כקופת גמל לתגמולים, מכיוון שהעברה מהווה הפקדה חדשה ולגבי כספים

אלו יחול אישור מס הכנסה של קופת גמל לא משלמת לקצבה; (ה) אישור מס הכנסה כקופת גמל לתגמולים לא יחול על כספים שביקש מוטב להעביר לפי הוראות תקנות 34ב(ב) ו-38ג(ב) לתקנות מס הכנסה, מכיוון שהעברה כאמור מהווה הפקדה חדשה לגביה יחול אישור מס הכנסה של קופת גמל לא משלמת לקצבה. מוטב שהעביר כספים כאמור עד למועד ביטולן של התקנות האמורות (3 במרץ 2008) יוכל לבחור בין החלופות המנויות בסעיף (א) לעיל (השארית הכספית או ביטול ההפקדה). לאחר מועד ביטולן של התקנות האמורות, אין עוד אפשרות להעביר כספים אלה לחשבון על שם המוטבים; (ו) עמית בקופת גמל לא משלמת לקצבה שהצבירה בגין הפקדות חדשות אינה מקנה לו פנסיה הגבוהה מ- 5% משכר המינימום, יוכל להעביר את צבירתו לקופת גמל משלמת לקצבה ולמשוך את הצבירה בהתאם להוראות תקנות מס הכנסה.

4.14.3.18 ביום 16 בדצמבר 2014 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה), התשע"ה – 2014, אשר במסגרתו בוצעו, בין היתר, התיקונים הבאים בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005: 1. נקבע כי חובת קופת גמל להמצאת התקנון המעודכן לכל עמית חדש תהיה רק לפי בקשתו של העמית. 2. הוראה בתקנון קופת גמל הסותרת הוראה לפי החוק או הסותרת הוראת כל דין אחר כאמור, לא ינהגו לפיה, ויראו כאילו נקבעה במקומה ההוראה לפי החוק או לפי הוראת הדין, לפי העניין. 3. תוקנה ההתייחסות שיש לכלול בתקנון קופת גמל ביחס לביטוחים שבהם יבוטחו העמיתים בקופת הגמל, באופן שיובהר כי יש לכלול התייחסות בתקנון גם לביטוחים חיצוניים לקופת הגמל שבהם דמי הביטוח נגבים מנכסי קופת הגמל או מתשלומים לקופת הגמל, אף אם הביטוח אינו כלול בקופת הגמל עצמה. 4. תוקנו הגדרות "קרן ותיקה", "קרן חדשה כללית" ו"קרן חדשה מקיפה", בעקבות השמטה שנפלה בעת חקיקתן לראשונה באופן שאינו אמור לשנות מההסדרה הנהוגה כיום. תחילתו של החוק ביום 1 בינואר 2015.

4.14.4 חוק ייעוץ ושיווק פנסיוני

חוק ייעוץ ושיווק פנסיוני מסדיר את העיסוק בייעוץ ובשיווק של המוצרים הפנסיוניים, לרבות קביעת הוראות לעניין חובת הרישוי ותנאיו, חובות, איסורים והגבלות החלים לעניין עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני, הוראות לעניין הפיקוח על בעל רישיון, לרבות קביעת סמכות למפקח להוציא הוראות לניהול תקין ושמירה על ענייני מבוטחים וכן הוראות המקנות למפקח סמכות להטיל עיצומים וקנסות אזרחיים בשל הפרת הוראות החוק, לרבות סנקציות פליליות.

תקנות

4.14.5 ביום 11 באוגוסט 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תשלומים לקופת גמל), התשע"ד-2014, במסגרתן נקבעו האופן והאמצעים בהם על מעסיק להפקיד תשלומים לקופת גמל, הפרטים והדיווחים שמעסיק ימסור לחברה המנהלת, המועד להפקדת התשלומים ותוצאות אי הפקדה במועד. תחילתן של התקנות ביום 1 בינואר 2016.

4.14.6 ביום 11 באוגוסט 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(העברת כספים בין קופות גמל)(תיקון), התשע"ד-2014, במסגרתן נקבע כי הגדרת "מועד קבלת הבקשה" תהא מועד קבלת בקשה מלאה וחתומה וכן קבלת טפסי הצטרפות מלאים. כמו כן, נקבע כי העברת כספים מקופת גמל לתגמולים לקופת גמל לקצבה תעשה רק אם הקופה המקבלת הינה קופת גמל משלמת לקצבה. בנוסף, נקבע כי ההגבלות החלות על העברת כספים ממרכיב פיצויים תחולנה רק לגבי עמית שגילו מתחת לגיל 60. עוד נקבע כי פיצוי בגין איחור בהעברה יבוצע בתוך 15 ימים, במקום 10 ימים הקבועים כיום, וכן נקבעו הוראות לגבי פיצוי של גוף מנהל של קופה מקבלת ככל שלא פעל בהתאם להוראות המפקח או במקרים בהם הגוף המנהל של הקופה המקבלת הוא שאחראי לעיכוב. התקנות נכנסו לתוקף ביום 11 ספטמבר 2014.

בהמשך, ביום 5 בינואר 2015 פרסם המפקח חוזר שעניינו העברת כספים בין קופות גמל, במסגרתו נקבעו תיקונים לחוזר הקיים בנושא, וביניהם - חובת צירוף צילום תעודות זהות לבקשת עמית להעברת כספים; הודעת דחייה תועבר בתוך חמישה ימי עסקים ממועד העברת הבקשה ותכלול את כל הנימוקים לדחייה; בקשת עמית לא פעיל תפקע בתוך 60 ימים אם לא התקבלה חתימת העמית; באיחור בהעברת הכספים יש להעביר פירוט לגבי גובה היתרה הצבורה והתשואה עד למועד ההעברה בפועל; חובת משלוח הודעת דרישה - על ידי הקופה המקבלת - במקרה שבו על קופה מעבירה לשאת בהפרש שבין תשואת הקופה המקבלת לתשואת הקופה המעבירה, הגבוה מריבית הפיגורים. תחילתן של הוראות החוזר ביום 1 ביולי 2015.

4.14.7

ביום 6 באוגוסט 2014 פורסם חוק לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו, התשע"ד-2014. החוק מסדיר את נושא חלוקת הזכויות הפנסיוניות בין בני זוג שהתגרשו/נפרדו, באמצעות גופים מוסדיים. החוק חל על כל בני זוג אשר לאחד הצדדים קיימות זכויות פנסיה בגין צריך לבצע חלוקת רכוש על פי פסק דין לחלוקת חיסכון פנסיוני, מכוח חוק הגמלאות או במסגרת קרנות הפנסיה הוותיקות או בפוליסות ביטוח, קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות. כמו כן, נקבעו, בין היתר, הוראות לעניין זכאותו של בן זוג לזכויות פנסיוניות במקרה בו נפטרה/בן/ת הזוג הזכאי לפני בן הזוג ממנו התגרש. כן נקבע כי בגין זכויות שניתן לעשות כן, החלק של הגרושה/ה יחולק בהתאם להסכם כבר במועד חלוקת הרכוש באופן שבו הגוף המוסדי יפתח חשבון על שם בן/ת הזוג השניה/ה ויעביר אליו את הזכויות להן הוא זכאי, כך שהתשלום יבוצע ישירות על ידי הגורם המשלם. זכויות אלה יהיו כשל עמית מוקפא ויהיו מוגנות מעיקול ומשעבוד. מועד מימוש הזכויות יהיה לפי מועד המימוש של בן הזוג בגינו בוצעה חלוקת הרכוש ויחולו על זכויות אלו כללי המיסוי שהיו חלים על בן הזוג בגינו נצברו הזכויות כאילו היה מקבל את מלואן.

4.14.8

ביום 12 ביוני 2014 נכנסו לתוקף תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל/השתתפות חברה מנהלת באסיפה כללית)(תיקון), התשע"ד-2014. בתקנות נקבע כי: (א) משקיע מוסדי ישתתף ויצביע בכל אסיפה כללית של תאגיד שהוא בעל זכות הצבעה בו; (ב) משקיע מוסדי המחזיק ניירות ערך של תאגיד פיננסי או של תאגיד השולט בתאגיד פיננסי או של תאגיד בנקאי, ישתתף ויצביע באסיפה הכללית של התאגיד כאמור, באופן שיאושר בידי רוב הנציגים החיצוניים בוועדת ההשקעות של המשקיע המוסדי, אם נושא ההחלטה המובאת לאישור האסיפה הכללית הוא אישור מדיניות תגמול לנושאי משרה או אישור עסקאות הטעונות את אישור האסיפה הכללית בסעיפים המנויים בתקנות.

במקביל, ביום 10 ביוני 2014 פורסם חוזר שעניינו הגברת מעורבות הגופים המוסדיים בשוק ההון בישראל, אשר מעדכן הוראות ביחס לאופן ההתקשרות בין גופים מוסדיים לבין גורם מקצועי אשר עוסק במתן המלצות ביחס לנושאים העולים להצבעה באספות כלליות ולמידת ההסתמכות על המלצותיו. תחילתן של הוראות החוזר ביום 12 ביוני 2014, למעט הוראה אשר נכנסה לתוקף ביום 1 באוגוסט 2014.

בעקבות התיקונים שנערכו בחוזר כאמור, ביום 10 ביוני 2014 פורסם חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד - ניהול נכסי השקעה (השתתפות גופים מוסדיים באספות כלליות), לפיו בפרק ניהול נכסי השקעה נוסף סעיף בו נקבע כי בהתקיים התנאים המפורטים בו, חזקה כי המשקיע המוסדי וועדת ההשקעות שלו קיימו את חובתם לפי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל/השתתפות חברה מנהלת באסיפה כללית), תשס"ט-2009, לבחון את כשירותו של הגורם המקצועי ולהשתכנע כי הוא פועל לגיבוש המלצותיו תוך השקעת המשאבים הנדרשים. תחילתן של הוראות החוזר ביום 1 באוגוסט 2014.

הוראות שני החוזרים דלעיל חלות על חברות ביטוח - לגבי התחייבויות תלויות תשואה, על חברות מנהלות - לגבי קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהולן ועל קרנות הפנסיה הוותיקות.

4.14.9 ביום 24 במרץ 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופת גמל) (משיכת כספים מקופת גמל) (חשבונות בעלי יתרה צבורה נמוכה) (הוראת שעה), התשע"ד-2014. התקנות קובעות כי עמית אשר באחד מחשבונותיו בקופת גמל מורשית (קופת גמל לתגמולים, קופת גמל לא משלמת לקצבה וקופת גמל אישית לפיצויים, שאינה קופת ביטוח) קיימים כספים ממרכיב תשלומי העובד או ממרכיב תשלומי המעביד, יהא רשאי למשוך את כספי התגמולים מחשבונו בקופה בסכום חד פעמי, בכפוף לתנאים הבאים: (א) מחשבונו בקופת הגמל המורשית לא הופקדו כספים מיום 1 בינואר 2012 ואילך; (ב) לא הועברו לחשבונו של העמית או ממנו כספים מקופת גמל אחרת או אל קופת גמל אחרת, לפי העניין, מיום 1 בינואר 2013 ואילך; (ג) היתרה הצבורה הכוללת של העמית בכל חשבונותיו בקופת הגמל המורשית ביום שלפני יום 1 בינואר 2013 לא עלתה על 7,000 ש"ח. התקנות בתוקף עד ליום 31 במרץ 2015.

ביום 26 במרץ 2014 פורסם חוזר שעניינו משיכת כספים מחשבונות קטנים בקופת גמל, במסגרתו נקבעו הוראות בנוגע להודעות ופרסומים לעמיתים בנוגע למשיכת הכספים המותרת על פי התקנות דלעיל ודיווחים למפקח.

סכום הצבירה בחשבונות עליהם חלה ההוראה אינו מהותי ביחס לסך הנכסים המנוהלים בחברות המנהלות בקבוצה. בשלב זה נמשכו כספים בהיקף לא מהותי.

4.14.10 ביום 24 במרץ 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול) (תיקון), התשע"ד-2014, במסגרתן נקבע כי קופת גמל שאינה קופת ביטוח תהיה רשאית לגבות מעמית, אשר באחד מחשבונותיו קיימים כספים ממרכיב תשלומי העובד או ממרכיב תשלומי המעביד אשר הופקדו בשל שנות המס שקדמו לשנת המס 2008, דמי ניהול על פי הגבוה מבין דמי הניהול המקסימליים הקבועים בתקנות עובר לתיקון או סכום שלא יעלה על 6 ש"ח לחודש, וזאת החל מיום 1 בינואר 2016.

4.14.11 ביום 1 בינואר 2014 פורסם תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון), התשע"ד-2013, במסגרתו הוארך תוקף הגדרת "עמלת ניהול חיצוני" הקבועה בסעיף 3 לתקנות, עד ליום 31 במרץ 2014. תחילתן של התקנות ביום 1 בינואר 2014.

ביום 1 באפריל 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' 2), התשע"ד-2014, במסגרתן הוגבל שיעור ההוצאות אותו ניתן לגבות מנכסי החוסכים בנוסף על דמי הניהול, וכן נקבע כי סך כל ההוצאות הישירות המפורטות בתקנות, לרבות "עמלת ניהול חיצוני", עד ליום 31 בדצמבר 2017, לא יעלה על 0.25% מסך הנכסים המנוהלים על-ידי הגוף המוסדי. תחילתן של התקנות ביום 1 באפריל 2014 (נקבעו הוראות מעבר ביחס להוצאות ישירות שמקורן בעסקאות שבוצעו לפני יום התחילה).

ביום 10 ביוני 2014 פורסם חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד - ניהול נכסי השקעה (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות). במסגרת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' 2), התשע"ד-2014, אשר נכנסו לתוקף ביום 1 באפריל 2014, הותרה הוצאה בעד השקעה של קופת גמל בתעודות סל בישראל של עד 0.1% מהשווי ההוגן של התעודה, לפי מדדים שעליהם יורה המפקח, ובתנאים שיורה, ובלבד שמנפיק התעודה אינו צד קשור לחברה המנהלת של קופת הגמל. הוראות החוזר חלות על כל הגופים המוסדיים בישראל, למעט מבטחים ביחס להתחייבויות שאינן תלויות תשואה, החל מיום הפרסום. בשנת 2014 גוף מוסדי יהא רשאי לגבות הוצאות מנכסי קופת גמל או מכספים העומדים כנגד התחייבויות תלויות תשואה, לפי העניין, גם בעד השקעה בתעודות סל העוקבות אחרי המדדים המנויים בחוזר, ובלבד שהתעודות נרכשו לפני יום 1 באפריל 2014. להערכת החברה לתקנות כאמור לא קיימת השפעה מהותית על תוצאות החברה.

הצעות חוק, תזכירי חוק וטיטות תקנות

4.14.12 ביום 9 בנובמבר 2014 פורסמה טיוטה לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(אגרה שנתית לחברה מנהלת), התשס"ז-2007. במסגרתה מוצע לקבוע בין היתר, כי סכום האגרה שישולם יהיה תלוי בהיקף הנכסים של קופות הגמל שבניהול החברה המנהלת וסכום נוסף עבור כל קופת גמל או מסלול השקעה שבניהולה של החברה.

4.14.13 ביום 27 באוקטובר 2014 פורסמה טיוטה לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך), תשס"ט-2009 במסגרתה מוצע לקבוע כי ההליך התחרותי לפיו תבוצע רכישה ומכירה של ניירות ערך יתקיים בין 8 משתתפים לפחות (במקום 4) וייערך לכל אפיק השקעה בניירות הערך כפי שיוגדר על ידי ועדת ההשקעות של המשקיע המוסדי. כמו כן, הבחירה בזוכה אחד או מספר זוכים בהתאם להחלטת ועדת ההשקעות, יהיו מנוקמות ומתועדות בפרוטוקול שיחתם בידי חברי הוועדה. בנוסף, מוצע לקבוע תנאי נוסף לרכישה ומכירה של ניירות ערך באמצעות צד קשור, לפיו באפיק ההשקעה שבו נבחר הצד הקשור, נבחר לפחות זוכה נוסף שאינו צד קשור והעמלה שתשולם לצד הקשור בשל רכישה או מכירה, כאמור, לא תעלה על העמלה הנמוכה ביותר שתשולם לזוכה הנוסף באותו אפיק השקעה. וכן, לקבוע מקרים נוספים בהם לא יחולו ההוראות בדבר קיומו של ההליך התחרותי וההתקשרות עם צד קשור, ובהם: רכישה ומכירה לצורך ביצוע עסקה חד פעמית בנסיבות מיוחדות שיירשמו ובאישור מראש ובכתב של וועדת ההשקעות, ורכישה ומכירות באפיק השקעה הנעשית במישרין על-ידי חבר בורסת חוץ העומדת בתנאים הקבועים בטיטה. תחילתן של תקנות אלה, לכשיתפרסמו כמחייבות, 180 יום מיום פרסומן.

4.14.14 ביום 17 בספטמבר 2014 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דמי עמילות), התשע"ד-2014. בהתאם לטיטה, לא ניתן יהיה לתגמל סוכני ביטוח באמצעות פרסים או מתנות וחלק מהותי המועבר לסוכן הביטוח יהיה עבור השירות שהוא יעניק ללקוח לאורך חיי המוצר. עוד נקבע בטיטה שבמקרים שבהם נותק הקשר עם הלקוח או שהלקוח נפטר, יופסק תשלום העמלות. בנוסף, התקנות המוצעות אוסרות על תשלום עמלות לסוכן התלויות בגובה דמי הניהול שמשלם הלקוח בעבור המוצר. הוראה נוספת אוסרת על חברה לשלם לשני סוכנים במקביל.

4.14.15 ביום 16 בספטמבר 2014 פורסם תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תיקון מס'), התשע"ד-2014 שמטרתו להגביר את השקיפות לגבי דמי הניהול הנגבים ממצטרפים חדשים, זאת לצורך הקמת מחשבון דמי ניהול באמצעותו ניתן יהיה להשוות בין דמי ניהול בקופות השונות, במסלולי החיסכון הפנסיוני השונים על ידי הסמכת המפקח לקבל מחברות מנהלות של קופות הגמל דיווחים אודות דמי הניהול שנקבעו עבור מצטרפים חדשים וכן לקבוע כי חברה מנהלת תהיה רשאית לגבות ממצטרפים חדשים דמי ניהול רק בשיעורים שדווחו למפקח.

4.14.16 ביום 29 ביוני 2014 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(עמלות הפצה), התשע"ד-2014 בהן הוצע לשנות את מבנה העמלות כך שתעמוד עמלת ההפצה על 0.2% מסך הצבירה של העמית או, לחילופין, החלק השנים עשר של 40% מסך כל דמי הניהול שגובה הגוף המוסדי מכל הסכומים העומדים לזכות העמית, לפי הנמוך מבניהם. בנוסף, תינתן עמלה גם מסכום ההפקדות בשיעור של 1.6% מסך ההפקדות של העמית או 40% מדמי הניהול שגובה גוף מוסדי מהעמית מסך כל ההפקדות המועברות אל הגוף המוסדי לזכות הלקוח, לפי הנמוך מבניהם. יש לציין ששינוי מבנה עמלת ההפצה רלוונטי לקופות גמל, קרן פנסיה וביטוח מנהלים אך אינו רלוונטי לגבי קרן השתלמות שתיוותר על סך שלא יעלה על החלק השנים עשר של 0.25% מהיקף הנכסים הצבורים לזכות הלקוח בקרן ללא עמלת הפצה מההפקדות. בנוסף, מוצע לקבוע כי גוף מוסדי המנהל יותר מקופת גמל אחת יוכל להתקשר עם יועץ פנסיוני רק אם הסכם ההפצה כולל את כל קופות הגמל ותוכניות הביטוח שבניהולו, למעט קרן פנסיה וקופת גמל ענפית.

- 4.14.17** ביום 9 ביוני 2014 פורסם תזכיר חוק שעניינו תגמול נושאי משרה במוסדות פיננסיים (אישור מיוחד והגבלת הוצאות בשל תגמול חריג), התשע"ד-2014, במסגרתו מוצע לקבוע, בין היתר, מנגנון תאגידי לאישור עסקה למתן תגמול העולה על 3.5 מיליוני ש"ח בשנה לנושא משרה בכירה או לעובד בגוף פיננסי. כמו כן, מוצע לקבוע כי בבירור הכנסתו החייבת של אדם לא יותרו ניכויים בשל שכר של נושא משרה ועובדי הגוף הפיננסי שהם מעבר לתקרה של 3.5 מיליון ש"ח בשנה, כאשר מתקרה זו יופחתו הוצאות שאינן מותרות לניכוי לצרכי מס.
- 4.14.18** ביום 10 במרץ 2014 פורסמה ברשומות הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים)(תיקון מס' 6), התשע"ד-2014, במסגרתה מוצע לקבוע, בין היתר, את ההוראות הבאות: (א) מעסיק לא יוכל להתנות ביצוע עסקה במוצר פנסיוני בכך שתבוצע באמצעות בעל רישיון מסוים, ובכלל זה בעל רישיון המספק למעביד שירותי תפעול. כמו כן, המעביד לא יוכל להתנות מתן שירות אחר אשר עליו לספק לעובד, ובכלל זה שירותי התפעול עצמם או מתן הטבה מטעמו, לרבות הנחה שהשיג בדמי הניהול בעבור עובדיו, בביצוע העסקה כאמור; (ב) בעל רישיון לא יתנה קניית מוצר פנסיוני אחד בקניית מוצר פנסיוני אחר, ממנו או מאדם אחר, אלא אם קיים קשר עסקי סביר בין הביטוח המבוקש לבין קיום התנאי, וזאת למעט אם קיבל אישור לכך מהממונה; (ג) החלת מגבלות בעניין אבטחת מידע, החלות כיום לגבי מידע המועבר באמצעות מערכת סליקה פנסיונית, גם על כספים, אשר יועברו בעתיד באמצעות המסלקה ועל נתונים אודות הכספים כאמור.

חוזרים

- 4.14.19** ביום 4 במרץ 2015 פורסם חוזר "מידע נדרש באתר אינטרנט של גוף מוסדי" המעדכן את המידע המינימלי שעל גוף מוסדי להעמיד לרשות הציבור באמצעות אתר האינטרנט. בין השאר, החוזר קובע כי יפורסם מידע מפורט בדבר תגמול שמציע גוף מוסדי לבעל רישיון בעד עמידה בתנאי קידום מכירות, ובכלל זה: התנאים לקבלת תגמול, מהות התגמול, פרוט המוצרים הפנסיוניים שלגביהם מוצע התמריץ והמועדים הרלוונטיים למכירת המוצרים הפנסיוניים. מידע כאמור יעודכן לפחות שלושה ימי עסקים לפני מועד הצעת התגמול וימשיך להיות מוצג באתר האינטרנט עד שנה ממועד קביעת הזוכים. החוזר יכנס לתוקפו ביום 1 ביוני 2015.
- 4.14.20** ביום 26 בפברואר 2015, פורסם חוזר גופים מוסדיים בעניין דוח חודשי של קופות גמל, קרנות פנסיה וחברות ביטוח שנועד לעדכן, לאחד ולהסדיר את מתכונת הדיווח החודשית לגופים מוסדיים ולשפר את איכות הדיווחים הנשלחים לממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון. תחילתן של רוב הוראות החוזר החל מהדיווח החודשי בגין חודש יוני 2015.
- 4.14.21** ביום 26 בפברואר 2015 פורסמו חוזר וטיוטת חוזר בנושא מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני בחוזר תוקן נספח ממשק אירועים ונקבע כי על הגופים המוסדיים להיערך לביצוע אינטגרציה מול המסלקה הפנסיונית החל מ-1 באוגוסט 2015. במסגרת הטיוטה הוגדרו הכללים להגשת בקשת פרודוקציה על ידי בעל רישיון ולביטולה, הובהר תפקידה של חברה מנהלת שרכשה כיסויים ביטוחים עבור לקוחותיה וכן ניתנה התייחסות לעניין מועד התחילה של החוזר עבור ביטוחים קולקטיביים.
- 4.14.22** ביום 17 בפברואר 2015 פורסם חוזר שעניינו מסלולי השקעה בקופות גמל, אשר קובע כי גוף מוסדי ינהל בכל קופת גמל בניהולו, מסלולי השקעה המותאמים לגיל העמיתים (עד גיל 50, בין גיל 50 ל-60 ומעל גיל 60), בהם ינוהלו כספי עמיתים שלא בחרו במסלול השקעה אחר. כמו כן, ניתן לנהל בקופת גמל מסלולי השקעה מתמחים בהתאם למפורט בחוזר. כמו כן, בחוזר נקבעו הוראות לעניין התאמת שם מסלול השקעה למדיניות ההשקעה במסלול, פרסום רשימת מסלולי ההשקעה באתר האינטרנט של אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון; הוראות לעניין שינוי מדיניות השקעה תקנונית במסלול השקעה; וכן הוראות לעניין חריגה ממדיניות השקעה תקנונית. תחילתן של החוזר, לגבי קופות גמל או פוליסות ביטוח חיים שאינן קופות ביטוח, ביום 1 בינואר 2016 ולגבי פוליסות ביטוח שהן קופות ביטוח ששווקו לפני שנת 2004, ביום 1 בינואר 2017.

- 4.14.23** ביום 15 בפברואר 2015, פורסם חוזר בעניין הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי השנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות – תיקון בו נקבע כי בדוח התקופתי לשנת 2014, רף המהותיות ייקבע בהתאם לשיקול דעתה של החברה המנהלת של קרן הפנסיה או קופת הגמל.
- 4.14.24** ביום 26 בינואר 2015 פורסם חוזר שעניינו הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי השנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה. מטרת החוזר היא לעדכן את מבנה הגילוי של דוח סקירת ההנהלה ושל הדוח הכספי הכלולים בדוח התקופתי השנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות, לשם חיזוק השקיפות, הרלוונטיות והשלמות של המידע הכלול בו, וכן לקבוע דרישת דיווח מידי לממונה במקרה של גילוי טעות מהותית בדוחות הכספיים.
- 4.14.25** ביום 25 בינואר פורסם חוזר שעניינו "דיווח דוחות כספיים ודיווחים נלווים של חברות מנהלות-עדכון", ומטרתו, בין השאר, להוסיף חובות דיווח ביחס לכלל ההוצאות הישירות שגובה חברה מנהלת מכל קופות הגמל, המסלולים וקרנות הפנסיה המנוהלים על ידה. הוראות החוזר יחולו על כל החברות המנהלות החל מהדיווחים בגין שנת 2014 ואילך.
- 4.14.26** ביום 30 בדצמבר 2014 פורסם חוזר המפקח בנושא סך נכסי החיסכון לטווח ארוך שמטרתו לפרט את נכסי החיסכון לטווח ארוך ולעדכן את שוויים לצורך חישוב נתח השוק המקסימאלי שרשאי אדם להחזיק בתחום החיסכון לטווח ארוך. העולה מן החוזר הוא כי אדם לא יהיה רשאי להחזיק יותר מ- 116.6 מיליארד ש"ח מסך שווי כלל נכסי החיסכון לטווח ארוך. סכום זה כולל את סך שווי נכסי החיסכון לטווח ארוך המנוהלים בידי אותו אדם ובידי כל הגופים המוסדיים שבשליטתו, לרבות הנכסים המנוהלים כאמור בעבור גופים מוסדיים אחרים, ולעניין השולט יחד עם אחרים, ייוחס כל שווי הנכסים כאמור לכל אחד ואחד מהשולטים בנפרד.
- 4.14.27** ביום 18 בדצמבר 2014 פורסם חוזר גופים מוסדיים שעניינו ניהול השקעות באמצעות סלי השקעה, אשר קובע את הכללים לניהול סלי השקעה סחירים ושאינם סחירים על-ידי מספר משקיעים מוסדיים הנמנים על אותה קבוצת משקיעים.
- 4.14.28** ביום 16 בנובמבר 2014 פורסם חוזר שעניינו התניות בהסדרים פנסיוניים הכוללים כסויים ביטוחיים, שמטרתו לקבוע הוראות אשר יצמצמו את החשש לניגודי עניינים בין המעסיק לבין עובדיו, במסגרת ההצטרפות להסדרי חיסכון פנסיוני, וכן למנוע התניית הנחה בדמי ניהול במוצר פנסיוני או בעלות הכיסוי הביטוחי ברכישת מוצר או שירות אחר. הוראות החוזר חלות לגבי פוליסות ביטוח חיים ריסק מוות או אובדן כושר עבודה, אישיות או קבוצתיות, שישווקו או יחודשו לאחר מועד התחילה של החוזר. תחילתו של החוזר ביום פרסומו.
- 4.14.29** ביום 13 בנובמבר 2014 פורסם חוזר סוכנים ויועצים שעניינו מעורבות גוף שאינו בעל רישיון בשיווק ומכירה של מוצר ביטוח שאינו ביטוח קבוצתי בו נקבעו הוראות אשר בהתקיימן גוף מפקח (גוף מוסדי, סוכן ביטוח כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח, או בעל רישיון כהגדרתו בחוק הייעוץ הפנסיוני, וכן עובד של מי מאלה) יהא רשאי להתקשר עם גוף חיצוני (מי שאינו גוף מפקח) בקשר לשיווק או מכירת מוצר ביטוח פרט, שאינו קבוצתי. תחילתו של החוזר ביום פרסומו.

4.14.30 ביום 17 בספטמבר 2014 פורסם חוזר מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני שעניינו "ממשק מעסיקים" המגדיר מבנה אחיד להעברת נתונים שמעביר מעביד לחברה מנהלת על הפקדת תשלומים לקופת גמל והיזון חוזר שמעבירה חברה מנהלת למעביד בשל הדיווח האמור בהתאם לתקנה 13 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תשלומים לקופת גמל), התשע"ד-2014. הוראות החוזר ייכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2015 למעט הוראות ממשק מעסיקים אשר ייכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2016. ביום 12 בפברואר 2015, פורסמה בקשת מידע לפיה על החברה להעביר לפיקוח מכתב החתום על ידי מנכ"ל ומנמ"ר החברה הכולל סטטוס מעודכן וכן תיאור הפעולות שנעשו בנושא יישום הוראות התקנות וממשק מעסיקים החל מיום פרסום החוזר ועד היום, ותיאור מתווה היערכות החברה להשלמת התהליך ולמוכנות לשלב האינטגרציה. כמו כן, יש להעביר תוכנית עבודה הכוללת הגדרת לוחות זמנים, תוך ציון והגדרת תאריכי יעד ואבני דרך לצורך השלמת ההליכים הנדרשים ליישום התקנות והחוזר ופרוטוקול ישיבת דירקטוריון בה התקיים דיון בנושא היערכות החברה ליישום התקנות והחוזר ואושרה תוכנית העבודה כאמור.

4.14.31 ביום 18 באוגוסט 2014 פורסם חוזר שעניינו הסכמים למתן שירותים שמטרתו להתמודד עם החשש שמניעים זרים ישפיעו על שיקול דעתו של הבנק שמשמש הן כיועץ פנסיוני והן כמתפעל של גוף מוסדי, במסגרת הליך הייעוץ הפנסיוני. החוזר קובע כי המפקחת תראה כל התקשרות בין יועץ פנסיוני לבין גוף מוסדי למתן שירותי ניהול, תפעול או כל הסכם דומה כיוצרת זיקה אסורה, לפי חוק הייעוץ הפנסיוני, אלא אם היא עומדת במגבלות שנקבעו בחוזר בנוגע לתוכן השירות שיועץ פנסיוני רשאי לספק לגוף מוסדי במסגרת הסכם התפעול. כמו כן החוזר קובע מגבלה לגבי התמורה השנתית עבור הסכמי תפעול. תחילתו של החוזר ביום פרסומו.

4.14.32 ביום 12 באוגוסט 2014 פורסם חוזר שעניינו משיכת כספים מחשבון של עמית שנפטר עם יתרה נמוכה, בו נקבעו הוראות לתשלום כספי עמית שנפטר, אשר יתרתו אינה עולה על 5,000 ש"ח, ללא המצאת צו ירושה או צו קיום צוואה, במקרים בהם אין בידי הגוף המוסדי הוראת מינוי מוטבים. הוראות החוזר חלות על כל החברות המנהלות של קופות גמל שאינן קופות ביטוח ואינן קרנות פנסיה ותחילתו מיום פרסומו.

4.14.33 ביום 23 ביולי 2014 פורסם חוזר שעניינו דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי, אשר קובע מתכונת דיווח שנתי ורבעוני למוצרי חיסכון פנסיוני וביטוח חיים, לרבות פוליסות קבוצתיות לביטוח חיים למקרה מוות ואובדן כושר עבודה. החוזר מחליף שורה של חוזרים בנושא, מרחיב את חובות הגילוי המוטלות על גופים מוסדיים ומפשט את המידע המוצג בדוח, כך שהדוח ישמש כלי מעקב ובקרה יעיל לעמיתים ולמבוטחים. הוראות החוזר יחולו החל מהדוח השנתי לשנת 2014, למעט הוראות לגביהן נקבע שיכנסו לתוקף החל מהדוח השנתי לשנת 2015.

ביום 25 בינואר 2015 פרסם המפקח תיקון לחוזר שעניינו דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי, במסגרתו נקבעו תיקונים, בין היתר, לעניין נוסח ההסכמה לקבלת הדיווח באמצעות דואר אלקטרוני ושליחת הדוא"ל בסביבה מאובטחת. הוראות החוזר יחולו לגבי מוצרי החיסכון הפנסיוני וביטוח חיים החל מהדוח השנתי לשנת 2014.

4.14.34 ביום 18 ביוני 2014 פרסמה המפקחת שני חוזרים גופי מוסדיים בנושא הדוחות הכספיים של חברות מנהלות. האחד עניינו עדכון הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים השנתיים של חברות מנהלות בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים (IFRS). השני עדכון מבנה הגילוי בדוחות הכספיים הרבעוניים של חברות מנהלות בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים הנדרש בהתאם לתקינה בינלאומית (IFRS). עדכונים אלו נובעים מעדכונים דומים שבוצעו בדוחות הכספיים השנתיים של חברות ביטוח ומעדכונים תקינה בינלאומית.

4.14.35 ביום 18 ביוני 2014 פרסמה המסלקה הפנסיונית הבהרה הכוללת פירוט כללים לאופן הטיפול במסלקה במקרה של דיווח מוצרים בעלי אותו מספר חשבון. הבהרה קובעת כי הטיפול הניתן בדיווח מספרי פוליסות/חשבון כפולים במקרים המתוארים בהבהרה ישתנה כך שבמקום "דריסת" המידע הקיים במידע חדש, יתווסף המידע החדש לתיק ההתכתבויות בבקשה.

4.14.36 ביום 10 ביוני 2014 פרסם המפקח חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד - ניהול נכסי השקעה (שטר נאמנות). בחוזר נוספו תנאים אשר בהתקייםם גוף מוסדי יהא רשאי לרכוש איגרת חוב לא ממשלתית רגילה, שהונפקה בישראל החל מיום 1 בנובמבר 2013, בשוק הראשוני או בשוק המשני (התנאים לא יחולו על הרחבות סדרה של איגרות חוב שהונפקו עד ליום 31 באוקטובר 2013) והוראה לפיה הגוף המוסדי נדרש לוודא כי שטר הנאמנות משקף את מדיניות ההשקעה שנקבעה על ידו. הוראות החוזר נכנסו לתוקף ביום פרסומו.

4.14.37 ביום 10 ביוני 2014 פרסם המפקח חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד - ניהול נכסי השקעה (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות). בחוזר נקבע באילו מדדים ותנאים תותר הוצאה בעד השקעה של קופת גמל בתעודות סל בישראל (בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות)(תיקון מס' 2), התשע"ד-2014). הוראות החוזר חלות החל מיום הפרסום על כל הגופים המוסדיים בישראל, למעט מבטחים ביחס להתחייבויות שאינן תלויות תשואה. בשנת 2014 גוף מוסדי יהא רשאי לגבות הוצאות מנכסי קופת גמל או מכספים העומדים כנגד התחייבויות תלויות תשואה, גם בעד השקעה בתעודות סל העוקבות אחרי המדדים המנויים בחוזר, ובלבד שהתעודות נרכשו לפני יום 1 באפריל 2014.

4.14.38 ביום 5 ביוני 2014 פרסם חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד בנוגע להסדרת הצטרפות עמית לקופת גמל שאינה קופת ביטוח או קרן פנסיה. במסגרת החוזר בוטלה חובת קבלת מסמך הצטרפות חתום על ידי העובד וצילום תעודת הזהות שלו בעת צירוף עמית באמצעות מעסיק. כמו כן החברה המנהלת רשאית לקבל מסמך מינוי מוטבים שאינו מקור, בכפוף לכך שתבצע שיחת טלפון עם העמית, תאשר את הוראות המינוי, וכן תתעד את השיחה עמו. תחילתו של החוזר בתוך 30 ימים ממועד פרסומו.

4.14.39 ביום 10 באפריל 2014 פרסם חוזר שעניינו מדיניות תגמול בגופים מוסדיים (אשר מבטל את החוזר הקיים בנושא), שקובע הוראות לעניין גיבוש מדיניות תגמול של נושאי משרה, בעלי תפקידים מרכזיים ועובדים אחרים בגופים מוסדיים. בחוזר נקבע כי הדירקטוריון ידון ויאשר את מדיניות התגמול, לאחר שדן בהמלצות ועדת התגמול (שתמונה על-ידו לצורך כך, בהתאם להרכב הועדה כפי שנקבע בחוזר). כמו כן, הדירקטוריון יבחן, אחת לשנה, את מדיניות התגמול ויקבע את אופן הפיקוח על יישומה. מדיניות תגמול לתקופה העולה על שלוש שנים תאושר על-ידי הדירקטוריון לפחות אחת ל-3 שנים. כמו כן, בחוזר נקבעו ההוראות הבאות: (א) התקשרות גוף מוסדי עם נושא משרה בנוגע לתנאי כהונתו והעסקתו תהא טעונה אישור ועדת תגמול ואישור הדירקטוריון, ולגבי דירקטור תהא טעונה גם אישור האסיפה הכללית; (ב) הוראות לעניין מדיניות התגמול, כגון: המדיניות תיקבע על בסיס רב שנתי, על מי תחול, השיקולים שבהתאם להם יש לקבוע את המדיניות, הבאת עקרונות התגמול לידיעת עובד בהתאם לרלוונטיות אליו; (ג) הוראות לעניין קביעת הרכיב המשתנה בתנאי התגמול: קריטריונים לקביעתו, תמהיל הרכיב המשתנה, הגבלות לגביו, הפחתתו או ביטולו ועוד; (ד) הוראות לעניין תגמול בעלי תפקידים העוסקים בבקרה, בשיווק, מכירה ותיווך; (ה) הוראות לקיום בקרה, ביקורת, תיעוד המדיניות ופרסומה.

הוראות החוזר חלות, החל מיום 1 ביולי 2014, על כל הגופים המוסדיים. במסגרת החוזר נקבעו הוראות מעבר לגבי הסכמים קיימים. ביום 1 ביולי 2014 אישרו הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים עדכונים למדיניות התגמול של הגופים המוסדיים בהתאם להוראות החוזר - ראה לעיל פסקה 4.8 בעניין "מדיניות תגמול".

4.14.40 במהלך שנת 2013 וכן במהלך תקופת הדוח פרסם המפקח חלקים שונים בחוזר המאוחד שיחליף את כלל חוזרי המפקח ויאגד את הוראותיהם במסגרת אחת, וביניהם:

- מבוא לחוזר המאוחד - מגדיר את תחולתו ותחילתו של הוראות החוזר המאוחד ביחס לחוזרי המקור ששובצו וישובצו בפרקיו השונים של החוזר המאוחד ואת מעמדן של הוראותיו.

- פרק ההוראות לחוזה ביטוח כללי - מכיל הגדרות לחוזה ביטוח כללי והוראות בעניין חובות חברת ביטוח בתחום הפעילות.
- פרק ההוראות לקרן פנסיה - מכיל הוראות לעניין חובות חברה מנהלת של קרן פנסיה בתחום הפעילות.
- פרק ההוראות לקופת גמל שאינה קופת ביטוח ואינה קרן פנסיה - מכיל הוראות לעניין חובות חברה מנהלת בתחום הפעילות.
- פרק ניהול נכסי השקעה והעמדת אשראי אגב השקעות - מכיל הוראות לעניין תשתית ארגונית ותפעולית, תנאים וכללים לניהול נכסי השקעה בידי גוף מוסדי ותנאים ספציפיים לניהול נכסי השקעה של משקיע מוסדי, לניהול נכסים המוחזקים כנגד התחייבויות שאינן תלויות תשואה של חברות ביטוח ולניהול נכסים המוחזקים כנגד הון עצמי של חברה מנהלת.
- פרק ביקורת פנימית - מכיל הוראות לעניין מינוי, כהונה וסיום כהונה של מבקר פנים.
- פרק ניהול סיכונים - מכיל הוראות לעניין מינוי, כהונה וסיום כהונה של מנהל סיכונים.
- פרק רואה חשבון מבקר - מכיל הוראות לעניין מינוי וכהונה של רואה חשבון מבקר.
- פרק מדידה, הון וניהול נכסים והתחייבויות- מפרט עקרונות לעריכת דו"ח כספי ומדידת נכסים.

כמו כן, המפקח פרסם טיוטות של פרקים שונים בחוזר המאוחד, וביניהן שער הוראות למוצרים, פרק ממשל תאגידי וניהול סיכונים, פרק הדיווחים לממונה על שוק ההון, פרק המדידה, פרק מידע נדרש באתר אינטרנט של גוף מוסדי ופרק הוראות לתוכניות ופוליסות ביטוח בריאות.

טיוטות חוזרים

- 4.14.41** ביום 10 במרץ 2015 פורסמה טיוטה שנייה לתקנון תקני לקופת גמל לא משלמת לקצבה, קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים.
- 4.14.42** ביום 4 במרץ 2015 פורסמה טיוטה שלישית לחוזר סוכנים ויועצים שעניינה מסמך הנמקה. בין השאר, הטיטה מוסיפה הוראות למילוי מסמך הנמקה. נוספו שני סעיפים בהוראות למילוי מסמך הנמקה הקובעים כי בעל רישיון יפרט את המוצרים הפנסיוניים של הלקוח לאחר שבריר מהם המוצרים שברשות הלקוח באמצעות הגשת בקשת מידע חד פעמית לכלל הגופים המוסדיים למערכת סליקה פנסיונית מרכזית. כמו כן, נוסף סעיף שמירה על סודיות הלקוח וכן הוראות לעניין פעולת שימור שאינה מתבצעת פנים מול פנים. הטיטה צפויה לחול על כל בעל רישיון ועל כל הגופים המוסדיים למעט במקרים שבהם ניתן, בהתאם לחוזר "צירוף עמיתים למוצר פנסיוני – הבהרה" לבצע עסקה ללא הליך של ייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני. תחילתו של החוזר, ככל שיתפרסם כמחייב יהיה ביום 1 באפריל 2016.
- 4.14.43** ביום 4 במרץ 2015, פורסמה טיוטת חוזר בעניין חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית שנועדה להסדיר את פעילותה של מערכת סליקה פנסיונית מרכזית. בטיטת החוזר התווספה הוראה לפיה כל העברת מידע בין גוף מוסדי לבין בעל רישיון בנוגע לייעוץ או שיווק פנסיוני תבצע באמצעות מערכת סליקה פנסיונית מרכזית בלבד. מהוראה זו הוחרג מקרה שבו בעל הרישיון עושה שימוש במערכת ייעודית לצורך זה. בטיטה זו נוספה הוראה לפיה גוף מוסדי לא יטפל בבקשה שיש להעבירה דרך מערכת הסליקה הפנסיונית, אם לא הוגשה באמצעות זו ויודיע לבעל הרישיון תוך יום עסקים אחד על אי קבלת הבקשה. חוזר זה, לכשיתפרסם כמחייב, יחול על גופים מוסדיים ובעלי רישיון, למעט קופת גמל מרכזית לקצבה.
- 4.14.44** ביום 4 במרץ 2015, פורסמה טיוטת חוזר בעניין "תשלום עבור שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית" שמטרתה לקבוע הוראות לגבי דמי שימוש שאישר הממונה לגבות ממשתמשים במערכת סליקה פנסיונית מרכזית.

- 4.14.45** ביום 3 במרץ 2015 פורסמה טיוטת חוזר בעניין "אישור מראש להעברת ניהול של קופת גמל". מטרת החוזר הינה להסדיר את אופן הגשת בקשה לממונה לאישור מראש של העברת ניהול של קופת גמל וכן את אופן ידוע עמיתי קופת הגמל ומעסיקיהם על העברת הניהול. הוראות החוזר, עם כניסתן לתוקף, יחולו על כל החברות המנהלות קופות גמל ממועד פרסומן.
- 4.14.46** ביום 16 בפברואר 2015 פורסמה טיוטת חוזר דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי - תיקון, הקובעת כי יש לראות את שנת 2014 כשנת מעבר לעניין אופן הצגת שיעור דמי הניהול בדוח השנתי לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי.
- 4.14.47** ביום 15 בפברואר 2015 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים, ואחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי - תיקונים. במסגרת הטיוטה מוצע לדחות את המועד בו על הגופים המוסדיים לצרף את הצהרות ההנהלה על הבקרה הפנימית בנוגע לדוח לעמית או למבוטח, כך שאלו תצורפנה החל מתקופת הדיווח בגין שנת 2015 (ולא החל מתקופת הדיווח הראשונה בגינה נשלח הדוח לעמית ולמבוטח במתכונתו החדשה כפי שקבוע בחוזר הקיים). הוראות הטיוטה, לכשתתפרסם כמחייבת, יחולו מיום הפרסום.
- 4.14.48** ביום 21 בינואר 2015 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה כללים למתן אשראי על ידי גופים מוסדיים. מטרת הטיוטה היא לקבוע הוראות לעניין הלוואות ממונפות, הנהגת מגבלות פנימיות למתן אשראי ללווים, קביעת נדבך נוסף של נהלי חיתום להלוואות מותאמות והגדרת מקרים שבהם רשאי גוף מוסדי להסתמך על הערבות שנתקבלה. כמו כן, הטיוטה מגדירה הנחיות כלליות בנוגע לדרך פעולה בעת הפרתה של תניה לפירעון מידי וחובת גילוי ביחס לאשראי שנלקח למימון רכישת מניות שליטה בתאגיד. הוראות הטיוטה, לכשיתפרסמו כמחייבות, יחולו על כל הגופים המוסדיים, החל ביום 1 במרס 2015.
- 4.14.49** ביום 21 בינואר 2015 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה דיווח לממונה אודות הסדרי חוב בהם נטל חלק גוף מוסדי. הטיוטה מציעה לקבוע את אופן הדיווח לממונה על שוק ההון, של גוף המשתתף בהסדר חוב על השתתפותו בהסדר, וזאת על מנת לייעל את אמצעי הפיקוח הרגולטורי על אשראי הניתן על ידי גוף מוסדי. הוראות הטיוטה, לכשיתפרסמו כמחייבות, יחולו על כל הגופים המוסדיים, החל ביום 30 ביוני 2015.
- 4.14.50** ביום 14 בינואר 2015 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה דיווח לממונה על שיעורי דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני, אשר מטרתה להסדיר את דיווחי הגופים המוסדיים אודות דמי הניהול המוצעים למצטרפים חדשים, לצורך הצגתם במחשבון דמי הניהול שמוקם במשרד האוצר, שיאפשר לחוסכים להשוות בין שיעורי דמי הניהול המוצעים בקופות הגמל השונות. תחילתן של הוראות הטיוטה, לכשתתפרסם כמחייבת, ביום הפרסום.
- 4.14.51** ביום 14 בינואר 2015 פורסמה טיוטת חוזר גופים מוסדיים שעניינה דיווח לציבור על הוצאות ישירות המנוכות מחשבונות העמיתים ומטרתה להתאים את הוראות הדיווח על ההוצאות הישירות לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008. הטיוטה מציעה לתקן את הוראות החוזרים הקיימים, בין היתר, בעניין מבנה הדיווח ומתכונתו ואופן הדיווח וההצגה. לכשיתפרסמו כמחייבות, ההוראות יחולו על חברה מנהלת לגבי קופות גמל וקרנות פנסיה שבניהולה, למעט קרנות ותיקות, ועל חברת הביטוח לגבי התחייבויות תלויות תשואה תחילתן של הוראות הטיוטה, לכשיתפרסמו כמחייבות, ביום פרסומה.
- 4.14.52** ביום 4 בינואר 2015 פרסם המפקח טיוטה שניה של החלקים הרלוונטיים לממשל תאגידי בתחום ההשקעות בחוזר המאוחד וטיוטת חוזר שעניינה ניהול סיכונים אשראי אגב פעילות השקעות. הטיוטות מציעות להוסיף הוראות לעניין העמדת אשראי אגב השקעות, המפרטות קריטריונים למדיניות העמדת הלוואות מותאמות; הוראות לעניין אישור מראש והקצאה של העמדת אשראי במסגרת הלוואות מותאמות; הוראות לעניין מינוי ועדת משנה לוועדת אשראי וכשירות למינוי לוועדת המשנה לאשראי והרכבה. הוראות הטיוטה, ככל שתקבל כמחייבת, תחילתן ביום 1 במרץ 2015.

4.14.53 ביום 4 בינואר 2015 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה תיקון הוראות החוזר המאוחד בפרק ניהול נכסי השקעה בנושא מתן הלוואות מותאמות, שמטרה לעגן את המלצות דוח ועדת גולדשמיט לבחינת אופן השקעת גופים מוסדיים בהלוואות מותאמות. הטיוטה מציעה לקבוע הוראות לעניין מינוי ועדת אשראי פנימית ותפקידיה; הרחבת תפקידי בקרת ההשקעות; קביעת תנאים למתן הלוואה מותאמת, השאלת ניירות ערך והשקעה בנכסי חוב לא סחירים; תנאים להשתתפות בעסקת קונסורציום או סינדיקציה; וטיפול בחובות בעייתיים. הוראות הטיוטה, ככל שתקבל כמחייבת, תחילתן ביום 1 במרס 2015.

בנוסף, באותו היום פרסם המפקח טיוטת חוזר שעניינה החזקה מעל עשרים אחוזים באמצעי שליטה של תאגיד, בעקבות המלצות ועדת גולדשמידט בנושא, ובמסגרתה מוצע לקבוע הוראות לעניין אפשרות ההחזקה באמצעי שליטה של משקיע מוסדי, שעקב מימוש אמצעי שליטה שהיו ערובה לחיוב בידו, הפך למחזיק מעל 20% מאמצעי השליטה של תאגיד לווה. תחילתן הוראות הטיוטה, ככל שתקבל כמחייבת, ביום הפרסום.

4.14.54 ביום 23 בנובמבר 2014 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל. במסגרת הטיוטה מוצע לקבוע נוסח אחיד לטופס הצטרפות לקרן פנסיה ולקופת גמל, את תוכן המידע שחברה מנהלת נדרשת למסור לעמית המצטרף, וכן כללים להעברת כספים מקרנות פנסיה, בהן העמית אינו עמית פעיל, לקרן הפנסיה אליה הוא מצורף. הוראות הטיוטה, ככל שתקבל כמחייבת, יחולו על חברות מנהלות של קרנות פנסיה חדשות ועל חברות מנהלות של קופות גמל, החל ביום 1 באפריל 2015.

4.14.55 ביום 4 בנובמבר וביום 19 באוקטובר 2014, פרסמה המפקחת טיוטת חוזרים לעניין מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני שמטרתם להסדיר את תהליכי העברת המידע והכספים בין הגורמים השונים בשוק החיסכון הפנסיוני, לרבות לצורך מתן ייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני. זאת, במטרה לייעל את תהליכי העבודה, להסיר חסמים טכנולוגיים, לעודד ולתמוך בקיומו של שוק תחרותי, משוכלל ומפותח, תוך הגברת השקיפות ושיפור מהימנות וזמינות המידע הרלוונטי לחסכוניות הפנסיוניים של הציבור.

4.14.56 ביום 29 ביולי 2014 פרסמה המפקחת טיוטת חוזר לתיקון פרק 4 של החוזר המאוחד בנושאים של הפעלת סלי השקעה ומדיניות השקעה צפויה. מטרת טיוטת החוזר היא לקבוע את הכללים לניהול סלי השקעות סחירים ושאינם סחירים על ידי מספר משקיעים מוסדיים הנמנים על אותה קבוצת משקיעים. טיוטת החוזר כוללת מספר תיקונים בנוגע לפרסום הצהרה מראש של משקיע מוסדי על מדיניות השקעה צפויה.

4.14.57 ביום 15 ביולי 2014 פרסמה המפקחת טיוטת חוזר רשימת נכסי הגופים המוסדיים ברמת הנכס הבודד. מטרת טיוטת החוזר הינה לעדכן ולאחד את הוראות הדיווח בנוגע לרשימת נכסים רבעונית של גופים מוסדיים ברמת נכס בודד, על מנת לשפר את איכות הדיווח וזמינותו.

4.14.58 ביום 18 ביוני 2014 פרסמה המפקחת טיוטת תיקון לחוזר ייפוי כוח לבעל רישיון וכללי מערכת מסלוקה. בטיוטת החוזר מפורטות שיטות נוספות לאימות ייפוי כוח על ידי בעל רישיון ובכלל זה אימות באמצעות עובד שאינו בעל רישיון או באמצעות שימוש במכשיר בנק אוטומטי. כמו כן, סעיף התחילה מבהיר הוראות שנוגעות לשימוש בייפוי כוח עבור לקוחות שלהם ניתן ייעוץ פנסיוני טרם מועד פרסום התיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיונית מרכזית), התשס"ה – 2005 ביום 10 במרץ 2011, לעניין מערכת סליקה פנסיונית מרכזית.

בעקבות התייחסויות שהועברו למשרד האוצר בנוגע לטיוטה זו, פורסמו ביום 24 בנובמבר 2014 שתי טיוטות נוספות לתיקון החוזר האמור. טיוטת החוזר הראשונה הינה בעניין הרשאת מעסיק לקבלת שירותים באמצעות גורם מתפעל. טיוטה זו מכילה הוראות לגבי בקשות מידע ופעולות שגוף מוסדי נדרש לבצע עבור גורם מתפעל המחזיק הרשאה ממעסיק. הוראות הטיוטה חלות לרבות במקרים בהם הגורם המתפעל אינו סוכן ביטוח. טיוטת החוזר השנייה הינה בעניין ייפוי כוח לבעל רישיון וכוללת בין היתר שינוי לעניין תכולת ייפוי הכוח. הוראות הטיוטה, לכשיתפרסמו כמחייבות, יחולו על כל הגופים המוסדיים החל מיום 1 ביולי 2015.

4.14.59 ביום 25 במאי 2014 פורסם על ידי המסלקה הפנסיונית טיוטת כללי מערכת ממשקי המסלקה מול גופים מוסדיים- טיפול בחוסך. הממשק מפרט את חוקיות התשובות שעל גוף מוסדי לענות למסלקה הפנסיונית במקרה של פנייה שנעשית על ידי חוסך פרטי.

4.14.60 ביום 10 באפריל 2014 פורסמה טיוטת חוזר גופים מוסדיים שעניינה דיווח שנתי בגין פרמיות, פוליסות ותשלום עמלות של גופים מוסדיים, במסגרתה מוצע להסדיר את הדוחות שעל גופים מוסדיים להגיש לממונה לגבי היקף הפעילות בשוק ההפצה, ובכלל זה, היקף הפרמיות המועברות אליהם, דמי עמילות המשולמים על ידם לסוכני ביטוח ועמלות ההפצה המשולמות על ידם ליועצים פנסיוניים. הוראות הטייטה, לכשיתפרסמו כחוזר, יחולו על כל הגופים המוסדיים, למעט קרנות פנסיה ותיקות, החל מיום 1 בינואר 2015.

הנחיות והבהרות

4.14.61 ביום 26 באוקטובר 2014, פרסמה סגנית בכירה לממונה על שוק ההון הבהרה בנוגע ליכולתו של קרובו של לקוח לבצע פעולות בשם הלקוח במהלך ייעוץ פנסיוני. בהבהרה נקבע כי ניתן לבצע ייעוץ פנסיוני ללקוח באמצעות קרובו, וזאת בכפוף לקבלת ייפוי כוח מהלקוח וזיהויו של הקרוב על ידי בעל הרישיון. יודגש כי יש להבהיר מפורשות בנוסח ייפוי הכוח אם פעולת הייעוץ כוללת גם ביצוע פעולות במוצר.

4.14.62 ביום 2 ביוני 2014 פרסמה המפקחת הבהרה בעניין סעיף 20 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, לפיה מניעת אפשרות של עובד לממש הצטרפות לקופת גמל מסוימת, לרבות מניעת הצטרפות בהתאם לתנאים שהוסכמו בין העובד לבין קופת הגמל, אינה עומדת בהוראות סעיף 20(א) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.

4.14.63 ביום 6 באפריל 2014 פרסמה המפקחת מכתב שעניינו ניהול המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום, לפיו היה על הגופים המוסדיים לערוך במהלך חודש יוני 2014 תרגיל מבוקר להמשכיות עסקית בעת מלחמה כוללת, וזאת בהמשך לתרגיל שנערך במהלך חודש אוקטובר 2013. עיקרו של התרגיל היה בחינה מתודית בהנהלה הבכירה של הגוף המוסדי, של מוכנותו לתרחיש בו אתר הפעילות הראשי של החברה ספג פגיעה קשה וכתוצאה מכך הוא איננו זמין. בהתאם לכך ביום 26 ביוני 2014 בוצע תרגיל המשכיות עסקית בקרב הגופים המוסדיים בקבוצה. ביום 23 בספטמבר 2014 פרסם המפקח עמדת ממונה בנושא ממצאי ביקורות בנושא המשכי עסקית, במסגרתה צוינו ממצאי התרגיל ונקבע כי לאור חשיבות הנושא תימשך בחינת היערכות הגופים המוסדיים להמשכיות עסקית בביקורות פרטניות ובתרגילים.

4.14.64 ביום 12 בפברואר 2014 פרסמה המפקחת מסמך מדיניות לשליטה בגוף מוסדי, במסגרתו נקבעו הוראות לעניין שליטה בגוף מוסדי ובעניין הגשת בקשה להיתר שליטה בגוף מוסדי. הוראות המדיניות חלות על כל מבקש היתר חדש ועל מחזיק היתר שליטה קיים, בהתאמות הנדרשות, כאשר נעשה שינוי בהיתר בו הוא מחזיק, אלא אם לדעת המפקח מדובר בשינוי בלתי מהותי של ההיתר.

4.14.65 ביום 27 באוגוסט 2013 פרסמה המפקחת הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת ("ההכרעה"). עניינה של ההכרעה בהשבתם של דמי ניהול לעמיתים, במקרים בהם הועלו דמי ניהול ללא הודעה מראש, כנדרש בתקנה 53ב(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 ("התקנה"). בהתאם להכרעה, לא יאוחר מיום 1 בינואר 2015 חברה מנהלת תבדוק את כל החשבונות שבהם הועלו דמי ניהול בתקופה שמתחילה ביום 1 בינואר 2006 ומסתיימת ביום 31 בדצמבר 2009 ("תקופת ההשבה"), ותשיב לכל עמית שנגבו ממנו דמי ניהול שלא בהתאם לתקנה, ושלא חל לגביו אחד הסייגים הנוכחים בהכרעה, את הכספים שנגבו ממנו ביתר. הגופים המוסדיים פטורים מבדיקה פרטנית והשבת כספים במקרים מסוימים ובהם, בין היתר, במקרים בהם דמי ניהול בחשבונות העמיתים נקבעו בהתאם להסכם או הסדר בין החברה המנהלת לבין המעסיק או ארגון עובדים ובמקרים בהם קופת הגמל נוהלה במהלך תקופת ההשבה בידי חברה מנהלת שבבעלות תאגיד בנקאי. הגופים המוסדיים פטורים מהשבת כספים במקרים מסוימים ובהם, בין היתר, מקרים בהם ניתנה לעמית הודעה על שיעור ההטבה ותקופת ההטבה ומקרים בהם ההעלאה בוצעה לאחר הודעה לעמית שלחברה יש אסמכתא לגביה. החברה החלה לפעול בהתאם לתכנית העבודה שהכינה (שנדרש בהתאם להוראות ההכרעה) וקיימת הפרשה בספרי החברה בקשר עם ההכרעה.

ביום 7 במאי 2014 פורסם נוסח הצהרה לפי סעיף 2(ג)(1)(ג) להכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת. על פי ההכרעה העקרונית לעניין דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת מיום 27 באוגוסט 2013, קיימים מספר מקרים בהם הגוף המוסדי פטור מבדיקה פרטנית ומהשבת כספים יזומה, ובהם, בין היתר, כאשר ניתנה הצהרת הדירקטוריון, מנכ"ל החברה או מבקר הפנים של החברה, בנוסח שקבע הממונה, על קיום תהליך עבודה סדור בעניין אישור ומשלוח הודעות על הנחות בדמי ניהול אשר כללו גם את המידע על תקופת ההנחה, בתקופת ההשבה. ע"פ ההצהרה, על יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל או מבקר הפנים של החברה המנהלת, להצהיר ולאשר את נכונות ההצהרה בפני עו"ד, כי בתאריכים הרלוונטיים התקיים בחברה המנהלת תהליך עבודה סדור של אישור ומשלוח הודעות לעמיתים על הנחות בדמי ניהול אשר כללו מידע גם על תקופת ההנחה.

ביום 12 באוגוסט 2014 פרסמה המפקחת הבהרה להכרעה הקובעת כי השבת כספים בהתאם להכרעה תכלול דמי ניהול שנגבו מאותם עמיתים שהועלו בחשבונותיהם דמי הניהול, בניגוד להוראת תקנה 53ב(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, גם לאחר ה- 31 בדצמבר 2009.

ביום 17 בדצמבר 2014 פורסם חוזר שעיינו "הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת - תיקון" הדוחה את המועדים ליישום החוזר בכשמונה חודשים.

עמדות ממונה

4.14.66 ביום 8 במרץ 2015 פורסמה עמדת ממונה בעניין הוצאות ישירות בשל השקעה בקרן של קרנות. בהתאם לעמדה במבני השקעה של קרן של קרנות או במבנים דומים לה, יש לכלול במסגרת המגבלה, בנוסף להוצאות שנובעות מההשקעה בקרן של קרנות, גם את דמי הניהול שמשלם המשקיע המוסדי, במישרין או בעקיפין, בהתאם לחלקו, בכל אחת מהקרנות המשניות שמוחזקות על ידי קרן של קרנות.

4.14.67 ביום 9 בפברואר, פורסמה טיוטת עמדת ממונה שעניינה ממצאי סקר חשבונות נאמנות בסוכנויות ביטוח המפרט את הממצאים העיקריים, תוך פירוט מקרים של יישום חסר ויישום ראוי.

4.14.68 ביום 18 בינואר 2015 פרסמה המפקחת עמדת ממונה שעניינה תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון, לפיה נמצא בבחינה שנערכה כי גופים מוסדיים נוהגים לשלם לבעלי רישיון דמי עמילות שנגזרים מדמי הניהול שמשלם העמית או המבוטח. בהתאם לעמדת הממונה, תשלום דמי עמילות באופן האמור, אשר מעודד בעלי רישיון להציע ללקוחות מוצרים בדמי ניהול גבוהים יותר, הוא פסול. החברה בוחנת את עמדת הממונה והשלכותיה האפשריות, כמו גם את דרכי ההתמודדות עם עמדה זו.

4.14.69 ביום 23 בנובמבר פרסמה עמדת ממונה שעניינה ממצאי ביקורת רוחב בנושא שיווק פנסיוני. ממצאי הביקורת מתייחסים ליישומים ראויים ויישומים לקויים אשר נתגלו במהלך הביקורת בנושאים הבאים: ליקויים בהליך בירור צרכי לקוח, צירוף למוצר פנסיוני ללא תהליך של שיווק פנסיוני והעדר מסמך הנמקה, ליקויים בהצגת נתונים ומידע והטעיה בתהליך השיווק הפנסיוני, ליקויים בעריכת מסמך הנמקה, העדר גילוי נאות ואחריות בעלי רישיון בגין פעילות סוכני משנה.

4.14.70 ביום 12 באוגוסט 2014 פרסמה עמדת ממונה בנושא יום עסקים. העמדה קובעת כי יום עסקים הנו כל יום, למעט יום שבת, יום שישי, ימי שבתון, ערב ראש השנה, שני ימי ראש השנה, ערב יום הכיפורים, יום הכיפורים, ערב חג ראשון של סוכות, חג ראשון של סוכות, ערב שמיני עצרת של סוכות, שמיני עצרת של סוכות, ערב ראשון של פסח, ראשון של פסח, ערב שביעי של פסח, שביעי של פסח, ערב חג השבועות, חג השבועות, פורים, יום העצמאות ותשעה באב. כמו כן הובהר כי תחילתו של יום עסקים תהיה עם סיום יום העסקים שקדם לו וסופו בשעה 18:30 באותו יום עסקים, וזאת בדומה לקבוע בתקנה (9א) להוראות הבנקאות.

4.15 רישיונות והיתרים

להלן פירוט הרישיונות וההיתרים שהוצאו לחברה:

4.15.1 החברה אושרה כחברה מנהלת בהתאם לתקנות ניהול קופות גמל.

4.15.2 החברה הינה הבעלים הרשומים של מספר מאגרי מידע כמפורט לעיל.

4.16 כיסוי ביטוחי

תקנות ניהול קופות גמל מחייבות קופת גמל וחברה מנהלת לערוך ביטוח אחריות מקצועית לכיסוי חבותן בשל מעשה או מחדל רשלני כלפי העמיתים, וכן לכיסוי מעילה באמון של עובדיהן כלפי העמיתים. הביטוח ייעשה בסכומים ובתנאים הקבועים בתקנות השקעות משותפות בנאמנות (הון עצמי וביטוח של מנהל קרן ונאמן ותנאי כשירות של דירקטורים וחברי ועדת ההשקעות), תשנ"ו-1995. הביטוח ייעשה באופן שיכסה תביעות בשל אירועים שאירעו בתקופת הפוליסה גם אם הוגשו בתוך שנה מתום תקופת הפוליסה. סכום ההשתתפות העצמית מוגבל בתקרה הקבועה בתקנות האמורות. לחברה פוליסות ביטוח, במסגרת פוליסת ביטוח האחריות המקצועית של קבוצת הראל, בגבולות אחריות בהתאם לקבוע בתקנות האמורות לעיל.

בנוסף, החברה כלולה במסגרת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה של קבוצת הראל, אשר הינה בתוקף, נכון למועד הדוח, עד ליום 1 באוקטובר 2015.

4.17 דיווח הון עצמי מזערי

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב - 2012 קובעות כי ההון העצמי המזערי הנדרש מחברה מנהלת בתאריך הדוח (שנתי ורבעוני) לא יפחת מהגובה מבין הסכומים שלהלן: (I) ההון ההתחלתי הנדרש כאמור - 10 מיליוני ש"ח; (II) הסכום המצטבר של: 0.1% מהנכסים המנוהלים עד לתקרת נכסים מנוהלים של 15 מיליארד שקלים, 0.05% מהנכסים המנוהלים מעל לתקרה האמורה ו- (III) 25% מההוצאות השנתיות המנוהלות.

נכון למועד דוח זה דרישת ההון העצמי המזערי מהחברה, שהינה חברה מנהלת, עומדת על סך של 33,283 אלפי ש"ח. הון החברה עומד על סך של 46,693 אלפי ש"ח.

4.18 תקינה ובקרה

החוקים, התקנות, הכללים והצווים השונים האמורים לעיל מחייבים את החברה לנקוט במערכי בקרה ופיקוח (ממוחשבים ואנושיים כאחד) על פעילותה. החברה מעמידה את המשאבים הדרושים בכדי לקיים את הפעילויות הדרושות, כגון: הון עצמי בהיקפים הנדרשים על פי הדין, קיום ביטוח בהתאם להוראות הדין, הדרכת עובדים, שימוש במערכות מחשב שונות, קיום מערך בקרה פנימית, וכו'.

4.19 הסכמים מהותיים

ביום 23 בינואר 2007 נחתם הסכם בין הראל חברה לביטוח בע"מ, בעלת השליטה המלאה בחברה ("הראל ביטוח") (כבעלים של קופות לאומי) לבין החברה בקשר עם ניהולן של קופות לאומי עבור הראל ביטוח. בהתאם להוראות ההסכם, החברה אחראית כלפי העמיתים בקופות לאומי וכלפי הראל ביטוח לקיום כל הוראות הדין הנוגעות לניהול קופות גמל וקיום כל ההתחייבויות המוטלות על חברה מנהלת כלפי עמיתים בקופות גמל. בהסכם נקבע כי הראל ביטוח רשאית להביא את ההסכם לידי סיום בכל עת בהודעה מראש בת 45 ימים, ואילו החברה רשאית להביא את ההסכם לידי סיום בכל עת בהודעה מראש 180 ימים. בהתאם להוראות ההסכם, החברה תגבה מאת עמיתי הקופות את דמי הניהול ותעבירם להראל ביטוח לאחר תשלום, מתוך דמי הניהול שיגבו על ידה כאמור, של עמלות ההפצה והעמלות למשווקים פנסיונים. עבור ביצוע ניהול קופות לאומי עבור הראל ביטוח, תהיה זכאית החברה להחזר הוצאותיה הישירות בקשר עם ניהול קופות לאומי בתוספת 2%.

לעניין הסכם התפעול עם לאומי שירותי שוק ההון בע"מ ראה סעיף 4.9.3.

4.20 הסכמי שיתוף פעולה

נכון למועד דוח זה אין החברה צד להסכמי שיתוף פעולה אסטרטגיים.

4.21 הליכים משפטיים

אין הליכים משפטיים מהותיים כנגד החברה

4.22 דיון בגורמי סיכון**4.22.1 סיכונים מקרו כלכליים:****4.22.1.1 סיכונים שוק**

סיכונים שוק, עבור קופות הגמל, כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מניות, שערי איגרות החוב, במחירי הנדל"ן, במרווחי אשראי, במדד מחירים לצרכן ובמטבע חוץ והם משפיעים על סך הנכסים המנוהלים בקופה ומכאן על סך דמי הניהול הנגבים מהם.

ירידות בשוק ההון גורמות לתשואות נמוכות עבור עמיתי הקופה ולעליה במספר הפדיונות והניידים מהקופה.

שווי הנכסים בקופות הגמל בניהול החברה, הן הסחירים והן הלא סחירים, מושפע משינויים בגורמי סיכון שוק. עבור נכסים סחירים, שינויים בגורמי הסיכון משתקפים במחיריהם בשוק ואילו עבור נכסים לא סחירים שינויים בגורמי הסיכון באים לידי ביטוי בשווי ההוגן שלהם המחושב על פי מודל או לפי הערכת שווי.

סיכונים שוק בארץ ובעולם עלולים להתממש בעקבות אחת או יותר מההתפתחויות הבאות:

- האטה כלכלית בישראל עלולה להקטין את ציפיות השוק לגידול ברווחיות הפירמות בעתיד ולשחוק את מחירי המניות שלהן בהתאם. האטה עלולה גם לגרום לפתיחת מרווחי אשראי של אגרות חוב מקומיות כתוצאה מגידול בפרמיית הסיכון שדורשים המשקיעים.
- מדיניות מוניטרית מרסנת: העלאת שיעורי הריבית על ידי בנק ישראל עלולה לייקר את מחיר הכסף לפירמות ולאנשים פרטיים וכתוצאה מכך לגרום לשינוי העדפות הציבור בקשר להחזקת נכסים פיננסיים.

- הרעה ביציבות הפוליטית או הביטחונית של מדינת ישראל.
- שינוי לרעה בפרמטרים הפיננסיים של מדינת ישראל כגון גודל הגירעון הממשלתי, שינוי במצבת החוב הממשלתי, הרעה בתחום האינפלציה וכדומה, עלולים להשפיע על נטייתם של משקיעים מקומיים וזרים להשקיע משאבים בישראל.
- האטה כלכלית בעולם עלולה להקטין את ציפיות המשקיעים הגלובליים לגידול ברווחי הפירמות בעתיד ולהביא לשחיקתם של מחירי המניות ואגרות החוב בעולם.

4.22.1.2 האטה כלכלית בישראל

מלבד השפעתה על שוקי המניות והאג"ח (כמתואר לעיל), להאטה כלכלית בישראל עלולה להיות השפעה על קיטון בהיקפי ההפקדות בעיקר של עמיתים עצמאיים וגידול בפדיונות.

4.22.1.3 סיכון מחירי נכסים אחרים

חלק מנכסי קופות הגמל שבניהול החברה מושקע בהשקעות אלטרנטיביות הכוללות השקעות בנדל"ן וקרנות נדל"ן, בקרנות השקעה ובקרנות גידור. השקעות אלה חשופות לשינויים בשוויים, אשר עשויים לנבוע, בין היתר, משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, משינויים במחירי נדל"ן או מסיכונים עסקיים ספציפיים.

4.22.1.4 סיכונים אשראי

סיכון אשראי הוא הסיכון לאי עמידת צד שלישי בהתחייבויותיו. סיכונים אשראי יכולים לנבוע, בין היתר, מאי עמידה במועדי החזר, היעדר יכולת פירעון, מימוש ביטחונות בערך פחות מהמוערך או מירידת ערך כתוצאה משינוי בדירוג אשראי. כמו כן, חשיפה משמעותית לקבוצות לווים או ריכוזיות ענפית, עלולה להשפיע לרעה על יכולת העמידה בהחזר חובות של אותם צדדים נגדיים.

חלק מנכסי קופות הגמל שבניהול החברה מושקע בפיקדונות בבנקים בישראל, באגרות חוב ובאשראי ללווים שונים. לפיכך, יש ביציבות הבנקים, המנפיקים והלווים כדי להשפיע על שווי הפיקדונות, אגרות החוב והאשראי כאמור, ובהתאם על תוצאותיה העסקיות של החברה. קיים סיכון אשראי גם בפעילות בנגזרים מול צדדים נגדיים.

4.22.2 סיכונים ענפיים:

4.22.2.1 שינויים רגולטורים

תחומי פעילות החברה כפופים לרגולציה רחבה ביותר, המשתנה ומתעדכנת לעיתים תכופות. פעילות החברה עלולה להיות כפופה לשינויים רגולטורים שיגבילו את פעילות החברה או שיטנו את מבנה רווחיותה (דוגמא: שינוי תקנות קופות הגמל או שינוי תקרות להטבות מס).

4.22.2.2 ניווד החיסכון הפנסיוני ופעילות היעוץ בבנקים בתחום החיסכון ארוך הטווח

התקנות בעניין ניווד החיסכון הפנסיוני (ראה סעיף 3.1.1.1 לעיל) נועדו לאפשר לצרכן לנייד את החיסכון הפנסיוני בכל עת בין הגופים המנהלים ולהגביר את התחרות בין הגופים הנ"ל. כמו כן, למתן האפשרות לבנקים להעניק יעוץ בקשר עם מוצרי חיסכון פנסיוני ולמכור מוצרי חסכון פנסיוני, יש השלכה על פעילות החברה ותוצאותיה, בין היתר לאור תשלום העמלות לבנקים.

4.22.2.3 שינויים בטעמי הציבור

שינויים בנטיית הציבור לבחור בין תחליפי מוצרי החיסכון בתחומים השונים, או שלא לרכוש מוצרים כאמור כלל, עשויה להשפיע על הביקוש למוצרי החברה ועל רווחיותה.

4.22.2.4 גידול בתחרותיות

התעצמות התחרות בענף על רקע הניוד הפנסיוני וכניסת הבנקים ליעוץ עלולים להביא לשחיקת רווחיות עקב נטישת לקוחות.

4.22.2.5 סיכוני נזילות

קיים סיכון הנובע מאי וודאות לגבי המועד בו תידרש החברה המנהלת לשלם או לנייד צבירות ביחס להיקף הנכסים הסחירים והמזומנים אשר יהיו זמינים לכך באותה עת. בנוסף, היעדר נזילות בשווקים עלול לגרום לקשיים במימוש נכסים ו/או בהקטנת חשיפות.

4.22.3 סיכונים מיוחדים לחברה:**4.22.3.1 סיכון מוניטין**

מוניטין החברה ושמה הטוב מהווים גורם חשוב בהתקשרות החברה עם עמיתים חדשים ושמירה על עמיתים קיימים. לפגיעה בשמן הטוב של החברה ו/או של הקבוצה עלולה להיות השפעה מהותית על פעילות החברה.

4.22.3.2 סיכונים תפעוליים

התממשות של סיכונים תפעוליים שונים, כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים עלולה להשפיע לרעה על פעילות החברה ולגרום להפסד כספי.

4.22.3.3 הליכים משפטיים מהותיים ותובענות ייצוגיות

לתובענות ייצוגיות ולתביעות משפטיות מהותיות אחרות כנגד החברה, עלולה להיות השפעה מהותית על עסקיה. הליכים כאמור יכול שינבעו גם מפעולות של צדדים שלישיים (כגון סוכנים), מבלי שלחברה תהיה יכולת חזרה מעשית לאותם צדדים שלישיים.

4.22.3.4 סיכוני ציות

פעילויות מהותיות בקבוצה כפופות להוראות רגולטוריות שונות. אי עמידה בדרישות רגולטוריות עלולה לגרום סנקציות ועיצומים כספיים כלפי הקבוצה ועשויה להוות בסיס לתביעות נגדה.

בטבלאות הבאות מוצגים גורמי הסיכון שתוארו לעיל, תוך הבחנה בין סיכוני החברה המנהלת לסיכוני העמיתים בקופות, על פי טיבם - סיכוני מקרו, סיכונים ענפיים, וסיכונים מיוחדים לחברה, אשר דורגו, בהתאם להערכות סובייקטיביות- איכותיות של הנהלת החברה בהתחשב בהיקף ובמאפייני פעילותה נכון לתאריך דוח זה, על פי השפעתם על עסקי החברה בכללותה - השפעה גדולה, בינונית וקטנה.

מידת השפעת גורמי הסיכון על החברה

השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	גורמי סיכון
			סיכוני מקרו
	√		סיכוני שוק
		√	האטה כלכלית בישראל
√			סיכוני אשראי
			סיכונים ענפיים
		√	שינויים רגולאטורים
		√	ניוד החיסכון הפנסיוני וכניסת הבנקים לייעוץ בתחום החיסכון ארוך הטווח
	√		שינוי בטעמי הציבור
		√	גידול בתחרותיות
√			סיכון נזילות
			סיכונים מיוחדים לחברה
	√		סיכון מוניטין
	√		סיכונים תפעוליים
		√	סיכוני סייבר ואבטחת מידע
	√		תובענות ייצוגיות והליכים משפטיים מהותיים
	√		סיכוני ציות

מידת השפעת גורמי הסיכון על כספי העמיתים קופות הגמל

השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	גורמי סיכון
			סיכוני מקרו
		√	סיכוני שוק
		√	האטה כלכלית בישראל
		√	סיכוני אשראי
	√		סיכון מחירי נכסים אחרים
			סיכונים ענפיים
		√	שינויים רגולאטורים
		√	סיכון נזילות
			סיכונים מיוחדים לחברה
	√		סיכונים תפעוליים

מידת ההשפעה של כל אחד מגורמי הסיכון המפורטים בטבלאות לעיל עשויה להיות מושפעת משינויים העשויים לחול במאפייני פעילות החברה או בתנאי השוק לאחר תאריך דוח זה.

4.23 יעדים ואסטרטגיה עסקית

סעיף 4.23 זה בדבר יעדים ואסטרטגיה עסקית, כולל גם תחזיות, הערכות, אומדנים ומידע אחר המתייחסים לאירועים ועניינים עתידיים, שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתה של החברה בלבד (מידע צופה פני עתיד). העובדות והנתונים העיקריים ששימשו בסיס למידע זה הינם עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי של החברה ועסקיה (כגון היקפי מכירות ושיעורי רווחיות, כוח אדם, התקשרויות עסקיות ועוד), עובדות ונתונים בנוגע למצב הנוכחי בארץ ובעולם של תחומי הפעילות בהם פועלת החברה (כגון התפתחויות כלכליות ענפיות, סביבה רגולטורית, מתחרים, התפתחויות טכנולוגיות ועוד), ועובדות ונתונים מקרו כלכליים (כגון מצב כלכלי בישראל ובעולם, שיעורי תשואה בשוקי ההון, התפתחויות מדיניות וחברתיות ועוד), והכל כפי שידועים לחברה במועד דוח זה. המידע צופה פני עתיד הכלול בסעיף זה לעיל מבוסס במידה מהותית, בנוסף לאינפורמציה הקיימת בחברה, על ציפיות והערכות נוכחיות של החברה לגבי התפתחויות עתידיות בכל אחד מהפרמטרים האמורים, ועל השתלבותן של ההתפתחויות כאמור אלה באלה. אין לחברה כל ודאות כי ציפיותיה והערכותיה אכן יתממשו, ותוצאות הפעילות של החברה עלולות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המוערכות או המשתמעות מהאמור לעיל, בין היתר עקב שינוי בכל אחד מהגורמים דלעיל.

4.23.1 אסטרטגיית החברה היא לפעול לשימור תיק הלקוחות הקיים, לצד המשך מגמת גיוס לקוחות חדשים והגדלת היקף הנכסים המנוהלים, תוך שמירה על רווחיות נאותה.

4.23.2 יעדי החברה הם:

- הגדלת נתח השוק, תוך גידול ברמת הרווחיות הממוצעת, לרבות על דרך של רכישות.
- חיזוק מערכי ההפצה, והרחבת דרכי ההפצה של קופות הגמל של החברה.
- חיזוק ושיכלול מערך שירות הלקוחות ומתן מענה מיטבי כולל ללקוח.
- הצגת מגוון מסלולי השקעה בהתאם לצורכי השוק והלקוחות.
- השבחת מערך ניהול הנכסים להשגת תשואה עודפת תחת רמת סיכון מוגדרת.
- התייעלות וחסכון במשאבים, לרבות באמצעות שמירה על רמת ההוצאות הקיימת בצד גידול בהיקפי הפעילות.
- עמידה בדרישות הרגולציה תוך הצבת יעדי בקרה גבוהים.

הנהלת החברה תעשה כל מאמץ על מנת להיות בשוק הגמל גוף דומיננטי, תוך שמירה על ערכי הקבוצה המתבטאים בסיסמא "אש להבה":

אמינות, שרות, לקוח, הון אנושי, בית חם והובלה.

הראל גמל והשתלמות בע"מ

פרק 2

דוח הדירקטוריון

דו"ח דירקטוריון

הראל גמל והשתלמות בע"מ

דוח הדירקטוריון כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדו"ח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדו"ח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "צפוי/ה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים. החברה אינה מתחייבת למסור עדכונים לגבי שינויים שיחולו באשר למידע צופה פני עתיד.

1. מאפיינים כלליים של החברה המנהלת

הראל גמל התאגדה ביום 14 בספטמבר 1995, כחברה פרטית בישראל, בהתאם לפקודת החברות (נוסח חדש), התשמ"ג - 1983, בשם אייל גמל בע"מ. ביום 11 באפריל 1999 שינתה החברה את שמה ל"הראל גמל בע"מ". ביום 15 במאי 2011 שינתה החברה את שמה לשמה הנוכחי.

לחברה אין חברות בנות. החברה הינה חברה בבעלות מלאה, בעקיפין, של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ ("הראל השקעות"). בהתאם לתנאים שנקבעו על ידי המפקח במסגרת האישור שניתן להראל חברה לביטוח בע"מ ("הראל ביטוח") לרכישת פעילות קופות גמל מאת בנק לאומי, נדרשה הראל השקעות להעביר את מלוא החזקותיה של הראל פיננסיים (לשעבר: הראל בית השקעות בע"מ) (שהינה חברה בת בבעלות מלאה של הראל השקעות) בחברה, להראל ביטוח. בהתאם להנחיה זו, אישרו הדירקטוריונים של חברות הקבוצה הרלבנטיות את שינוי המבנה בהחזקות בחברה והחברות הגישו בקשה לרשות המסים לאישור ביצוע שינוי המבנה כאמור, בהתאם לחלק ה(2) לפקודת מס הכנסה. ביום 31 בדצמבר 2008 התקבל אישור רשות המסים, בתוקף מיום 31 בדצמבר 2007 ושינוי המבנה בוצע באותו מועד. עם השלמת הליך שינוי המבנה, החברה הינה חברה בת בבעלות מלאה של הראל ביטוח.

ביום 27 בדצמבר 2006 הושלמה עסקה במסגרתה רכשה הראל ביטוח, חברה בת בבעלות מלאה של הראל השקעות, מבנק לאומי לישראל בע"מ ("בנק לאומי") ולאומי שירותי שוק ההון בע"מ, תמורת סך של 575 מיליון ש"ח, את הפעילות של 5 קופות גמל שהעיקריות שבהן הינן עצמה ותעוז (להלן: "קופות לאומי"). במסגרת ההסכם התחייבה הראל ביטוח, כי ניהול קופות הגמל על-פי חוק קופות גמל, יועבר בד בבד עם השלמת העסקה לחברה מנהלת, כמשמעות מונח זה בחוק קופות גמל, וכי החברה תהיה החברה המנהלת שתבצע עבור הראל ביטוח את ניהול קופות הגמל.

במועד השלמת רכישת קופות לאומי נחתם הסכם הפצה בין בנק לאומי לבין החברה. במועד השלמת רכישת קופות לאומי על ידי הראל ביטוח נכנס לתוקף הסכם בין הראל ביטוח לבין לאומי שירותי שוק ההון בע"מ ("לאומי גמלי"), לפיו מעניקה לאומי גמל שירותי תפעול עבור קופות לאומי גמל שירותי תפעול גם עבור קופות נוספות שנוהלו על ידי החברה. החל מיום 1 ביולי 2013 מעניקה לאומי גמל שירותי תפעול עבור כל הקופות שמנוהלות בידי החברה.

נכון למועד עריכת דוח זה, החברה מנהלת בנאמנות עבור עמיתי הקופות שבניהולן 6 קופות גמל הכוללות 21 מסלולי השקעה:

1.1. קופות גמל לא משלמות לקצבה, לתגמולים ואישיות לפיצויים שבניהול החברה הן:

הראל עצמה - תעוז - הקופה הוקמה בשנת 1957. הקופה הינה קופת גמל לתגמולים, המיועדת לעצמאיים ולשכירים. הקופה נרכשה על-ידי הראל ביטוח מאת בנק לאומי בדצמבר 2006. בהתאם להסכם בין הראל ביטוח לחברה, החברה משמשת כחברה מנהלת של הקופה. בקופה שמונה מסלולי השקעה: הראל עצמה תעוז- מסלול ברירת המחדל, הראל עצמה שקלי קצר, הראל עצמה ללא מניות, הראל קופות גמל, הראל גמל שחף (עד 10% מניות), הראל גמל בז (מניית), הראל עצמה שקלי, הראל עצמה אג"ח.

1.2. קרנות ההשתלמות שבניהול החברה הן:

הראל קרן השתלמות - הוקמה בשנת 1997. הקופה הינה קרן השתלמות, המיועדת לשכירים ועצמאיים. בקופה שישה מסלולי השקעה: הראל השתלמות כללי- מסלול ברירת מחדל, הראל השתלמות שלדג - עד 10% במניות, הראל השתלמות נץ - מסלול מנייתי, הראל השתלמות שקלי, הראל השתלמות אג"ח, הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות).

1.3. קופות מרכזיות לפיצויים שבניהול החברה הן:

הראל קופה מרכזית לפיצויים - הוקמה בשנת 1997. הקופה הינה קופת גמל מרכזית לפיצויים, המיועדת למעסיקים בלבד.

הראל פרופיל אישי למעסיק - הוקמה בשנת 2003. הקופה הינה קופת גמל רב מסלולית בניהול אישי למטרת פיצויים, המיועדת למעסיקים בלבד.

קופה מרכזית לפיצויים - מסלולית - הוקמה הוקמה בשנת 2001. הקופה הינה קופת גמל מסלולית למטרת פיצויים, המיועדת למעסיקים בלבד. הקופה נרכשה על-ידי הראל ביטוח מאת בנק לאומי בדצמבר 2006. בהתאם להסכם בין הראל ביטוח לחברה, החברה משמשת כחברה מנהלת של הקופה. ביום 23 בספטמבר 2014 מוזג מסלול מט"ח לתוך מסלול מדד. נכון לסוף שנת 2014, בקופה ארבעה מסלולי השקעה: מסלול מדד, מסלול מניות, מסלול שקלי ומסלול כללי.

1.4. קופת מרכזית להשתלמות בפנסיה תקציבית שבניהול החברה היא:

הראל קופה לפנסיה תקציבית - הוקמה בינואר 2008. הקופה הינה קופת גמל להשתלמות בפנסיה תקציבית המיועדת למעסיקים בלבד.

1.5. הסכמים

1.5.1. הסכם מיום 23 בינואר 2007 בין הראל ביטוח והראל גמל והשתלמות:

ביום 23 בינואר 2007 נחתם הסכם בין הראל חברה לביטוח בע"מ, בעלת השליטה המלאה בחברה (להלן: "הראל ביטוח") (כבעלים של קופות לאומי) לבין החברה בקשר עם ניהולן של קופות לאומי עבור הראל ביטוח (ראה סעיף 1 לעיל). בהתאם להוראות ההסכם, החברה אחראית כלפי העמיתים בקופות לאומי וכלפי הראל ביטוח לקיום כל הוראות הדין הנוגעות לניהול קופות גמל וקיום כל ההתחייבויות המוטלות על חברה מנהלת כלפי עמיתים בקופות גמל. בהסכם נקבע כי הראל ביטוח רשאית להביא את ההסכם לידי סיום בכל עת בהודעה מראש בת 45 ימים, ואילו החברה רשאית להביא את ההסכם לידי סיום בכל עת בהודעה מראש 180 ימים. בהתאם להוראות ההסכם, החברה תגבה מאת עמיתי הקופות את דמי הניהול ותעבירם להראל ביטוח. דמי הניהול יועברו לאחר תשלום של עמלות ההפצה והעמלות למשווקים פנסיונים. עבור ביצוע ניהול קופות לאומי עבור הראל ביטוח, תהיה זכאית החברה להחזר הוצאותיה הישירות בקשר עם ניהול קופות לאומי בתוספת 2%.

1.5.2. תוספת מיום 31 ביולי 2007 להסכם רכישה מיום 23 בינואר 2007, בין הראל חברה לביטוח לבין הראל גמל והשתלמות:

על פי התוספת להסכם רכישתן של קופות גמל (שנערך בין הראל חברה לביטוח בע"מ לבין צד שלישי) שנערכה בין החברה להראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הראל ביטוח"), מספקת החברה שירותי ניהול לקופות שבבעלותה של הראל ביטוח, לרבות שירותי ניהול לקופת הגמל הראל ניב (מס' 871).

על פי הודעה עליה הסכימו החברה והראל ביטוח ואשר אושרה בדירקטוריון החברה ביום 19 באוגוסט 2013, הסכימו הצדדים על סיום יחסיהם בעניין ניהולה של קופת הגמל הראל ניב (מס' 871) ביום 30 ביוני 2013, כפי שנקבעו בתוספת האמורה. זאת, בהמשך למהלך של העברת ניהול מרצון של ניהולה של הראל ניב מהראל גמל והשתלמות לחברה המנהל הראל עתידית קופות גמל בע"מ. ביום 1 ביולי 2013 בוצעה העברת ניהול הקופה כאמור ומיזוגה כמסלול השקעה בתוך קופת הגמל "הראל גילעד".

1.5.3. הסכם מחודש נובמבר 2009 בין הראל ביטוח והראל גמל והשתלמות:

לחברה הסכם עם הראל ביטוח שמטרתו ליצור שיטת חיוב עבור שירותים שונים שמעניקה הראל ביטוח לחברה תוך שהחברה מנצלת את היתרון לגודל של הראל ביטוח ובכך חוסכת את רכישתם של שירותים שונים. על פי הסכם בין החברה להראל ביטוח, החברה, יחד עם הראל עתידית קופות גמל בע"מ (להלן: "הראל עתידית") וקרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "קחצ"ק"), חברות מנהלות של קופות גמל בשליטת הראל השקעות, משלמת להראל ביטוח עבור שירותי ניהול ההשקעות הניתנים לחברה, להראל עתידית ולקחצ"ק על ידי חטיבת ההשקעות של הראל ביטוח. הקצאת העלויות בין החברות המנהלות מבוצעת לפי שלושה פרמטרים: היקף הנכסים המנוהלים בידי כל חברה מנהלת; תמהיל ההשקעות, לפי אפיקי השקעה; ושיעור גידול התיק. תוקף ההסכם מיום 1 בינואר 2009, והוא ניתן לביטול בתום כל שנה קלנדרית.

1.5.4. הסכם משנת 2007 בין הראל עתידית והראל גמל והשתלמות:

לשם ניצול של "יתרון לגודל" וחסכון בעלויות תפעול שוטף, להראל עתידית, הסכם עם החברה בדבר קבלת שירותי תפעול וניהול מאת החברה. שירותים אלו כוללים, בין היתר, שירותי מחשוב, ניהול סיכונים ואקטואריה, ניהול השקעות וביטוח דירקטורים. מטרתו של הסכם זה הינה ליצור שיטת חיוב עבור שירותים שונים שמעניקה החברה להראל עתידית, תוך שהראל עתידית מנצלת את היתרון לגודל של החברה ובכך חוסכת בעלויות התפעול והניהול. בהתאם להוראות הסכם זה, הראל עתידית משלמת לחברה דמי תפעול וניהול בשיעור של 95% מדמי הניהול נטו שמקבלת הראל עתידית מקופות הגמל שבניהולה. התמורה דלעיל כוללת תשלום עבור שירותים שונים שרוכשת החברה עבור הקופות שמנהלות על ידה והראל עתידית לא תחויב בתשלום נוסף בקשר עם השירותים כאמור. כמו כן, בהתאם להסכם שבין החברה להראל עתידית, המחנה הראל עתידית לחברה את זכאותה לקבלת דמי ניהול מאת הראל ביטוח בגין קופות גמל שהינן בבעלות הראל ביטוח ומנוהלות בידי הראל עתידית. ביום 27 באוקטובר 2008 נחתמה תוספת להסכם זה, אשר במסגרתה הוארך תוקפו כך שתוקפו יוארך באופן אוטומטי לתקופות נוספות של שנה אלא אם תינתן על ידי אחד הצדדים הודעה בדבר אי חידושו. ביום 20 בנובמבר 2013 נחתמה תוספת שנייה להסכם אשר במסגרתה בוטלה החל ממועד החתימה התוספת הראשונה, ההסכם יחול עד לשנת 2015 ויוארך לתקופות של 3 שנים בכל פעם אלא אם תינתן על ידי אחד מהצדדים הודעה בדבר אי חידושו, והתמורה עבור ההסכם תועבר אחת לרבעון ולא אחת לחודש. ההסכם אושר בוועדת הביקורת של החברה ביום 18 בנובמבר 2013 ובדירקטוריון החברה ביום 20 בנובמבר 2013.

1.5.5. הסכם שירותי תפעול וניהול בין קחצ"ק והראל גמל והשתלמות:

לשם ניצול של "יתרון לגודל" וחסכון בעלויות תפעול שוטף, לקחצ"ק הסכם עם החברה בדבר קבלת שירותי תפעול וניהול מאת החברה. שירותים אלו כוללים, בין היתר, שירותי מחשוב, ניהול סיכונים ואקטואריה, ניהול השקעות וביטוח דירקטורים. מטרתו של הסכם זה הינה ליצור שיטת חיוב עבור שירותים שונים שמעניקה החברה לקחצ"ק, תוך שקחצ"ק מנצלת את היתרון לגודל של החברה ובכך חוסכת בעלויות התפעול והניהול. בהתאם להוראות הסכם זה, קחצ"ק משלמת לחברה דמי תפעול וניהול בשיעור של 95% מדמי הניהול נטו שמקבלת קחצ"ק מקרן ההשתלמות שבניהולה. התמורה

דלעיל כוללת תשלום עבור שירותים שונים שרוכשת החברה עבור הקופות שמנוהלות על ידה וקחצ"ק לא תחויב בתשלום נוסף בקשר עם השירותים כאמור. ביום 20 בנובמבר 2013 נחתמה תוספת להסכם אשר במסגרתה ההסכם יוארך באופן אוטומטי לתקופה של 3 שנים אלא אם תינתן על ידי אחד מהצדדים הודעה בדבר אי חידושו, והתמורה עבור ההסכם תועבר אחת לרבעון ולא אחת לחודש. ההסכם אושר בוועדת הביקורת של החברה ביום 18 בנובמבר 2013 ובדירקטוריון החברה ביום 20 בנובמבר 2013.

1.5.6. הסכם מיום 31 במאי 2009 בין הראל השקעות והראל גמל והשתלמות:

על פי הסכם בין החברה להראל השקעות, משלמת החברה להראל השקעות סך של 3% מדמי הניהול שגובה החברה מקופות הגמל שבניהולה, וזאת בתמורה לשירותי ניהול וייעוץ בתחומי שיווק פיננסיים, תכנון עסקי, השתתפות בדירקטוריונים ותחומי ניהול נוספים. תוקף ההסכם מיום 1 בינואר 2009, והוא ניתן לביטול בתום כל שנה קלנדרית.

1.6. להלן מספר חשבונות העמיתים המנוהלים על ידי החברה נכון ליום 31 בדצמבר 2014*:

שם הקופה	עצמאיים	שכירים / מעבידים	סה"כ
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות כללי	15,278	68,271	83,549
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות שקלי	1,164	4,610	5,774
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות נץ (מנייתי)	2,229	4,087	6,316
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות שלדג (עד 10% מניות)	5,071	21,144	26,215
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות אג"ח	323	1,449	1,772
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל קופת גמל	10,482	29,358	39,840
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי	1,067	1,536	2,603
הראל עצמה תעוז - מסלול בו (מנייתי)	1,880	1,344	3,224
הראל עצמה תעוז - מסלול שחף (עד 10% מניות)	8,113	8,436	16,549
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה אג"ח	368	316	684
הראל קופה מרכזית לפיצויים	-	712	712
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות)	458	771	1,229
הראל פרופיל אישי למעסיק	-	7	7
הראל קופה לפנסיה תקציבית	-	73	73
סה"כ	46,433	142,114	188,547
קופות בבעלות הראל ביטוח שהינן בניהול הראל גמל			
שם הקופה	עצמאיים	שכירים / מעבידים	סה"כ
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה תעוז	205,379	91,429	296,808
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי קצר	3,888	1,511	5,399
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה ללא מניות	3,005	759	3,764
הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות	-	60	60
הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד	-	249	249
הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי	-	253	253
הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי	-	479	479
סה"כ	212,272	94,740	307,012
סה"כ קופות בבעלות החברה וקופות בבעלות הראל ביטוח	258,705	236,854	495,559

*עמיתים שלהם צבירה במסלולים שונים באותה קופה, מספר החשבונות נספר בגין כל מסלול בנפרד.

1.7. להלן פירוט היקף הנכסים נטו המנוהלים על ידי החברה נכון ליום 31 בדצמבר 2014:

שם הקופה	היקף נכסים (אלפי ש"ח)
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות כללי	2,590,469
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות שקלי	252,855
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות נץ (מנייתי)	247,157
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות שלדג (עד 10% מניות)	1,257,720
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות אג"ח	68,651
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל קופת גמל	1,084,317
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי	122,077
הראל עצמה תעוז - מסלול בז (מנייתי)	107,095
הראל עצמה תעוז - מסלול שחף (עד 10% מניות)	1,673,850
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה אג"ח	49,763
הראל קופה מרכזית לפיצויים	201,961
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות)	38,362
הראל פרופיל אישי למעסיק	119,823
הראל קופה לפנסיה תקציבית	23,161
סה"כ	7,837,261
קופות בבעלות הראל ביטוח שהינן בניהול הראל גמל	
שם הקופה	היקף נכסים (אלפי ש"ח)
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה תעוז	12,342,614
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי קצר	316,732
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה ללא מניות	349,165
הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות	4,799
הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד	63,827
הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי	61,264
הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי	82,485
סה"כ	13,220,886
סה"כ קופות בבעלות החברה וקופות בבעלות הראל ביטוח	21,058,147

1.8. שינוי מסמכי היסוד של החברה המנהלת

במהלך שנת 2014 לא בוצעו שינויים במסמכי היסוד של החברה.

2. מצב עסקי החברה המנהלת, תוצאות פעולות, מקורות מימון

הדוח על המצב הכספי של החברה ליום 31 בדצמבר 2014 הסתכם לכ- 72,027 אלפי ש"ח, לעומת כ- 58,874 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2013, גידול של כ- 22%. הגידול נובע בעיקרו מגידול בניירות ערך הסחירים ומזומנים שנובע מתזרים מזומנים חיובי בשל גידול בהכנסות מדמי ניהול וכן בגידול בהוצאות רכישה נדחות. ההון ליום 31 בדצמבר 2014 הסתכם ב- 46,693 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 36,559 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2013, גידול של כ- 27.7%.

הגידול בהון נובע מרווח כולל בסך של 9,719 אלפי ש"ח, בגידול ברווח כולל אחר בסך 304 אלפי ש"ח וגידול בקרן הון שמקורה מרווח בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה, בסך 111 אלפי ש"ח.

בשנת 2014 הסתכמו ההכנסות מדמי ניהול ב- 65,925 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 56,971 אלפי ש"ח בשנת 2013, גידול של כ- 15.7%, הגידול בדמי הניהול נובע בעיקרו מגידול בנכסים הממוצעים בקופות הבעלות החברה ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

מידע נוסף לגבי היקף נכסי הקופות ראה סעיף 5 להלן.

נכון ליום 31 בדצמבר 2014 ההכנסות מדמי ניהול מצדדים קשורים כוללות, בין היתר, את המרווח לו זכאית החברה מתוקף הסכם מתן שרותי ניהול לקופות הגמל שהינן בבעלותה של הראל ביטוח. סכום זה מוצג בנטו לאחר קיזוז ההוצאות המיוחסות לשירות כאמור, בסך 562 אלפי ש"ח.

בנוגע לנזילות ומקורות מימון - עיקר ההכנסות של החברה הן מדמי ניהול קופות הגמל.

3. נתונים נוספים

לעניין שינויים בשנת הדוח- ראה סעיף 1.1.4 בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי.

4. פירוט ההתפתחויות הכלכליות במשק במהלך תקופת הדיווח והקשרן למדיניות ההשקעות הכללית של החברה

לפרטים אודות התפתחויות כלכליות במשק - ראה סעיף 2.2.10 לפרק 1 - תיאור עסקי התאגיד.

לאור ההתפתחויות הכלכליות במשק ננקטו מצד החברה הפעולות הבאות:

להלן תמצית השינויים בשוק ההון והתייחסות חטיבת ההשקעות של החברה אליהם:

נושא	תיאור פעולות החברה
השינוי במדד המחירים לצרכן, התפתחויות האינפלציה והגורמים להשפעה על עליית המדד	מדד המחירים לצרכן ירד ב- 0.2% בשנת 2014, וזאת למרות פיחות חד של השקל לעומת הדולר במחצית השניה של השנה ועליה של 3.1% במדד הדיור. האינפלציה הנמוכה נבעה מירידה במחירי הסחורות, המזון, האנרגיה, פירות וירקות, וכן כתוצאה מתחרותיות גוברת בעיקר בתחומי התקשורת והקמעונאות. ציפיות האינפלציה ירדו באופן חד, גם לטווח הארוך. חטיבת ההשקעות ניצלה את הירידה בציפיות האינפלציה לשמירה על מרכיב משמעותי של צמודי מדד, באמצעות אג"ח ממשלתיות, קונצרניות ועסקאות אשראי.
שער החליפין של השקל	השקל נחלש בשנת 2014 (בעיקר במחצית השניה של השנה) מול סל המטבעות, ובעיקר מול הדולר והליש"ט. הין והאירו נחלשו מעט לעומת השקל. הפיחות לעומת הדולר נבע מהתחזקות משמעותית של הדולר בעולם, וכן בשל הפחתת ריבית בנק ישראל במהלך השנה לרמת שפל של 0.25%. כנגד הפיחות בשקל בוצעו מכירות של מט"ח ע"מ לשמר את סביבת החשיפה הקיימת, וזאת לאור ההערכה שבטווח הקצר השקל עשוי להמשיך ולהיחלש, בעיקר לעומת הדולר, ולעומת זאת בטווח הארוך הלחצים להמשך התחזקות של השקל יימשכו בשל השפעת הגז הטבעי, הנפקות של חברות ישראליות בחו"ל והשקעות זרות בישראל.
התפתחות שעורי ריבית	בנק ישראל הפחית את הריבית במהלך השנה מ- 1.0% ל- 0.25%. הפחתות הריבית באו על רקע המשך המדיניות המוניטרית המרחיבה של הבנקים המרכזיים הגדולים, התחזקות השקל במחצית הראשונה של השנה, וציפיות אינפלציוניות נמוכות. עקום התשואות הממשלתי ירד במהלך השנה, הן בשל הפחתת ריבית בנק ישראל והן בהשפעת ירידת התשואות בארה"ב מ- 3% בתחילת השנה לכ- 2.1% בסופה, וירידת תשואות חדה גם באירופה. במהלך השנה שמרה חטיבת ההשקעות על מח"מ קצר יחסית בתיק הממשלתי בארץ ובאג"ח בחו"ל, ומח"מ ממוצע בינוני בתיק הקונצרני.
ניתוח הגרעון בתקציב המדינה ומימונו	הגירעון התקציבי בשנת 2014 היה נמוך מעט מהתחזית של משרד האוצר בתחילת השנה, בעיקר בשל ביצוע חסר של סעיפי ההוצאות למעט משרד הביטחון, אשר הוצאותיו גדלו גם בשל מבצע "צוק איתן". בשנת 2015 הגירעון צפוי לגדול מעט, לנוכח התחזית לגידול בהוצאות הממשלה, והעובדה שמדובר בשנת בחירות. מימון הגירעון באמצעות הנפקות ומיחזור החוב הממשלתי בוצעו בתנאי ריבית נוחים יחסית לתקציב המדינה.

תיאור פעולות החברה	נושא
<p>שווקי המניות בעולם עלו בשנת 2014, כאשר שוק המניות בארה"ב עלה בשיעור של כ-12%, יפן בעליה של כ-9%, גרמניה בעליה של כ-3%, ואילו השווקים המתעוררים – במגמה מעורבת: עליה חדה בסין, ולעומת זאת ירידה חדה ברוסיה (על רקע ירידת מחירי הנפט והסנקציות בשל משבר אוקראינה) ובברזיל (ירידת מחירי הסחורות). שווקי המניות נהנו משיפור מסוים בנתוני הצמיחה העולמית, ומריביות נמוכות במרבית המדינות המפותחות. שוק המניות בישראל עלה בכ-7% במהלך השנה, כאשר מניות כמו טבע ופריגו עלו בשיעורים חדים, ואילו מדדי מניות ת"א 75 והיתר בירידה של כ-10% במהלך השנה. לנוכח התמחור הנוח (באופן יחסי לאפיקים האחרים) של שווקי המניות הגדילה החברה את רמת החשיפה למניות במרבית המסלולים, לרמות הגבוהות ממרכז היעד שנקבע לשנת 2014. מרכיב החשיפה לחו"ל בתיק המניות גדל לסביבות 62% מסך החשיפה למניות.</p>	שוק המניות
<p>מרווחי האשראי על אגרות החוב הקונצרניות עלו במחצית השניה של 2014, בעיקר בשל השפעה שלילית של המשבר ברוסיה על מספר מנפיקים, ופדיונות בקרנות הנאמנות ברבעון האחרון של השנה. לאחר הורדה משמעותית ברכיב הקונצרני בתיקים במחצית הראשונה של השנה, חטיבת ההשקעות חזרה לרכוש אגרות חוב קונצרניות (גם בחו"ל), ולתת אשראי לחברות, תוך הקפדה על בחינת הסיכון והתשואה, ותחת מגבלות החשיפה למנפיק, לקבוצת לוויים ולקבוצות דירוג אשר אושרו בדירקטוריון החברה.</p>	אג"ח קונצרני ומוצרי חוב
<p>החברה המשיכה לנצל את הגידול בהיקפי הכספים שעוקבים באופן טכני אחרי המדדים בעיקר לצורך שיפור הרכבי תיק ההשקעות, כאשר ניירות ערך שעלו באופן מוגזם בכניסתם למדדים נמכרו על ידינו וניירות שירדו באופן מוגזם עקב יציאתם מהמדדים נרכשו.</p>	מוצרי מדדים
<p>החברה שמרה על מדיניותה בתחום הנגזרים, לפיה הם משמשים בעיקר אמצעי להתאמה מהירה של הרכבי האפיקים בתיק להחלטות ועדות ההשקעה, לניהול יעיל של החשיפות בחו"ל ללא חשיפת המטבע, ללא פעילות באסטרטגיות או לקיחת פוזיציות על כיווני השוק או סטיות התקן.</p>	נכסים נגזרים לרבות אופציות על מדד מעו"ף, שקל/דולר, חוזים עתידיים
<p>במהלך השנה, לנוכח התשואות הנמוכות בשוקי האג"ח הממשלתי והקונצרני, המשיכה חטיבת ההשקעות במאמצים למציאת השקעות ישירות בנדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות, תוך שמירה על רמת סיכון לא גבוהה.</p>	השקעות בנכסים אלטרנטיביים, לרבות נדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות

מגמות והתפתחויות בשוק קופות הגמל

ככלל, מתאפיין תחום קופות הגמל ברגולציה רבה, והוא מושפע מהחלטות המפקח. בתחום קיימת תחרות מתמדת ועזה מצד החברות המנהלות קופות גמל. שוק ההון מתאפיין בתנודתיות גבוהה כתוצאה מאירועים פוליטיים וכלכליים בישראל ובעולם, המשפיעים על שערי ניירות ערך בבורסות ובשווקים המוסדרים, משפיעים על היקף הנכסים המנוהלים, וכתוצאה מכך משפיעים על תוצאות פעילות החברה, נכסיה, ותוצאותיה העסקיות.

תחום קופות הגמל עובר בשנים האחרונות שינויים מקיפים, וזאת לאור שינויים במדיניות הממשלתית בתחום שהביאו לחקיקת חוק וועדת בכר, חוק קופות הגמל, חוק ייעוץ ושיווק פנסיוני ותיקון חוק הפיקוח (חקיקת בכר", שנכנסו לתוקפם בחודש נובמבר 2005). בבסיס מדיניות זו עומדת השאיפה לעידוד חיסכון קצבתי בקרב כלל האוכלוסייה, על מנת להבטיח יכולת קיום בכבוד של האזרחים לאחר גיל הפרישה.

שינויים אלה באו בשנים האחרונות לידי ביטוי בשינוי מבנה המוצרים שהיו קיימים בתחום ובשינויים בהטבות המיסוי הניתנות לחוסכים לטווח ארוך, לרבות השינוי במסגרת תיקון 3 לחוק קופות הגמל תוך העדפת החוסכים במסלול קצבה וקביעת החובה לתשלום קצבה בסכום קצבה מזערי לכל מוצרי החיסכון הפנסיוני לטווח ארוך. במסגרת זו אף הושאו הטבות המס בין מוצרים אלה בכל הנוגע לכספים שהופקדו עבור עמיתים החל מ-1 בינואר 2008.

לפרטים נוספים ראה סעיף 2.2 בפרק הראשון - תיאור עסקי החברה.

5. תאור מצבן הכספי של הקופות ותוצאות פעילות בתקופה הנסקרת (באלפי ש"ח)

שם הקופה	יתרת הקופה ליום 31.12.13	הפקדות	משיכות	נטו העברות	יתרת הקופה ליום 31.12.14
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות כללי	2,011,651	454,112	159,959	200,106	2,590,469
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות שקלי	238,920	34,842	20,848	(7,646)	252,855
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות נץ (מניית)	202,758	35,885	10,818	7,178	247,157
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות שלדג (עד 10% מניות)	1,086,695	153,518	68,186	61,294	1,257,720
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות אג"ח	66,924	8,574	5,274	(2,146)	68,651
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל קופת גמל	884,791	45,151	29,744	141,800	1,084,317
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי	114,702	2,973	5,245	5,539	122,077
הראל עצמה תעוז - מסלול בו (מניית)	94,291	3,196	2,631	6,504	107,095
הראל עצמה תעוז - מסלול שחף (עד 10% מניות)	1,496,137	28,834	48,504	156,713	1,673,850
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה אג"ח	53,806	510	3,058	(2,149)	49,763
הראל קופה מרכזית לפיצויים	197,884	-	8,100	5,046	201,961
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות)	30,735	5,552	2,275	3,601	38,362
הראל פרופיל אישי למעסיק	118,058	-	4,282	(689)	119,823
הראל קופה לפנסיה תקציבית	10,988	3,909	233	8,190	23,161
סה"כ	6,608,340	777,056	369,157	583,341	7,837,261
קופות בבעלות הראל ביטוח שהינן בניהול הראל גמל					
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה תעוז	12,277,538	185,770	591,144	(74,706)	12,342,614
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי קצר	382,088	4,190	23,331	(48,090)	316,732
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה ללא מניות	392,463	1,710	19,060	(31,324)	349,165
הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות	3,833	-	274	1,002	4,799
הראל גמל לפיצויים - מסלול מט"ח	790	-	-	(819)	-
הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד	74,016	-	3,953	(6,068)*	63,827
הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי	77,616	-	6,735	(12,265)	61,264
הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי	89,543	-	6,539	(2,835)	82,485
סה"כ	13,297,887	191,670	651,036	(175,105)	13,220,886
סה"כ קופות בבעלות החברה וקופות בבעלות הראל ביטוח	19,906,227	968,726	1,020,193	408,236	21,058,147

* כולל העברה בגין מיוזג בסך של כ-46 אלפי ש"ח. לפרוט נוסף, ראה סעיף 1.3.

היקף הנכסים המנוהלים ליום 31 בדצמבר 2014 גדל בסך של 1,152 מיליוני ש"ח, לעומת היקף הנכסים המנוהלים ליום 31 בדצמבר 2013. בקופות שבבעלות החברה חל גידול בהיקף הנכסים שנבע בעיקר מהעברות נטו חיוביות לקופה ומתשואה חיובית. בקופות הגמל שבבעלות הראל ביטוח, אשר מנוהלות על ידי החברה, חל גידול בהיקף הנכסים. עיקר הגידול נבע מתשואה חיובית שקוזה בחלקה על ידי צבירה נטו שלילית בקופות.

ניתוח התשואה שהשיגו קופות הגמל בשנת הדוח

שם הקופה	תשואה נומינלית ברוטו לשנת 2014 באחוזים
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות כללי	5.09
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות שקלי	4.31
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות נץ (מנייתי)	6.91
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות שלדג (עד 10% מניות)	3.15
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות אג"ח	1.82
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל קופת גמל	5.49
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי	4.49
הראל עצמה תעוז - מסלול בז (מנייתי)	6.92
הראל עצמה תעוז - מסלול שחף (עד 10% מניות)	3.37
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה אג"ח	1.95
הראל קופה מרכזית לפיצויים	4.12
הראל קרן השתלמות - מסלול הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות)	3.34
הראל פרופיל אישי למעסיק	תשואה אישית לכל מעסיק
הראל קופה לפנסיה תקציבית	4.20
קופות בבעלות הראל ביטוח שהינן בניהול הראל גמל	
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה תעוז	5.37
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי קצר	1.24
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה ללא מניות	2.02
הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות	7.36
הראל גמל לפיצויים - מסלול מט"ח	*3.91
הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד	0.27
הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי	4.66
הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי	3.45

* תשואה עד ליום המיזוג. לפרוט נוסף, ראה סעיף 1.3.

רוב הקופות השיגו תשואות חיוביות עקב העלייה בשוקי המניות ואגרות החוב הממשלתיות ואגרות החוב הקונצרניות בארץ ובחו"ל. תשואות גבוהות באופן יחסי הושגו בעיקר במסלולים ובקופות בהם החשיפה למניות ולאגרות חוב קונצרניות בארץ ובחו"ל גבוהה.

6. חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם**6.1. סיכוני שוק**

סיכוני שוק בניהול פעילות קופת הגמל נובעים מאפשרות לשחיקת שווי נכסי קופת הגמל כתוצאה משינויים במחירי ניירות ערך, מחירי נדל"ן, שערי ריבית, שערי חליפין ואינפלציה ומפתיחת מרווחי האשראי מול ריבית חסרת סיכון.

ניהול סיכונים אלה כולל מציאת איזון בין המטרה של השגת תשואה מקסימאלית על הנכסים לבין הסיכון הכרוך בהשקעות ורמת הנזילות הנדרשת כדי לממן פעילות זו ופעילות משיכות והעברות של כספים על ידי העמיתים.

החברה מתמודדת עם מכלול הגורמים המרכיבים את סעיף סיכוני השוק באמצעות קביעת תמהיל השקעות מפוזר המכיל, בין היתר, מניות, אגרות חוב צמודות ולא צמודות, הלוואות, נדל"ן, חשיפה למט"ח וקרנות השקעה. נכסי הקופות מפוזרים גם בהשקעות בשווקים הבין לאומיים. שימוש בנגזרים נעשה למטרות הגנה ולמטרות יצירת חשיפה ונכלל בדוחות הבקרה הניהוליים השונים.

החברה פועלת בכפוף לחוזר המאוחד, פרק 10 ניהול סיכונים, אשר פורסם בינואר 2014 והחליף את חוזר המפקח משנת 2009 בנושא מערך ניהול ובקרת סיכונים בחברות מנהלות של קופות גמל.

דירקטוריון החברה קבע מדיניות השקעות אשר מגבילה את רמות החשיפה אליהן ניתן להגיע בכל אחד מאפיקי ההשקעה. מגבלות הדירקטוריון מחייבות את ועדת ההשקעות ומגבילות את רמת הסיכון של קופות הגמל המנוהלות על ידי החברה. מגבלות הדירקטוריון מחייבות ביצוע פיזור בין אפיקי ההשקעה השונים ומונעות חשיפה גבוהה לאפיק השקעה אחד.

ועדת ההשקעות דנה בישיבותיה בתמהיל ההשקעות של קופות הגמל המנוהלות על ידי החברה ומקבלת החלטות לגבי הקצאת הנכסים בין האפיקים השונים בהתאם להערכות סיכונים המבוססות על נתונים מאקרו כלכליים ותחזיות לגבי שוקי ההון וגורמי הסיכון. מדדי סיכונים המוצגים לוועדת ההשקעות, כוללים VaR היסטורי, אשר אומד את ההפסד הפוטנציאלי הצפוי לתיק נכסים בשל התממשות סיכוני השוק לאופק של חודש בהסתברויות שונות קבועות מראש. מדד ה-VaR מחושב אחת לרבעון עבור כל הקופות. בנוסף, מוצגות תוצאות השפעת תרחישי קיצון על הקופות ונבחנים המתאמים בין אפיקי ההשקעה השונים. ועדת ההשקעות מקבלת גם דיווחים רבעוניים בדבר החשיפות הבאות: חשיפה למנפיק, חשיפה לקבוצת לווי, חשיפה לדירוגים, חשיפה ענפית, חשיפה גיאוגרפית וחשיפה מטבעית.

6.2. סיכוני אשראי

סיכון אשראי הוא הסיכון לאי עמידת צד שלישי בהתחייבויותיו. סיכוני אשראי יכולים לנבוע, בין היתר, מאי עמידה במועדי החזר, היעדר יכולת פירעון, מימוש ביטחונות בערך פחות מהמוערך או מירידת ערך כתוצאה משינוי בדירוג אשראי.

פעילות האשראי נעשית בכפוף לתקנות ההשקעה ולחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי ובהתאם למדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון ולהחלטות פרטניות של ועדת ההשקעות. תקנות ההשקעה קובעות מגבלות חשיפה ללווה בודד ולקבוצת לוויים וכן מגבלות על מתן אשראי בהתאם לסוגי בטחונות וכיוצא"ב. חוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי מתווים תשתית לתמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית ומטרתם להבטיח קיומם של מנגנוני בקרה ופיקוח לניהול סיכוני אשראי להם חשופה הקופה. בהתאם לחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי, מינו הגופים המוסדיים בקבוצה מנהל מערך אשראי לא סחיר, ונקבעו נהלים העוסקים בניהול סיכוני אשראי. חוזר ועדת חודק קובע הוראות לקביעת פרמטרים להתייחסות גופים מוסדיים המעמידים אשראי באמצעות רכישת אגרות חוב לא ממשלתיות, ובין היתר, באמצעות הרחבת תהליך האנליזה המתקיים בחטיבת ההשקעות טרם רכישת איגרת חוב וקביעת מדיניות ביחס לרכישת איגרות חוב, הכוללת, בין היתר, הכללת תניות חוזיות שונות ואמות מידה פיננסיות. בעקבות חוזר המפקח בנושא טיפול בחובות בעייתיים ופעולות לגביית חוב, הוקם פורום חוב ומונה מנהל לפורום אשר תפקידו להעריך מצב חובות בעייתיים ולהבטיח כי מתקיימים תהליכי מעקב ובקרה שוטפים.

מדיניות החשיפה לאשראי, אשר אושרה על-ידי הדירקטוריון, מתייחסת למגבלות לחשיפה כוללת לקבוצת לוויים ולחמשת הבנקים הגדולים, מגבלות חשיפה לנכסי חוב על פי דירוג והאצלת סמכויות שונות לחטיבת ההשקעות, ועדת אשראי וועדת ההשקעות.

טרם מתן אשראי לא סחיר מתבצע תהליך, באמצעות מודל דירוג פנימי, להערכת איתנות הגופים אליהם נחשפת הקופה ויכולת הפירעון שלהם. כמו כן הקופה עוקבת באופן שוטף אחר יכולת הפירעון ואיכות הבטוחות.

כמו כן מתבצע כימות של סיכוני האשראי הגלומים בנכסי ההשקעה, באמצעות בחינת הדירוג הממוצע של החוב הלא ממשלתי בתיקים האמורים והערכת והצגת התפתחות ההפסד הצפוי (EL) וההפסד הלא-צפוי (UL) בגין סיכוני האשראי בנכסי ההשקעה.

6.3. סיכון נזילות

סיכון נזילות ניתן לפיצול על פני שני רבדים: סיכון נזילות ברמת קופת גמל, וסיכון נזילות ברמה מקרו כלכלית.

הסיכון ברובד הראשון נובע מאי ודאות באשר לסכומי משיכות והעברות הכספים על ידי העמיתים. סיכון זה גורם לאי ודאות לגבי היקף החזקת נכסים סחירים ונזילים על מנת שלא להגיע למצב בו לא יהיה ניתן לבצע תשלומים לעמיתים מושכים ומעבירים. סיכון זה קשור בהיקף חסכון העמיתים הזכאים למשיכה אל מול אורך החיים הממוצע של נכסי הקופה ונזילותם וכן מגורמים חיצוניים של הגברת תחרות ומעבר בין קופות גמל.

הגברת התחרותיות הביאה להגדלת הצורך בהתמודדות עם סיכון זה. הקופות נאלצות לשמור רמות נזילות גבוהות יותר כבטחון לביצוע התשלומים וההעברות. העלאת מרכיב הנזילות והקטנת אופק התכנון הפיננסי בשל סיכון זה מקטין את יכולת הקופות לתכנון ארוך טווח בחלק הנזיל המיועד למקרים אלו.

הסיכון ברובד השני נובע מהאפשרות של שינוי טעמי העמיתים בכלל קופות הגמל. מצב זה יכול לגרום למימוש סכומי כספים גדולים בפרק זמן קצר. דרישה כזו עלולה לסכן את יציבות שוק ההון והכספים בארץ. לצורך ניהול סיכון הנזילות קופות הגמל מחזיקות בנכסים נזילים, כגון מזומנים, שווי מזומנים ופיקדונות לתקופה של עד חודש ימים וכן בנכסים בעלי סחירות גבוהה שניתנים למימוש בקלות יחסית.

יש לציין שהחל משנת 2005 עקב כניסת גורם מצטט להערכת שוויים של נכסים לא סחירים, למעשה נוצרה אפשרות למסחר גם בנכסים אלו על פי המחיר המצוטט.

התמודדות עם סיכון זה נעשית בין השאר באמצעות הערכות היחס הנדרש בין הכספים הנזילים בקופות והערכות ההנהלה לגבי היקף המשיכות והעברות הצפוי לבין סך הנכסים הסחירים והנזילים בקופות בתוספת ההפקדות הצפויות המהווים את החלק הזמין בכל רגע מנכסי הקופות.

בנוסף, קיים מודל נזילות ונקבעו מדדים למעקב אחר סיכון הנזילות בפעילות הקופות. מדדי הנזילות מביאים בחשבון מצבי קיצון של משיכות בקופות המנוהלות על ידי החברה בפרט ובענף הגמל בכלל, ואת נזילות הנכסים בתיקים במצבי משבר שונים. ועדת ההשקעות בוחנת על בסיס תקופתי את העמידה ברמת הנזילות ביחס למדדי הנזילות שנקבעו ובוחנת באופן שוטף את צרכי הנזילות והתאמתם לנכסי הקופות על מנת להיערך מראש לשינויים ברמת הנזילות הנדרשת. בקופות נשמרת רמת נזילות מספקת שכן רוב נכסי הקופות הינם נכסים סחירים ו/או נכסים הניתנים למימוש מהיר.

מבחינת הרכב נכסי הקופות והערכות ההנהלה, הנהלת החברה סבורה כי סך הכספים הסחירים והנזילים וצפי ההפקדות מהווים כרית בטחון מספקת לצמצום התממשות סיכון הנזילות כאמור לעיל.

7. נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב

רואה החשבון של החברה לא הפנה את תשומת הלב לעניינים מיוחדים בחוות דעתו. עם זאת, רואה החשבון ציין כי "מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 22 לדוחות הכספיים בדבר התחייבויות תלויות".

8. פרטים על חברי ההנהלה, חברי ועדת השקעות ובקורת, נושאי משרה בכירה, תנאי שכר ורואי החשבון

8.1. פרטי חברי הדירקטוריון, חברי ועדת ההשקעות וחברי ועדת ביקורת

8.1.1. חברי דירקטוריון וועדת ביקורת

שם: מישל סיבוני	מספר ת.ז. 027065697
תאריך לידה:	9.4.1959
מען להמצאת כתבי בי-דין:	רח' העבודה 23, כפר-סבא
נתינות:	ישראלית.
חברות בוועדת דירקטוריון:	לא
דירקטור חיצוני:	לא
מכהן כדירקטור מיום:	26.2.2006 וכיו"ר הדירקטוריון מיום 15.7.2009
מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה:	10
התעסקות עיקרית נוספת:	ראה להלן
האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין:	כן. יו"ר הדירקטוריון, וחבר בוועדה לניהול סיכונים בחברה, מנכ"ל משותף של הראל השקעות, מנכ"ל הראל חברה לביטוח בע"מ, יו"ר דירקטוריון עתידית, קחצ"ק, הראל פנסיה, מנוף פנסיה, חבר ועדת השקעות נוסטרו של הגופים המוסדיים בקבוצת הראל ודירקטור בחברות בקבוצת הראל.
האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד:	לא
השכלה:	תואר ראשון במדעי הטבע פיסיקה ואטמוספירה מהאוניברסיטה העברית ולימודי תעודה בתחום מנהל עסקים למהנדסים.
התעסקות בחמש שנים אחרונות:	משנה למנכ"ל ומנהל חטיבת חסכון ארוך טווח בהראל ביטוח, מכהן בחברות הקבוצה כאמור לעיל.
תאגידיים (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמש כדירקטור:	לא

שם: ליאורה קבורס הדר	מספר ת.ז. 55600159
תאריך לידה:	18.12.1958
מען להמצאת כתבי בי-דין:	האשל 8 א', הרצליה
נתינות:	ישראלית
חברות בוועדת דירקטוריון:	לא
דירקטורית חיצונית:	לא
מכהנת כדירקטור מיום:	19.11.2007
מספר הישיבות בהן השתתפה במשך השנה:	11
התעסקות עיקרית נוספת:	ראה להלן
האם עובדת של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין:	לא
האם בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד:	לא
השכלה:	בוגרת הפקולטה למשפטים (LLB) באוניברסיטה העברית בירושלים
התעסקות בחמש שנים אחרונות:	דירקטורית בהראל השקעות, הראל ביטוח, עתידית גמל, קחצ"ק, הראל פנסיה, מנוף, בעלים בענטל חברה לניהול וסחר בע"מ
תאגידיים (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמש כדירקטור:	ענטל חברה לניהול וסחר בע"מ.

שם : מרים מילה
 תאריך לידה :
 מען להמצאת כתבי בי- דין :
 נתינות :
 חברות בועדת דירקטוריון :
 דירקטורית חיצונית :
 מכהנת כדירקטורית מיום :
 התעסקות עיקרית נוספת :
 מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה :

מספר ת.ז. 3419488
 1942
 רחוב כרמל 31, ראש העין
 ישראלית.
 כן. חברת ועדת ביקורת
 לא.
 26.2.2006
 ראה להלן
 ישיבות דירקטוריון - 10
 ישיבות ועדת ביקורת - 7
 לא.
 לא.
 האם עובדת של התאגיד, חברה בת חברה
 קשורה או של בעל עניין :
 האם בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :
 השכלה :
 התעסקות בחמש שנים אחרונות :

תאגידים (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמש
 כדירקטור :

שם : דורון גינת
 תאריך לידה :
 מען להמצאת כתבי בי- דין :
 נתינות :
 חברות בועדת דירקטוריון :
 דירקטור חיצוני :
 מכהן כדירקטור מיום :
 מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה :

מספר ת.ז. 022757231
 8.5.1967
 מושב עין ורד
 ישראלית
 לא
 לא
 15.7.2009
 ישיבות דירקטוריון - 10

האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה
 קשורה או של בעל עניין :
 האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :
 השכלה :
 התעסקות בחמש שנים אחרונות :

תאגידים (מלבד חברות הקבוצה) בהם
 משמש כדירקטור :

כן, מנהל חטיבת חסכון ארוך טווח בהראל ביטוח.
 לא
 תואר ראשון בכלכלה, תואר שני בכלכלה התמחות משנית
 במימון, אוניברסיטת תל-אביב.
 מנהל חטיבת חסכון ארוך טווח בהראל ביטוח, מנכ"ל הראל
 ניהול קרנות פנסיה בע"מ, משנה למנכ"ל הראל חברה
 לביטוח בע"מ.
 לא.

שם : עמוס אפשטיין
 תאריך לידה :
 מען להמצאת כתבי בי- דין :
 נתינות :
 חברות בועדת דירקטוריון :
 דירקטור חיצוני :
 מכהן כדירקטור מיום :
 מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה :

מספר ת.ז. 00394510
 4.11.1942
 קיבוץ כפר עזה
 ישראלית
 כן חבר ועדת ביקורת.
 כן בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית
 18.12.2011
 ישיבות דירקטוריון - 11
 ישיבות ועדת ביקורת - 7
 ראה להלן
 לא
 לא
 תואר ראשון בכלכלה מהפקולטה לחקלאות ברחובות,
 האוניברסיטה העברית
 יו"ר דירקטוריון עתודות הותיקה - קרן פנסיה, יו"ר
 דירקטוריון ביטוח חקלאי, דירקטור בלאומי פרטנר, מנכ"ל
 מעיינות עדן
 צינורות המזרח התיכון, דרך ארץ, נתיבי היובל.

התעסקות עיקרית נוספת :
 האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה
 קשורה או של בעל עניין :
 האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :
 השכלה :
 התעסקות בחמש שנים אחרונות :

תאגידים (מלבד חברות הקבוצה) בהם
 משמש כדירקטור :

החברה רואה את מר אפשטיין כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי של
 דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92 (א) לחוק החברות.

מספר ת.ז. 22648786	שם : גילי כהן
25.8.1966	תאריך לידה :
עמוס 10 רמת גן	מען להמצאת כתבי בי- דין :
ישראלית	נתינות :
כן חבר ועדת ביקורת	חברות בוועדת דירקטוריון :
כן בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.	דירקטור חיצוני :
24.1.2012	מכהן כדירקטור מיום :
ישיבות דירקטוריון - 11	מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה :
ישיבות ועדת ביקורת - 7	התעסקות עיקרית נוספת :
ראה להלן	האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין :
לא	האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :
לא	השכלה :
תואר ראשון (בהצטיינות) בכלכלה וגיאוגרפיה מהאוניברסיטה העברית בירושלים. תואר שני במנהל עסקים מהאוניברסיטה העברית בירושלים.	התעסקות בחמש שנים אחרונות :
מנהל אגף השקעות ומנהל השקעות ראשי בבית ההשקעות אקסלנס - נשואה.	תאגידים (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמש כדירקטור :
דירקטור בהכשרת הישוב	

החברה רואה את מר כהן כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92 (א) לחוק החברות.

מספר ת.ז. 071443444	שם : אפרים דרור
24.6.1946	תאריך לידה :
קדושי השואה 18 תל-אביב	מען להמצאת כתבי בי- דין :
ישראלית	נתינות :
כן. יו"ר ועדת ביקורת	חברות בוועדת דירקטוריון :
כן. בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.	דירקטור חיצוני :
1.4.2013	מכהן כדירקטור מיום :
ישיבות דירקטוריון - 9	מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה :
ישיבות ועדת ביקורת - 7	האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין :
לא	האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד :
לא	השכלה :
בוגר לימודי תעודה בראיית חשבון מהאוניברסיטה העברית בירושלים.	התעסקות בחמש שנים אחרונות :
שותף במשרד רואי חשבון קוסט פורר גבאי את קסירר.	תאגידים (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמש כדירקטור :
דירקטור בקרדן רכב בע"מ.	

החברה רואה את מר דרור כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92 (א) לחוק החברות.

מספר ת.ז. 003372166	שם : אברהם רינות
19.10.1939	תאריך לידה :
בית הגלבוע 13, תל-מונד	מען להמצאת כתבי בי- דין :
ישראל	נתינות :
יו"ר ועדת ביקורת	חברות בוועדת דירקטוריון :
כן	דירקטור חיצוני :
31.10.2007	החל ככהונתו :
12.1.2014	סיים כהונתו :

8.1.2. חברי ועדת השקעות

שם:	יהודה דרורי, יו"ר
תאריך לידה:	1942
מען להמצאת כתבי בי-דין:	י.ל. גורדון 9 תל-אביב
נתינות:	ישראלית
נציג חיצוני:	כן. בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
מכהן כחבר ועדת השקעות מיום:	1.6.2013
מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה:	36
האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד:	לא
השכלה:	תואר ראשון בכלכלה והיסטוריה כללית ו- M.A. במנהל עסקים התמחות במימון.
התעסקות בחמש שנים אחרונות:	דירקטור ביו בנק בע"מ, דירקטור בבנק לאומי לישראל בע"מ
תאגידי (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמש כדירקטור:	לא.

החברה רואה את מר דרורי כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92 (א) לחוק החברות.

שם:	יאיר נצר
תאריך לידה:	20.3.1947
מען להמצאת כתבי בי-דין:	עקיבא 21 רעננה
נתינות:	ישראלית.
נציג חיצוני:	כן. בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
מכהן כחבר ועדת השקעות מיום:	17.05.2009
מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה:	36
האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל ענין:	לא
האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד:	לא
השכלה:	תואר ראשון בכלכלה ו- M.B.A. במנהל עסקים, אוניברסיטת תל-אביב.
התעסקות בחמש שנים אחרונות:	לא.
תאגידי (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמש כדירקטור:	לא.

החברה רואה את מר נצר כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92 (א) לחוק החברות.

שם: אורלי בן יוסף
תאריך לידה:
 מען להמצאת כתבי בי-דין:
 נתינות:
 חברות בועדת דירקטוריון:
 נציגה חיצונית:
 מכהנת כחברת ועדת השקעות מיום:

מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה:
 האם עובדת של התאגיד, חברה בת חברה קשורה או של בעל עניין:
 האם בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד השכלה:
 התעסקות בחמש שנים אחרונות:
 תאגידיים (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמשת כדירקטורית:

מספר ת.ז. 56590102
 26.9.1960
 יגאל ידן 11, חולון
 ישראלית.
 חברת ועדת השקעות
 כן. בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
 16.12.2009

36
 לא
 לא
 תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה, אוניברסיטת תל-אביב.
 חברה בועדת השקעות של מגדל חברה לביטוח בע"מ, חברה בועדת ביקורת, בועדה לבחינת הדוחות הכספיים ובוועדת תגמול באלקטרה בע"מ, דירקטורית ביו-בנק חיתום.
 אלקטרה בע"מ, דירקטורית, חברה בועדת ביקורת, בועדה לבחינת הדוחות הכספיים ובוועדת תגמול בחברת לודן חברה להנדסה בע"מ.

החברה רואה את גב בן יוסף כבעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92 (א) לחוק החברות.

שם: דורון כהן
תאריך לידה:
 מען להמצאת כתבי בי-דין:
 נתינות:
 נציג חיצוני:
 מכהן כחבר ועדת השקעות מיום:

מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה:
 האם בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד השכלה:
 התעסקות בחמש שנים אחרונות:
 תאגידיים (מלבד חברות הקבוצה) בהם משמש כדירקטור:

מס. ת.ז. 069418945
 9.8.1964
 אגוז 2, רעות 71908
 ישראלית
 לא
 בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
 1.4.2013

36
 לא
 בוגר כלכלה ומינהל עסקים ומוסמך במינהל עסקים (התמחות ראשית במימון), האוניברסיטה העברית ירושלים.
 דירקטור בהראל השקעות, דירקטור בהראל ביטוח, דירקטור בהראל פיננסים, יו"ר ועדת אשראי של קבוצת הראל, חבר ועדה לניהול סיכונים של קבוצת הראל, חבר ועדת השקעות נוסטרו של הגופים המוסדיים של קבוצת הראל, מנכ"ל קו-אופ הריבוע הכחול אגודה לשירותים בע"מ, דירקטור בבנק לאומי לישראל בע"מ, דירקטור בקרן לקואופרציה ה.ע.ל תשורה בע"מ וחברות בנות שלה, דירקטור בגמא קפיטל בע"מ.
 צ'מפיון מוטורס בע"מ, טריגר די.סי אחזקות בע"מ וטריגר די.סי בע"מ.

שם: **גילי כהן**
 תאריך לידה:
 מען להמצאת כתבי בי-דין:
 נתינות:

מס. ת.ז. 22648789
 25.8.1966
 עמוס 10 רמת חן, רמת גן.
 ישראלית

נציג חיצוני:

כך
 בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.

מכהן כחבר ועדת השקעות מיום: 3.1.2012

מספר הישיבות בהן השתתף במשך השנה: 32
 האם עובד של התאגיד, חברה בת חברה
 קשורה או של בעל ענין:
 לא
 תואר ראשון בכלכלה וגאוגרפיה ותואר שני במנהל עסקים,
 האוניברסיטה העברית ירושלים.
 מנהל אגף השקעות ומנהל השקעות ראשי באקסלנס
 נשואה.
 התעסקות בחמש שנים אחרונות:
 תאגידיים (מלבד חברות הקבוצה) בהם
 משמש כדירקטור:
 לא
 האם בן משפחה של בעל ענין אחר בתאגיד:
 לא
 החברה רואה את מר החברה רואה את מר כהן כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי
 של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92 (א) לחוק החברות.

8.2. שכר הדירקטורים:

שכר הדירקטורים לשנת 2014 מסתכם בכ- 299 אלפי ש"ח.

8.3. במהלך שנת 2014 נערכו 11 ישיבות דירקטוריון, 7 ישיבות ועדת ביקורת 36 ישיבות ועדת השקעות.

8.4. פרטים על נושאי משרה בכירה בתאגיד:

שם: **חגית ציטיאט-לוי**
 שנת לידה:
 התפקיד בתאגיד:
 תפקיד בחברה קשורה של התאגיד או בבעל
 עניין בו:

מספר ת.ז. 058424144
 1963
 מנכ"לית
 מנכ"לית הראל עתידית קופות גמל בע"מ, מנכ"לית
 ודירקטורית בקרן החסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופת
 גמל בע"מ.

האם בת משפחה של נושא משרה בכירה אחר
 בתאגיד או בבעל ענין בו:
 לא
 השכלה:
 תואר ראשון ושני בכלכלה מאוניברסיטת תל-אביב.
 מנכ"לית החברה, מנכ"לית הראל עתידית קופות גמל בע"מ,
 מנכ"לית ודירקטורית בקרן החסכון לצבא הקבע - חברה
 לניהול קופת גמל בע"מ.
 8.5.2007

נסיון עסקי בחמש שנים אחרונות:
 תאריך תחילת כהונה:

שם: **רם גבל**
 שנת לידה:
 התפקיד בתאגיד:
 תפקיד בחברה קשורה של התאגיד או בבעל
 עניין בו:

מספר ת.ז. 024960593
 1970
 סמנכ"ל כספים
 סמנכ"ל כספים של חברות הפנסיה ושל חברות בקבוצת הראל

האם בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר
 בתאגיד או בבעל ענין בו:
 לא
 השכלה:
 תואר ראשון במנהל עסקים, בעל רישיון רואה חשבון.
 סמנכ"ל כספים בחברה, סמנכ"ל כספים בחברות הגמל
 שבקבוצה, סמנכ"ל כספים בחברות הפנסיה שבקבוצה,
 23.6.2008

נסיון עסקי בחמש שנים אחרונות:
 תאריך תחילת כהונה:

שם: צחי דברת
שנת לידה:
התפקיד בתאגיד:
תפקיד בחברה קשורה של התאגיד או בבעל עניין בו:
האם בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר בתאגיד או בבעל עניין בו:
השכלה:
ניסיון עסקי בחמש שנים אחרונות:
תאריך תחילת כהונה:

מספר ת.ז. 028833697
 1972
 סמנכ"ל תפעול
 מנהל תפעול בעתידית קופות גמל ובקרן החסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ.
 לא.
 תואר ראשון בכלכלה וניהול, תואר שני במנהל עסקים.
 מנהל תפעול בחברה, בעתידית קופות גמל ובקרן החסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ
 1.8.2007

שם: דניאלה פיק
שנת לידה:
התפקיד בתאגיד:
תפקיד בחברה קשורה של התאגיד או בבעל עניין בו:
האם בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר בתאגיד או בבעל עניין בו:
השכלה:
ניסיון עסקי בחמש שנים אחרונות:
תאריך תחילת כהונה:

מספר ת.ז. 027376524
 1974
 מנהלת בקרה ופרויקטים, סמנכ"ל
 מנהלת בקרה ופרויקטים בהראל עתידית קופות גמל ובקרן החסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ
 לא.
 תואר ראשון במנהל עסקים ובעלת רישיון רואה חשבון
 מנהלת בקרה ופרויקטים בהראל עתידית קופות גמל ובקרן החסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ.
 1.1.2008

שם: מיטל בישיץ-חזן
שנת לידה:
התפקיד בתאגיד:
תפקיד בחברה קשורה של התאגיד או בבעל עניין בו:
האם בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר בתאגיד או בבעל עניין בו:
השכלה:
ניסיון עסקי בחמש שנים אחרונות:
תאריך תחילת כהונה:

מספר ת.ז. 28017226
 1970
 מנהלת ערוצי שיווק ושימור לקוחות של החברה, סמנכ"ל
 מנהלת ערוצי שיווק ושימור לקוחות של החברה בהראל עתידית קופות גמל ובקרן החסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ.
 לא.
 תואר ראשון בכלכלה וניהול, תואר שני במנהל עסקים, בעלת רישיון לשיווק פנסיוני.
 מנהלת ערוצי שיווק ושימור לקוחות של החברה בהראל עתידית קופות גמל ובקרן החסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ.
 1.1.2010

8.5. תנאי שכר

חלק מנושאי המשרה הבכירים בחברה אינם מועסקים על ידי החברה אלא על ידי חברות אחרות בקבוצת הראל. יתר נושאי המשרה הבכירים מועסקים על ידי החברה, אולם מקדישים את עיקר עבודתם עבור חברות אחרות בקבוצת הראל, לרבות במסגרת חטיבת חסכון ארוך טווח הכוללת חברות מנהלות נוספות, והחברה אינה נושאת, הלכה למעשה, בחלק הארי של עלות העסקתם. לפיכך, קיים קושי בייחוס וכימות שיעור היקף העסקתם של אותם נושאי המשרה בענייניה של החברה ובהוצאות השכר של החברה בגינם, אשר בחלק הארי שלהן נושאת חברה אחרת בקבוצת הראל.

8.6. רואה החשבון המבקר

רואי החשבון המבקרים של החברה הינם משרד סומך חייקין, ממגדל המילניום, רח' הארבעה 17 תל-אביב. שם השותפה המטפלת - רו"ח חגית קרן.

9. תיאור אופן ניהול החברה**9.1. תיאור כללי של נוהל עבודת הדירקטוריון וועדותיו**

בהתאם לחוזר המפקח ולתקנות הדירקטוריון וועדותיו, דירקטוריון החברה קבע נוהל עבודת הדירקטוריון, אשר כולל הוראות בקשר עם הנושאים שייזונו בדירקטוריון, תדירותם, אופן זימון וניהול ישיבות הדירקטוריון ועוד.

דירקטוריון החברה מתכנס לפחות 8 פעמים בשנה.

בהתאם לתקנות נדרש דירקטוריון של חברה מנהלת למנות וועדת השקעות. עבור כספי העמיתים ופוליסות תלויות תשואה המנוהלים על ידי הגופים המוסדיים בקבוצת הראל פועלת ועדת השקעות עמיתים (כיום ועדת ההשקעות הינה בדרך כלל בעלת הרכב חברים זהה לכל אחד מהגופים המוסדיים, והיא מקיימת את דיוניה עבור כלל הגופים המוסדיים במשותף), המורכבת מנציגים חיצוניים. ישיבות ועדת השקעות עמיתים מתקיימות אחת לשבועיים לפחות.

בחברה מכהנת ועדת ביקורת.

כדי לחזק את תהליך מתן האשראי, החליטה החברה להקים "ועדת אשראי" שתהיה מורכבת מאנשים חיצוניים שאינם נמנים על עובדי הקבוצה. חברי ועדת האשראי של הקבוצה הם: מר דורון כהן (יו"ר הוועדה), מר דוד גרנות, מר אהרון קצ'רגינסקי, מר רוני וולפמן, ומר יהודה דרורי.

9.2. מתכונת קבלת החלטות על השקעות החברה עבור הקופות שבניהולה

ועדת ההשקעות דנה בכל ישיבה בהרכב הנכסים של הקופות והמסלולים השונים, בהתפתחויות השונות בשווקים השונים ובציפיות להתפתחויות עתידיות. במקביל, בוחנת ועדת ההשקעות את הסיכונים והחשיפות של הקופות והמסלולים השונים, תוך בחינת רמת הנזילות הנדרשת. על בסיס הנ"ל, מקבלת ועדת ההשקעות החלטות לגבי שינויים והתאמות שיש לבצע בהרכב הנכסים של הקופות והמסלולים, וכן מאשרת עסקאות בנכסים לא סחירים כגון נדל"ן, אשראי, קרנות השקעה וכיו"ב.

מנהלי ההשקעות של החברה מבצעים באופן שוטף את ההשקעות הנדרשות עבור הקופות ומסלוליהן, בהתאם להחלטות ועדת ההשקעות דלעיל.

מנהלי ההשקעות עובדים בצוותים מקצועיים הנבדלים על פי תחום התמחותם. ניהול ההשקעות מתבצע בצורה רוחבית עבור כל הקופות, כאשר ניירות הערך הסחירים מנוהלים באמצעות סלי השקעה ייעודיים.

9.3. ביצוע הקצאות ההשקעות בין קופות הגמל שבניהול החברה (נהלי פיצול)

בהתאם לאישור המפקח, רוב ההשקעות הסחירות של רוב קופות הגמל שבניהול החברה מבוצעות באמצעות "סלי השקעה". "סלי השקעה" הינן שותפות של כלל הגופים המוסדיים בקבוצת הראל, כאשר כל סל השקעה הינו בהתאם לאפיקי ההשקעה השונים (כגון: מניות בארץ, אג"ח קונצרני צמוד, אג"ח ממשלתי צמוד וכו'), ושיעור הבעלות בו נקבעת באופן יחסי להשקעות הגופים השונים בכל סל. מנגנון זה מבטיח פיצול נכון של ההשקעות בין המסלולים השונים ופיזור גבוה של הנכסים.

שאר ההשקעות מבוצעות באמצעות חשבון מפצל. בחשבון זה נערכות כל פעילויות ההשקעה, דהיינו קנייה ומכירה, ובסוף כל יום מפוצלות פרופורציונאלית בין הקופות, על פי קריטריונים מוגדרי או לפי צרכי הקופה או הקופות שעבורן מתבצעת הפעולה. על פי הנהלים, במקרה בו מבוצעת פעולה ופעולה הפוכה באותו היום, חייב מנהל ההשקעות שמבצע את הפיצול בין הקופות לתעד את הקריטריונים לפיו בוצע הפיצול.

9.4. נהלי בקרה על ביצוע ההשקעות

יישום הנחיות ועדת ההשקעות מתבצע על ידי מנהלי ההשקעות על בסיס מערכת המציגה את הרכב תיק ההשקעות לעומת הרכב שעליו החליטה ועדת ההשקעות. ביצועי מנהלי ההשקעות ועמידתם בהנחיות נבדקים באופן יומי על ידי הנהלת חטיבת ההשקעות, יחידת הבקרה ויחידת ניהול הסלים. רישום ההשקעות מתבצע על ידי הגופים המתפעלים שהינם חיצוניים לחטיבת ההשקעות ובלתי תלויים בה. כמו כן, חטיבת הכספים נעזרת ברישומי "צל" של הנכסים למטרות בקרה וניהול רוחבי של הנכסים בהראל. לועדת ההשקעות מוצג הרכב התיקים מבחינת היקף נכסים ושיעור ההשקעה בכל אפיק השקעה. הנתונים כאמור מוצגים נכון למועד הסמוך לכינוסה של ישיבת ועדת ההשקעות וכן מוצגים נתוני השוואה למועד הישיבה הקודמת, תוך פירוט הפעילות שבוצעה. פעילות החטיבה מבוקרת על ידי יחידת הבקרה, יחידת ניהול הסיכונים וביקורת הפנים והיא מתבססת על הוראות הדין, מדיניות ההשקעה הכללית של

הדירקטוריון, המדיניות המוצהרת לעמיתים, מדיניות ההשקעה שנקבעת מעת לעת על ידי ועדת ההשקעות, החלטות ספציפיות של ועדת ההשקעות ונהלים פנימיים.

סיכוני השוק מנוהלים בהתאם לתקנות ההשקעה ולמדיניות הכוללת של הדירקטוריון וועדת ההשקעות. גופים אלה מקבלים דיווחים על תיקי ההשקעות השונים של החברה, על שינויים בשווקי הכספים וההון, שיעורי הריבית, שערי חליפין ואינפלציה, לרבות ניהול הנכסים מול ההתחייבויות הרלבנטיות. בהתבסס על מידע זה קובע הדירקטוריון מגבלות השקעה למסלולים הכלליים וכן מגבלות פיזור (חשיפה למנפיק, חשיפה לקבוצת לזים) ומגבלות דירוג (חשיפה כוללת לרמות הדירוג השונות) (למשל קבוצת דירוג A ומטה) בארץ ובח"ל. ועדת ההשקעות קובעת את רמות החשיפה לאפיקי ההשקעה השונים, וזאת במסגרת החלטות ההשקעה ומדיניות ההשקעה המוצהרת של כל מסלול הנקבעת אחת לשנה ואשר מנחה את חטיבת ההשקעות של הקבוצה, המנהלת עבור החברה את השקעותיה.

מנהלי הפעילויות השונות בתחום ההשקעות בחטיבת ההשקעות בקבוצה אחראים לביצוע בקרה על הפעילות שמבוצעת ביחידה שבאחריותם. לצורך בקרת הפעילות נעזרת הקבוצה במערכות ממוחשבות ובדוחות המתריעים במקרה של חריגה או קירבה למגבלה. כל מקרה של חריגה מהגדרות ומנהלים מדווח ומטופל באופן שוטף. דירקטוריון החברה קובע מגבלות חשיפה לנכסים ולסיכונים השונים.

החל מיום 5 באוגוסט 2007 מכהנת ועדת אשראי משותפת לכלל הגופים המוסדיים בקבוצת הראל. ועדת האשראי הוקמה בהתאם לחוזר גופים מוסדיים שמספרו 2007-9-15 בעניין "ניהול סיכוני אשראי אגב פעילות השקעות".

ועדת האשראי משמשת כפורום ממליץ ומבקר לאשראי מסחרי (Corporate Lending) שיבוצע במסגרת פעילות ההשקעה של הגופים המוסדיים בקבוצה וכן כפורום מחליט לגבי סוגי עסקאות שועדת ההשקעות קבעה לגביהם, אם וככל שקבעה, כי סמכות האישור תהיה נתונה לוועדת האשראי. ההחלטות על אישור האשראי נעשות על ידי וועדות ההשקעה של כל אחד מהגופים בקבוצה. הועדה דנה באשראי לא סחיר, כהגדרתו בחוזר המפקח, ללווה או לקבוצת לזים במצטבר. הועדה מייעצת גם לדירקטוריון לגבי חשיפת האשראי הכוללת לכל סוג לווה. לפי בקשות של ועדת ההשקעות, שיתייחסו למקרים פרטניים או לסוגים של מקרים, ועדת האשראי תדון גם באשראי סחיר ותהווה גורם ממליץ לוועדת ההשקעות לגבי השקעה או המשך החזקה באג"ח סחיר. הועדה אחראית גם לאשר: את מוצרי האשראי הקמעונאי שיבוצעו על ידי גופים שונים בקבוצה; את המודלים לדירוג אשראי (מסחרי וקמעונאי) שיפותחו בקבוצה.

במהלך אוקטובר 2007 הוקמה יחידת "מידל אופיס" שתפקידה לחזק את הבקרה על ניהול ההשקעות ואופן רישום הנכסים.

בנוסף להקמת יחידת ה"מידל אופיס" מונה בקר, רו"ח ביחידת הכספים של החברה, למטרת הגברת הבקרה על הרישומים החשבונאיים והדיווחים של הגוף המתפעל.

10. תיאור נוהל השימוש בזכויות ההצבעה של המניות המוחזקות על ידי קופות הגמל**10.1. השתתפות באספות כללית**

קבוצת הראל התקשרה עם חברת אנטרופי שירותי מחקר כלכלי בע"מ ("חברת אנטרופי"), המעניקה שירותי ייעוץ מקצועי לגופים מוסדיים, ובכלל זה להראל, לגבי אופן ההצבעה באסיפות כלליות. הראל רואה חשיבות רבה בהשתתפות באסיפות כלליות ובגיבוש עמדתה ביחס לנושאים המובאים להצבעה באסיפות הכלליות באופן עצמאי ותוך הסתייעות בגורמים המקצועיים העומדים לרשותה, הן החיצוניים והן הפנימיים. טרם ביצוע הצבעה באסיפות הכלליות, וככל שחברת אנטרופי מספקת את המלצתה בקשר לנושא ההצבעה שעל הפרק, מעבירה אנטרופי להראל נתונים רלוונטיים בקשר עם הנושאים שעומדים להצבעה ומעבירה להראל את המלצתה באשר לדרך ההצבעה המומלצת בקשר עם נושאים אלו. המידע הנ"ל מועבר על ידי אנטרופי למחלקת המידל אופיס ואל מנהל חטיבת ההשקעות בהראל, אלא אם מנהל חטיבת ההשקעות מורה על העברת החומר לסגנו או למנהל מחלקת מחקר או ליו"ר פורום חוב, ו/או יחידת האשראי ו/או היעוץ המשפטי, לפי העניין, לצורך בחינת אופן ההצבעה ועמידתו במדיניות ההצבעה באסיפות הכלליות של החברה. ככל שחברת אנטרופי אינה מספקת את המלצתה בקשר לנושא מסוים, אזי תבחן הראל את אופן הצבעתה באסיפה הכללית באמצעות הגורמים המקצועיים הפנימיים העומדים לרשותה כאמור לעיל. לאחר שהחברה מקבלת החלטה באשר לדרך ההצבעה הרצויה, מועברת הוראת הצבעה לאנטרופי כנציגת קבוצת הראל באסיפות הכלליות. יובהר, המלצות הגורם המקצועי בקשר להצבעות השונות אינן מחייבות את הראל, אלא הן משמשות כבסיס להחלטתה, כך שלהראל נותר שיקול דעת באשר לאופן הצבעתה, זאת בשים לב, בין היתר, למדיניות ההצבעה שאושרה על ידי דירקטוריון הראל וועדת ההשקעות.

10.2. הגוף המייצג באסיפות כלליות

חברת אנטרופי

10.3. אופן ותדירות הדיווח לוועדת ההשקעות על אופן ההצבעה באסיפות הכלליות

אחת לשישים יום לפחות נמסר דיווח מפורט לוועדת ההשקעות לגבי אופן ההצבעות באסיפות השונות, לרבות הסיבות בעטיין החברה לא הצביעה בהתאם להמלצת ההצבעה של חברת אנטרופי.

10.4. דיון בוועדת ההשקעות בנוגע לנוהל הצבעות ועדכונו

כאמור, אחת לשישים יום מתקיים דיון בנושא הצבעות באסיפות כלליות. כמו כן, אחת לשנה מתקיים דיון במסגרתו נקבעת המדיניות של קבוצת הראל באשר לאופן ההצבעה בנושאים שונים שמועלים באסיפות כלליות.

10.5. יישום הנוהל הלכה למעשה

קופות הגמל שבניהול החברות המנהלות של קופות גמל בקבוצת הראל השתתפו בשנת 2014 ב- 627 אספות כלליות.

מידת השפעה באופן כללי על ההחלטות שנתקבלו	מס' פעמים בשנת 2014	הקו המנחה להצבעה
נמוכה	1,337	בעד ההחלטה המוצעת
נמוכה	315	נגד ההחלטה המוצעת
0	0	נמנע

11. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי של גוף מוסדי**בקרות ונהלים לגבי הגילוי:**

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2014 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

דירקטוריון החברה מודה לעובדי החברה והנהלתה על המסירות והתרומה לפעילותה של החברה.

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

חגית ציטיאט-לוין
מנכ"ל

תאריך: 18 במרס, 2015

הצהרה (Certification)

אני, חגית ציטיאט-לוי, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לשנת 2014 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

חגית ציטיאט-לוי, מנכ"ל

18 במרס, 2015

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (Certification)

אני, רם גבל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לשנת 2014 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רם גבל, סמנכ"ל כספים

18 במרס, 2015

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של החברה המנהלת תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של COSO (1992). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2014, הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

יו"ר הדירקטוריון : מישל סיבוני

מנכ"ל : חגית ציטיאט-לוי

סמנכ"ל כספים : רם גבל

תאריך אישור הדוח : 18 במרס 2015

הראל גמל והשתלמות בע"מ

**דוחות כספיים
ליום 31 בדצמבר 2014**

תוכן העניינים

עמוד

2	דוח רואי החשבון המבקרים
3	דוח רואי החשבון המבקרים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי
	דוחות כספיים
4	דוחות על המצב הכספי
5	דוחות רווח והפסד
6	דוחות על הרווח הכולל
7	דוחות על השינויים בהון
9	דוחות על תזרימי המזומנים
10	ביאורים לדוחות הכספיים

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הראל גמל והשתלמות בע"מ

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן - החברה) לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התש"ל"ג-1973. על פי תקנים אלה, נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בהון ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ובהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית (1992) שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 18 במרס 2015 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 22א' לדוחות הכספיים בדבר התחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

18 במרס 2015

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הראל גמל והשתלמות בע"מ בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן - "החברה") ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית (1992) שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן: "COSO"). הדירקטוריון וההנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי דיווח בינלאומי (International Financial Reporting Standards), ובהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר. בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה שהיא גוף מוסדי כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי דיווח בינלאומיים (International Financial Reporting Standards), ובהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון וההנהלה של החברה; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשובה לסיכון שבקורות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2014, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית (1992) שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של החברה לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013 ולכל אחת משלוש השנים שהאחרונה בהן הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 והדוח שלנו, מיום 18 במרס 2015, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים וכן הפניית תשומת לב בדבר התחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

18 במרס 2015

2013	2014		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	באור	
5,452	7,617	6	נכסים
684	469	12	הוצאות רכישה נדחות
21,944	22,440	7	נכסים בגין הטבות לעובדים
		8	חייבים ויתרות חובה
27,466	29,480		השקעות פיננסיות
			נכסי חוב סחירים
3,328	12,021	9	מזומנים ושווי מזומנים
58,874	72,027		סך כל הנכסים
		10	הון
1,075	1,075		הון מניות
584	695		קרנות הון
34,900	44,923		עודפים
36,559	46,693		סך כל ההון
		11	התחייבויות
7	19		התחייבויות בגין מסים נדחים
1,157	953	12	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
401	1,529		התחייבויות בגין מסים שוטפים
20,750	22,833	13	זכאים ויתרות זכות
22,315	25,334		סך כל ההתחייבויות
58,874	72,027		סך כל ההון וההתחייבויות
רם גבל סמנכ"ל כספים	חגית ציטיאט לויין מנכ"ל	מישל סיבוני יו"ר הדירקטוריון	

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 18 במרס 2015

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

2012	2013	2014	באור	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
52,428	56,971	65,925	14 (ב)	הכנסות
142,809	107,490	113,724	14 (ג)	דמי ניהול מקופות גמל
<u>(142,809)</u>	<u>(107,490)</u>	<u>(113,724)</u>		דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכס ניהול
52,428	56,971	65,925		בניכוי סכומים שהועברו להראל ביטוח
1,225	1,821	811	16	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
7,886	8,713	10,750	17	הכנסות דמי ניהול מצדדים קשורים
-	62	499		דמי טיפול - הקמת הלוואות
<u>61,539</u>	<u>67,567</u>	<u>77,985</u>		סך כל ההכנסות
26,160	28,791	33,425	18	הוצאות
22,832	26,417	28,910	19	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
74	75	57		הנהלה וכלליות
<u>49,066</u>	<u>55,283</u>	<u>62,392</u>		מימון
12,473	12,284	15,593		סך כל ההוצאות
<u>(4,282)</u>	<u>(4,292)</u>	<u>(5,874)</u>	11	רווח לפני מסים על הכנסה
<u>8,191</u>	<u>7,992</u>	<u>9,719</u>		מסים על הכנסה
				רווח לשנה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

2012	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	באור
8,191	7,992	9,719	רווח לשנה
			רווח (הפסד) כולל אחר לשנה :
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
1,247	22	572	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(75)	(612)	(395)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(423)	195	(66)	11 מסים על הכנסה בגין פריטי רווח כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
749	(395)	111	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר לשנה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
-	80	489	רווח אקטוארי מתוכנית הטבה מוגדרת
-	(30)	(185)	מסים על הכנסה בגין פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
-	50	304	סך כל הרווח הכולל האחר לשנה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
749	(345)	415	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר לשנה
8,940	7,647	10,134	סך כל הרווח הכולל לשנה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים	
		למכירה אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח
36,559	34,900	584	1,075
9,719	9,719	-	-
572	-	572	-
(395)	-	(395)	-
489	489	-	-
(251)	(185)	(66)	-
415	304	111	-
46,693	44,923	695	1,075

יתרה ליום 1 בינואר 2014

רווח לשנה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לשנה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד

מדידה מחדש של תוכנית הטבה מוגדרת

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר

סה"כ רווח כולל אחר לשנה, נטו ממס

יתרה ליום 31 בדצמבר 2014

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים	
		למכירה אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח
19,972	18,667	230	1,075
8,191	8,191	-	-
יתרה ליום 1 בינואר 2012			
רווח לשנה			
רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לשנה:			
1,247	-	1,247	-
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה			
(75)	-	(75)	-
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד			
(423)	-	(423)	-
מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר			
749	-	749	-
סה"כ רווח כולל אחר לשנה, נטו ממס			
28,912	26,858	979	1,075
יתרה ליום 31 בדצמבר 2012			
רווח לשנה			
רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לשנה:			
22	-	22	-
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה			
(612)	-	(612)	-
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד			
80	80	-	-
רווחים (הפסדים) אקטואריים מתוכנית הטבה מוגדרת לעובדים			
165	(30)	195	-
מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר			
(345)	50	(395)	-
סה"כ רווח כולל אחר לשנה, נטו ממס			
36,559	34,900	584	1,075
יתרה ליום 31 בדצמבר 2013			

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

2012	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
8,191	7,992	9,719	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת רווח לשנה
			פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
			רווחים נטו מהשקעות פיננסיות:
(902)	(1,637)	(713)	נכסי חוב סחירים
(1)	-	-	השקעות אחרות
(1,277)	(2,035)	(2,165)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
4,282	4,292	5,874	הוצאות מיסים על הכנסה
2,102	620	2,996	
			שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
(3,313)	167	(496)	שינוי בחייבים ויתרות חובה
(856)	(1,716)	2,083	שינוי בזכאים ויתרות זכות
272	(203)	500	שינוי בהתחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
(3,897)	(1,752)	2,087	
			מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה:
(3,911)	(4,976)	(4,985)	מסים ששולמו
110	2	-	מסים שהתקבלו
(3,801)	(4,974)	(4,985)	
2,595	1,886	9,817	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
693	874	616	ריבית שהתקבלה
(5,421)	(1,358)	(1,740)	רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
(4,728)	(484)	(1,124)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
(2,133)	1,402	8,693	עלייה (ירידה) נטו במזומנים ושווי מזומנים
4,059	1,926	3,328	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
1,926	3,328	12,021	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1 - כללי

א. היישות המדווחת

(1) הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברה תושבת ישראל, אשר התאגדה בישראל, וכתובתה הרשמית היא אבא הלל סילבר 3, רמת גן. החברה הינה בבעלות מלאה, בעקיפין, של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - "הראל השקעות" או "חברה אם סופית"), בהיותה מוחזקת ב-100% בידי הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "הראל ביטוח"), חברה בבעלות מלאה של הראל השקעות.

(2) החברה מנהלת שש קופות גמל במסגרתן עשרים ואחד מסלולים, כמפורט להלן:

- הראל השתלמות מסלולית:
 - הראל השתלמות כללי.
 - הראל השתלמות שקלי.
 - הראל השתלמות נץ (מנייתי) (להלן - "הראל נץ").
 - הראל השתלמות שלדג (עד 10% מניות) (להלן - "הראל שלדג").
 - הראל השתלמות אג"ח.
 - הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות) (להלן - "הראל השתלמות ניבה").
- הראל פרופיל אישי למעסיק.
- הראל קופה לפנסיה תקציבית.
- הראל קופה מרכזית לפיצויים.
- הראל עצמה תעוז מסלולית:
 - הראל עצמה תעוז^(*).
 - הראל עצמה שקלי קצר^(*).
 - הראל עצמה ללא מניות^(*).
 - הראל קופת גמל.
 - הראל עצמה שקלי.
 - הראל גמל בז (מנייתי) (להלן - "הראל בז").
 - הראל גמל שחף (עד 10% מניות) (להלן - "הראל שחף").
 - הראל עצמה אג"ח.
- הראל גמל לפיצויים מסלולית^(*):
 - הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד.
 - הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות.
 - הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי.
 - הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי.

(*) מנוהל על ידי החברה עבור הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "הראל ביטוח").

(3) לנכסי קופות הגמל (להלן - "הנכסים") ולהכנסות מאותם נכסים לא ניתן ביטוי בדוחות הכספיים של החברה מאחר ולחברה אין חלק בנכסים, בהכנסות ובהוצאות של קופות הגמל.

ב. מיזוגים

- ביום 23 בספטמבר 2014 מוזג מסלול מט"ח בקופת הראל גמל לפיצויים מסלולית, לתוך מסלול מדד.
- ביום 1 ביולי 2013 נכנס לתוקפו מיזוג טכני של קרן ההשתלמות הראל השתלמות ניבה לתוך קרן ההשתלמות הראל השתלמות מסלולית. המיזוג בוצע בהתאם לבקשה לאישור ביצוע מיזוג טכני מיום 13 בינואר 2013 אשר אושרה על ידי הממונה ביום 20 בפברואר 2013. תקנון קרן ההשתלמות הראל השתלמות מסלולית שונה בהתאם.

באור 1 - כללי (המשך)

ב. מיזוגים (המשך)

- ביום 14 באפריל 2013 הוגשו בקשות להעברת ניהול מרצון ולביצוע מיזוג טכני ביחס לקופת הגמל הראל ניב אשר אושרו על ידי הממונה ביום 18 ביוני 2013. בהתאם לבקשות כאמור, הועברה קופת הגמל הראל ניב, ביום 1 ביולי 2013, מניהולה של החברה, לניהולה של החברה המנהלת הראל עתידית קופות גמל בע"מ ומוזגה לתוך קופת הגמל הראל גילעד גמל, כמסלול השקעה נפרד. במסגרת תיקון תקנון של קופת הגמל הראל גילעד גמל, שונה שמו של מסלול ההשקעה להראל גילעד גמל ניב (עד 10% מניות) (להלן - הראל גילעד גמל ניב). לאור האמור לעיל, בוטל ההסכם בין הראל ביטוח לבין החברה בדבר ניהול הקופה.
 - ביום 1 בינואר 2012 מוזגו מסלולי קופת הראל - תעוז (קופה בבעלות הראל ביטוח ובניהול החברה) ומסלולי קופת הראל גמל (קופה בבעלות החברה) (להלן - הקופות המתמוזגות) לתוך קופת הראל - עצמה (קופה בבעלות הראל ביטוח ובניהול החברה).
- המיזוג בוצע כך שהראל-תעוז מוזגה באופן מלא לתוך הראל-עצמה ואילו הראל קופת גמל מוזגה באופן טכני לתוך הראל-עצמה, באופן שמבנה הבעלויות במסלולים של הקופות המתמוזגות נשמר. שמה של הקופה הממוזגת שונה ל-"הראל עצמה-תעוז". כמו כן, במסגרת המיזוג שונה מסלול ההשקעה השקלי שהיה קיים בקופת הראל - עצמה והפך להיות מסלול "שקלי קצר". המיזוג נעשה בהתאם לאישור הממונה מיום 5 באוקטובר 2011 ואישור מס הכנסה מיום 29 בדצמבר 2011.
- העברת הזכויות התבצעה בדרך של העברת נכסים וכתוצאה מהמיזוגים האמורים לעיל לא היתה פגיעה בעמית הקופות המתמוזגות, למעט שינוי במח"מ הנכסים, ולא נוצרו נכסים או רווחים לחברה המנהלת.

ג. הגדרות

בדוחות כספיים אלה:

(1)	<u>החברה או החברה המנהלת -</u>	הראל גמל והשתלמות בע"מ.
(2)	<u>החברה האם -</u>	הראל חברה לביטוח בע"מ.
(3)	<u>החברה האם הסופית -</u>	הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ.
(4)	<u>קבוצת הראל או הקבוצה -</u>	הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ והחברות המוחזקות על ידה.
(5)	<u>צד קשור -</u>	כמשמעותו בתקן חשבונאות בינלאומי (2009) 24 בדבר צדדים קשורים.
(6)	<u>בעלי עניין -</u>	כמשמעותם בפסקה (1) להגדרת "בעל עניין" בתאגיד בסעיף 1 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968.
(7)	<u>תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - IFRS)</u>	תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ותקני חשבונאות בינלאומיים (IAS) לרבות פרשנויות לתקנים אלה שנקבעו על ידי הועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) או פרשנויות שנקבעו על ידי הועדה המתמדת לפרשנויות (SIC), בהתאמה.
(8)	<u>אגף שוק ההון -</u>	אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.
(9)	<u>הממונה -</u>	הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.
(10)	<u>מדד -</u>	מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

הדוחות הכספיים הוכנו על ידי החברה בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - "IFRS").
הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 18 במרס 2015.

ב. מטבע פעילות ומטבע הצגה

הדוחות הכספיים מוצגים בש"ח, שהינו מטבע הפעילות של החברה, ומעוגלים לאלף הקרוב. השקל הינו המטבע המייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועלת החברה.

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים (המשך)

ג. בסיס המדידה

- הדוחות הוכנו על בסיס העלות ההיסטורית למעט הנכסים וההתחייבויות הבאים:
- מכשירים פיננסיים, נגזרים ואחרים אשר נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד;
 - מכשירים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה;
 - נכסי והתחייבויות מסיים נדחים;
 - נכסים והתחייבויות בגין הטבות לעובדים;

למידע נוסף בדבר אופן המדידה של נכסים והתחייבויות אלו ראה ביאור 3, בדבר עיקרי המדיניות החשבונאית. ערכם של חלק מהנכסים הלא כספיים ופריטי הון שנמדדו על בסיס העלות ההיסטורית, הותאם לשינויים במדד המחירים לצרכן עד ליום 31 בדצמבר 2003, היות ועד למועד זה נחשבה כלכלת ישראל ככלכלה היפר-אינפלציונית.

ד. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם ל-IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של החברה, נדרשה הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

להלן מידע בדבר האומדנים הקריטיים שחושבו על ידי החברה ואשר שינוי מהותי בהם עשוי לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנת הדיווח הבאה:

- (1) שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן - השווי ההוגן של נכסים שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסים פיננסיים שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי באור בלבד, נקבעים באמצעות היוון תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון אינם מתבססים על דירוג האשראי של הנכס אלא על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת מיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. המודל החדש מביא לידי ביטוי באופן עדכני יותר שינויים בפרמיות הסיכון של נכסי החוב, כפי שאלו משתקפים בשוק הסחיר בהתאם לשינויים באותו עשירון. שיעורי הריבית להיוון נקבעים כאמור, על ידי חברה שנבחרה על ידי הממונה לצורך אספקת מידע זה.

ביום 30 בינואר 2012 פרסם משרד האוצר מכרז חדש להקמה ותפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור הגופים המוסדיים לצורך שיעור נכסי חוב לא סחירים (אגרות חוב קונצרניות, הלוואות, פיקדונות וכדומה).

ביום 14 באוקטובר 2012 זכתה חברת שערי ריבית בע"מ במכרז פומבי להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור גופים מוסדיים.

ביום 21 בספטמבר 2014 הודיע הממונה על שוק ההון כי ועדת המכרזים החליטה לפסול את זכיית חברת שערי ריבית בע"מ ולהכריז על חברת מרווח הוגן בע"מ כזוכה במכרז.

עד לסיום ההערכות למעבר למודל מרווח הוגן המעודכן, מרווח הוגן תמשיך לפעול על בסיס המודל הנוכחי.

בשלב זה, אין ביכולת החברה להעריך את השפעת השינוי הצפוי במתודולוגיה על השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים והאם תהיה השפעה כאמור.

נכון ליום 31 בדצמבר 2014, החברה אינה מחזיקה בנכסי חוב שאינם סחירים שהאמור לעיל יחול לגביהם.

- (2) התחייבויות תלויות - כנגד החברה תלויות ועומדות בקשות לאישור תובענות כייצוגיות. בהערכות סיכויי התובענות שהוגשו כנגד החברה, הסתמכה החברה על חוות דעת יועציה המשפטיים. הערכות אלה של היועצים המשפטיים מתבססות על מיטב שיפוטם המקצועי, בהתחשב בשלב בו מצויים ההליכים, וכן על הניסיון המשפטי שנצבר בנושאים השונים וזאת מאחר שתוצאות התביעות שתקבענה בבתי המשפט עלולות להיות שונות מההערכות.

- (3) קביעת ברות השבה של הוצאות רכישה נדחות - ברות ההשבה של הוצאות רכישה נדחות, כאמור בבאור ד3, נבחנת אחת לשנה על בסיס תיק הגמל בכללותו.

ה. ניהול הון - מטרות, נהלים ותהליכים

מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה, עמידה בכל התחייבויותיה לגורמים אחרים, כגון: נותני אשראי ועובדי החברה, וכן על מנת לתמוך בהתפתחות עסקית עתידית. הדירקטוריון מפקח על קיום הון עצמי מזערי הנדרש על פי הנחיות הממונה (ראה ביאור 10 בדבר דרישות ההון של החברה), הנדרש לפעילותה השוטפת של החברה, לרבות רווחיות החברה. לצורך כך, קבע הדירקטוריון כללים לאופן השקעת הנכסים הנזילים של הון העצמי של החברה ומפקח על פעילותה השוטפת של ההנהלה.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

כללי המדיניות החשבונאית המופרטים להלן יושמו בעקביות לכל התקופות המוצגות בדוחות אלה.

א. מכשירים פיננסיים**(1) נכסים פיננסיים שאינם נגזרים****הכרה לראשונה בנכסים פיננסיים**

החברה מכירה לראשונה בחיוביים במועד היווצרותם. יתר הנכסים הפיננסיים הנרכשים בדרך הרגילה (regular way purchase), מוכרים לראשונה במועד קשירת העסקה (trade date) בו החברה הופכת לצד לתנאים החוזיים של המכשיר, משמע, המועד בו התחייבה החברה לקנות או למכור את הנכס. נכסים פיננסיים שאינם נגזרים כוללים השקעות במכשירי חוב, חייבים אחרים ומזומנים ושווי מזומנים.

גריעת נכסים פיננסיים

נכסים פיננסיים נגרעים כאשר הזכויות החוזיות של החברה לתזרימי המזומנים הנובעים מהנכס הפיננסי פוקעות, או כאשר החברה מעבירה את הזכויות לקבל את תזרימי המזומנים הנובעים מהנכס הפיננסי בעסקה בה כל הסיכונים וההטבות מהבעלות על הנכס הפיננסי עוברים למעשה. כל זכות בנכסים פיננסיים שהועברו אשר נוצרה או נשמרה על ידי החברה מוכרת בנפרד כנכס או התחייבות. מכירות נכסים פיננסיים הנעשות בדרך הרגילה (regular way sale), מוכרות במועד קשירת העסקה (date trade), משמע, במועד בו התחייבה החברה למכור את הנכס.

לעניין קיזוז נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות ראה סעיף 3 להלן.

החברה מסווגת נכסים פיננסיים בקבוצות כלהלן:**הלוואות וחיובים**

הלוואות וחיובים הינם נכסים פיננסיים שאינם נגזרים בעלי תשלומים קבועים או הניתנים לקביעה שאינם נסחרים בשוק פעיל. נכסים אלו מוכרים לראשונה בשווי הוגן בתוספת עלויות עסקה הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה לראשונה, נמדדים בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית, בניכוי הפסדים לירידת ערך.

הלוואות וחיובים כוללים מזומנים ושווי מזומנים וחיובים אחרים. מזומנים ושווי מזומנים כוללים יתרות מזומנים הניתנים לשימוש מיידי ופיקדונות לפי דרישה. שווי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר אשר משך הזמן ממועד ההפקדה המקורי ועד למועד הפדיון הינו עד 3 חודשים, ברמת נזילות גבוהה אשר ניתנות להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי.

נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

נכס פיננסי מסווג כנמדד לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד, אם הוא מסווג כמחוקק למסחר או אם יועד ככזה בעת ההכרה לראשונה. נכסים פיננסיים מיועדים לשווי הוגן דרך רווח והפסד, אם החברה מנהלת השקעות מסוג זה ומקבלת החלטות קניה ומכירה בגינם בהתבסס על שווים ההוגן, וזאת בהתאם לאופן שבו תיעדה החברה את ניהול הסיכונים או אסטרטגיית ההשקעה. בעת ההכרה לראשונה, עלויות העסקה הניתנות לייחוס נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן. נכסים פיננסיים אלה נמדדים בשווי הוגן והשינויים בהם נזקפים לרווח והפסד.

נכסים פיננסיים זמינים למכירה

נכסים פיננסיים זמינים למכירה הינם נכסים פיננסיים שאינם נגזרים אשר יועדו כנכסים פיננסיים זמינים למכירה או אשר לא סווגו לאף אחת מהקטגוריות האחרות. השקעות החברה במכשירי חוב, מסווגות כנכסים פיננסיים זמינים למכירה. במועד ההכרה לראשונה נכסים פיננסיים זמינים למכירה מוכרים בשווי הוגן בתוספת כל עלויות העסקה הניתנות לייחוס. בתקופות עוקבות נמדדות השקעות אלה בשווי הוגן, כאשר השינויים בהן, פרט להפסדים מירידת ערך, לרווחים או הפסדים משינויים בשער החליפין ולצבירת הריבית האפקטיבית בפריטים כספיים המסווגים כזמינים למכירה, נזקפים ישירות לרווח כולל אחר ומוצגים בקרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה. כאשר ההשקעה נגרעת, הרווחים או ההפסדים שנצברו בקרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה מועברים לרווח והפסד.

(2) התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים

התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים כוללות זכאים. התחייבויות פיננסיות מוכרות לראשונה במועד קשירת העסקה (trade date) בו החברה הופכת לצד לתנאים החוזיים של המכשיר. התחייבויות פיננסיות נגרעות כאשר מחויבות החברה, כמפורט בהסכם, פוקעת או כאשר היא סולקה או בוטלה. התחייבויות פיננסיות מוכרות לראשונה בשווי הוגן בתוספת כל עלויות העסקה הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה לראשונה, התחייבויות פיננסיות נמדדות בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**א. מכשירים פיננסיים (המשך)****(3) קיזוז מכשירים פיננסיים**

נכס פיננסי והתחייבות פיננסית מקוזזים והסכומים מוצגים בנטו בדוח על המצב הכספי כאשר לחברה קיימת באופן מיידי (currently) זכות משפטית ניתנת לאכיפה לקזז את הסכומים שהוכרו וכן כוונה לסלק את הנכס וההתחייבות על בסיס נטו או לממש את הנכס ולסלק את ההתחייבות בו-זמנית.

ב. הון מניות

מניות רגילות מסווגות כהון. עלויות תוספתיות המתייחסות ישירות להנפקת מניות רגילות מוצגות כהפחתה מההון.

ג. ירידת ערך**ראיות לירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה**

הפסד מירידת ערך של נכס פיננסי המסווג כזמין למכירה מחושב בהתבסס על השווי ההוגן הנוכחי שלו. בבחינת ירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהם מכשירים הוניים, נבחן גם הפער שבין השווי ההוגן של הנכס לעלותו המקורית, תוך התייחסות לסטיית התקן של שער המכשיר, למשך הזמן בו השווי ההוגן של הנכס נמוך מעלותו המקורית ולשינויים בסביבה הטכנולוגית, הכלכלית או המשפטית או בסביבת השוק בה פועלת החברה שהנפיקה את המכשיר, בנוסף ירידה משמעותית או מתמשכת בשווי ההוגן מתחת לעלות המקורית הינה ראיה אובייקטיבית לירידת ערך.

בהתאם למדיניות החברה, ירידת ערך של למעלה מ- 20% מתחת לעלות המקורית של המכשיר, או ירידת ערך מתחת לעלות המקורית הנמשכת למעלה מתשעה חודשים, נחשבת ירידה משמעותית או מתמשכת בהתאמה.

בבחינת ירידת ערך של נכסים פיננסיים שהם מכשירי חוב, נלקח בחשבון כי למיטב הידיעה ירידת הערך לא עומדת בקריטריונים המתוארים ב- IAS 39 סעיף 59.

טיפול בהפסדים מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה

הפסדים מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה מוכרים על ידי העברת ההפסד המצטבר שנוקף לקרן הון בגין נכסים זמינים למכירה, לרווח והפסד. ההפסד המצטבר אשר נגרע מהרווח הכולל האחר והוכר ברווח והפסד הינו ההפרש בין עלות הרכישה בניכוי החזרי קרן והפחתות, לבין השווי ההוגן הנוכחי בניכוי ירידות ערך אשר הוכרו בעבר דרך רווח והפסד. שינויים בהפרשה לירידת ערך כתוצאה מיישום שיטת הריבית האפקטיבית מוצגים כמרכיב של רווחים מהשקעות נטו והכנסות מימון.

ביטול הפסד מירידת ערך

הפסד מירידת ערך מבוטל כאשר ניתן לייחסו באופן אובייקטיבי לאירוע שהתרחש לאחר ההכרה בהפסד מירידת הערך. ביטול הפסד מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים הנמדדים לפי עלות מופחתת ובגין נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהינם מכשירי חוב, נזקף לרווח והפסד. בנוסף, בגין נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהינם מכשירי חוב, במידה ולא קיימת עוד ראייה אובייקטיבית לירידת ערך, ההפסד מירידת ערך מבוטל במלואו ונזקף לרווח והפסד וההפרש המצטבר הנוכחי (ההפרש שבין השווי ההוגן והעלות) מוכר בהון ברווח כולל אחר.

ד. הוצאות רכישה נדחות בגין צרוף עמיתים לקופות הגמל וקרנות השתלמות

הוצאות רכישה תוספתיות (עמלות לסוכנים, מפקחי רכישה וסוכני שיווק) המיוחסות במישרין לצרוף עמיתים לקופות הגמל וקרנות השתלמות, נרשמות כהוצאות רכישה נדחות (DAC) אם ניתן לזהותן בנפרד ולמדוד אותן באופן מהימן ואם השבתן צפויה.

החל משנת 2011 החלה החברה לרשום הוצאות רכישה נדחות (DAC). הוצאות אלו מופחתות בשיעורים שנתיים שווים על פני התקופה בה תפיק החברה הכנסות מהעמיתים שצורפו. בתקופות קודמות לשנת 2011 לחברה לא היו הוצאות רכישה תוספתיות, בגין צרוף עמיתים קופות גמל וקרנות השתלמות, או שסכומן היה זניח.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ה. הטבות לעובדים

(1) הטבות לאחר סיום העסקה

בחברה קיימות מספר תכניות הטבה לאחר העסקה. התכניות ממומנות בדרך כלל על ידי הפקדות לחברות ביטוח וקרנות פנסיה, והן מסווגות כתכניות הפקדה מוגדרת וכן כתכניות הטבה מוגדרת.

(א) תכניות להפקדה מוגדרת

תכנית להפקדה מוגדרת הינה תוכנית לאחר סיום העסקה שלפיה החברה משלמת תשלומים קבועים לישות נפרדת מבלי שתהיה לה מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים. מחויבויות החברה להפקיד בתכנית הפקדה מוגדרת, נזקפות כהוצאה לרווח והפסד בתקופות שבמהלכן סיפקו העובדים שירותים קשורים. התחייבויות להפקיד בתכנית הפקדה מוגדרת אשר עומדות לתשלום תוך יותר מ- 12 חודשים מתום התקופה בה העובדים סיפקו את השירות, מוכרות לפי ערכן הנוכחי.

(ב) תכניות להטבה מוגדרת

תוכנית להטבה מוגדרת הינה תוכנית הטבה לאחר סיום העסקה שאינה תוכנית להפקדה מוגדרת. מחויבות נטו של החברה, המתייחסת לתכנית הטבה מוגדרת בגין הטבות לאחר סיום העסקה, מחושבת לגבי כל תכנית בנפרד על ידי אומדן הסכום העתידי של ההטבה שתגיע לעובד בתמורה לשירותיו, בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות. הטבה זו מוצגת לפי ערך נוכחי בניכוי השווי ההוגן של נכסי התכנית. החברה קובעת את הריבית נטו על ההתחייבות (הנכס), נטו בגין הטבה מוגדרת על ידי הכפלת ההתחייבות (הנכס), נטו בגין הטבה מוגדרת בשיעור ההיוון ששימש למדידת המחויבות בגין הטבה מוגדרת, כפי ששניהם נקבעו בתחילת תקופת הדיווח השנתית.

שיעור ההיוון נקבע בהתאם לתשואה במועד הדיווח על אגרות חוב קונצרניות צמודות באיכות גבוהה שהמטבע שלהן הינו שקל ומועד פירעוןן דומה לתנאי המחויבות של הקבוצה. החישובים נערכים מידי שנה על ידי אקטואר מוסמך לפי שיטת יחידת הזכאות החזויה.

כאשר לפי תוצאות החישובים נוצר נכס נטו לחברה, מוכר נכס עד לסכום נטו של הערך הנוכחי של הטבות כלכליות הזמינות בצורה של החזר מהתוכנית או הקטנה בהפקדות עתידיות לתוכנית. הטבה כלכלית בצורת החזרים או הקטנת הפקדות עתידיות תחשב זמינה כאשר ניתן לממשה במהלך חיי התוכנית או לאחר סילוק המחויבות. בחישוב זה יובאו בחשבון דרישות הפקדה מזעריות באם רלוונטיות לתוכנית.

כמו כן כאשר קיימת חובה, במסגרת דרישת הפקדה מזערית, לתשלום סכומים נוספים ביחס לשירותים שניתנו בעבר, מכירה החברה במחויבות נוספת (הגדלת התחייבות נטו או הקטנת נכס נטו), במידה בה סכומים כאמור לא יהיו זמינים כהטבה כלכלית בצורה של החזר מהתוכנית או הקטנה בהפקדות עתידיות.

מדידה מחדש של ההתחייבות (הנכס), נטו בגין הטבה מוגדרת כוללת רווחים והפסדים אקטואריים, תשואה על נכסי תוכנית (למעט ריבית), וכן שינוי כלשהו בהשפעה על תקרת הנכסים (ככל שרלוונטי, למעט ריבית). מדידות מחדש נזקפות מיידית, דרך רווח כולל אחר ישירות לעודפים. עלויות ריבית בגין מחויבויות להטבה מוגדרת והכנסות ריבית בגין נכסי התכנית שנזקפו לרווח והפסד, מוצגות בסעיף שכר עבודה במסגרת הוצאות הנהלה וכלליות.

כאשר חל שיפור או צמצום בהטבות שמעניקה החברה לעובדים, אותו חלק מההטבות המוגדלות המתייחס לשירותי עבר של העובדים, הרווח/ההפסד מהצמצום, מוכרים מיידית ברווח/הפסד כאשר מתרחש התיקון/הצמצום של התוכנית.

החברה מכירה ברווח או בהפסד מסילוק לתוכנית להטבה מוגדרת כאשר הסילוק מתרחש. רווחים או הפסדים כאמור הינם ההפרש בין החלק המסולק מתוך הערך הנוכחי של המחויבות להטבה מוגדרת במועד הסילוק לבין מחיר הסילוק לרבות נכסי התוכנית שהועברו.

לחברה קיימות פוליסות ביטוחי מנהלים אשר הוצאו לפני שנת 2004 ולפי תנאי הפוליסות יתרת הרווח הריאלי שהצטבר על רכיב הפיצויים תשולם לעובד במועד פרישתו. בגין פוליסות כאמור, נכסי התוכנית כוללים הן את יתרת רכיב הפיצויים והן את יתרת הרווח הריאלי שהצטבר (במידה שהצטבר) על הפקדות לפיצויים עד למועד הדיווח ומוצגים בשווי הוגן.

נכסי תוכנית אלה משמשים לתוכנית הטבה מוגדרת הכוללת שני רכיבי התחייבות: רכיב תוכנית הטבה מוגדרת בגין הפיצויים, המחושבת באופן אקטוארי כאמור לעיל, ורכיב נוסף שהינו המחויבות לתשלום של יתרת הרווח הריאלי שהצטבר (במידה שהצטבר) במועד פרישת העובד. רכיב זה נמדד בגובה יתרת הרווח הריאלי שהצטבר בפועל למועד הדיווח.

החברה מקזזת נכס המתייחס לתכנית הטבה אחת מול התחייבות המתייחסת לתכנית אחרת רק כאשר יש זכות לאכיפה משפטית להשתמש בעודף התכנית האחת כדי לסלק מחויבות בגין התוכנית האחרת, וכן יש כוונה לסלק את המחויבות על בסיס נטו או לממש את העודף בתכנית אחת ולסלק את המחויבות שלה בגין התוכנית האחרת בו זמנית.

פוליסות ביטוח בגין סיום יחסי עובד-מעביד, שהונפקו על ידי צד קשור, אינן מהוות נכסי תוכנית ומוצגות כנכס נפרד.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**ה. הטבות לעובדים (המשך)****(2) הטבות אחרות לעובדים לטווח ארוך**

המחויבות נטו של החברה בגין הטבות לעובדים לטווח ארוך, שאינן מתייחסות לתכניות הטבה לאחר סיום העסקה, היא בגין סכום ההטבה העתידית המגיעה לעובדים בגין שירותים שהוענקו בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות. סכום הטבות אלו מהווה לערכו הנוכחי ומנוכה ממנו השווי ההוגן של נכסים המתייחסים למחויבות זו. שיעור ההיוון נקבע בהתאם לתשואה במועד הדיווח על אגרות חוב קונצרניות צמודות באיכות גבוהה שהמטבע שלהן הינו שקל ומועד פירעון דומה לתנאי המחויבויות של הקבוצה. החישוב נעשה לפי שיטת יחידת הזכאות החזויה. רווחים והפסדים אקטואריים נזקפים ישירות לרווח והפסד בתקופה בה הם נוצרו.

(3) הטבות בגין פיטורין

פיצויי פיטורין לעובדים מוכרים כהוצאה כאשר החברה התחייבה באופן מובהק, ללא אפשרות ממשית לביטול, לפיטורי עובדים לפני הגיעם למועד הפרישה המקובל על פי תכנית פורמאלית מפורטת. הטבות הניתנות לעובדים בפרישה מרצון נזקפות כאשר החברה הציעה לעובדים תכנית המעודדת פרישה מרצון, צפוי שההצעה תתקבל וניתן לאמוד באופן מהימן את מספר הנענים להצעה. אם ההטבות עומדות לתשלום לאחר יותר מ- 12 חודשים מסוף תקופת הדיווח, הן מהוות לערכן הנוכחי. שיעור ההיוון נקבע בהתאם לתשואה במועד הדיווח על אגרות חוב ממשלתיות שהמטבע שלהן ומועד הפירעון שלהן דומים לתנאי המחויבות של החברה.

(4) הטבות עובד לטווח קצר

מחויבויות בגין הטבות לעובדים לזמן קצר נמדדות על בסיס לא מהוון, וההוצאה נזקפת בעת שניתן השירות המתייחס או במקרה של היעדרויות שאינן נצברות (כמו חופשת לידה) - בעת ההיעדרות בפועל.

הפרשה בגין הטבות לעובדים לטווח קצר בגין בונוס במזומן או תכנית השתתפות ברווחים, מוכרת בסכום הצפוי להיות משולם כאשר לחברה יש מחויבות נוכחית משפטית או משתמעת לשלם את הסכום האמור בגין שירות שניתן על ידי העובד בעבר וניתן לאמוד באופן מהימן את המחויבות.

הטבות לעובדים בגין מענק אי תחרות מוכרות לאורך תקופת אי התחרות.

סיווג הטבות לעובדים לצרכי מדידה, כהטבות לטווח קצר או כהטבות אחרות לטווח ארוך נקבע בהתאם לתחזית החברה לסילוק המלא של ההטבות.

1. הפרשות

הפרשה מוכרת כאשר לחברה יש מחויבות נוכחית, משפטית או משתמעת, כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, הניתנת לאמידה בצורה מהימנה, וכאשר צפוי כי תידרש זרימת הטבות כלכליות לסילוק המחויבות. ההפרשות נקבעות על ידי היוון תזרימי המזומנים העתידיים בשיעור ריבית לפני מס, המשקף את הערכות השוק השוטפות לערך הזמן של הכסף ואת הסיכונים הספציפיים להתחייבות וללא שקלול סיכון האשראי של החברה. הערך בספרים של הפרשה מותאם בכל תקופה על מנת לשקף את חלוף הזמן ומוכר כהוצאות מימון.

תביעות משפטיות

הפרשה בגין תביעות מוכרת כאשר לחברה קיימת מחויבות משפטית בהווה או מחויבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, יותר סביר מאשר לא (more likely than not) כי החברה תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן. כאשר השפעת ערך הזמן מהותית, נמדדת ההפרשה בהתאם לערכה הנוכחי.

2. הכנסות

הכנסות מוכרות בדוח רווח והפסד כאשר הן ניתנות למדידה באופן מהימן, צפוי שההטבות הכלכליות הקשורות לעסקה יזרמו לחברה וכן העלויות שהתהוו או שיתהוו בגין העסקה ניתנות למדידה באופן מהימן. הכנסות דמי ניהול מקופות גמל מחושבות בשיעור מערך נכסיהן של הקופות לתום כל חודש, ובקופות גמל לתגמולים ולפיצויים גם בשיעור מדמי הגמולים, ומוכרות כהכנסה על בסיס צבירה.

3. רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו והכנסות מימון

רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו והכנסות מימון כוללים הכנסות ריבית בגין סכומים שהושקעו (לרבות נכסים פיננסיים זמינים למכירה), רווחים (הפסדים) ממכירת נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה ורווחים (הפסדים) מהפרשי הצמדה המוכרים ברווח והפסד. הכנסות ריבית מוכרות עם צבירתן, באמצעות שיטת הריבית האפקטיבית.

בדוחות על תזרימי מזומנים, ריבית שהתקבלה מוצגת במסגרת תזרימי מזומנים מפעילות השקעה.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**ט. הוצאות מימון**

הוצאות מימון כוללות הפסדים ממימוש נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה, הפסדים מירידת ערך של נכסים פיננסיים, עמלות בנק ועמלות שבמהותן מהוות עלות אשראי.

י. הוצאת מסים על הכנסה

מסים על הכנסה כוללים מסים שוטפים ונדחים. מסים שוטפים ונדחים נוקפים לדוח רווח והפסד, אלא אם המס נובע מעסקה או אירוע אשר מוכרים ישירות בהון או ברווח כולל אחר. במקרים אלו, הוצאת המסים על הכנסה מוכרת ישירות בהון או ברווח הכולל האחר.

מסים שוטפים

המס השוטף הינו סכום המס הצפוי להשתלם (או להתקבל) על ההכנסה החייבת במס לשנה, כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים לפי החוקים שנחקקו או נחקקו למעשה למועד הדיווח, והכולל שינויים בתשלומי המס המתחייבים לשנים קודמות.

החברה מקזזת נכסי והתחייבויות מסים שוטפים במידה וקיימת זכות משפטית ניתנת לאכיפה לקיזוז נכסי והתחייבויות מסים שוטפים, וכן קיימת כוונה לסלק נכסי והתחייבויות מסים שוטפים על בסיס נטו או שנכסי והתחייבויות המסים השוטפים מיושבים בו זמנית.

מסים נדחים

ההכרה במסים נדחים הינה בהתייחס להפרשים זמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מסים. המסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על ההפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על חוקים שנחקקו או שנחקקו למעשה למועד הדיווח. המסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על ההפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על החוקים שנחקקו או שנחקקו למעשה למועד הדיווח.

נכס מס נדחה מוכר בספרים בגין הפסדים מועברים, הטבות מס והפרשים זמניים הניתנים לניכוי כאשר צפוי שבעתיד תהיה הכנסה חייבת, שכנגדה ניתן יהיה לנצל אותם. נכסי המסים הנדחים נבדקים בכל מועד דיווח, ובמידה ולא צפוי כי הטבות המס המתחייבות יתממשו, הם מופחתים.

נכסי מסים נדחים שלא הוכרו מוערכים מחדש בכל מועד דיווח ומוכרים במידה והשתנה הצפי כך שצפוי שבעתיד תהיה הכנסה חייבת, שכנגדה יהיה ניתן לנצל אותם.

החברה מקזזת נכסי והתחייבויות מסים נדחים במידה וקיימת זכות משפטית ניתנת לאכיפה לקיזוז נכסי והתחייבויות מסים נדחים, והם מיוחסים לאותה הכנסה חייבת במס הממוסה על ידי אותה רשות מס באותה חברה נישומה, או שנכסי והתחייבויות המסים הנדחים מיושבים בו זמנית.

יא. עסקאות עם בעל שליטה

נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה. בשל העובדה כי מדובר בעסקה במישור ההוני, זוקפת החברה את ההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה מהעסקה להון.

יב. תקנים חדשים ופרשנויות שטרם אומצו**(1) תקן דיווח כספי בינלאומי (IFRS 15 (2014), הכנסות מחוזים עם לקוחות (להלן - "התקן").**

התקן מחליף את ההנחיות הקיימות כיום לעניין הכרה בהכנסות ומציג מודל חדש להכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות. התקן קובע שתי גישות להכרה בהכנסה: בנקודת זמן אחת או על פני זמן. המודל כולל חמישה שלבים לניתוח עסקאות על מנת לקבוע את עיתוי הכרה בהכנסה ואת סכומה. כמו כן, התקן קובע דרישות גילוי חדשות ונרחבות יותר מאלו הקיימות כיום.

התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2017, עם אפשרות לאימוץ מוקדם. התקן כולל חלופות שונות עבור הוראות המעבר, כך שחברות יוכלו לבחור באחת מהחלופות הבאות בעת היישום לראשונה: יישום רטרוספקטיבי מלא, יישום רטרוספקטיבי מלא הכולל הקלות פרקטיות; או יישום התקן החל מיום היישום לראשונה, תוך התאמת יתרת העודפים למועד זה בגין עסקאות שטרם הסתיימו.

החברה טרם החלה בבחינת ההשלכות של אימוץ התקן על הדוחות הכספיים.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**יב. תקנים חדשים ופרשנויות שטרם אומצו (המשך)****(2) תקן דיווח כספי בינלאומי (IFRS 9 (2014), מכשירים פיננסיים (להלן - "התקן").**

(IFRS 9 (2014) הינו גרסה סופית של התקן, הכוללת הוראות מעודכנות לסיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, וכן מודל חדש למדידת ירידת ערך של נכסים פיננסיים. הוראות אלו מתווספות לפרק בנושא חשבונאות גידור - כללי שפורסם בשנת 2013.

סיווג ומדידה

בהתאם לתקן, ישנן שלוש קטגוריות עיקריות למדידת נכסים פיננסיים: עלות מופחתת, שווי הוגן דרך רווח והפסד ושווי הוגן דרך רווח כולל אחר. בסיס הסיווג לגבי מכשירי חוב מתבסס על המודל העסקי של הישות לניהול נכסים פיננסיים ועל מאפייני תזרימי המזומנים החוזיים של הנכס הפיננסי. השקעה במכשירים הוניים תימדד בשווי הוגן דרך רווח והפסד (אלא אם החברה בחרה, בעת ההכרה הראשונית, להציג את השינויים בשווי ההוגן ברווח הכולל האחר).

התקן דורש כי השינויים בשווי ההוגן של התחייבויות פיננסיות שיועדו לשווי הוגן דרך רווח והפסד המיוחסים לשינוי בסיכון האשראי העצמי יוכרו לרווח ברווח כולל אחר.

חשבונאות גידור - כללי

בהתאם לתקן, אסטרטגיות גידור נוספות אשר נעשה בהן שימוש לצורכי ניהול סיכונים עשויות להיות כשירות לחשבונאות גידור. התקן מחליף את מבחן ה- 125% - 80% הנוכחי לקביעת אפקטיביות הגידור, בדרישה לקשר כלכלי בין הפריט המגודר לבין המכשיר המגדר, מבלי לקבוע סף כמותי. בנוסף, התקן מציג מודלים חדשים המהווים חלופות לחשבונאות גידור בהתייחס לחשיפות אשראי ולחוזים מסוימים אשר אינם בתחולת התקן וקובע עקרונות חדשים לטיפול במכשירים מגדרים. כמו כן, התקן קובע דרישות גילוי חדשות.

ירידת ערך של נכסים פיננסיים

התקן כולל מודל חדש להכרה בהפסדי אשראי צפויים ('expected credit loss' model). עבור מרבית נכסי החוב הפיננסיים. המודל החדש מציג גישת מדידה דואלית של ירידת ערך: אם סיכון האשראי המיוחס לנכס הפיננסי לא עלה באופן משמעותי מאז ההכרה לראשונה, תירשם הפרשה להפסד בגובה הפסדי האשראי הצפויים בשל אירועי כשל אשר התרחשותם אפשרית במהלך שנים-עשר החודשים לאחר מועד הדיווח. אם סיכון האשראי עלה באופן משמעותי, במרבית המקרים ההפרשה לירידת ערך תגדל ותירשם בגובה הפסדי האשראי הצפויים על פני מלוא אורך החיים של הנכס הפיננסי.

התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2018, עם אפשרות לאימוץ מוקדם. התקן ייושם, למפרע, למעט מספר הקלות.

החברה טרם החלה בבחינת ההשלכות של אימוץ התקן על הדוחות הכספיים.

ביאור 4 - קביעת שווי הוגן

לצורך הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת החברה לקבוע את השווי הוגן של נכסים מסוימים. מידע נוסף אודות ההנחות ששימשו בקביעת שווי הוגן נכלל בביאור 8, בדבר פרוט השקעות פיננסיות.

ביאור 5 - מגזרי פעילות

החברה מורכבת ממגזר אחד שהינו מגזר פעילות הגמל. בהתאם לכך המידע על מגזר פעילות האמור זהה למידע המוצג בדוחותיה הכספיים של החברה.

המדיניות החשבונאית של מגזר הפעילות האמור זהה לזו המוצגת בביאור 3, בדבר עיקרי המדיניות החשבונאית.

ביאור 6 - הוצאות רכישה נדחות

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
5,452	7,617

הוצאות רכישה נדחות בגמל

ב. התנועה בהוצאות רכישה נדחות:

גמל
אלפי ש"ח
3,417
2,847
(812)
5,452
3,488
(1,323)
7,617

יתרה ליום 1 בינואר, 2013

תוספות

הפחתה שוטפת

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2013

תוספות

הפחתה שוטפת

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2014

ביאור 7 - חייבים ויתרות חובה

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
425	-
390	617
2,213	2,891
14,724	14,703
4,086	4,111
106	118
21,944	22,440

הכנסות לקבל

הוצאות מראש

צדדים קשורים (*)

קופות גמל

חייבים - כספים במעבר

חייבים אחרים

סה"כ חייבים ויתרות חובה

(*) למידע בגין חייבים ויתרות חובה המהווים צדדים קשורים ובעלי עניין ראה ביאור 20, בדבר יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים.

ראה פירוט חייבים ויתרות חובה בחלוקה לבסיסי הצמדה במסגרת ביאור 21, בדבר ניהול סיכונים.

ביאור 8 - פירוט השקעות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
זמינים למכירה	זמינים למכירה
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
27,466	29,480

נכסי חוב סחירים

ביאור 8 - פירוט השקעות פיננסיות (המשך)

א. נכסי חוב סחירים

הרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
24,154	21,616
3,312	7,864
27,466	29,480

אגרות חוב ממשלתיות
זמינות למכירה

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה
זמינים למכירה

סך הכל נכסי חוב סחירים

ב. פרטים בדבר ריבית והצמדה בגין נכסי חוב

ריבית אפקטיבית	
ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אחוזים	אחוזים
0.19	0.15
2.75	1.43

נכסי חוב סחירים

צמוד למדד המחירים לצרכן
שקלי

ג. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

להלן ניתוח מכשירים פיננסיים המוצגים על פי שווים ההוגן. הרמות השונות לשווי הוגן הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1 - מחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2 - נתונים נצפים, ישירים או בלתי ישירים, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3 - נתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

היתרה בדוחות הכספיים של מזומנים ושווי מזומנים וחייבים ויתרות חובה תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
רמה 1	רמה 1
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
27,466	29,480

נכסי חוב סחירים

ביאור 9 - מזומנים ושווי מזומנים

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
3,328	12,021

מזומנים למשיכה מיידית

המזומנים בתאגידים הבנקאיים לימים 31 בדצמבר 2014 ו- 2013 נושאים ריבית שוטפת המבוססת על שיעורי ריבית בגין הפקדות בנקאיות יומיות בשיעור שנתי של 0.21% ו- 0.92% בהתאמה.

באשר לתנאי ההצמדה של המזומנים, ראה ביאור 21, בדבר ניהול סיכונים.

ביאור 10 - הון עצמי ודרישות הון

א. הרכב הון מניות

לימים 31 בדצמבר 2014 ו-2013		
נפרע	מונפק	רשום
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
855	1,710	6,000

רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א

בשנת 1996 הנפיקה החברה 855 אלפי ש"ח ללא תמורה. לפיכך קוזה יתרת חייבים בגין הון מניות מיתרת הון המניות.

ב. התנועה בהון המניות

במהלך השנים 2014 ו-2013, לא חל שינוי בהון המניות של החברה.

ג. זכויות הנלוות למניות

זכויות הצבעה באסיפה הכללית, זכות לדיבידנד, זכויות בפירוק החברה וזכות למינוי הדירקטורים בחברה.

ד. קרנות הון

קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה

קרן ההון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה כוללת את השינוי הנצבר נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים זמינים למכירה, עד למועד גריעת ההשקעה או ירידת ערך קבועה של ההשקעה.

ה. ניהול ודרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.

2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב-2012 (להלן- תקנות ההון) והנחיות הממונה.

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
31,052	33,283
1,307	1,306
29,745	31,977
23,796	31,977
25,103	33,283
36,559	46,693
11,456	13,410

הסכום הנדרש על פי תקנות ההון (א)(ב)

הסכום הנדרש ערב פרסום התיקון(ג)

הפרש

סכום ההפרש הנדרש להשלמה (ד)

הסכום הנדרש למועד הדיווח על פי תקנות ההון

הון עצמי קיים

עודף

מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברה מנהלת כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות השקעה.

סכום ההון העצמי הנדרש שאין כנגדו נכסים העומדים בכללי הנזילות וההשקעה

-	-
17,453	18,030
13,599	15,253
31,052	33,283

(א) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:

היקף נכסים מנוהלים

הוצאות שנתיות

סך כל הסכום הנדרש

ביאור 10 - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

ה. ניהול ודרישות הון (המשך)

- (ב) בחודש פברואר 2012 פורסמו תקנות ההון הקובעות כללים לחישוב ההון המזערי הנדרש מחברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה בשל סיכונים תפעוליים. בתקנות נקבע, כי ההון העצמי ההתחלתי הנדרש מחברה מנהלת בתאריך הדוח (שנתי ורבעוני) לא יפחת מהגבוה מבין הסכומים שלהלן: (א) ההון ההתחלתי הנדרש כאמור - 10 מיליוני ש"ח; (ב) הסכום המצטבר של: 0.1% מהנכסים המנוהלים עד לתקרת נכסים מנוהלים של 15 מיליארדי ש"ח, 0.05% מהנכסים המנוהלים מעל לתקרה האמורה ו- 25% מההוצאות השנתיות המנוהלות. בנוסף לכך, נקבעו במסגרת התקנות כללי השקעה של ההון העצמי המזערי הנדרש. הוראות אלו הורחבו במסגרת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 שפורסמו בחודש אפריל 2012. יחד עם תקנות ההון, פורסם חוזר שעניינו מתן הקלות בדרישות הון של חברות מנהלות, במסגרת החוזר ניתנו הקלות בהון הנדרש בשל ניהול קרן פנסיה ותיקה, קופת גמל המבטיחה תשואה, קופת גמל מרכזית לקצבה וכן בשל עריכת ביטוח בסכום עודף על הנדרש בהוראות הדין.
- (ג) עד ליום פרסום תקנות ההון, ההון עצמי המינימלי הנדרש מחברה מנהלת של קופות גמל, על פי תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, הוא בסך מיליון ש"ח, כשהוא צמוד למדד המחירים לצרכן בסוף כל שנת כספים, החל ממדד נובמבר 2001. בנוסף לכך, בהתאם לחוזר אגף שוק ההון, הוצאות רכישה נדחות לא יחשבו כנכס לצורך חישוב ההון העצמי המינימלי הנדרש מחברה מנהלת.
- (ד) בהתאם לתקנות ההון חברה מנהלת תהיה חייבת להגדיל, עד למועד פרסום הדוח הכספי, את הונה העצמי בגין ההפרש שבין ההון הנדרש ערב התיקון להון הנדרש לפי תקנות ההון (להלן - ההפרש). ההפרש יחושב לכל מועד של הדוח הכספי. הגדלת ההון העצמי תעשה במועדים ובשיעורים המפורטים להלן:
- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 במרץ 2012 לפחות 30% מההפרש;
 - עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2012 לפחות 60% מההפרש;
 - עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2013 לפחות 80% מההפרש;
 - עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2014 יושלם מלוא ההפרש.

ביאור 11 - מסים על הכנסה

א. שיעורי המס החלים על הכנסות החברה

- (1) החברה הינה "מוסד כספי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס החל על הכנסות של מוסדות כספיים מורכב ממס חברות וממס רווח.
- (2) ביום 5 בדצמבר 2011 אישרה הכנסת את החוק לשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2011. במסגרת החוק בוטלה, החל משנת 2012, הפחתת מס החברות שנקבעה בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, ושיעור מס חברות יעמוד על שיעור של 25% החל משנת 2012. לאור זאת, הועלו בהתאמה גם שיעור המס על רווח הון ריאלי ושיעור המס של השבח הריאלי.
- ביום 5 באוגוסט 2013 עבר בכנסת החוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013 ו-2014), התשע"ג-2013, אשר קבע, בין היתר, העלאת שיעור מס החברות, החל משנת 2014 ואילך בשיעור של 1.5% כך שיעמוד על 26.5%.
- (3) ביום 30 באוגוסט 2012 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון) התשע"ב-2012, אשר עדכן את שיעור מס שכר ומס רווח, כך שיעמוד על 17% החל מיום 1 בספטמבר 2012.
- ביום 2 ביוני, 2013 פורסם ברשומות צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון) התשע"ג - 2013, אשר עדכן את שיעור מס שכר ומס רווח, כך שיעמוד על 18% החל מיום 2 ביוני 2013. כתוצאה מהשינוי האמור שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים עלה ביום 2 ביוני 2013 משיעור משוקלל של 35.9% לשיעור משוקלל של 36.21% ובשנת 2014 ואילך עלה לשיעור של 37.71%.

ביאור 11 - מסים על הכנסה (המשך)

א. שיעורי המס החלים על הכנסות החברה (המשך)

(4) להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם החברה:

שיעור מס כולל במוסדות כספיים	שיעור מס רווח %	שיעור מס חברות	שנה
(*)35.53	(*)16.33	25.0	2012
(*)36.21	(*)17.58	25.0	2013
37.71	18.00	26.5	2014 ואילך

(*) שיעור משוקלל.

המסים השוטפים לתקופות המדווחות מחושבים בהתאם לשיעורי המס המוצגים בטבלה לעיל.

ב. הוראת שעה בעניין אי תחולת כללי IFRS לצרכי מס

ביום 4 בפברואר 2010 פורסם ברשומות תיקון 174 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש) התשכ"א - 1961 (להלן: "הפקודה") במסגרתו הוסף סעיף 87א לפקודה הקובע הוראת שעה שלפיה, תקן חשבונאות מס' 29 - "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" שפרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות לא יחול בקביעת ההכנסה החייבת לגבי שנות המס 2007, 2008 ו-2009, אף אם תקן זה הוחל בדוחות הכספיים (להלן: "הוראת השעה"). ביום 12 בינואר 2012 פורסם תיקון 188 לפקודה, אשר במסגרתו תוקנה הוראת השעה, כך שתקן 29 לא יחול בקביעת ההכנסה החייבת בשנת המס 2010 ו-2011. ביום 31 ביולי 2014 פורסם תיקון 202 לפקודה במסגרתו הוארך תוקף הוראת השעה לגבי שנות המס 2012 ו-2013 וזאת רטרואקטיבית מיום 1 בינואר 2012.

ג. שומות מס

שומות מס עצמאיות אשר הוגשו על ידי החברה עד לשנת 2010 נחשבות כסופיות.

ד. מסים על הכנסה הכלולים בדוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
4,302	4,425	5,916
(62)	(2)	197
4,240	4,423	6,113
39	(113)	(239)
3	(18)	-
42	(131)	(239)
4,282	4,292	5,874

הוצאות (הכנסות) מסים שוטפים -

בגין השנה השוטפת
התאמות בגין שנים קודמות, נטו

הוצאות (הכנסות) מסים נדחים

יצירה והיפוך של הפרשים זמניים, ראה גם ה' להלן
שינוי בשיעורי המס

ביאור 11- מסים על הכנסה (המשך)

ה. מסים נדחים

הרכב:

מכשירים פיננסיים	סה"כ	הטבות לעובדים	
(521)	(303)	218	יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 1 בינואר 2013
52	113	61	שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד
178	149	(29)	שינויים אשר נזקפו לרווח כולל אחר
21	34	13	השפעת השינוי בשיעור המס
(270)	(7)	263	יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2013
14	239	225	שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד
(66)	(251)	(185)	שינויים אשר נזקפו לרווח כולל אחר
(322)	(19)	303	יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר 2014

המסים הנדחים מוצגים בדוח על המצב הכספי כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר	
2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
7	19

התחייבויות מסים נדחים

ו. מס תיאוריטי

להלן מובאת התאמה בין סכום המס, שהיה חל אילו כל ההכנסות וההוצאות, הרווחים וההפסדים בדוח רווח והפסד היו מתחייבים במס לפי שיעור המס הסטטוטורי, לבין סכום מסים על ההכנסה שנוקף בדוח רווח והפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
12,473	12,284	15,593
35.53%	36.21%	37.71%
4,432	4,448	5,880
4	34	3
3	(18)	-
(62)	(2)	197
(95)	(170)	26
-	-	(232)
4,282	4,292	5,874
34.33%	34.94%	37.67%

רווח לפני מסים על ההכנסה
שיעור המס הסטטוטורי הכולל החל על מוסדות כספיים (ראה סעיף א' לעיל)
מס מחושב לפי שיעור המס הסטטוטורי
עלייה (ירידה) במסים על ההכנסה הנובעת מהגורמים הבאים:
הוצאות שאינן מותרות בניכוי לצורכי מס
עדכון יתרות מסים נדחים בגין שינויים בשיעורי המס
מסים בגין שנים קודמות
הפרשים קבועים שאינם מוכרים למס
יצירת מסים נדחים בגין שנים קודמות שבגינם לא נרשמו מסים נדחים בעבר
מסים על ההכנסה
שעור מס אפקטיבי ממוצע

ביאור 12 - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים

הטבות לעובדים כוללות הטבות לטווח קצר, הטבות לאחר סיום העסקה, הטבות אחרות לטווח ארוך וכן, הטבות בגין פיטורין.

הטבות לאחר סיום העסקה

דיני העבודה וחוק פיצויי פיטורין בישראל מחייבים את החברה לשלם פיצויים לעובד בעת פיטורין או פרישה או לבצע הפקדות שוטפות בתוכנית הפקדה מוגדרת, לפי סעיף 14 כמתואר להלן. התחייבויות החברה בשל כך מטופלות כהטבות לאחר סיום העסקה.

חישוב התחייבות החברה בשל הטבות לעובדים מתבצע על פי הסכם העסקה בתוקף ומבוסס על משכורת העובד אשר, לדעת ההנהלה, יוצרת את הזכות לקבלת הפיצויים.

ההטבות לעובדים לאחר סיום העסקה, ממומנות, בדרך כלל, על ידי הפקדות המסווגות כתוכנית הטבה מוגדרת או כתוכנית הפקדה מוגדרת כמפורט להלן:

תוכניות הפקדה מוגדרת

לגבי חלק מתשלומי הפיצויים, חלים תנאי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963, על-פיו הפקדותיה השוטפות של החברה בקרנות פנסיה ו/או בפוליסות בחברות ביטוח, פוטרות אותה מכל התחייבות נוספת לעובדים, בגינם הופקדו הסכומים כאמור לעיל. הפקדות אלו וכן הפקדות בגין תגמולים מהוות תוכניות הפקדה מוגדרת. ההוצאות בגין תוכניות ההפקדה המוגדרת הסתכמו בשנים 2014 ו-2013 לסך של 568 אלפי ש"ח וסך של 764 אלפי ש"ח בהתאמה ונכללו במסגרת הוצאות הנהלה וכלליות.

תוכנית הטבה מוגדרת

החלק של תשלומי הפיצויים שאינו מכוסה על ידי הפקדות בתוכניות הפקדה מוגדרת, כאמור לעיל, מטופל על ידי החברה כתוכנית הטבה מוגדרת לפיה נרשמת התחייבות בגין הטבות עובדים ובגינה החברה מפקידה סכומים בקופות מרכזיות לפיצויים ובפוליסות ביטוח מתאימות.

נכסי התוכנית

נכסי התוכנית כוללים נכסים המוחזקים על ידי קרן הטבות לעובד לזמן ארוך (קופ"ג לשכירים וקרנות פנסיה) וכן פוליסות ביטוח מתאימות.

א. הרכב התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו

ליום 31 בדצמבר		
2014	2013	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
392	378	ערך נוכחי של התחייבויות בלתי ממומנות
675	869	ערך נוכחי של התחייבויות ממומנות
1,067	1,247	סך ערך נוכחי של התחייבויות
(114)	(90)	בניכוי שווי הוגן של נכסי התוכנית
953	1,157	סך ההתחייבות בגין תוכנית הטבה מוגדרת נטו
469	684	שווי הוגן של נכסים בגין הטבות לעובדים שאינם נכסי תוכנית (מוצג בסעיף נכסים בגין הטבות לעובדים)
484	473	התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו

ביאור 12 - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

ב. מידע באשר לתוכנית הטבה מוגדרת

(1) התנועה בהתחייבויות (נכסים), נטו בגין תכנית הטבה מוגדרת ומרכיביה

נכסים שאינם נכסי תוכנית		סך ההתחייבות (הנכס), נטו שהוכרו בגין תוכנית הטבה מוגדרת		שווי הוגן של נכסי תוכנית		מחויבות בגין תוכנית הטבה מוגדרת		
2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
628	684	1,384	1,157	67	90	1,451	1,247	יתרה ליום 1 בינואר
								הוצאות (הכנסות) שנזקפו לרווח והפסד
16	11	23	27	2	3	25	30	עלות הריבית
-	(279)	147	66	-	-	147	66	עלות שירות שוטף
-	-	(45)	(3)	-	-	(45)	(3)	תנועה במס ש"ח
								הוצאות (הכנסות) שנזקפו לרווח כולל אחר
18	3	(209)	(42)	-	(9)	(209)	(51)	רווח או הפסד אקטוארי, שנבע משינויים בהנחות פיננסיות
-	-	31	(234)	-	-	31	(234)	רווח או הפסד אקטוארי אחר
80	2	-	1	-	11	-	12	תשואה בפועל בניכוי הכנסות ריבית
								תנועות נוספות
(153)	-	(153)	-	-	-	(153)	-	הטבות ששולמו
95	48	(21)	(19)	21	19	-	-	הפקדות לתוכנית על ידי המעביד
684	469	1,157	953	90	114	1,247	1,067	יתרה ליום 31 בדצמבר

(2) ניתוח רגישות הנחות אקטואריות ברוטו

ליים 31 בדצמבר 2014		
קיטון באחוז אחד	גידול באחוז אחד	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(50)	59	שיעור עלויות שכר עתידיות
25	(27)	שיעורי עזיבה
78	(67)	שיעור היוון

ביאור 12 - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

ב. מידע באשר לתוכנית הטבה מוגדרת (המשך)

(3) ההנחות האקטואריות העיקריות בקביעת ההתחייבות בגין תוכנית הטבה מוגדרת

ליום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
%	%	%	
0.53-1.05	0.16-0.59	0.99-1.22	שיעור ההיוון
3-4.5	0-3	0-3	שיעור עליות שכר צפויה
2	2	2	שיעור אינפלציה צפוי

(4) נתונים היסטוריים

2010	2011	2012	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,018	1,132	1,451	1,247	1,067	ערך נוכחי של ההתחייבות בגין ההטבה המוגדרת
89	105	67	90	114	שווי הוגן של נכסי התוכנית
929	1,027	1,384	1,157	953	גרעון בתוכנית

(5) נתונים נוספים

- תשואה בפועל על נכסי התוכנית בשנת 2014 הינה 8.38% (בשנת 2013 - 4.8% ובשנת 2012 - 7.2%).
- אומדן החברה להפקדות הצפויות בשנת 2015 בתוכנית הטבה מוגדרת ממומנת הינו בסך של 192 אלפי ש"ח.
- אומדן החברה לאורך חיי התוכנית לסוף תקופת הדיווח הינו 5.4 שנים (לשנת 2013 - 6.24 שנים).

ביאור 13 - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר		
2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
105	130	עובדים והתחייבויות אחרות בשל שכר ומשכורת הוצאות לשלם
4,757	4,600	מוסדות ורשויות ממשלתיות
462	291	צדדים קשורים (*)
14,963	17,636	הפרשה לחופשה
459	161	אחרים
4	15	
20,750	22,833	סך הכל זכאים ויתרות זכות

(*) למידע נוסף בדבר זכאים ויתרות זכות המהווים צדדים קשורים ובעלי עניין, ראה ביאור 20, בדבר יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים.

ראה פירוט זכאים ויתרות זכות בחלוקה לבסיסי הצמדה במסגרת ביאור 21, בדבר ניהול סיכונים.

ביאור 14 - הכנסות דמי ניהול מקופות גמל

א. שיעור דמי הניהול

החברה רשאית על פי דין לגבות דמי ניהול בשיעורים הבאים:

קופות גמל	קופות גמל
עד 2% לשנה מהצבירה	עד 2% לשנה מהצבירה
עד 2% לשנה מהצבירה	עד 1.1% לשנה מהצבירה ועד 4% מההפקדות השוטפות
עד 2% לשנה מהצבירה	עד 1.05% לשנה מהצבירה ועד 4% מההפקדות השוטפות

עד ליום 31 בדצמבר 2012

בשנת 2013

החל מיום 1 בינואר 2014

ראה בנוסף סעיף ד.

ב. הכנסות דמי ניהול מקופות גמל:

שיעור ממוצע של דמי ניהול			דמי ניהול			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	2012	2013	2014	
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
-	1.19	1.14	-	485	509	דמי ניהול מדמי גמולים *
-	1.56	1.84	-	47	53	הראל קופת גמל
-	0.99	0.53	-	152	152	הראל עצמה שקלי
-	1.39	1.13	-	45	36	הראל שחף
-	1.09	1.08	-	6	5	הראל בז
				6		הראל עצמה אג"ח
			-	735	755	סך הכל דמי ניהול מדמי גמולים
1.20	1.17	1.06	17,080	20,038	24,560	דמי ניהול מצבירה
1.16	1.11	1.05	2,399	2,553	2,565	הראל השתלמות כללי
1.22	1.15	0.99	1,764	1,954	2,233	הראל השתלמות שקלי
1.11	1.04	0.93	7,688	9,571	11,123	הראל נץ
1.11	1.03	0.98	527	670	679	הראל שלדג
1.32	1.03	0.92	164	266	320	הראל השתלמות אג"ח
1.14	0.88	0.79	8,584	6,853	8,155	הראל השתלמות ניבה
1.04	0.84	0.77	1,123	943	912	הראל קופת גמל **
1.17	0.87	0.76	892	710	759	הראל עצמה שקלי **
0.90	0.76	0.69	9,662	10,218	11,287	הראל בז **
0.93	0.80	0.76	328	409	403	הראל שחף **
1.05	0.78	0.69	1,669	1,422	1,470	הראל עצמה אג"ח **
0.46	0.40	0.36	391	422	428	הראל קופה מרכזית לפיצויים
1.99	1.92	1.61	157	207	276	הראל פרופיל אישי למעסיק
			52,428	56,236	65,170	הראל קופה לפנסיה תקציבית
			52,428	56,971	65,925	סך הכל דמי ניהול מצבירה
						סך הכל דמי ניהול מקופות גמל

* החל מחודש פברואר 2013 גובה החברה דמי ניהול מדמי גמולים, ראה בנוסף סעיף א לעיל.

** לפרטים בדבר מיזוג קופות ביום 1 בינואר 2012, ראה באור ב1.

ביאור 14 - הכנסות דמי ניהול מקופות גמל (המשך)

ג. הכנסות דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול (ראה ביאור 2.ב22):

שיעור ממוצע של דמי ניהול			דמי ניהול			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	2012	2013	2014	
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
-	1.42	1.43	-	2,696	2,619	דמי ניהול מדמי גמולים *
-	1.29	0.90	-	55	37	הראל עוצמה תעוז **
-	1.54	1.84	-	29	30	הראל עוצמה שקלי קצר **
-	****1.40	-	-	****210	-	הראל עוצמה ללא מניות **
			-	2,990	2,686	הראל גילעד גמל ניב
						סך הכל דמי ניהול מדמי גמולים
						דמי ניהול מצבירה
1.12	0.85	0.79	130,363	95,026	104,150	הראל עוצמה תעוז **
0.89	0.77	0.70	4,183	2,978	2,497	הראל עוצמה שקלי קצר **
0.80	0.72	0.66	2,934	2,836	2,589	הראל עוצמה ללא מניות **
0.83	0.73	0.65	584	523	448	הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד
1.19	1.15	0.97	43	40	41	הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות
0.90	0.75	0.50	12	8	***3	הראל גמל לפיצויים - מסלול מט"ח
0.84	0.74	0.85	655	610	571	הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי
1.19	0.93	0.84	743	686	739	הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי
0.98	****0.49	-	3,292	****1,793	-	הראל גילעד גמל ניב
			142,809	104,500	111,038	סך הכל דמי ניהול מצבירה
			142,809	107,490	113,724	סך הכל דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול

* החל מחודש פברואר 2013 גובה החברה דמי ניהול מדמי גמולים, ראה בנוסף סעיף א לעיל.

** למיזוג קופת הראל - תעוז ביום 1 בינואר 2012, ראה באור 1 ב.

*** למיזוג מסלולים בקופת הראל גמל לפיצויים ראה באור 1ב.

**** דמי ניהול ושיעור דמי ניהול הינם בגין התקופה ינואר עד יוני 2013 (שיעור ממוצע של דמי ניהול מצבירה, במונחים שנתיים- 0.98%, שיעור ממוצע של דמי ניהול מהפקדות לשנת 2013 - 1.59%). לפרטים בדבר העברה מרצון ומיזוג קופת הגמל הראל גילעד גמל ניב (לשעבר - הראל ניב), ביום 1 ביולי 2013, ראה באור 1ב.

ביאור 14 - הכנסות דמי ניהול מקופות גמל (המשך)**ד. הרפורמה בדמי ניהול במוצרי חיסכון ארוך טווח**

ביום 21 ביוני 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012, שעניינן החלת מודל אחיד לתקרת דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני על ידי גביית דמי ניהול מהפקדות שוטפות ומהצבירה. במסגרת התקנות נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (א) דמי הניהול המקסימאליים בקופות גמל לא יעלו בשנת 2013 על 1.1% (שנתית) מהצבירה ו- 4% מההפקדות ובשנת 2014 ואילך לא יעלו על 1.05% (שנתית) מהצבירה ו- 4% מההפקדות השוטפות, כאשר מקבלי קצבאות ישלמו עד 0.6% (שנתית) מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם; (ב) דמי הניהול בחשבונות של עמיתים שהקשר עימם נותק, בחלוף שנה לאחר ניתוק הקשר, לא יעלה על 0.3% לשנה מן היתרה הצבורה בחשבון העמית בקופת הגמל, או על השיעור החודשי שגבה הגוף במועד בו נותק הקשר או במועד שנודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מביניהם.

ביום 24 במרס 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול) (תיקון), התשע"ד-2014, במסגרתן נקבעה הוראה לפיה קופת גמל שאינה קופת ביטוח תהיה רשאית לגבות מעמית אשר באחד מחשבונותיו קיימים כספים ממרכיב תשלומי העובד או ממרכיב תשלומי המעסיק אשר הופקדו בשל שנות המס שקדמו לשנת המס 2008 דמי ניהול על פי הגבוה מבין דמי הניהול המקסימאליים הקבועים בתקנות עובר לתיקון או סכום שלא יעלה על 6 ש"ח לחודש, וזאת החל מיום 1 בינואר 2016. בנוסף, פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (משיכת כספים מקופת גמל) (חשבונות בעלי יתרה צבורה נמוכה) (הוראת שעה), התשע"ד-2014, לפיהן ניתן יהיה למושך כספים בפטור ממס מקופת גמל אם היתרה הצבורה לא עלתה על 7,000 ש"ח, לא הופקדו כספים בקופה מיום 1 בינואר 2012 ולא בוצע ניוד מהקופה עד ליום 1 בינואר 2013. התקנות הינן בתוקף עד ליום 31 במרס 2015.

ביום 26 במרץ 2014 פורסם חוזר שעניינו משיכת כספים מחשבונות קטנים בקופת גמל, במסגרתו נקבעו הוראות בנוגע להודעות ופרסומים לעמיתים בנוגע למשיכת הכספים המותרת על פי התקנות דלעיל ודיווחים לממונה. סכום הצבירה בחשבונות עליהם חלה ההוראה אינו מהותי ביחס לסך הנכסים המנוהלים בחברות המנהלות בחברה. בשלב זה נמשכו כספים בהיקף לא מהותי.

ה. חוזר הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת

ביום 27 באוגוסט 2013 פרסם הממונה חוזר הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת ("ההכרעה"). עניינה של ההכרעה בהשבתם של דמי ניהול לעמיתים, במקרים בהם הועלו דמי ניהול ללא הודעה מראש, בהתאם למתכונת הנדרשת על פי תקנה 53(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד - 1964 ("התקנה"). בהתאם לתיקון להכרעה מיום 17 בדצמבר 2014, לא יאוחר מיום 31 באוגוסט 2015 חברה מנהלת תבדוק את כל החשבונות שבהם הועלו דמי ניהול בתקופה שמתחילה ביום 1 בינואר 2006 ומסתיימת ביום 31 בדצמבר 2009 ("תקופת ההשבה"), ותשיב לכל עמית שנגבו ממנו דמי ניהול שלא בהתאם לתקנה, ושלא חל לגביו אחד הסייגים הנזכרים בהכרעה את הכספים שנגבו ממנו ביתר. הגופים המוסדיים פטורים מבדיקה פרטנית והשבת כספים במקרים מסוימים ובהם, בין היתר, במקרים בהם דמי ניהול בחשבונות העמיתים נקבעו בהתאם להסכם או הסדר בין החברה המנהלת לבין המעסיק או ארגון עובדים ובמקרים בהם קופת הגמל נוהלה במהלך תקופת ההשבה בידי חברה מנהלת שבבעלות תאגיד בנקאי. הגופים המוסדיים פטורים מהשבת כספים במקרים מסוימים ובהם, בין היתר, מקרים בהם ניתנה לעמית הודעה על שיעור ההטבה ותקופת ההטבה ומקרים בהם ההעלאה בוצעה לאחר הודעה לעמית שלחברה יש אסמכתא לגביה; החברה פועלת בהתאם להוראות ההכרעה ובהתאם הוחזרו דמי ניהול.

ביאור 15 - נתונים אודות קופות הגמל שבניהול החברה

א. היקף נכסים מנוהלים, תקבולים ותשלומים

(1) קופות בבעלות החברה:

תשלומים			תקבולים			סך נכסים מנוהלים			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			ליום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
131,292	140,239	159,959	322,788	362,613	454,112	1,583,232	2,011,651	2,590,469	הראל השתלמות כללי
23,348	24,887	20,848	32,765	34,891	34,842	234,959	238,920	252,855	הראל השתלמות שקלי
9,016	9,658	10,818	30,391	31,101	35,885	157,273	202,758	247,157	הראל נץ
54,581	61,425	68,186	105,443	134,209	153,518	809,978	1,086,695	1,257,720	הראל שלדג
2,489	3,943	5,274	6,589	8,429	8,574	60,904	66,924	68,651	הראל השתלמות אג"ח
39,790	29,897	29,744	39,762	39,696	45,151	778,855	884,791	1,084,317	הראל קופת גמל
8,530	7,219	5,245	2,655	3,277	2,973	116,615	114,702	122,077	הראל עצמה שקלי
68,462	42,676	48,504	13,628	20,072	28,834	1,212,468	1,496,137	1,673,850	הראל שחף
5,524	2,142	2,631	3,071	3,163	3,196	74,918	94,291	107,095	הראל בז
1,611	2,066	3,058	383	938	510	47,164	53,806	49,763	הראל עצמה אג"ח
7,380	6,867	8,100	4	4	-	162,011	197,884	201,961	הראל קופה מרכזית לפיצויים
1,932	2,030	2,275	4,376	5,107	5,552	19,124	30,735	38,362	הראל השתלמות ניבה
6,061	4,648	4,282	-	-	-	81,337	118,058	119,823	הראל פרופיל אישי למעסיק
73	2,195	233	2,927	2,725	3,909	9,742	10,988	23,161	הראל קופה לפנסיה תקציבית
360,089	339,892	369,157	564,782	646,225	777,056	5,348,580	6,608,340	7,837,261	

ביאור 15 - נתונים אודות קופות הגמל שבניהול החברה (המשך)

א. היקף נכסים מנוהלים, תקבולים ותשלומים (המשך)

(2) קופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול (ראה ביאור 22 ב.2) :

תשלומים			תקבולים			סך נכסים מנוהלים			
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			ליום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
800,527	553,244	591,144	193,615	195,885	185,770	11,748,783	12,277,538	12,342,614	הראל עצמה תעוז
42,231	26,688	23,331	3,770	3,579	4,190	459,921	382,088	316,732	הראל עצמה שקלי קצר
19,911	21,731	19,060	3,311	2,647	1,710	422,099	392,463	349,165	הראל עצמה ללא מניות
4,642	4,764	3,953	68	-	-	74,732	74,016	63,827	הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד
192	241	274	-	-	-	3,376	3,833	4,799	הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות
202	393	-	-	-	-	1,370	790	-	הראל גמל לפיצויים - מסלול מט"ח
4,912	3,589	6,735	92	-	-	85,393	77,616	61,264	הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי
5,566	4,320	6,539	48	14	-	60,905	89,543	82,485	הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי
13,308	6,122	-	31,116	15,059	-	357,294	-	-	הראל גילעד גמל ניב *
891,491	621,092	651,036	232,020	217,184	191,670	13,213,873	13,297,887	13,220,886	סך הכל

* ראה באור 1 ב.

ביאור 15 - נתונים אודות קופות הגמל שבניהול החברה (המשך)

ג. העברות כספים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
4,909	8,055	9,106	העברות לחברה מגופים אחרים
236	557	644	העברות מחברות ביטוח
584,961	890,518	1,030,537	העברות מקרנות פנסיה
590,106	899,130	1,040,287	העברות מקופות גמל
			סך כל העברות לחברה
30,260	25,560	17,097	העברות מהחברה לגופים אחרים
5,962	7,630	12,723	העברות לחברות ביטוח
651,817	576,095	602,231	העברות לקרנות פנסיה
688,039	609,285	632,051	העברות לקופות גמל
			סך כל העברות מהחברה
(97,933)	289,845	408,236	העברות, נטו

ביאור 16 - רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
75	613	395	רווחים מהשקעות פיננסיות, למעט ריבית, הפרשי הצמדה והפרשי שער בגין:
			נכסים זמינים למכירה (*)
1,148	1,208	416	הכנסות ריבית והפרשי הצמדה מנכסים פיננסיים שאינם בשווי הוגן דרך רווח והפסד
2	-	-	הכנסות ריבית והפרשי הצמדה מנכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד
1,150	1,208	416	
1,225	1,821	811	סך הכל רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

(*) רווחים מהשקעות, נטו בגין נכסים זמינים למכירה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2012	2013	2014	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
75	613	395	רווחים נטו מניירות ערך שמומשו

באור 17 - הכנסות דמי ניהול מצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
-	-	-
727	716	749
6,570	7,438	9,439
589	559	562
7,886	8,713	10,750

הכנסות דמי ניהול - מהראל עתידית קופות גמל בע"מ (להלן - עתידית) מקרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן - קחצ"ק) מהראל חברה לביטוח סה"כ הכנסות מצדדים קשורים

ביאור 18 - עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
17,369	18,014	20,454
487	812	1,323
17,856	18,826	21,777
2,078	2,762	3,765
6,226	7,203	7,883
26,160	28,791	33,425

הוצאות רכישה : עמלות רכישה לסוכנים שינוי בהוצאות רכישה נדחות סה"כ הוצאות רכישה עמלות הפצה הוצאות רכישה אחרות סה"כ עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

ביאור 19 - הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2012	2013	2014
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
*18,261	20,547	17,109
346	269	255
1,023	994	1,405
55	87	69
1,841	2,010	2,320
18,380	21,477	23,653
790	753	689
1,131	1,387	1,288
*41,827	47,524	46,788
*(12,769)	(13,904)	(9,995)
(6,226)	(7,203)	(7,883)
22,832	26,417	28,910
2,319	3,066	3,590

שכר עבודה ונלוות ביטוחים אחזקת משרדים ותקשורת שיווק ופרסום דמי ניהול לחברה האם הסופית (ראה באור 20) תשלום לגורם מתפעל (***) ייעוץ משפטי ומקצועי אחרות סה"כ (*)

בניכוי - השתתפות חברת האם בהוצאות החברה (ראה באור 22) בניכוי סכומים שסווגו בסעיף עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות סה"כ הוצאות הנהלה וכלליות * סווג מחדש.

(*) הוצאות הנהלה וכלליות כוללות הוצאות בגין מיכון בסך

(**) השירותים המסופקים על ידי הגורם המתפעל כוללים : ניהול חשבונות עמיתי הקופות, עריכת המידע הנמסר לעמיתי הקופות וניהול מערכת החשבונות של הקופות. בנוסף, כולל הוצאות תפעול המוקצות מחברת האם.

ביאור 20 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

ההרכב:

חברות בשליטה משותפת אלפי ש"ח	חברות בעלות שליטה אלפי ש"ח	בדבר תנאים ראה באור	
2,891	-	ב.ב. (4) ו-(5)	ליום 31 בדצמבר, 2014
16	17,620	ב.ב. (3) ו-(6)	חייבים ויתרות חובה
			זכאים ויתרות זכות
2,213	-	ב.ב. (4) ו-(5)	ליום 31 בדצמבר, 2013
14	14,949	ב.ב. (3) ו-(6)	חייבים ויתרות חובה
			זכאים ויתרות זכות

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בעל עניין וצדדים קשורים אחרים אלפי ש"ח	חברות בשליטה משותפת אלפי ש"ח	חברות בעלות שליטה אלפי ש"ח	בדבר תנאים ראה באור	
-	10,188	562	ב.ב. (2), (4) ו-(5)	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2014
299	-	-		הכנסות דמי ניהול מצדדים קשורים
-	187	2,320	ב.ב. (6)	הוצאות הנהלה וכלליות - שכר דירקטורים
				הוצאות הנהלה וכלליות אחרות שכר מנכ"ל (*)
-	8,154	559	ב.ב. (2), (4) ו-(5)	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013
492	-	-		הכנסות דמי ניהול מצדדים קשורים
-	174	2,010	ב.ב. (6)	הוצאות הנהלה וכלליות - שכר דירקטורים
				הוצאות הנהלה וכלליות אחרות שכר מנכ"ל (*)
-	7,297	589	ב.ב. (2), (4) ו-(5)	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2012
375	-	-		הכנסות דמי ניהול מצדדים קשורים
-	162	1,841	ב.ב. (6)	הוצאות הנהלה וכלליות - שכר דירקטורים
				הוצאות הנהלה וכלליות אחרות שכר מנכ"ל (*)

(*) חלק מנושאי המשרה הבכירים בחברה אינם מועסקים על ידי החברה אלא על ידי חברות אחרות בקבוצת הראל ועובדים עבור החברה ועבור חברות אחרות בקבוצת הראל, בעיקר במסגרת חטיבת חסכון ארוך טווח הכוללת חברות מנהלות נוספות, והחברה אינה נושאת, הלכה למעשה, בחלק הארי של עלות העסקתם. לפיכך, קיים קושי בייחוס וכימות שיעור היקף העסקתם של אותם נושאי המשרה בענייניה של החברה ובהוצאות השכר של החברה בגינם.

ביאור 21 - ניהול סיכונים

א. כללי

פעילויות החברה חושפת אותה למגוון סיכונים שהעיקריים בהם הינם: סיכוני שוק וסיכוני אשראי. לסיכונים אלה נלווים סיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים, סיכונים משפטיים, סיכוני מוניטין וסיכונים עסקיים.

ביאור זה כולל בין היתר תיאור תמציתי של מדיניות ניהול הסיכונים, תהליכי העבודה לזיהוי הסיכונים, למדידתם ולניהולם והבקורות הקיימות בקשר לסיכונים אליהם חשופה החברה.

ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים

מדיניות החברה בתחום ניהול הסיכונים מבטיחה קיומם של תהליכים לזיהוי, הערכה, מדידה, ניהול וניטור של הסיכונים באופן יזום ומתוכנן מבעוד מועד על מנת להבטיח חשיפה מבוקרת לסיכונים אלה, תוך עמידה בדרישות הרגולטוריות ושמירה על יעדיה העסקיים של החברה, על המוניטין שלה ועל איתנותה הפיננסית.

מדיניות ניהול הסיכונים בחברה מושתתת על:

- ממשל תאגידי הבנוי על שלושה קווי הגנה המנהלים תקשורת טובה: הנהלות התחומים העסקיים, גורמי ניהול סיכונים וביקורת פנימית.
- הגדרה ברורה של חלוקת אחריות והאצלת סמכויות בנוגע לפעולות הכרוכות בנטילת סיכונים על הגורמים העסקיים בחברה.
- קביעת מגבלות ותקרות חשיפה לסיכונים.
- יישום מסגרת ניהול סיכונים הכוללת פעולות לזיהוי, מדידה, הערכה וניטור סיכונים ומוקדי סיכון חדשים.
- קיום סביבת בקרה פנימית נאותה שתעוגן בנהלים ברורים והסדרת אמצעי פיקוח ובקרה על הסיכונים, המאפשרים פיזור, קיזוז ו/או העברת הסיכונים לגורם אחר והגבלתם לרמה שנקבעה מראש.
- פעולות גילוי ודיווח בנוגע לפרופיל הסיכונים לגורמים הרלוונטיים.

החל מסוף 2012 ניהול הסיכונים נעשה הן בראייה קבוצתית והן ברמת החברה הבודדת ומנוהל על ידי מנהלת הסיכונים הראשית של הקבוצה. מנהלת הסיכונים פועלת באופן עצמאי מהיחידות העסקיות, תוך ראייה אובייקטיבית של הסיכונים, ועובדת בשיתוף עם יחידות תומכות אחרות הכוללות, בין היתר, את יחידת הבקרה בחטיבת ההשקעות של הקבוצה וחשבות.

אגף ניהול סיכונים כפוף למנהלת הסיכונים הראשית ומסייע בידה ביישום תפקידיה, הכוללים בין היתר, תהליכי עבודה לזיהוי, הערכה, מדידה ודיווח של סיכונים ומתן סיוע מקצועי בפיתוח מתודולוגיות, כלים ושיטות עבודה לניהול הסיכונים השונים להם חשופה החברה.

דירקטוריון החברה מפקח על פעולות עסקיות המערבות נטילת סיכונים וכן על תהליכי ניהול הסיכונים באמצעות הגדרת מדיניות ואסטרטגיות בתחום ניהול הסיכונים, כולל, בין היתר, נהלים בעניין ניהול סיכונים ומגבלות חשיפה לסיכונים, וכן אופן הציות לנהלים ולגבולות החשיפה שנקבעו.

בסוף 2012 הוקמה ועדת דירקטוריון לניהול סיכונים, המהווה כלי של הדירקטוריון, המאפשר לייעל את עבודתו באמצעות דיונים מקדימים ומעמיקים בנושאים הקשורים לניהול סיכונים במסגרת מצומצמת יותר של דירקטורים בעלי מומחיות לנושא. במסגרת תפקידיה דנה הוועדה בנושאים הקשורים לניהול סיכונים וגיבשה המלצות לדירקטוריון.

בחברה פועל פורום לניהול סיכונים בהשקעות. הפורום מתכנס על בסיס תקופתי, בהשתתפות מנהלים רלבנטיים.

מנכ"ל החברה אחראי על פעולות עסקיות הכרוכות בנטילת סיכונים ועל יישום מדיניות ניהול הסיכונים, ומדווח עליהם ישירות לדירקטוריון. פעילות המנכ"ל נתמכת על ידי מנהל הסיכונים וחברי הנהלה בכירים נוספים.

גורמים ומנהלים נוספים בחברה אחראים על ניהול סיכונים ספציפיים, כגון: מנהל הכספים האחראי על ניהול סיכונים הקשורים לדיווח הכספי, כולל יישום הוראות SOX, אשר הוחלו על גופים מוסדיים (ראה לעיל), היועצת המשפטית הממונה על האכיפה והציות, מנהל אבטחת מידע ומנהל אגף לוגיסטיקה אחראים על ניהול סיכוני אבטחת מידע וסיכונים תפעוליים נוספים ומבקר הפנים אחראי על ביצוע הערכה עצמאית ובלתי תלויה של סיכונים תפעוליים ושל יעילות מערך ניהול הסיכונים בחברה.

ביאור 21 - ניהול סיכונים (המשך)**ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)**

בחברה בוצעו סקרים לזיהוי והערכת הסיכונים המהותיים והערכת הבקורות והכלים לניהולם. בחברה קיים תהליך דיווח רבעוני מבעלי תפקידים בתחומי הפעילות השונים בדבר שינויים מהותיים בפרופיל הסיכונים של החברה אל מנהלת הסיכונים וממנה להנהלה ולדירקטוריונים. השיטות ונהלי העבודה בתחום ניהול הסיכונים נבחנים ומתעדכנים באופן שוטף, תוך התחשבות במדיניות ניהול הסיכונים בחברה, בשינויים החלים בסביבה העסקית בארץ ובעולם ובהנחיות ודרישות הממונה והרגולציה.

החברה משקיעה באמצעים לשיפור כלי הבקרה בתחומי הסיכון השונים ותהליכי עבודה רבים בחברה הוסדרו באמצעות נהלים מפורטים. כמו כן, החברה משקיעה משאבים נכבדים בהקצאת והכשרת כוח אדם, במחשוב ובתהליכי עבודה בתחום ניהול הסיכונים, תוך ציות לרגולציה שפורסמה והינה מחייבת ויישום מטרות ומדיניות החברה בתחום ניהול הסיכונים.

להלן יתוארו מדיניות ותהליכי עבודה המתייחסים לזיהוי, מדידה והערכה, בקרה והפחתה, ניטור ודיווח של הסיכונים השונים להם חשופה החברה.

סיכוני שוק ונזילות

מגבלות שונות לחשיפות לסיכוני שוק, אשר נועדו לצמצם את הנזק שעלול להיגרם כתוצאה משינויים לא צפויים בשווקים, מתייחסות, בין היתר, לתקרות השקעה במניות, קרנות ונדל"ן, לחשיפה מרבית לאגרות חוב קונצרניות בהתאם לדירוג, לחשיפה מרבית להשקעה בודדת, לחשיפה למגזרי הצמדה ולחשיפה לריבית. מדיניות ניהול סיכוני השוק כפופה גם לתקנות ההשקעה.

כימות ובחינת סיכוני שוק נעשים באמצעות מערכת ממוכנת באגף ניהול סיכונים. לאור לקחי המשבר הפיננסי, ניתן משקל כבד יותר לתרחישי קיצון ככלי ניהול סיכונים מרכזי.

בנוסף לתרחישי קיצון נעשה שימוש במודל ה- Value at Risk (VaR), האומד את ההפסד הכלכלי הפוטנציאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת בטחון סטטיסטית קבועה מראש מהתמהיל הנתון של מבנה תיק הנכסים. מבחני חזרה (back testing) משמשים כבקרה על תקיפות השימוש באומדי ה-VaR.

נבדקת גם ההשפעה של תרחישי משבר על מצב הנזילות.

הבקרה על ניהול סיכוני שוק מבוצעת באמצעות דיווחים ניהוליים תקופתיים המוצגים תקופתית בועדות ההשקעה השונות ובפני ההנהלה והדירקטוריון ומידי שנה נכללים גם בדוח מנהל הסיכונים לדירקטוריון. בחברה קיימת מערכת ממוכנת להפקת מידע ניהולי אשר שיפורה באופן משמעותי את פעולות הבקרה האמורות.

מנהלי הפעילויות השונות בחטיבת ההשקעות אחראים לביצוע בקרה שוטפת על הפעילות שבאחריותם. לצורך בקרת הפעילות נעזרת חטיבת ההשקעות, בין היתר, במערכות ממוחשבות ובדוחות המתריעים במקרה של חריגה. מקרים של חריגה מהגדרות ומנהלים מדווחים ומטופלים באופן שוטף ע"י מנהל הפעילות האחראי לפעילות החורגת.

לפירוט בדבר החשיפה לסיכוני שוק ראה סעיף ד' להלן. לפירוט בדבר החשיפה לסיכוני נזילות ראה סעיף ה' להלן.

ביאור 21 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

סיכוני אשראי

פעילות האשראי של חטיבת ההשקעות נעשית בכפוף לתקנות ההשקעה ולחוזרי הממונה בנושא ניהול סיכוני אשראי ובהתאם למדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון. תקנות ההשקעה קובעות מגבלות חשיפה ללווה בודד ולקבוצת לווים וכן מגבלות על מתן אשראי בהתאם לסוגי בטחונות וכיוצ"ב. חוזרי הממונה בנושא ניהול סיכוני אשראי מתווים תשתית לתמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית ומטרתם להבטיח קיומם של מנגנוני בקרה ופיקוח לניהול סיכוני אשראי להם חשופה החברה. בהתאם לחוזרי הממונה בנושא ניהול סיכוני אשראי מונה מנהל מערך אשראי לא סחיר, ונקבעו נהלים העוסקים בניהול סיכוני אשראי. חוזר ועדת חודק קובע הוראות לקביעת פרמטרים להתייחסות גופים מוסדיים המעמידים אשראי באמצעות רכישת אגרות חוב לא ממשלתיות, ובין היתר, באמצעות הרחבת תהליך האנליזה המתקיים בחטיבת ההשקעות טרם רכישת אגרת חוב וקביעת מדיניות ביחס לרכישת אגרות חוב, הכללת, בין היתר, הכללת תניות חוזיות שונות ואמות מידה פיננסיות. בעקבות חוזר זה אושרו בוועדות ההשקעה דרישות, תהליכים ונהלי השקעה.

מדיניות החשיפה לאשראי, אשר אושרה על-ידי הדירקטוריון, מתייחסת למגבלות לחשיפה כוללת לקבוצת לווים ולחמשת הבנקים הגדולים, מגבלות חשיפה לנכסי חוב על פי דירוג והאצלת סמכויות שונות לחטיבת ההשקעות, ועדת אשראי, ועדות השקעה והדירקטוריון.

הערכה ספציפית של סיכון האשראי לגבי חוב לא סחיר מבוצעת במערך האשראי בחטיבת ההשקעות באמצעות מודל דירוג שהינו מודל מונחה מומחה המבוסס על פלטפורמה ומתודולוגיה דומה לזאת הנמצאת בשימוש חברות הדירוג. המודל אושר על ידי דירקטוריון החברה ועל ידי משרד האוצר והוא מתוקף תקופתית על ידי אגף ניהול סיכונים.

בנוסף, מחושבת החשיפה ללווים גדולים וקבוצות לווים, התפלגות נכסי חוב לפי דירוגים והחשיפה לסיכון ריכוזיות ענפית וגיאוגרפית.

כמו כן מתבצע כימות של סיכוני האשראי הגלומים בנכסי ההשקעה, באמצעות בחינת הדירוג הממוצע של החוב הלא ממשלתי בתיקים האמורים והערכת והצגת התפתחות ההפסד הצפוי (EL) וההפסד הלא-צפוי (UL) בגין סיכוני האשראי בנכסי ההשקעה.

קיימת הפרדה בחטיבת ההשקעות בין יחידת ניהול האשראי הלא סחיר אשר נוטלת את הסיכון ובין יחידה עצמאית המנהלת בקרה על הפעילות.

דיווח מפורט על החשיפות לסיכוני אשראי מוצג לוועדות ההשקעה, ההנהלה והדירקטוריון. מתנהלים תהליכי מעקב אחר יכולת הפירעון של לווים ואיכות הבטוחות במסגרת נהלי עבודה למתן אשראי שאושרו בדירקטוריון. לגבי אשראי סחיר, מתנהל מעקב אחר יכולת הפירעון ואחר חובות בעייתיים. לגבי אשראי לא סחיר, מערך אשראי לא סחיר עוקב אחר יכולת הפירעון, איכות הבטוחות וחובות בעייתיים. בעקבות חוזר ועדת חודק נוספו בקרות וגובש נוהל בנושא הקובע מגבלות והנחיות מפורטות ודיווחים לוועדות על מנת לוודא עמידה בהוראות החוזר. בעקבות חוזר הממונה בנושא טיפול בחובות בעייתיים ופעולות לגביית חוב, הוקם פרום חוב ומונה מנהל לפרום אשר תפקידו להעריך מצב חובות בעייתיים ולהבטיח כי מתקיימים תהליכי מעקב ובקרה שוטפים.

לפירוט בדבר החשיפה לסיכוני אשראי ראה סעיף ו' להלן.

ביאור 21 - ניהול סיכונים (המשך)

ב. תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים (המשך)

סיכונים תפעוליים

הסיכונים התפעוליים העיקריים בחברה מנוהלים על-ידי המנהלים האחראים על הפעילויות השונות. מלבד זאת, חלק מהסיכונים התפעוליים מנוהלים על-ידי היועצת המשפטית הממונה על האכיפה והציות, אחראי אבטחת מידע ואחראי היערכות לשעת משבר. בנוסף, מבקר הפנים משלב בתוכנית הביקורת נושאים שהוערכו בסקרי סיכונים כנושאים המחייבים בקרה מקיפה.

לחברה אין תיאבון לסיכונים תפעוליים ובהתאם פועלת ליישום בקרות למזעור החשיפה לסיכונים אלה, תוך התחשבות בשיקולי מהותיות וכדאיות.

בחברה התבצעה הערכה עצמאית ובלתי תלויה של סיכונים תפעוליים, תוך שימת דגש מיוחד על סיכוני מעילות והונאות. בנושא ניהול סיכוני מעילות והונאות פועלת החברה בהתאם להוראות חוזר הממונה בעניין הונאות ומעילות ובהתאם למדיניות למניעת מעילות והונאות, אשר אושרה על ידי הדירקטוריון.

מסגרת ניהול הסיכון התפעולי מבוססת, בין היתר, על סטנדרטים גבוהים של יושרה ואתיקה, מחויבות לממשל ארגוני יעיל, כולל בין היתר הפרדת תפקידים, מניעת ניגודי עניינים, הגדרת סמכויות ואחריות והגדרת נהלי עבודה לתהליכים השונים.

על מנת להעמיק את המודעות לציות ולתהליכי בקרה נוספים, גיבשה ואימצה החברה קוד אתי, המהווה מצפן לעבודה השוטפת, ונועד להנחות ולכוון את התנהגות העובד במצבים של זילמות ושאלות לגבי ההתנהגות הראויה והנכונה מבחינה ערכית ומקצועית.

מעבר לפעילויות בקרה שוטפות בתהליכי העבודה, פועלת בחברה יחידת בקרה ייעודית, אשר בודקת עמידת הגורמים השונים בנהלים, במגבלות שהוגדרו ובהוראות הדין ומסייעות למנהלי הפעילויות למלא אחריותם בהקשר לסיכונים תפעוליים.

קיימות גם בקרות ממוכנות במערכות תפעוליות שמטרתן להגביל חשיפה לסיכון תפעולי.

בהתייחס לסיכוני ציות, החברה חותרת לעמידה בכל הדרישות הרגולטוריות המוטלות עליה, מתוך שאיפה שלא להיחשף לסיכוני ציות. ביום 3 באוגוסט 2011 נחקק חוק הגברת האכיפה בשוק ההון, המתקן את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005. הוראות החוק עשויות להוביל להגברת אמצעי האכיפה בהם ינקוט הממונה ולהגדלת סכומי העיצום הכספי אותם יטיל הממונה על החברה. לאור הוראות החוק כאמור, החברה אימצה תכנית אכיפה, הקצתה משאבים מתאימים ומינתה את הגורמים שיהיו אחראים על יישומה ויפקחו על ביצועה.

בהתייחס לסיכוני אבטחת מידע, הדירקטוריון אימץ ואישר מדיניות בנושא אבטחת מידע. מסמך המדיניות מציג את מחויבות ההנהלה לאבטחת המידע בחברה, מתווה את העקרונות להשגת רמת אבטחת מידע נאותה ומפרט, בין היתר, את התשתית הארגונית התומכת בניהול סיכוני מערכות מידע, אבטחת מידע, סקרי סיכונים והמשך פעילות בשעת משבר. מכוחו של מסמך המדיניות נכתבו ונכתבים נהלים פנימיים, תוך התאמות לאופי הפעילות של החברות האמורות השונות בחברה. בד בבד פועלת החברה להקטין חשיפות לסיכוני סייבר.

החברה מייחסת חשיבות רבה לנושא ניהול סיכוני אבטחת מידע ומצויה בתהליך שוטף של ביצוע סקרי סיכונים, הערכת סיכונים ומבדקי חדירה. בנוסף, מתקיימות פגישות תקופתיות של ועדת היגוי לאבטחת מידע בהן נמסר דיווח על סטאטוס נושאים שוטפים בתחום אבטחת מידע.

בהתאם לחוזר גופים מוסדיים 4-9-2010, "ניהול טכנולוגיות מידע בגופים מוסדיים", בוצע סקר להערכת ההשפעה הפוטנציאלית של סיכוני טכנולוגיות המידע על תהליכי הליבה בחברה, לרבות התייחסות לאירועים בעלי פוטנציאל לגרימת נזק. כפועל יוצא מהסקר גובשה תוכנית פעולה לגבי הצעדים למזעור הסיכונים. הסקר מעודכן תקופתית.

היערכות החברה להמשך פעילות בעת משבר (DRP) והמשכיות עסקית מתבצעת בשני מישורים: הערכות לנפילת מערכות המחשוב והערכות לאירוע קטסטרופה במשרד הראשי ברמת-גן.

בהתייחס להערכות לנפילת מערכות המחשוב, הגופים המוסדיים בקבוצה קשורים בשירותי מיקור חוץ לצורך אספקת ותחזוקת מערכת המחשוב עם חברת IBM. מערכות המחשוב נמצאות באתר חיצוני ומערכות חלופיות נמצאות באתר נפרד. במקרה של נפילה של מערכות המחשוב תוכל הקבוצה תוך זמן קצר יחסית לחדש את כל שירותי המחשוב הקריטיים דרך המערכות החלופיות באמצעות קווי תקשורת מאובטחים חלופיים.

בהתייחס להערכות לאירוע קטסטרופה במשרד הראשי ברמת-גן, הגופים המוסדיים בקבוצה נערכים להתארגנות של עובדים באתרים אחרים של הקבוצה, לגיבוי וביצוע עבודה במשמרות. כל תת-יחידה תיערך להתרחשות אירוע כאמור באמצעות תהליכי גיבוי לוגיסטי וכתיבת נהלי יחידה להסדרת ההתנהלות עם קרות אירוע כאמור.

בחברה קיים ספר נהלים המסדיר אופן ההתנהלות עם קרות כל אחד מן האירועים הנ"ל. בנוסף, מתבצעים תרגולים במסגרת הקבוצה לאירוע משבית (קטסטרופלי), בו מתורגלים תהליכים לוגיסטיים נחחרים ומופעלות תוכנות ומערכות מרכזיות מהאתר החלופי.

ביאור 21 - ניהול סיכונים (המשך)

ג. דרישות חוקיות

- המסגרות הרגולטוריות קובעות הסדרים שונים ומציבות דרישות רבות ביחס לסיכונים הייחודיים להם חשופים גופים מוסדיים וגופים שעיסוקם בשוק ההון והפיננסים. ניהול הסיכונים בחברה מונחה על ידי הסדרי חקיקה רבים אשר פורסמו במהלך השנים האחרונות, הכוללים דרישות שונות, שהעיקריות בהן:
- דרישה למינוי מנהל סיכונים.
 - דרישות, מתוקף החוזר המאוחד פרק 10 - ניהול סיכונים, המתייחסות לתפקידי מנהל הסיכונים ומארג היחסים שלו עם בעלי תפקידים אחרים.
 - דרישה לקביעת מדיניות חשיפה לסיכונים, תקרות חשיפה, נהלים וכלים למדידה ולבקרת הסיכונים.
 - חוזר גופים מוסדיים 2007-9-15 בנושא ניהול סיכונים אשראי.
 - הוראות לעניין טיפול בקטגוריות ספציפיות של סיכונים תפעוליים: מעילות והונאות, אבטחת מידע, ניהול המשכיות עסקית, סיכונים טכנולוגיות מידע ובקרה על דיווח כספי (SOX).

החברה מיישמת את דרישות החוקים והחוזרים, בהתאם לדוחות הזמנים שנקבעו.

ד. סיכונים שוק

(1) סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים ושל התחייבויות פיננסיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכונים שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מניות, במדד מחירים לצרכן ובמטבע חוץ.

(2) מבחני רגישות הנוגעים לסיכונים שוק

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי במשתנים אלה על הרווח (הפסד) לשנה ועל הרווח הכולל (הון עצמי). ניתוח הרגישות הינו ביחס לנכסים הפיננסיים ולהתחייבויות הפיננסיות בגין משתנה הסיכון הרלבנטי נכון לכל מועד דיווח, ובהנחה שכל שאר המשתנים האחרים קבועים. כך, למשל, השינוי בריבית הינו בהנחה, שכל הפרמטרים האחרים לא השתנו. כמו כן, הונח שהשינויים האמורים אינם משקפים ירידת ערך פרמננטית של נכסים המוצגים בעלות מופחתת או של נכסים זמינים למכירה ולפיכך, בניתוח הרגישות לעיל, לא נכללו בגין נכסים אלו הפסדים מירידת ערך. ניתוח הרגישות, מביא לידי ביטוי השפעות ישירות בלבד ללא השפעות משניות. יצוין גם כי הרגישויות אינן ליניאריות, כך ששינויים גדולים או קטנים יותר ביחס לשינויים שמתוארים להלן אינם בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של השפעת אותם שינויים.

ליום 31 בדצמבר, 2014				
שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן		שיעורי הריבית (א)		
+1%	-1%	+1%	-1%	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(123)	123	-	-	רווח (הפסד)
(123)	123	677	(637)	רווח כולל (הון עצמי) (ב)
ליום 31 בדצמבר, 2013				
שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן		שיעורי הריבית (א)		
+1%	-1%	+1%	-1%	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(123)	123	-	-	רווח (הפסד)
(123)	123	799	(744)	רווח כולל (הון עצמי) (ב)
ליום 31 בדצמבר, 2012				
שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן		שיעורי הריבית (א)		
+1%	-1%	+1%	-1%	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(116)	116	-	-	רווח (הפסד)
(116)	116	881	(811)	רווח כולל (הון עצמי) (ב)

ביאור 21 - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני שוק (המשך)

(2) מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק (המשך)

(א) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר וביחס למכשירים עם ריבית משתנה החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. לצורך חישוב ניתוח הרגישות נלקח בחשבון שינוי בריבית מתחילת השנה גם לגבי נכסים שנרכשו במהלך השנה.

(ב) ניתוחי הרגישות ביחס לרווח הכולל מביאים לידי ביטוי גם את ההשפעה על הרווח (הפסד) לשנה.

(ג) ניתוחי הרגישות מבוססים על הערך בספרים ולא על שווי כלכלי.

(3) פירוט הנכסים וההתחייבויות של החברה בחלוקה לבסיסי הצמדה:

ליום 31 בדצמבר 2014			
סך הכל	פריטים לא פיננסיים ואחרים	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	ללא הצמדה
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
			נכסים:
7,617	7,617	-	הוצאות רכישה נדחות
469	469	-	נכסים בגין הטבות לעובדים
<u>22,440</u>	<u>617</u>	-	<u>21,823</u> חייבים ויתרות חובה
<u>30,526</u>	<u>8,703</u>	-	<u>21,823</u>
			השקעות פיננסיות:
29,480	-	21,616	נכסי חוב סחירים
<u>12,021</u>	-	-	<u>12,021</u> מזומנים ושווי מזומנים
<u>72,027</u>	<u>8,703</u>	<u>21,616</u>	<u>41,708</u> סך הכל נכסים
			סך כל הון
46,693	46,693	-	-
			התחייבויות:
19	19	-	- התחייבויות מסים נדחים
953	953	-	- התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו
1,529	-	1,529	- התחייבויות בגין מסים שוטפים
<u>22,833</u>	-	<u>291</u>	<u>22,542</u> זכאים ויתרות זכות
<u>25,334</u>	<u>972</u>	<u>1,820</u>	<u>22,542</u> סך הכל התחייבויות
<u>72,027</u>	<u>47,665</u>	<u>1,820</u>	<u>22,542</u> סך הכל הון והתחייבויות
-	(38,962)	19,796	19,166 סך הכל חשיפה מאזנית

ביאור 21 - ניהול סיכונים (המשך)

ד. סיכוני שוק (המשך)

(3) פירוט הנכסים וההתחייבויות של החברה בחלוקה לבסיסי הצמדה (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2013			
סך הכל	פריטים לא פיננסיים ואחרים	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	ללא הצמדה
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
5,452	5,452	-	-
684	684	-	-
21,944	390	-	21,554
28,080	6,526	-	21,554
27,466	-	20,084	7,382
3,328	-	-	3,328
58,874	6,526	20,084	32,264
36,559	36,559	-	-
7	7	-	-
1,157	1,157	-	-
401	-	401	-
20,750	-	462	20,288
22,315	1,164	863	20,288
58,874	37,723	863	20,288
-	(31,197)	19,221	11,976

נכסים:

הוצאות רכישה נדחות
נכסים בגין הטבות לעובדים
חייבים ויתרות חובה

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים

מזומנים ושווי מזומנים

סך הכל נכסים

סך כל הון

התחייבויות:

התחייבויות מסים נדחים
התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו
התחייבויות בגין מסים שוטפים
זכאים ויתרות זכות

סך הכל התחייבויות

סך הכל הון והתחייבויות

סך הכל חשיפה מאזנית

ביאור 21 - ניהול סיכונים (המשך)

ה. סיכוני נזילות

סיכון נזילות הינו הסיכון שהחברה תידרש לממש את נכסיה במחיר נחות על מנת לעמוד בהתחייבויותיה. צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי באופן מהיר ומכירתם במחירים שלא בהכרח ישקפו את שווי השוק שלהם. מתוך יתרת הנכסים של החברה, סך של כ- 41,501 אלפי ש"ח הינם נכסים סחירים, הניתנים למימוש מיידי. על פי תקנות דרכי ההשקעה על החברה להחזיק בנכסים נזילים בסכום שלא יפחת מ-50% מההון הנדרש.

ו. סיכוני אשראי

סיכון אשראי הוא סיכון להפסד כספי שיגרם לחברה באם לקוח או צד שכנגד למכשיר פיננסי לא יעמוד בהתחייבויותיו החוזיות, והוא נובע בעיקר מחובות של חייבים אחרים וכן מהשקעות בניירות ערך.

מזומנים ושווי מזומנים

החברה מחזיקה במזומנים בבנקים המדורגים AA- עד AA+ בהתבסס על הדירוג של חברות מעלות ומדרוג.

חייבים - הכנסות לקבל מדמי ניהול

הכנסות החברה נובעות מזכאות לקבל דמי ניהול מקופות שבניהולה ועל-כן לחברה חשיפה שולית בגין סיכון אשראי הנובעת מחייבים - הכנסות לקבל מדמי ניהול.

השקעות פיננסיות

החברה מגבילה את החשיפה לסיכון אשראי על ידי השקעה בעיקר באגרות חוב ממשלתיות סחירות ובאגרות חוב קונצרניות סחירות בדרוג גבוה. נכון ליום 31 בדצמבר 2014, ההנהלה אינה צופה שהצדדים שכנגד לא יעמדו בהתחייבויותיהם.

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם:

ליים 31 בדצמבר	
2013	2014
סחירים	סחירים
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
27,466	29,480

בארץ

נכסי חוב סחירים מסווגים לקטגוריית זמינים למכירה ומוצגים בשווי הוגן. ראה גם באור פירוט הנכסים בחלוקה לדירוגים להלן.

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים:

נכסי חוב (א)

דירוג מקומי (*)					
ליים 31 בדצמבר 2013			ליים 31 בדצמבר 2014		
סך הכל	BBB עד A	AA ומעלה	סך הכל	BBB עד A	AA ומעלה
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
24,154	-	24,154	24,727	-	24,727
3,312	928	2,384	4,753	421	4,332
27,466	928	26,538	29,480	421	29,059

נכסי חוב בארץ

נכסי חוב סחירים:

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות

סך הכל נכסי חוב

סחירים בארץ

(*) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג שאישר הממונה. נתוני הדירוג הומרו לסמלי הדירוג של S&P בהתאם למקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל בתוכו A- ועד A+.

ביאור 21 - ניהול סיכונים (המשך)

1. סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים (המשך):

(ב) סיכוני אשראי בגין נכסים אחרים (בארץ)

דירוג מקומי (*)						
ליום 31 בדצמבר 2013			ליום 31 בדצמבר 2014			
סך הכל	לא מדורג	AA ומעלה	סך הכל	לא מדורג	AA ומעלה	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
21,944	21,944	-	22,440	22,440	-	חייבים ויתרות חובה
3,328	-	3,328	12,021	-	12,021	מזומנים ושווי מזומנים

(*) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג שאישר הממונה. נתוני הדירוג הומרו לסמלי הדירוג של S&P בהתאם למקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחים, לדוגמא: דירוג A כולל בתוכו A- ועד +A.

3. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב פיננסיים:

ליום 31 בדצמבר 2013		ליום 31 בדצמבר 2014		
סיכון אשראי מאזני		סיכון אשראי מאזני		
%	סכום	%	סכום	
מסה"כ	אלפי ש"ח	מסה"כ	אלפי ש"ח	
1.92	527	1.30	382	ענף משק
9.16	2,515	14.69	4,332	תקשורת ושרותי מחשב
0.98	270	0.13	39	בנקים
12.06	3,312	16.12	4,753	שירותים עסקיים אחרים
87.94	24,154	83.88	24,727	אג"ח מדינה
100.00	27,466	100.00	29,480	סך הכל

ביאור 22 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. התחייבויות תלויות

(1) קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה לעמיתיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות, פרשנויות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין עמיתי קופות הגמל, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרים פנסיוניים ארוכי טווח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין המוצרים הקיימים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטוריים והנחיות של הממונה, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיוטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהם, וכן ב"עמדות ממונה" ו"הכרעות עקרוניות" בנושאים שונים שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. כך לדוגמא, בשנת הדוח פורסמה "עמדת ממונה" בנושא תשלום גוף מוסדי לבעל רישיון. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני בו פועלת החברה. בתחום זה התקשרויות עם העמיתים הינן לאורך שנים רבות במהלכן עשויים להתרחש שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. זכויות אלו מנוהלות באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכונית מוגברת בתחומים אלו.

במסגרת שינויים רגולטוריים אלו, בשנת 2011, פרסם הממונה חוזר שעניינו טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים. החוזר מפרט את מסגרת הפעולות שעל גוף מוסדי לבצע על מנת להבטיח שרישום זכויות עמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור. במסגרת החוזר נקבעו שלבי ביצוע פרויקט הטיוב כדלקמן: (1) עריכת סקר פערים אודות המידע הקיים ברמת מוצרים, עמיתים ומעבידים - עד ליום 31 במרס 2013; (2) בניית מודל מיפוי ודירוג הפערים שנמצאו - עד ליום 31 במרס 2013; (3) הכנת תוכנית עבודה לטיפול בכל כשלים שנמצאו - עד ליום 30 בספטמבר 2013. תוכנית העבודה תכלול התייחסות לסידור המידע הקיים ושמירתו - עד ליום 30 בספטמבר 2014. החברה פועלת בהתאם להוראות החוזר. הסיום הצפוי לפרויקט הטיוב הינו עד ליום 30 ביוני 2016.

במהלך יישום הפרויקט עד לשלב זה, לא התגלו פערים בעלי השפעה מהותית על זכויות העמיתים ועל הדוחות הכספיים.

(2) חוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958 והתקנות שהותקנו על פיו, מטילים התחייבות על הקופות, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם על ידי העברת כספים לקופות. קיימת אי וודאות בכל הקשור לגובה הסכומים שבפיגור, כמו גם לעצם מחויבות המעבידים בנושא, וזאת בין היתר, בשל סיבות שונות לאי העברת כספים לקופות האופייניים לסקטור קופות הגמל (כגון: הפסקת יחסי עובד-מעביד, העברת כספים לקופה אחרת וכיוצא"ב). להערכת החברה הסכומים הינם בהיקפים שאינם מהותיים. על מנת לגבות את החובות, כאמור, שולחת החברה מכתבי התראה למעבידים ולעמיתים ובמידת הצורך מגישה תביעות כנגד המעבידים החייבים.

(3) משיכות והעברות - במסגרת הנחיות הממונה, החברה המנהלת נדרשת לבצע משיכות והעברות תוך פרקי זמן קצרים כפי שנקבע בתקנות. אי עמידה במועדים כאמור שעלולה לנבוע בתקופות מסוימות מאירועים שלחברה אין שליטה עליהם חושפת את החברה להתחייבות פיננסית בגין פערי תשואה עד למועד העברת הכספים בפועל לחשבון העמית.

(4) תובענות ייצוגיות

ביום 13 במרס 2012 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תובענה נגד החברה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה העלתה בשנת 2008 את שיעור דמי הניהול לתובע, וזאת על פי הנתען ללא מתן הודעה מוקדמת, כנדרש על פי דין. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג כוללת את כל העמיתים של קופות הגמל שלגביהן התובעת העלתה את שיעור דמי הניהול, באופן חד צדדי, וכן את כל העמיתים שהתובעת העלתה את דמי הניהול שלהם, ללא מתן הודעה מוקדמת בכתב מראש של חודשיים, כמתחייב על פי הדין.

הנזק הנתען הכולל לכלל חברי הקבוצה, מסתכם להערכת התובע בסכום של כ- 200 מיליוני ש"ח. ביום 1 בינואר 2014 דחה בית המשפט את הבקשה וקבע כי החברה נתנה הודעה מוקדמת כנדרש בהוראות הדין בטרם העלתה את דמי הניהול. בכך הסתיימו ההליכים בתיק זה.

ביאור 22 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ב. התקשרויות

- (1) להראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: הראל ביטוח) הסכם עם לאומי שירותי שוק ההון בע"מ (לשעבר לאומי גמל) (להלן: לאומי גמל), לפיו מעניקה לאומי גמל שירותי תפעול עבור קופות הגמל שהראל ביטוח רכשה מלאומי גמל ומבנק לאומי לישראל בע"מ (להלן קופות לאומי) בשלהי שנת 2006. כן קיים הסכם בין החברה לבין לאומי גמל לפיו תיתן לאומי גמל שירותי תפעול גם ליתר הקופות שבניהול החברה.
- (2) ביום 23 בינואר 2007 נחתם הסכם בין הראל ביטוח לבין החברה, בקשר עם ניהולן של קופות לאומי עבור הראל ביטוח. בהתאם להוראות ההסכם, החברה אחראית כלפי העמיתים בקופות לאומי וכלפי הראל ביטוח לקיום כל הוראות הדין הנוגעות לניהול קופות גמל וקיום כל ההתחייבויות המוטלות על חברה מנהלת כלפי עמיתים בקופות גמל. בהסכם נקבע כי הראל ביטוח רשאית להביא את ההסכם לידי סיום בכל עת בהודעה מראש בת 45 ימים, ואילו החברה רשאית להביא את ההסכם לידי סיום בכל עת בהודעה מראש של 180 ימים. בהתאם להוראות ההסכם, החברה תגבה מאת עמיתי הקופות את דמי הניהול ותעבירם להראל ביטוח, לאחר תשלום הוצאותיה הישירות בקשר עם ניהול קופות הגמל בתוספת 2% וכן הוצאות נוספות שהוציאה ואשר אינן ניתנות לייחוס באופן ישיר לקופת הגמל כאמור. ייחוס ההוצאות ייעשה בהתאם ליחס שבין סך נכסי קופות הגמל עליהן חל הסכם זה לסך הנכסים המנוהלים על ידי החברה.
- בהתאם להסכם בין הראל ביטוח לחברה, שימשה החברה עד ליום 30 ביוני 2013 כחברה המנהלת של קופת הגמל הראל גילעד גמל ניב (עד 10% מניות) (לשעבר - הראל ניב). במסגרת בקשות, שהוגשו ביום 14 באפריל 2013, להעברת ניהול מרצון ומיזוג, אשר אושרו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ביום 18 ביוני 2013, עברה קופת הגמל כאמור, ביום 1 ביולי 2013, לניהולה של החברה המנהלת עתידית ומוזגה לתוך קופת הגמל הראל גילעד גמל. החברה והראל ביטוח הסכימו כי לנוכח העברת הניהול, החל מהמועד האמור לא יינתנו עוד שירותי ניהול על ידי החברה בהתאם להסכם ביניהן בקשר עם קופה זו.
- (3) לחברה הסכם עם הראל ביטוח שמטרתו ליצור שיטת חיוב עבור שירותים שונים שמעניקה הראל ביטוח לחברה תוך שהחברה מנצלת את היתרון לגודל של הראל ביטוח ובכך חוסכת את רכישתם של שירותים שונים.
- על פי הסכם בין החברה להראל ביטוח, החברה, יחד עם עתידית וקחצ'ק, משלמת להראל ביטוח עבור שירותי ניהול ההשקעות הניתנים לחברה, לעתידית ולקחצ'ק על ידי חטיבת ההשקעות של הראל ביטוח. הקצאת העלויות בין החברות המנהלות מבוצעת לפי שלושה פרמטרים: היקף הנכסים המנוהלים בידי כל חברה מנהלת; תמהיל ההשקעות, לפי אפיקי השקעה; ושיעור גידול התיק. תוקף ההסכם מיום 1 בינואר 2009, והוא ניתן לביטול בתום כל שנה קלנדרית.
- (4) לחברה הסכם עם עתידית - חברה קשורה, בדבר מתן שירותי תפעול וניהול מהחברה. שירותים אלו כוללים, בין היתר, שירותי מחשוב, ניהול סיכונים ואקטואריה, ניהול השקעות וביטוח דירקטוריים. מטרתו של הסכם זה הינה ליצור שיטת חיוב עבור שירותים שונים שמעניקה החברה לעתידית. בהתאם להוראות הסכם זה, החברה מקבלת דמי תפעול וניהול בשיעור של 95% מדמי הניהול נטו המתקבלים על ידי עתידית. כמו כן, הומחתה זכאות עתידית לקבלת החזר הוצאותיה הישירות בקשר עם ניהול קופות הגמל אשר בבעלות הראל ביטוח ובניהולה של עתידית בתוספת 2% לחברה. ביום 20 בנובמבר 2013 נחתמה תוספת להסכם אשר במסגרתה נקבע כי ההסכם יוארך לתקופות של 3 שנים בכל פעם אלא אם תינתן על ידי אחד מהצדדים הודעה בדבר אי חידוש, והתמורה עבור ההסכם תועבר אחת לרבעון ולא אחת לחודש. ההסכם אושר בועדת הביקורת של החברה ביום 18 בנובמבר 2013 ובדירקטוריון החברה ביום 20 בנובמבר 2013.
- (5) לחברה הסכם עם קחצ'ק - חברה קשורה, בדבר מתן שירותי תפעול וניהול על ידי החברה. שירותים אלו כוללים, בין היתר, שירותי מחשוב, ניהול סיכונים ואקטואריה, ניהול השקעות וביטוח דירקטוריים. מטרתו של הסכם זה הינה ליצור שיטת חיוב עבור שירותים שונים שמעניקה החברה לקחצ'ק, תוך שקחצ'ק מנצלת את היתרון לגודל של החברה ובכך חוסכת בעלויות התפעול והניהול. בהתאם להוראות הסכם זה, משלמת קחצ'ק לחברה דמי תפעול וניהול בשיעור של 95% מדמי הניהול נטו שמקבלת קחצ'ק מקרן ההשתלמות שבניהולה. ביום 20 בנובמבר 2013 נחתמה תוספת להסכם אשר במסגרתה נקבע כי ההסכם יוארך באופן אוטומטי לתקופה של 3 שנים אלא אם תינתן על ידי אחד מהצדדים הודעה בדבר אי חידוש, והתמורה עבור ההסכם תועבר אחת לרבעון ולא אחת לחודש. ההסכם אושר בועדת הביקורת של החברה ביום 18 בנובמבר 2013 ובדירקטוריון החברה ביום 20 בנובמבר 2013.

ביאור 22 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)**ב. התקשרויות (המשך)**

(6) החברה התקשרה בהסכם ניהול ויעוץ עם הראל השקעות, מטרת ההסכם לעגן את הפעולות שמבצעת הראל השקעות עבור החברה, במסגרת תפקידה של הראל השקעות כחברה השולטת, בעקיפין, בחברה ובגופים מוסדיים נוספים בקבוצת הראל ביטוח ופיננסים וכחברה המכווינה את פעילותם של הגופים המוסדיים שבשליטתה, מקדמת את עסקיהם, מסייעת בהרחבת חוג לקוחותיהם, פועלת להרחבת עסקיהם ומתקשרת בשמם בעסקאות שונות. בהתאם להסכם זה הראל השקעות תעניק לחברה שירותי ניהול ויעוץ בכל הקשור לפעילותה השוטפת של החברה. בתמורה למתן שירותי הניהול, תהיה הראל השקעות זכאית לדמי ניהול בשיעור של 3% מדמי הניהול השנתיים שיתקבלו אצל החברה מקופות הגמל שבניהולה. תקופת ההסכם היא מיום 1 בינואר 2009 והוא יהיה לתקופה בלתי מוגבלת בכפוף לאפשרות ביטול, בתום כל שנה קלנדרית, על ידי כל אחד מהצדדים, בהודעה שתימסר 60 יום לפני תום השנה הקלנדרית.

ביאור 23 - אירועים לאחר תאריך המאזן**הקמת קופת גמל בניהול אישי וקרן השתלמות בניהול אישי (IRA)**

ביום 14 בינואר 2015 אישר הממונה לחברה הקמת קופת גמל בניהול אישי והקמת קרן השתלמות בניהול אישי. בקופת גמל בניהול אישי מנוהלים כספים של עמיתים עצמאיים, שניתן למשוך אותם כדין (לפי תקנה 38(א)(2) או 38(א)(6) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 או כספים שהופקדו בהתאם להכנסה לפי סעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה). כל הכספים המופקדים בקופת הגמל בניהול אישי ובקרן השתלמות בניהול אישי, מושקעים לפי הנחיותיו של העמית או באמצעות מנהל תיקים שמונה על-ידו. עד מועד פרסום הדוחות, טרם נפתחו קופות כאמור.